

Odbor za preverjanje
Alpske konvencije

ImplAlp/2004/3/6/1 Rev.1
7.7.2004
(or.de)

Format poročila

Vprašalnik

Vprašalnik

Standardizirana struktura, ki naj bi pogodbenicam koristila za osnovo pri njihovem periodičnem poročanju, v skladu s sklepom VII/4 Alpske konference

Vsebina

Napotki za izpolnjevanje vprašalnika	1
Okrajšave.....	2
Podatki o izvoru in pripravi poročila	3
1. DEL: SPLOŠNI DEL	5
A. Uvod	6
B. Splošne obveznosti iz Alpske konvencije	14
I. Črka a 2. odst. 2. člena AK – Splošne obveznosti na področju prebivalstva in kulture	14
II. Črka b 2. odst. 2. člena AK – Splošne obveznosti na področju urejanja prostora in trajnostnega razvoja ..	17
III. Črka c 2. odst. 2. člena AK – Splošne obveznosti na področju ohranjanja čistega zraka.....	27
IV. Črka d 2. odst. 2. člena AK – Splošne obveznosti na področju varstva tal	34
Črka e 2. odst. 2. člena AK – Splošne obveznosti na področju vodnega gospodarstva.....	40
VI. Črka f 2. odst. 2. člena AK – Splošne obveznosti na področju varstva narave in urejanja krajine	45
VII. Črka g 2. odst. 2. člena AK – Splošne obveznosti na področju hribovskega kmetijstva	52
VIII. Črka h 2. odst. 2. člena AK – Splošne obveznosti na področju gorskega gozda	58
IX. Črka i 2. odst. 2. člena AK – Splošne obveznosti na področju turizma in prostega časa	62
Črka j 2. odst. 2. člena AK – Splošne obveznosti na področju prometa.....	66
XI. Črka k 2. odst. 2. člena AK – Splošne obveznosti na področju energije.....	79
XII. Črka l 2. odst. 2. člena AK – Splošne obveznosti na področju ravnanja z odpadki	85
C. Obveznosti iz Alpske konvencije, ki veljajo za vse izvedbene protokole	90
D. Dopolnitvena vprašanja	99
2. DEL: POSEBEN DEL V ZVEZI S POSEBNIMI OBVEZNOSTMI IZ PROTOKOLOV	101
Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju urejanja prostora in trajnostnega razvoja (Protokol z dne 20. 12. 1994)	101
B. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju varstva tal (Protokol z dne 16. 10. 1998)	114
C. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju varstva narave in urejanja krajine (Protokol z dne 20. 12. 1994)	135
D. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju hribovskega kmetijstva (Protokol z dne 20. 12. 1994)	168
E. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju gorskega gozda (Protokol z dne 27. 2. 1996)	189
F. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju turizma (Protokol z dne 16. 10. 1998)	203
G. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju prometa (Protokol z dne 31. 10. 2000)	217
H. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju energije (Protokol z dne 16. 10. 1998)	233

Napotki za izpolnjevanje vprašalnika

Vprašanja, na katera je treba odgovoriti, so označena s sivo barvo. Pri vprašanjih, na katera je treba odgovoriti s križcem, bi se morali načelno izogibati dodatnim besedilnim komentarjem. Pri posameznih vprašanjih je lahko, na primer zaradi regionalnih ali občinskih posebnosti, smotno, da se na vprašanje odgovori fleksibilneje, in ne samo s križcem pri enem izmed ponujenih možnih odgovorov. Če boste pri izpolnjevanju vprašalnika vendarle imeli težave pri določenih vprašanjih, poskusite na ta vprašanja odgovoriti, kolikor je le mogoče. Na tovrstne težave lahko opozorite v rubriki »Morebitne dodatne opombe«.

Odgovori na vprašanja morajo omogočiti čim popolnejšo sliko o stanju na področju izvajanja Alpske konvencije in njenih protokolov.

Formulacija vprašalnika sledi načelno formulacijam Alpske konvencije in njenih protokolov. Vprašanja v vprašalniku ne spreminjajo obveznosti pogodbenic, ki za slednje izhajajo iz Alpske konvencije in njenih protokolov.

Informacije, ki jih je pogodbenica, ki izpolnjuje vprašalnik, označila za zaupne, se kot take tudi obravnavajo.

Vprašanja se vsakokrat nanašajo na pogodbenico, ki izpolnjuje vprašalnik, in njeno ozemlje oz. na del alpskega območja, ki leži na njenem ozemlju. Območje Alp pomeni območje uporabe Alpske konvencije v smislu 1. člena Alpske konvencije.

Pogodbenica, ki izpolnjuje vprašalnik, je v vprašalniku poimenovana kot »država«. Zaradi poenostavitve se posebne oznake za poimenovanje Evropske skupnosti ne uporabljajo. Oznaka »država« velja za namene tega vprašalnika tudi za Evropsko skupnost.

Okrajšave

Uporabljajo se naslednje okrajšave:

AK		Konvencija o varstvu Alp (Alpska konvencija)
Protokol	Hribovsko kmetijstvo	Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju hribovskega kmetijstva
Protokol	Gorski gozd	Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju gorskega gozda
Protokol	Varstvo tal	Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju varstva tal
Protokol	Energija	Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju energije
Protokol	Varstvo narave in urejanje krajine	Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju varstva narave in urejanja krajine
Protokol	Urejanje prostora in trajnostni razvoj	Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju urejanja prostora in trajnostnega razvoja
Protokol	Turizem	Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju turizma
Protokol	Promet	Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju prometa
čl.		člen
oz.		oziroma
odst.		odstavek
npr.		na primer
tč.		točka

Opomba: Za zvezno deželo Vorarlberg se sinonimno uporablja tudi slovenski izraz Predarlsko.

Podatki o izvoru in pripravi poročila

Ime pogodbenice	Republika Avstrija
-----------------	--------------------

Navedite nacionalno kontaktno točko:	
Ime nacionalne kontaktne točke	Zvezno ministrstvo za trajnost in turizem (BMNT) Oddelek I/9
Ime in naziv odgovorne osebe	dr. Ewald Galle
Naslov	Stubenbastei 5 A - 1010 Dunaj
Telefon	+43 (0) 1 71100/611617
Faks	+43 (0) 1 5131679 1080
El. naslov	ewald.galle@bmnt.gv.at

Podpis osebe, odgovorne za oddajo poročila	dr. Ewald Galle
Datum oddaje poročila	

Navedite sodelujoče ustanove (npr. nevladne organizacije, teritorialne skupnosti, znanstvenoraziskovalne ustanove).
Zvezno ministrstvo za trajnost in turizem (BMNT)
Zvezno ministrstvo za promet, inovacije in tehnologijo (BMVIT)
Zvezni urad za kmetijstvo in vprašanja hribovskega kmetijstva
Urad tirolske deželne vlade
Urad koroške deželne vlade
Urad zgornjeavstrijske deželne vlade

Urad štajerske deželne vlade

Urad spodnjeavstrijske deželne vlade

Urad vorarlberške deželne vlade

Urad salzburške deželne vlade

Avstrijska konferenca za prostorsko načrtovanje (ÖROK)

Pisarna Alpske konvencije pri CIPRI Avstrija

1. del: Splošni del

Opomba: Na vprašanja v Splošnem delu morajo odgovoriti vse pogodbenice Alpske konvencije.

Navedite pri protokolih, katerih pogodbenica je vaša država, datum ratifikacije (oziroma sprejetja ali odobritve) in datum pričetka veljave ustreznega protokola/ustreznih protokolov v vaši državi. (Datum navedite kot v naslednjem primeru: sreda, 01. januar 2003)		
Ime protokola	Ratifikacija ¹ dne	Velja od
Protokol Urejanje prostora in trajnostni razvoj	10. julij 2002	18. december 2002
Protokol Varstvo tal	10. julij 2002	18. december 2002
Protokol Varstvo narave in urejanje krajine	10. julij 2002	18. december 2002
Protokol Hribovsko kmetijstvo	10. julij 2002	18. december 2002
Protokol Gorski gozd	10. julij 2002	18. december 2002
Protokol Turizem	10. julij 2002	18. december 2002
Protokol Promet	10. julij 2002	18. december 2002
Protokol Energija	10. julij 2002	18. december 2002
Protokol Reševanje sporov	10. julij 2002	18. december 2002

Če vsi protokoli še niso bili ratificirani², navedite zakaj in kdaj je mogoče pričakovati ratifikacijo nadaljnjih protokolov.

--

¹ Oz. sprejetje ali odobritev

² Oz. sprejeti ali odobreni.

A. Uvod

1. Kakšen je delež (v %) alpskega prostora v celotni površini vaše države?	65,3 % ³
--	---------------------

2. Kakšen je bruto domači proizvod vaše države v alpskem prostoru?	131.082 mio. evrov ⁴
--	---------------------------------------

3. Kakšen je delež (v %) bruto domačega proizvoda v alpskem prostoru vaše države v celotnem bruto domačem proizvodu vaše države?	36,8 % ⁵
--	---------------------

4. Kakšen je pomen Alpske konvencije in njenih protokolov za vašo državo?
<p>Alpska konvencija in njeni izvedbeni protokoli so se v tem obdobju v Avstriji že povsem uveljavili kot priznani pravni viri, katerih cilji so bolj kot kdajkoli prej usmerjevalni in aktualni. Za ta makroprostor opredeljujejo mednarodno zavezujoče okvirne pogoje in s tem omogočajo okolju prijazno gospodarjenje in življenje v alpskem prostoru, in sicer na podlagi temeljne zasnove trajnostnega gospodarjenja ter ravnovesja med ekonomijo, ekologijo in družbeno komponento.</p> <p>Posebnost se kaže v Avstriji že v parlamentarnem postopku izdaje dovoljenj, kjer so bili v nasprotju z Okvirno konvencijo vsi izvedbeni protokoli sprejeti brez izrecnega izpolnitvenega pridržka. Posledica tega pa je, da so ti protokoli na nacionalni ravni neposredno veljavni in jih morata tako zakonodajna kot tudi izvršna oblast upoštevati, če so za to primerni. V vmesnem</p>

³ 38,8 % avstrijskega prebivalstva živi na avstrijskem območju Alpske konvencije (stanje 1. 1. 2019). Rahel porast deleža območja Alpske konvencije glede na celotno površino Avstrije s 64,7 % na 65,3 % izhaja iz združevanja občin na Štajerskem (1. 1. 2015).

⁴ BDP se zaradi metodoloških omejitev geografskega razvrščanja gospodarske storilnosti v Avstriji načeloma izračuna le do ravni NUTS 3 kot najmanjše prostorske enote. Manjša prostorska razmejitev Alpske konvencije na občinsko raven zahteva sorazmerno razvrščanje za tista NUTS 3 območja, ki so le delno uvrščena v območje Alpske konvencije. V tem izračunu je bila takšna razmejitev izvedena z razvrščanjem na osnovi deležev prebivalstva na teh NUTS 3 območjih. Stanje prebivalstva 1. 1. 2019; podatki o BDP na ravni NUTS 3 so iz leta 2016

⁵ V primerjavi z BDP Avstrije dosega BDP v alpskem prostoru delež v višini 36,8 % (131.082 mio. evrov BDP v alpskem prostoru; 356.236 mio. evrov BDP v Avstriji). Izračuni kažejo rahel padec v obdobju 2001 do 2016 (z okoli 37,4 % na nazadnje približno 36,8 %). Aktualni podatki se nanašajo na leto 2016.

V primerjavi z deležem prebivalstva (3.439.823) z okoli 38,8 % se s tem dosega gospodarska storilnost, ki je nekoliko pod deležem prebivalstva.

času pa številne uradne odločitve, prav tako kot za Alpe specifični projekti, pričajo o tem, kako močno so Alpska konvencija in predvsem njeni protokoli vpeti v posamezne postopke odločanja.

Kljub temu pa smo še daleč od tega, da bi izčrpali ves potencial Alpske konvencije. Od pogodbenic in njihovega prihodnjega sodelovanja bo namreč odvisno, ali bodo tudi dejansko izkoristile vse te možnosti in opcije, da bi ohranili naravni, gospodarski, kulturni in življenjski prostor »Alpe«, ki bo sposoben preživeti.

5. Ali obstajajo sodne in upravne odločitve, ki se nanašajo na Alpsko konvencijo in protokole, ki jih je vaša država ratificirala (oziroma pravni predpisi, ki uresničujejo obveznosti iz njih)?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, navedite pravna področja, na katerih so bile sprejete takšne odločitve, in nekaj primerov odločitev.

V Avstriji obstaja že precej uradnih in sodnih odločitev, ki se nanašajo na Alpsko konvencijo in na protokole, ki jih je Avstrija ratificirala. Pri tem pa je seveda treba upoštevati, da je ta način izvajanja pravnih predpisov posebej prisoten v zvezni deželi Tirolski, kjer na letni ravni v obdobju po začetku veljavnosti protokolov sprejmejo približno 90 odločb v zvezi z Alpsko konvencijo ali protokoli na področju varstva okolja.

Na *Tirolskem* se protokoli Alpske konvencije upoštevajo predvsem v vseh postopkih glede vlečnic in elektrarn v okviru pravnega utemeljevanja.

Za *Predarlško (Vorarlberg)* je treba pripomniti, da se v domala vseh naravovarstvenih pravnih postopkih za izdajo dovoljenj za gradnjo smučišč preverja, ali gre za labilno območje v smislu 14. člena Protokola Varstvo tal. Če bi šlo za območje v smislu Alpske konvencije, bi bil to razlog za zavrnitev izdaje dovoljenja. Tako so denimo v upravnem okraju Bludenz od leta 2009 naprej uporabili Alpsko konvencijo pri kar 193 naravovarstvenih pravnih dovoljenjih za smučišča. Naj dodamo, da praktično ne prihaja do zavrnitev, saj prosilci v primeru težav bodisi spremenijo predmet postopka bodisi umaknejo zahtevek.

Kot primer navajamo nekaj odločitev in odločb iz različnih protokolov:

- Sklep Ustavnega sodišča z dne 22. 9. 2003 (B 1049/03-4). Predmet postopka sta bila 14. člen Protokola Varstvo tal (»labilna območja«) ter načelo domneve neposredne uporabe mednarodnopravnih določil.

- Odločitev okoljskega senata z dne 22. 3. 2004 (US 6B/2003/8-57): Zavrnitev prošnje za razširitev smučarskega območja Mutterer Alm – Axamer Lizum na podlagi 1. odst. 14. čl. Protokola Varstvo tal (»labilna območja«).
- Sodba upravnega sodišča z dne 8. junija 2005 /št. ZI 2004/03/0116-10 v pritožbenem postopku proti zgoraj navedenemu sklepu okoljskega senata z dne 22. 3. 2004 (US 6B/2003/8-57) v postopku »Razširitev smučarskega območja Mutterer Alm – Axamer Lizum«; potrditev odločitve okoljskega senata;
- Sodba *Tirolske* deželne vlade o pritožbi z dne 10. 6. 2003 na podlagi 3. odst. 6. čl. Protokola Turizem (Prizadevati si je treba za uravnoteženost med intenzivnimi in ekstenzivnimi oblikami turizma). Zavrnitev prošnje za okoli 6 voženj z 8 teptalnimi vozili in prevoz okoli 500 smučarjev na dan na vrh gore Piz Val Gronda, saj bi poleg območja Ischgl-Idalpe, za katerega je značilna zelo intenzivna turistična raba, hrup in smrad negativno vplivala tudi na sosednje območje okoli kočje Heidelberger Hütte z ekstenzivno rabo, kar bi škodljivo vplivalo tudi na podobo krajine.
- Sklep okrajnega glavarstva Kitzbühel z dne 27. 1. 2004: Zavrnitev prošnje za izdajo naravovarstvenega pravnega dovoljenja za zemljišče za namene izvajanja motoriziranega športa (državno prvenstvo v vožnji z motornimi sanmi v «Snow Crossu»; tekmovanje z motornimi sanmi Ski-Doo) na podlagi 3. odst. 6. čl. in 1. ter 2. odst. 15. čl. Protokola Turizem.
- Sodba *Tirolske* deželne vlade o pritožbi z dne 6. 10. 2004, s katero je bila kot neutemeljena zavrnjena pritožba zoper zavrnitev prošnje za naravovarstveno in gozdarsko pravno dovoljenje za krčenje borovega loga na suhem rastišču za gradbena zemljišča. Odločitev temelji na 2. odst. 7. čl. Protokola Varstvo tal, ki predvideva omejitev trajne izgube tal in porabe tal za gradnjo, ki varčuje s površinami in ne škoduje tlom. Poleg tega so v utemeljitvi upoštevali tudi Protokol Urejanje prostora in trajnostni razvoj, saj si tudi ta prizadeva za pravočasno usklajevanje rabe prostora z okoljskimi cilji in zahtevami ter za varčno in okolju prijazno rabo prostorskih virov, predvsem tal.
- Sodba *Tirolske* deželne vlade o pritožbi z dne 1. 9. 2004, s katero je kot neutemeljeno zavrnila pritožbo zoper zavrnitev prošnje za naravovarstveno pravno dovoljenje za tekmovanje v motokrosu na območju spodnje postaje žičnice Ehrwalder Almbahn. Odločitev je temeljila na 2. odst. 15. čl. Protokola Turizem, v skladu s katerim je treba

skrajno omejiti motorizirani šport ali ga po potrebi tudi prepovedati, razen če pristojni organi za to opredelijo določena območja.

- Sklep *Tirolske* deželne vlade z dne 23. 8. 2004, s katerim je zavrnila naravovarstveno pravno dovoljenje za izgradnjo elektrarne «Kalserbach – zgornja elektrarna v verigi z dovajanjem vode iz potoka Ködnitzbach» glede na 7. člen (zagotavljanje prehodnosti za živali) Protokola Energija.
- Naravovarstveno pravno dovoljenje *Tirolske* deželne vlade z dne 23. 8. 2004 za hidroelektrarno Schwarzach-Hopfgarten-Huben, v katerem so glede na 7. člen Protokola Energija opredelili dodatne pogoje, ki zahtevajo gradnjo ribje steze in predpisujejo minimalen pretok vode.
- Sodba *Tirolske* deželne vlade o pritožbi z dne 4. 11. 2004, s katero je kot neutemeljeno zavrnila pritožbo zoper zavrnitev prošnje za naravovarstveno pravno dovoljenje za površinski odkop zemljine (pridobivanje proda). Zavrnitev izdaje dovoljenja je temeljila na 2. in 3. odst. 1. čl. (Ohranitev naravnih funkcij tal) in 8. čl. Protokola Varstvo tal (Varčna uporaba rudnega bogastva).
- Sklep *Štajerske* deželne vlade z dne 5. 12. 2003: Predpis ukrepov za opustitev rabe, vključno z renaturacijo opuščenih površin z domorodnimi rastlinskimi vrstami v skladu z 2. odst. 12. čl. Protokola Turizem.
- Sklep *Tirolske* deželne vlade z dne 2. 3. 2007, s katerim ob upoštevanju 1. odst. 9. čl. Protokola Varstvo tal zavrača izdajo naravovarstvenega pravnega dovoljenja za širitev naprave za zasneževanje Hopfgarten, zlasti izgradnja, obstoj in obratovanje akumulacijskega jezera Kälbersalve ter vseh spremljajočih naprav, za katerega je zaprosilo žičniško podjetje »Bergbahnen Hohe Salve GesmbH & Co KG Hopfgarten-Itter-Kelchsau-Wörgl«. Če je posledica načrtovanega ukrepa (v tem primeru: izgradnja akumulacijskega jezera) popolna odstranitev tam navedenega barja v izmeri približno 1 hektarja, potem celo dodatna zahteva po izvedbi kompenzacijskih ukrepov ne zmanjšuje masivnega posega v naravo v obsegu, ki bi bil z naravoslovnega vidika sprejemljiv (zlasti če obstaja za načrtovani projekt le majhen javni interes).
- Sklep *Tirolske* deželne vlade z dne 28. 3. 2008, s katerim je ob upoštevanju 7. čl. Protokola o izvajanju Alpske konvencije na področju energije zavrnila izdajo naravovarstvenega pravnega dovoljenja za izgradnjo in obratovanje hidroelektrarne »Schwarzach-Mariahilf«, za katero je zaprosila občina St. Jakob v Defereggenu.

- Naravovarstveni pravni sklep z dne 17. 9. 2007, s katerim je *Tirolska* deželna vlada odobrila izgradnjo 6-sedežnice Cimaross kot nadomestilo za vlečnici Cimaross in Goldriedsee, ki pa vsebuje dodatne zahteve oziroma dodatna določila ob upoštevanju 2. odst. 12. čl. in 14. člena Protokola Turizem ter 1. odst. 13. člena Protokola Promet.
- Sklep *Tirolske* deželne vlade z dne 13. 2. 2008, s katerim je ob upoštevanju 7. čl. Protokola Energija zavrnila vlogo za izdajo naravovarstvenega pravnega dovoljenja za izgradnjo hidroelektrarne Winnebach.
- Sklep *Tirolske* deželne vlade z dne 5. 10. 2007, s katerim je žičniškemu podjetju »Zeller Bergbahnen Zillertal GmbH & Co KG« izdala naravovarstveno pravno dovoljenje za postavitev 8-sedežne krožne gondolske žičnice Wiesenalmbahn ob upoštevanju 14. čl. Protokola Turizem in 1. odst. 13. čl. Protokola Promet. Pri gradnji žičnice je treba upoštevati 14. čl. Protokola Turizem in 13. čl. Protokola Promet z uresničevanjem dodatnih zahtev v spremljajočih določbah.
- Sklep *Tirolske* deželne vlade z dne 1. 4. 2009, s katerim je zavrnila zahtevek za dodelitev naravovarstvenega pravnega dovoljenja za izgradnjo in obratovanje hidroelektrarne Stalleralmbach v skladu s 7. čl. Protokola Energija in hkrati zavrnila izdajo zahtevanega dovoljenja.
- Sklep *Predarlške* deželne vlade z dne 20. 12. 2011, s katerim je bilo izdano dovoljenje za podaljšanje letalsko pravnega dovoljenja za izvajanje izvenletaliških pristankov oz. vzletov za namene smučarskega turizma na hribovitem območju Arlberga. Pri tem sta bila upoštevana izvedbena protokola Alpske konvencije za področje prometa in turizma.
- Sklep *Tirolske* deželne vlade z dne 10. 5. 2012, s katerim so bila izdana vodna, gozdarska in naravovarstvena pravna dovoljenja za razširitev naprave za zasneževanje v Serfausu. Pri izdaji naravovarstvenega dovoljenja so pri oblikovanju dodatnih zahtev upoštevali Zakon o varstvu narave v povezavi z 9. čl. Protokola Varstvo narave in urejanje krajine ter 11. čl. Protokola Varstvo tal. V ta namen so v dovoljenju predpisali izpolnitev dodatnih zahtev.
- Sodba Zveznega upravnega sodišča (BVwG) z dne 28. 8. 2014, opr. št.: W104 2000178-1/63E, s katero so zavrnilo izdajo dovoljenja za izgradnjo nadzemnega voda skozi Kronhofgraben. V utemeljitvi je kot odločilen razlog pri odločitvi glede presoje

interesov po koroškem Zakonu o varstvu narave navedeno, da je projekt v nasprotju z 10. čl. Protokola Energija.

- Sklep *Tirolske* deželne vlade z dne 24. 6. 2016, št. U-UVP-6/7-32-206, s katerim je bilo izdano dovoljenje za izgradnjo in obratovanje akumulacijske hidroelektrarne Kühltai v skladu z Zakonom o presoji vplivov na okolje iz leta 2000. V utemeljitvi je podana obsežna obravnava protokolov Urejanje prostora in trajnostni razvoj, Varstvo narave in urejanje krajine, Gorski gozd, Varstvo tal in Energija.
- Sklep *Štajerske* deželne vlade z dne 20. 1. 2017, s katerim je bilo za projekt krčenja gozda izdano dovoljenje v skladu s 17. čl. Zakona o presoji vplivov na okolje. V sklepu je navedeno, da krčenje ni v nasprotju s protokoloma Gorski gozd ali Varstvo tal Alpske konvencije.
- Sklep *Štajerske* deželne vlade z dne 20. 4. 2018, s katerim je bilo izdano dovoljenje po PVO za postavitev 17 vetrnic. Vloga za izgradnjo in obratovanje treh vetrnic skupaj s spremljajočimi napravami je bila zavrnjena. Določbe Alpske konvencije so bile v sklepu upoštevane v smislu zahteve po varčni rabi zemljišč in tal. Upoštevane pa so bile tudi določbe protokolov Turizem in Varstvo narave in urejanje krajine.
- Sklep *Tirolske* deželne vlade z dne 29. 1. 2019, št. U-NSCH-7/77/67-2019, s katerim je bilo izdano naravovarstveno pravno dovoljenje za izgradnjo sedežnice vključno z izgradnjo smučišč. V utemeljitvi je podana obsežna obravnava protokolov Turizem, Varstvo narave in urejanje krajine, Varstvo tal in Promet.
- Odločitev *Tirolskega* Deželnega upravnega sodišča (LVwG) z dne 18. 4. 2019 (opr. št.: LVwG-2019/41/0037-13), s katero je bila ob sklicevanju na 1. odst. 14. čl. Protokola Varstvo tal zavrnjena izdaja dovoljenja za smučišče.⁶
- Sklep *Tirolske* deželne vlade z dne 8. 5. 2019, št. U-NSCH-7/83/45-2019, s katerim je bilo izdano naravovarstveno pravno dovoljenje za posodobitev smučišča; v pravni utemeljitvi je bila podana obravnava protokolov Turizem, Varstvo narave in urejanje krajine, Varstvo tal in Promet.

⁶ Več o tem na povezavi https://www.ris.bka.gv.at/Dokument.wxe?ResultFunctionToken=2aa1efd5-2fd7-46ad-8b72-873120019d74&Position=1&Abfrage=Lvwg&Entscheidungsart=Undefined&Bundesland=Undefined&AenderungenSeit=Undefined&SucheNachRechtssatz=True&SucheNachText=True&GZ=&VonDatum=01.01.2014&BisDatum=09.09.2019&Norm=&ImRisSeitVonDatum=&ImRisSeitBisDatum=&ImRisSeit=Undefined&ResultPageSize=100&Suchworte=labiles+gebiet&Dokumentnummer=LWGT_TI_20190418_LVwG_2019_41_0037_13_00

- Sodba Zveznega upravnega sodišča z dne 26. 9. 2019 (ustna razglasitev 30. 11. 2018) s št. W155 2120205-1/126E, s katero je bila zavrnjena izdaja dovoljenja za združitev smučišč »St. Anton – Kappl« ob upoštevanju 1. odst. 14. čl. Protokola Varstvo tal.

Čeprav je treba Alpsko konvencijo upoštevati v upravnih postopkih, pa v praksi ni vedno tako. Pogosto se ocenjuje, da status Alpske konvencije ni pravno neoporečen in da posamezne določbe niso dovolj oprijemljive.

6. Na kratko opišite, kaj ste do sedaj storili in kaj načrtujete za spodbujanje uresničevanja ciljev Alpske konvencije in protokolov, ki veljajo v vaši državi?

(Tukaj lahko poročate tudi o drugih splošnih dejavnostih, ki so povezane z Alpsko konvencijo, vendar presegajo obveznosti iz Alpske konvencije, ali pa o dejavnostih in programih, ki spodbujajo uresničevanje ciljev Alpske konvencije zunaj vaše države.)

- Z navodili podrejenim organom, npr. z odloki.
- Z informativnimi prireditvami, npr. »Geoforum Umhausen«
- Ustanovitev delovnih skupin za več zveznih dežel skupaj na temo izvajanja različnih izvedbenih protokolov Alpske konvencije.
- Zavarovanje ogroženih življenjskih prostorov in vrst z opredeljevanjem ustreznih zavarovanih območij (naravovarstveno območje, območje zavarovane krajine, Natura 2000).
- V *spodnjeavstrijski* deželni upravi so bili sektorji, ki jih zadeva Alpska konvencija in izvedbeni protokoli, obveščeni o razvoju v zvezi z Alpsko konvencijo; te sektorje smo vključili tudi v aktualno poročanje.
- *Štajerska* deželna vlada preverja upoštevanje ciljev Alpske konvencije v okviru svoje funkcije nadzornega organa. Te cilje morajo občine upoštevati pri izvajanju lokalnega prostorskega načrtovanja.
- Publikacije/informativno gradivo: npr. Alpska konvencija – Priročnik za njeno izvajanje (okvirni pogoji, smernice in praktični predlogi za pravno izvajanje Alpske konvencije in njenih izvedbenih protokolov), strokovna revija »Alpska konvencija – trajnostni razvoj za Alpe« (strokovna revija CIPRE Avstrija o aktualnem razvoju Alpske konvencije, zlasti na nacionalni ravni, doslej 90 izdaj), Vademecum Alpska konvencija (informativna brošura žepne izdaje), knjižna publikacija »25 let Alpske konvencije. Pogledi in obeti« (izdajatelj P. Haßbacher), zvezki za pravno izvajanje posameznih protokolov v zbirki CIPRE pri založbi Verlag Österreich (doslej so izšli zvezki za

področja prostorskega načrtovanja/trajnostni razvoj, energijo, promet, kmalu še za gorski gozd, na voljo tudi v Open Access).

- Projekti, omrežja in pobude za izvajanje Alpske konvencije: med drugim projekt pohodniške poti »Via Alpina«, omrežje občin »Povezanost v Alpah«, Alpsko mesto leta, projekt »Gorniške vasi«, projekt »Krepitev Alpske konvencije v Spodnji Avstriji«, podatkovna banka s podatki o Alpski konvenciji, pisarna Alpske konvencije kot informacijska platforma, Pravna servisna služba Alpske konvencije, podpiranje pobude za mladinsko alpsko vozovnico (Youth Alpine Interrail), izvedba natečaja ClimaHost, projekt Links4Soils, podpora alpskega partnerstva za tla (Alpine Soil Partnership).
- Prireditve: npr. strokovne konference in delavnice CIPRE Avstrije glede pravnega izvajanja Alpske konvencije, festival »Brati gore«, letne delavnice glede izvajanja protokola Gorski gozd, konferenca o vlogi žensk v gorskih regijah.

Morebitne dodatne opombe:

Od leta 2009 obstaja *Pravna servisna služba Alpske konvencije* pri CIPRI Avstrija kot inovativna ustanova za področje celotnih Alp, je krog neodvisnih, prostovoljno delujočih strokovnjakov, ki obravnava pravna vprašanja izvajanja, zlasti njenih protokolov. Cilj je izpostaviti oz. izkoristiti pravni potencial Alpske konvencije, odpraviti morebitne še prisotne bojazni glede Alpske konvencije, s predhodno izdelanimi ocenami podpreti in razbremeniti upravo in sodišča ter tako spodbuditi upoštevanje Alpske konvencije v procesih odločanja. Ta servisna storitev, ki jo koordinira CIPRA Avstrija, omogoča prvo, brezplačno, neobvezujočo in splošno informacijo za vlagatelje s področja uprave in iz civilne družbe. Ta informacija ne nadomešča uradnega preiskovalnega postopka ali izvedenskih mnenj in je podana le, če zanjo zaprosijo pri servisni službi pred uradno obravnavo določenega primera v upravnem postopku; kasnejše preverjanje odločitve se ne izvaja.

Štajerska deželna vlada je za občine kot pomoč pri njihovem delovanju izdala priročnik »Alpska konvencija v lokalnem prostorskem načrtovanju« s kontrolnim seznamom, ki občinam olajšuje dokumentiranje pri upoštevanju ciljev Alpske konvencije na področju prostorskega načrtovanja. Ta postopek se izvaja skupaj s strateško presojo vplivov na okolje.

B. Splošne obveznosti iz Alpske konvencije

I. Črka a 2. odst. 2. člena AK – Splošne obveznosti na področju prebivalstva in kulture

Črka a 2. odst. 2. člena AK se glasi:

»(2) Pogodbene stranke bodo za doseg ciljev, ki so navedeni v 1. odstavku, posegle po primernih ukrepih, še posebno na naslednjih področjih:

Prebivalstvo in kultura – s ciljem spoštovanja, ohranjanja in podpiranja kulturne in družbene samobitnosti avtohtonega prebivalstva ter zagotavljanja njegove življenjske osnove, še posebno poselitve in gospodarskega razvoja, ki sta znosna okolju ter pospeševanja medsebojnega razumevanja in partnerskega vedenja med alpskim in zunajalpskim prebivalstvom«

1. Navedite pravne predpise, s katerimi se izvajajo določbe črke a 2. odst. 2. čl. AK. Če ni ustreznih pravnih predpisov oziroma če obstoječi pravni predpisi določb ne izvajajo v celoti, pojasnite, zakaj ne.

Na *Tirolskem* je cela vrsta predpisov namenjena izvajanju črke a 2. odst. 2. člena Alpske konvencije. Izrecno je treba navesti Tirolski deželni zakon o urejanju zemljišč, Tirolski zakon o naseljevanju na kmetijskih območjih, Tirolski zakon o varstvu planin, Zakon o služnosti uporabe gozda in pašnikov, Deželni zakon o transportnih poteh in progah za žičnice ali Tirolski zakon o prometu z zemljišči. Ti zakoni predstavljajo samo majhen izsek pravnih predpisov, ki so namenjeni izvajanju navedenega člena.

Za *Zgornjo Avstrijo* je treba omeniti Zgornjeavstrijski zakon o urejanju prostora (OÖ. ROG) ter Zgornjeavstrijski deželni program urejanja prostora.

V *Spodnji Avstriji* se Alpska konvencija omenja v Konceptu deželnega prostorskega razvoja. Koncept deželnega prostorskega razvoja, ki je bil potrjen in objavljen leta 2004, ni pravni dokument v ozkem smislu, temveč usmeritev oziroma strateški instrument.

Koroška: 2. člen Koroškega zakona o urejanju prostora, sicer pa se določbe črke a 2. odst. 2. člena Alpske konvencije izvajajo tudi v Koroškem zakonu o spodbujanju kulture 2001.

Predarlško (Vorarlberg): Vorarlberški zakon o prostorskem načrtovanju, Deželni ur. l. št. 39/1996 v besedilu Deželni ur. l. št. 6/2004, 2. in 3. odstavek 2. člena.

Za gozdarsko kulturno področje je treba navesti tudi naslednje pravne predpise:

1. in 2. odstavek 1. člena Avstrijskega zakona o gozdovih (ForstG) v veljavnem besedilu (»... zavarovanje multifunkcionalnega delovanja gozda ... med drugim za rekreacijo; zavarovanje trajnostnega gospodarjenja z gozdom, da bi med drugimi optimalno izpolnili tudi »ekonomske in družbene funkcije«). Iz II. dela Zakona o gozdovih je treba omeniti predvsem instrument »sektorskega načrta za gozd« (10. člen, velja smiselno tudi za črko b 2. odst. – prostorsko načrtovanje); do sedaj začetni pilotni projekti koristijo sistematičnemu in predvsem v prakso

usmerjenemu prikazu kulturnih potencialov, zmogljivosti in ukrepov pri izbranih lokacijah obratov in regijah ter povezujejo gozdarsko-kulturne cilje s turističnimi in pedagoškimi cilji.

Praviloma pa se pravni predpisi ne sklicujejo neposredno na Alpsko konvencijo.

Štajerska: Štajerski zakon o prostorskem načrtovanju (StROG) iz leta 2010 v veljavnem besedilu se v 5. odst. 4. člena sklicuje na Alpsko konvencijo in zahteva upoštevanje njenih ciljev pri pripravi in spremembi načrtov in programov. V skladu s 5. tč. 10. odst. 24. člena in 4. tč. 10. odst. 38. čl. StROG mora deželna vlada v primeru neupoštevanja teh ciljev pri občinskih prostorskih načrtih, za katere je obvezno dovoljenje, le-te zavrniti.

2. Kakšne ukrepe ste sprejeli za spoštovanje, ohranitev in/ali spodbujanje kulturne in družbene samobitnosti stalnega prebivalstva v Alpah?

Na tem področju sprejemajo številne ukrepe.

Vendar pa ne gre za specifične ukrepe. Iste ukrepe sprejemajo za alpski in zunajalpski prostor.

3. Kakšne ukrepe ste sprejeli za zagotavljanje eksistenčnih osnov stalnega prebivalstva v Alpah, predvsem za okoljsko sprejemljivo poseljevanje in gospodarski razvoj?

Sem sodi predvsem cela vrsta subvencijskih programov v okviru *Tirolskega zakona o prostorskem načrtovanju*.

V skladu z *Zgornjeavstrijskim zakonom o prostorskem načrtovanju* se poselitev omejuje na za to primerne površine. To omogoča priprava lokalnih razvojnih konceptov in načrtov namenske rabe na ravni občin. Presoja se vpliv projektov na prostor.

V *Spodnji Avstriji* ne sprejemajo posebnih ukrepov. Veljajo enaki ukrepi kot za zunajalpski prostor. Enako velja za *Štajersko*.

Na zvezni ravni se vsako leto izvedeta 2 prireditvi o »gozdu + kulturi« z izbranimi tematskimi težišči, predvsem za krepitev regionalne identitete, za povečanje ustvarjanja dodane vrednosti na (zapostavljenih) gorskih območjih, za strokovno kakovostno informiranje; poleg razvoja inovativnih turistično-kulturnih storitev/produktov v gozdnogospodarskem okolju si prizadevajo za povezovanje s cilji konkretnih mednarodnih dogovorov (med drugim Konvencija UNESCO o varstvu nesnovne kulturne dediščine).

4. Kakšne ukrepe ste sprejeli za spodbujanje medsebojnega razumevanja in partnerskega odnosa med alpskim in zunajalpskim prebivalstvom?

Razvoj in izvajanje usposabljanja za pridobitev certifikata »gozd + kultura«: Udeleženci tega v Evropi enkratnega usposabljanja pripravijo projekt, natančno prilagojen regionalnim in

podjetniškim danostim ter nato na kraju samem izvajajo posamezne aktivnosti (poglobljeno informiranje otrok v šolah in gostov, revitalizacija, kakovostni dogodki s področja gozdne kulture, itd.), praviloma v sodelovanju s partnerji iz regije (iz programa LEADER in/ali turističnimi deležniki, muzeji, izobraževalnimi ustanovami).

Subvencioniranje in izvajanje regionalnega razvoja v prostorskih enotah, ki zavzemajo tako alpska, kot tudi zunajalpska območja.

Posebnih ukrepov za spodbujanje v smislu 4. vprašanja pa ne sprejemamo.

Morebitne dodatne opombe:

II. Črka b 2. odst. 2. člena AK – Splošne obveznosti na področju urejanja prostora in trajnostnega razvoja

Črka b 2. odst. 2. člena AK se glasi:

»(2) Pogodbene stranke bodo za dosego ciljev, ki so navedeni v 1. odstavku, posegle po primernih ukrepih, še posebno na naslednjih področjih: [...]

b) Prostorsko načrtovanje – s ciljem zagotavljanja varčne in preudarne rabe ter zdravega usklajenega razvoja celostnega prostora. Pri tem se posebej upošteva nevarnosti naravnih katastrof, preprečuje preveliko ali premajhno rabo ter ohranja oziroma obnavlja naravne življenjske prostore. Zato sta potrebni celovita spoznava in ocena potreb po rabi, daljnovidno integralno načrtovanje in določitev iz tega izhajajočih ukrepov«.

1. Navedite pravne predpise, s katerimi se izvajajo določbe črke b 2. odst. 2. čl. AK. Če ni ustreznih pravnih predpisov oziroma če obstoječi pravni predpisi določb ne izvajajo v celoti, pojasnite, zakaj ne.

Evropsko urejanje prostora in prostorsko načrtovanje sta usmerjena tako v urejanje, kot tudi v razvoj. Izhajajoč iz »velikega na majhno« (na podlagi Evropske prostorsko-razvojne perspektive (EPRP 1999), avstrijskega koncepta prostorskega razvoja (ÖREK) 2001 in 2011 – k temu glej spodaj) se urejanje prostora pri svojem delu naslanja na eni strani na usmeritve in koncepte ter na drugi strani na zakone in uredbe.

Urejanje prostora je v Avstriji v pristojnosti dežel. Potrebno je torej navesti zakone o prostorskem načrtovanju zveznih dežel in s tem povezane uredbe, kot so deželni programi urejanja prostora, sektorski programi urejanja prostora, regionalni programi urejanja prostora itd.: med drugim *Zgornjeavstrijski zakon o urejanju prostora 1994*, *Zgornjeavstrijski deželni program urejanja prostora 2017*, 2. člen *Koroškega zakona o urejanju prostora*, *Tirolski zakon o urejanju prostora 2016* (TROG 2016, Dež. ur. l. št. 101), 1. 2. in 3. tč. 1. odst. in 2. tč. 2. odst. 3. čl. in 1., 4. in 5. tč. 1. odst. 23. čl. *Štajerskega zakona o urejanju prostora 1974*, *Spodnjeavstrijski zakon o urejanju prostora in Salzburški zakon o urejanju prostora 2009*, Dež. ur. l. št. 30/2009 v besedilu Dež. ur. l. št. 65/2004 (podrobnosti glej na povezavi http://www.salzburg.gv.at/rp1_rechtsgrundlagen).

Štajerska: Štajerski zakon o urejanju prostora iz leta 2010 (StROG) v veljavnem besedilu se v 5. odst. 4. člena sklicuje na Alpsko konvencijo in zahteva upoštevanje njenih ciljev pri pripravi in spremembi načrtov in programov. V skladu s 5. tč. 10. odst. 24. člena in 5. tč. 10. odst. 38. čl. StROG mora deželna vlada zavrniti občinske prostorske načrte, za katere je obvezno dovoljenje, v primeru neupoštevanja teh ciljev pri njihovi pripravi.

Predarlsko (Vorarlberg): Prostorski koncept Vorarlberg 2030-dati prostoru prihodnost, deželni prostorski načrti za zelena območja, deželni prostorski načrt za protipoplavno zaščito - modre cone doline Rena, primerna območja za nakupovalna središča.

Pojasnilo k prostorskemu načrtovanju zveznih dežel na primeru Spodnje Avstrije

Spodnjeavstrijski zakon o urejanju prostora (NÖ ROG) iz leta 1976 (Dež. ur. l. 8000/00) je pravna podlaga za urejanje prostora v Spodnji Avstriji, ki sledi načrtovanju urejanja in razvoja ter obravnava različne segmente prostorskega načrtovanja na deželni ravni, sektorskega urejanja prostora, regionalnega načrtovanja in urejanje prostora na lokalni ravni.

Podlage za urejanje prostora in prostorsko načrtovanje se nenehno spreminjajo; če so bile prej v ospredju predvsem pravno obvezujoče uredbe, pa so to sedaj vse bolj temeljna načela oziroma usmeritve (moto: »Razvoja ni možno urejati z uredbami«).

Vodilni cilji:

- Spodnjeavstrijski koncept deželnega prostorskega razvoja: Spodnjeavstrijska deželna vlada ga je potrdila in objavila 14. septembra 2004.
- Splošna usmeritev dežele Spodnje Avstrije se opira na vizijo trajnostnega, ekonomsko konkurenčnega, socialno pravičnega in okolju prijaznega razvoja. V skladu z Evropsko prostorsko-razvojno perspektivo EPRP (1999) in tedaj aktualnega avstrijskega koncepta prostorskega razvoja ÖREK (2001) je treba v Spodnjeavstrijskem konceptu deželnega prostorskega razvoja (2004) izhajati iz naslednjih treh vodilnih ciljev:
 - enakovredni življenjski pogoji za vse družbene skupine v vseh delih dežele;
 - konkurenčne, inovativne regije in razvoj regionalnih potencialov;
 - trajnostna, okolju prijazna in varčna raba naravnih virov.

Spodnjeavstrijski koncept deželnega prostorskega razvoja je temelj za spodnjeavstrijski prostorski razvoj na deželni ravni. Informira o osnovnih značilnostih zelene prostorske ureditve ter o načelih ciljev prostorskega razvoja.

- Spodnjeavstrijski koncept deželnega prostorskega razvoja je bil v letih 2016/17 vključen v evalvacijo.
- Na tej podlagi izdelane strateške koncepte za pet glavnih regij (»Perspektive za glavne regije«, 2005) so nato v obdobju 2013-2015 najprej evalvirali, v nadaljevanju pa so jih

dežela Spodnja Avstrija, pet glavnih regij in družba NÖ.Regional.GmbH oblikovale na novo (objavljeni leta 2015 za vsako glavno regijo – »Strategija za glavne regije 2024«).

Regionalni programi urejanja prostora, ki so pomembni za spodnjeavstrijsko alpsko območje, so:

- Uredba o regionalnem programu urejanja prostora za območje Dunaj z okolico – Dež. ur. l. 8000/85
- Uredba o regionalnem programu urejanja prostora za območje osrednje Spodnje Avstrije – Dež. ur. l. 8000/76
- Uredba o regionalnem programu urejanja prostora za območje Wiener Neustadt-Neunkirchen – Dež. ur. l. 8000/75

Sektorski programi urejanja prostora – tematsko pomembna strokovna področja (izbor):

- Uredba o sektorskem programu urejanja prostora za pridobivanje mineralnih surovin – Dež. ur. l. 8000/83
- Uredba o sektorskem programu urejanja prostora za ohranjanje odprte krajine – Dež. ur. l. 8000/99
- Uredba o sektorskem programu urejanja prostora za rabo za vetrne elektrarne v Spodnji Avstriji – Dež. ur. l. 8001/1
- Uredba o opredelitvi ekvivalentne trajne zvočne ravni pri določanju namenske rabe površin za gradnjo – Dež. ur. l. 8000/4
- Uredba o programu urejanja prostora za šolstvo – Dež. ur. l. 8000/29

Koncepti:

Raven mikroregij: okvirni koncepti za mikroregije, koncepti razvoja mikroregij:

Spodbujanje združevanja občin v mikroregije zaradi udeležbe in sodelovanja pri reševanju skupnih problemov v razvoju regije; razmejitev mikroregije izhaja iz njene gospodarske, socialne in kulturne enotnosti in/ali krajinske zemljepisne enotnosti in/ali enotnosti v zavesti prebivalstva. Prizadevajo si, da bi se združilo najmanj 6 med seboj povezanih občin z najmanj 10.000 prebivalci. Organizacija mikroregionalnega sodelovanja zahteva usklajene občinske sklepe in skupno subvencioniranje (v okviru projektov sodelovanja).

Pri tem razlikujemo:

- Mikroregionalne okvirne koncepte: V okviru mikroregionalnih okvirnih konceptov se usklajujejo in dokumentirajo lokalni razvojni koncepti znotraj mikroregij.

- Mikroregionalni razvojne koncepte: Obravnavajo se predvsem potrebni ukrepi za ohranitev in izboljšavo okoljskih danosti, položaja na področju energije (raba regionalnih, domačih, obnovljivih virov energije), komunalnega področja oskrbe in odstranjevanja odpadkov, stanovanjskega, gradbenega in prometnega področja, socialnih in kulturnih zadev, gospodarstva, kmetijstva in turizma. Pri pripravi mikroregionalnih razvojnih konceptov je treba upoštevati deželne koncepte oz. strategije, kot denimo koncept deželnega prostorskega razvoja, turistično strategijo 2020, koncept mobilnosti za Spodnjo Avstrijo 2030+, itd.

V Spodnji Avstriji sega ALPSKI PROSTOR v določenem deležu v 22 mikroregij (stanje avgust 2018)

• Mostviertel Ursprung	• Pielachtal	• Steinfeld
• Herz des Mostviertels	• Traisen-Gölsental	• Skupna regija Schneebergland
• Ostarrichi Mostland	• Pferdereion Voralpen	• Regija svetovne kulturne dediščine Semmering Rax
• Ybbstal-Eisenstraße	• WIR – Wienerwald iniciativna regija	• Schwarzatal
• Kleines Erlauftal	• Wir fünf im Wienerwald	• Wechselland
• Großes Erlauftal	• Mödling	• Skupna regija 'Gričevnat svet'
• Ebreichsdorf	• Unser Triestingtal	
• Melktal		
• Hoch6		

- Občinska raven: lokalni programi urejanja prostora, lokalni razvojni koncepti
Prostorski razvoj ne poteka samovoljno, temveč se uvaja dolgoročno – načrti namenske rabe temeljijo na razvojnih konceptih, ki so osnova za komunalno zemljiško politiko – od sredine 90-tih let so obvezujoči (na temelju uredbe). Pri tem razlikujemo:
 - lokalne programe urejanja prostora brez razvojnega koncepta (prejšnje stanje)
 - lokalne programe urejanja prostora z razvojnim konceptom (aktualno novo stanje)
 - z razvojnim konceptom, ki ga določa uredba
 - z razvojnim konceptom, ki ga uredba ne določa

Poleg tega je treba navesti implementacijo Direktive o CPVO v deželno zakonodajo, na primer s *Koroškim* zakonom o načrtovanju okolja 2004 in s *Tirolskim* zakonom o presoji vplivov na okolje 2005 (TUP), z novelami deželnih zakonov o urejanju prostora na *Štajerskem*, v *Spodnji Avstriji*, *Zgornji Avstriji*, *Vorarlbergu* in v *Salzburgu*. V nekaterih zveznih deželah so ti zakoni še v fazi

oblikovanja stališč. Implementacija pa ne nazadnje poteka tudi v okviru gradbenih predpisov oziroma gradbenih zakonov na ravni zveznih dežel.

Le v omejenem okviru sta bili v vodnopravne predpise z novelo Zakona p vodnem pravu 2003 implementirani Okvirna direktiva o vodah in Direktiva o CPVO. Cilj Okvirne direktive o vodah je daljnovidno celostno načrtovanje in usklajevanje ukrepov, ki iz tega izhajajo, vzpostavlja pa strokovno podlago za prostorsko načrtovanje, vendar ni instrument prostorskega načrtovanja.

Omejena implementacija velja tudi glede funkcionalne zakonodaje s področja urejanja prostora:

- zakoni o varstvu narave posameznih zveznih dežel,
- Zakon o gozdovih, če gre za prostorsko načrtovanje na področju gozdarstva (6.-11. člen vsebujejo predpise za razvojni načrt za gozdove, sektorski načrt za gozdove in načrt nevarnih območij),
- pravni predpisi s področja kmetijstva, pomembni za prostor (npr. zakoni o urejanju zemljišč),
- zakoni o varstvu planinskih pašnikov,
- področje poseljevanja (načrtovanje nevarnih območij, visoke vode (regulacija hudournikov in snežnih plazov ter upravljanje zveznih vodnih poti), snežni plazovi, plazenje, hudourniški nanosi, Zakon o pospeševanju stanovanjske gradnje, ...)

Sicer pa obstajajo v praksi prostorskega načrtovanja na lokalni ravni deficiti zlasti glede varčne rabe površin (namenska raba).

Urejanje prostora urejuje na državni ravni Avstrijska konferenca za prostorsko načrtovanje (ÖROK), institucija, v kateri sodelujejo država, zvezne dežele in občine. Politični organ odločanja združuje pod predsedstvom zveznega kanclerja/zvezne kanclerke (ta funkcija se lahko podeli pristojnemu strokovnemu ministru oz. ministrici) vse zvezne ministre in ministrice ter deželne glavarje/glavarke, predsednike/predsednice Avstrijske zveze mest in Avstrijske zveze občin ter predstavnike gospodarskih in socialnih partnerjev, ki imajo svetovalno vlogo. Pri izpolnjevanju svojih nalog se ÖROK na upravni ravni opira na »Komisijo namestnikov« ter različne odbore in delovne skupine, ki jih sestavljajo predstavniki teritorialnih skupnosti in gospodarskih ter socialnih partnerjev. Za opravljanje tekočega dela so vzpostavili sekretariat. Zvezna država in zvezne dežele pa poleg tega od leta 2006 naprej sprejemajo periodične dogovore v skladu s 15a členom Zveznega ustavnega zakona glede ureditve partnerskega izvajanja programov strukturnih skladov EU.

2. Ali se določbe za trajnostni razvoj in vzdržno prostorsko načrtovanje za povezana območja opredeljujejo z načrti in/ali programi prostorskega načrtovanja oziroma trajnostnega razvoja?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor ne, navedite kako drugače? Če je odgovor da, navedite primere.

Pri določbah gre za splošne smernice in priporočila, ne pa za pravno obvezujoče ugotovitve.

Avstrijski koncept prostorskega razvoja »ÖREK« je strateški instrument usmerjanja za področje urejanja in razvoja prostora tako na državni ravni kot tudi na ravni zveznih dežel, mest in občin. Ne govorimo o načrtu, ki bi točno in kartografsko določal rabo glede na geografsko lego, temveč gre za skupaj izdelane »smernice« s programom ukrepanja, ki jih razumemo kot »Policy Paper«. V okviru Avstrijske konferenca za prostorsko načrtovanje (ÖROK) izdelan koncept ÖREK je pripravljen za časovno obdobje deset let in služi kot vodilo za usklajene, na prostor vezane aktivnosti zvezne države, dežel, mest, občin in zainteresiranih predstavnikov.

Aktualni avstrijski koncept prostorskega razvoja 2011 (»ÖREK2011«) bil objavljen avgusta 2011. Koncept se izvaja v okviru »ÖREK partnerstev«. Pri tem gre za projektne delovne skupine, v okviru katerih člani ÖROK in drugi relevantni deležniki konkretizirajo delovna področja ÖROK, na tej podlagi pripravljajo priporočila in dajejo pobude za nadaljnje korake. Avstrijska konferenca za prostorsko načrtovanje sprejme za konkretizacijo avstrijskega koncepta prostorskega razvoja in vprašanj, posebej pomembnih za prostor, priporočila za svoje člane. Preden sprejmejo priporočila, opravijo praviloma temeljne znanstvene raziskave in intenzivna posvetovanja v strokovnih telesih ÖROK

V večini zveznih dežel pripravljajo programe urejanja prostora oziroma prostorske načrte v okviru medobčinskega prostorskega načrtovanja. Slednji predstavljajo pravni okvir za instrumente za kasnejše prostorsko načrtovanje na lokalni ravni in jih je treba kot uredbe upoštevati v drugih postopkih, kot denimo v naravovarstvenem postopku. Na lokalni ravni urejanja prostora gre pri tem za lokalne razvojne koncepte oziroma lokalne programe urejanja prostora in zazidalne načrte (lokalni načrti urejanja prostora in koncepti urejanja prostora ter načrti namenske rabe površin). Za strokovna področja, pomembna za prostor, obstaja instrument sektorskih programov urejanja prostora.

Zgornja Avstrija: Kot konkretne primere lahko navedemo Deželni program urejanja prostora, regionalne programe urejanja prostora, Zgornjeavstrijski splošni načrt pridobivanja proda in Smernico za rabo vetrne energije v Zgornji Avstriji.

Štajerska: Deželni in regionalni programi, Deželni program urejanja prostora, regionalni razvojni programi in strokovni programi

Spodnja Avstrija: na sploh se območje alpskega prostora Spodnje Avstrije obravnava kot preostala območja zunaj tega območja – ni posebnih »alpskih programov« – trajnost velja kot »temeljno načelo« za vse ravni urejanja prostora:

- na deželni ravni je v konceptu prostorskega razvoja trajnostni razvoj opredeljen kot cilj
- na posameznih sektorskih področjih se spodbuja in usmerja razvoj ter usklajuje na osnovi načela trajnosti
- na ravni regionalnega načrtovanja je za posamezne razvojne težnje opredeljen okvir za področje prostora

Mikroregionalni razvojni koncepti zagotavljajo predvsem potrebne ukrepe za ohranitev in izboljšavo okoljskih danosti, položaja na področju energije, za komunalno področje oskrbe in odstranjevanja odpadkov, za stanovanjsko, gradbeno in prometno področje, socialne in kulturne zadeve, gospodarstvo, kmetijstvo in turizem.

Salzburg: Salzburški deželni razvojni program 2003, Dež. ur. l. št. 94/2003, Sektorski program za razvoj stanovanjskih in poslovnih lokacij v salzburškem osrednjem prostoru, Dež. ur. l. št. 13/2009, Sektorski program za golf igrišča, Dež. ur. l. št. 90/1998, Sektorski program za smučarske objekte, Dež. ur. l. št. 40/2008, Regionalni program za območje mesta Salzburg in okoliških občin, Dež. ur. l. št. 97/1999, Regionalni program Lungau, Dež. ur. l. št. 60/2000, Regionalni program Unteres Saalachtal, Dež. ur. l. št. 79/2001, Regionalni program Tennengau, Dež. ur. l. št. 60/2002, Regionalni program Salzburger Seenland, Dež. ur. l. št. 76/2004

3. Ali vsebujejo načrti in/ali programi prostorskega načrtovanja ali drugi ukrepi, sprejeti za varčno in racionalno rabo in zdrav usklajen razvoj celotnega prostora, predvsem naslednje elemente?	Da	Ne
3.1 Podrobno razčiščevanje in presojo zahtevkov v zvezi z rabo	x	
Daljnovidno integralno planiranje	x	
Usklajevanje ukrepov, ki sledijo iz tega	x	
Če je odgovor da, kako se vključujejo ti vidiki?		
<p>Navedene vidike denimo v konkretne načrte in programe vključujejo zvezne dežele v okviru obsežnih posnetkov stanja.</p> <p>V načrtih in programih se opredeljujejo meje poseljevanja ter možne rabe, predvsem na gradbenih zemljiščih. Opredeljujejo pa se tudi prostorski razvojni cilji za naslednjih 5 oziroma 10 let.</p>		

4. Ali se v mejnem območju prostorsko načrtovanje usklajuje z drugimi pogodbenicami?

Da	x	Ne	
Če je odgovor da, v kateri fazi načrtovanja in na kateri državni ravni?			
<p>Sosednje države in občine obveščamo v okviru postopka za opredeljevanje posebnih pogojev za načrte in programe. Znotraj Avstrijske konference za prostorsko načrtovanje ÖROK potekajo po potrebi neformalne izmenjave informacij in izkušenj. Vendar usklajevanje presega zgolj medsebojno informiranje, saj vključuje ustrezen postopek s povratnim delovanjem, ki pa trenutno še zdaleč ni implementiran v postopek načrtovanja.</p> <p>Na <i>Štajerskem</i> poteka usklajevanje že predhodno – tudi čezmejno – v okviru postopka ugotavljanja interesov načrtovanja in prav tako v postopku določanja dodatnih pogojev za pripravo regionalnih razvojnih programov ter za pripravo deželnega razvojnega programa. Usklajevanje poteka tudi v okviru lokalnega prostorskega načrtovanja v postopku ugotavljanja interesov načrtovanja in določanja dodatnih pogojev.</p> <p><i>Salzburg</i>: V izdelavo načrtov so vključene vlada Zgornje Bavarske (D), bavarsko državno ministrstvo za prostorski razvoj ter sosednja regionalna združenja za prostorsko načrtovanje.</p> <p><i>Predarlško (Vorarlberg)</i>: Program za aglomeracije Rheintal, ki je bil pripravljen čezmejno s kantonom St. Gallen in občinami ob Renu na švicarski strani meje.</p> <p><i>Koroška</i>: V zvezi z usklajevanjem prostorskega načrtovanja v mejnih območjih je potrebno za Koroško omeniti obveznost upoštevanja ukrepov načrtovanja, kot jih opredeljuje 3. odst. 3a člena Koroškega zakona o urejanju prostora. Poleg tega predvideva 9. člen Koroškega zakona o načrtovanju okolja obveznost čezmejnega upoštevanja danosti pri ukrepih načrtovanja.</p> <p><i>Zgornja Avstrija</i>: Dogovor o usklajevanju med Bavarsko in Zgornjo Avstrijo na temo poslovnih con;</p> <p>V <i>Zgornji Avstriji</i> in <i>Spodnji Avstriji</i> poleg tega obstajajo tudi mednarodne delovne skupine in komisije za sodelovanje s severnimi sosednjimi regijami in različni projekti INTERREG.</p>			
5. Ali obstajajo posebni programi v alpskem prostoru, ki koristijo varstvu pred naravnimi nevarnostmi, predvsem pred visokimi vodami, padanjem kamenja, plazovi in hudourniški nanosi?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, katere?			

Z načrti nevarnih območij na ravni države je potrebno v vseh planskih ukrepih v okviru urejanja prostora upoštevati stopnjo nevarnosti. Programe za varstvo pred naravnimi nevarnostmi izdelujeta Služba za regulacijo hudournikov in snežnih plazov ter avstrijska Zvezna uprava za vodogradnjo (akcijski program za visoke vode 2015). Načrtovanje nevarnih območij zaradi hudournikov in plazov poteka v skladu z 11. členom Zakona o gozdovih in Uredbo o načrtih nevarnih območij. Načrte pripravlja Služba za regulacijo hudournikov in snežnih plazov (WLV).

Načrti nevarnih območij niso neposredno pravno zavezujoči, temveč imajo le status izvedeniških strokovnih mnenj, ki jih je treba upoštevati pri uradnih postopkih. Zavezujoče upoštevanje načrtov nevarnih območij urejajo zakoni o urejanju prostora na deželni ravni. Neposredno zavezujoči so ti predpisi v primeru, če se zakoni in uredbe (npr. načrti namenske rabe ali programi urejanja prostora) navezujejo na načrte nevarnih območij.

Na podlagi rezultatov partnerstva ÖREK »Upravljanje tveganja za gravitativne naravne nevarnosti pri prostorskem načrtovanju« je ÖROK decembra 2015 sprejela istoimensko priporočilo ÖROK št. 54. Tako so zdaj dodatno k priporočilu št. 52 (naravne nevarnosti – visoka voda) pri prostorskem načrtovanju na voljo tudi politično usklajene smernice glede ravnanja z gravitativnimi naravnimi nevarnostmi.

Na podlagi posebnega projekta ÖROK »Urejanje prostora in naravne nevarnosti« v okviru partnerstva ÖROK »Upravljanje tveganja visokih voda« je bilo evalvirano in posodobljeno priporočilo št. 52 glede preventivnega ravnanja z naravnimi nevarnostmi pri urejanju prostora, s posebnim poudarkom na visokih vodah. Na tej osnovi je bilo marca 2018 objavljeno novo priporočilo ÖROK št. 57 »Upravljanje tveganja visokih voda«

Drugi konkretni primeri na različnih ravneh načrtovanja so

- *štajerski* sektorski program za visoke vode (medobčinsko prostorsko načrtovanje), razvojni program za zavarovanje naselij
- načrt za varstvo pred visokimi vodami *Zgornje Avstrije* (2003),
- dejavnosti službe za regulacijo hudournikov in snežnih plazov,
- služba za javljanje nevarnosti visokih voda (hidrografska služba),
- služba za javljanje nevarnosti snežnih plazov (hidrografska služba),
- platforma za varovalne gozdove na ravni države in zveznih dežel ter
- projekti za sanacijo varovalnih gozdov.

- »Naravne nevarnosti na *Koroškem*«, interdisciplinarni projekt (2004-2006) za celostno zajetje, prikaz in oceno naravnih nevarnosti v Alpah. Cilj projekta je bil dokumentacija, integracija in skupna vizualizacija naravnih nevarnosti v Alpah z namenom izboljšanja trajnostnega prostorskega načrtovanja v alpskih regijah. Osrednje točke pri tem so bile osnutek, vzpostavitve in tehnična izvedba infrastrukture za geopodatke o naravnih nevarnostih. S tem so omogočili aktualen, interdisciplinaren pristop do različnih strokovnih podatkovnih baz, ki jih vzpostavljajo in upravljajo različni organi in ustanove.
- *Predarlško (Vorarlberg)*: deželni prostorski načrt za protipoplavno zaščito - modre cone doline Rena, zagotavljanje površin za varstvo pred visokimi vodami
- *Spodnja Avstrija*:
 - koncepti urejanja voda;
 - splošni vodnogospodarski varstveni koncepti, točkovno porazdeljene po ozemlju celotne *Spodnje Avstrije*; cilj pa je, da bi obdelali celotno območje dežele

Morebitne dodatne opombe:

Štajerski sektorski program za visoke vode prepoveduje novo izkazovanje gradbenega zemljišča v rdečih nevarnih conah in povodjih HQ 100. V skladu s tem sektorskim programom so možne različne izjeme. Upoštevanje določil tega programa je pravno obvezujoče.

III. Črka c 2. odst. 2. člena AK – Splošne obveznosti na področju ohranjanja čistega zraka

Črka c 2. odst. 2. člena AK se glasi:

»(2) Pogodbene stranke bodo za doseg ciljev, ki so navedeni v 1. odstavku, posegle po primernih ukrepih, še posebno na naslednjih področjih: [...]

Ohranjanje čistega zraka – s ciljem drastičnega zmanjšanja emisij škodljivih snovi in obremenitev z njimi v alpskem okolju ter njihovega vnašanja od zunaj do mere, ki ni škodljiva za ljudi, živali in rastline«.

1. Navedite pravne predpise, s katerimi se izvajajo določbe črke c 2. odst. 2. čl. AK. Če ni ustreznih pravnih predpisov oziroma če obstoječi pravni predpisi določb ne izvajajo v celoti, pojasnite, zakaj ne.

Zaradi implementacije Direktive o nacionalnih zgornjih mejah emisij v zrak (2001/81/ES) v nacionalne pravne predpise obstaja obveznost, da se v naslednjih letih znižajo emisije NO_x, SO₂, hlapnih organskih spojin in NH₃. Avstrija ni ratificirala Protokola iz Göteborga v okviru Konvencije UNECE o čezmejnem onesnaženju zraka na velike razdalje, katerega cilj je prav tako znižanje emisij.

V skladu z avstrijsko zvezno ustavo je varstvo zraka, razen pristojnosti za kurilne naprave, načeloma zadeva zveznih dežel, vendar se izvrševanje teh predpisov v večji meri izvaja na ravni tako imenovane posredne zvezne uprave.

Pri izdaji dovoljenj za gospodarske obrate ali pri spremembah le-teh je treba upoštevati vplive na okolje. Tako določa 3. odst. 77. člena Obrtnega zakona iz leta 1994: «Upravni organ mora omejiti emisije onesnaževal v skladu s stanjem tehnike. Za obrat, za katerega je potrebno izdati dovoljenje, se morajo uporabiti določila uredbe v skladu z 10. členom Zakona o varstvu pred imisijami v zrak (IG-L), Zv. ur. l. I št. 115 v veljavnem besedilu. Prizadevati si je treba za upoštevanje mejnih imisijskih vrednosti, opredeljenih v prilogah 1 in 2 k IG-L ali v uredbi v skladu s 3. odst. 3. člena IG-L.»

Zvezni zakoni:

- Obrtni zakon
- Zakon o ravnanju z odpadki zvezne države (AWG 2002)
- Zakon o varstvu zraka za kotlovne naprave
- Uredba o sežiganju nevarnih odpadkov
- Zakon o presoji vplivov na okolje 2000 (UVP-G 2000), Zv. ur. l. št. 697/1993 v veljavnem besedilu Zv. ur. l. I št. 80/2018, 8. odst. 3. čl. v povezavi z IG-L
 - o Uredba Zveznega ministrstva za trajnost in turizem o obremenjenih območjih (zrak) 2019, Zv. ur. l. II št. 100/2019

- Uredba na podlagi Obrtnega zakona o boju proti emisijam plinastih onesnaževal in delcev iz motorjev z notranjim zgorevanjem za mobilne stroje in aparate (MOT-V), Zv. ur. l. II št. 422/2004 v veljavnem besedilu Zv. ur. l. list II št. 136/2005
- Uredba o omejitvi emisij snovi, ki onesnažujejo zrak, iz obratov za proizvodnjo cementa, Zv. ur. l. št. 63/1993
- Uredba o omejitvi emisij snovi, ki onesnažujejo zrak, iz livarn, Zv. ur. l. št. 447/1994
- Uredba o omejitvi emisij snovi, ki onesnažujejo zrak, iz obratov, ki proizvajajo železo in jeklo, Zv. ur. l. II št. 160/1997
- Uredba o omejitvi emisij snovi, ki onesnažujejo zrak, iz obratov za sintranje rude, Zv. ur. l. II št. 163/1997
- Uredba o omejitvi emisij snovi, ki onesnažujejo zrak, iz obratov, ki proizvajajo neželezne kovine, Zv. ur. l. II št. 1/1998
- Uredba o omejitvi emisij snovi, ki onesnažujejo zrak, iz obratov za proizvodnjo sadre, Zv. ur. l. št. 717/1993
- Druga uredba zoper onesnaženje zraka, ki škoduje gozdu, Zv. ur. l. št. 199/1984
- Zakon o emisijskih certifikatih, Zv. ur. l. I št. 46/2004 v veljavnem besedilu Zv. ur. l. I št. 128/2015
 - Zakon o ozonu, Zv. ur. l. št. 210/1992 v veljavnem besedilu Zv. ur. l. I št. 34/2003
 - Uredba Zv. ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo, okolje in vodno gospod. o konceptu meritev in poročanju k zakonu o ozonu, Zv. ur. l. II št. 99/2004
 - Uredba o porazdelitvi v območja za nadzor ozona, Zv. ur. l. št. 513/1992 v veljavnem besedilu Zv. ur. l. II št. 99/2004
- Uredba o označevanju v skladu z Zakonom o ozonu, Zv. ur. l. št. 342/1994
- Zakon o varstvu pred emisijami za kotlovne naprave – EG-K, Zv. ur. l. II št. 150/2004, nazadnje spremenjen z Zv. ur. l. I št. 81/2015
- Zakon o najvišji količini emisij v zrak, EG-L, Zv. ur. l. I št. 34/2006
- Zakon o emisijah v zrak 2018, EG-L 2018, Zv. ur. l. I št. 75/2018
- Zakon o mineralnih surovinah
- Zakon o kemikalijah
- Uredba o postrojenjih, ki uporabljajo klorirani ogljikovodik
- Uredba o lakirnicah
- Uredba o postrojenjih, ki uporabljajo hlapne organske snovi

- Uredba o topilih
- Zakon o motornih vozilih – Izvedbena uredba in uredba o pogonskih gorivih
- Zvezni zakon o prepovedi sežiganja biogenih materialov zunaj postrojenj, Zv. ur. l. št. 405/1993, v veljavnem besedilu Zv. ur. l. I št. 108/2001
- Zvezni zakon, s katerim se prečistijo partikularni zvezni predpisi na področju varstva zraka in prepove sežiganje nebiogenih materialov zunaj postrojenj (Zvezni zakon o varstvu zraka), Zv. ur. l. I št. 137/2002, nazadnje spremenjen z Zv. ur. l. I št. 151/2004
- Zakon o varstvu pred imisijami v zrak, Zv. ur. l. št. 115/1997, nazadnje spremenjen z Zv. ur. l. št. 70/2007, Zv. ur. l. I št. 102/2002 v veljavnem besedilu Zv. ur. l. I št. 73/2018
 - Uredba: Merilni koncept k Zakonu o varstvu pred imisijami v zrak, Zv. ur. l. II št. 500/2006 v veljavnem besedilu
 - Uredba o mejnih vrednostih za imisije in o ciljnih vrednostih za imisije za varstvo ekosistemov in vegetacije, Zv. ur. l. II, št. 298/2001
 - Uredba o Akcijskem načrtu k Zakonu o varstvu pred imisijami v zrak, Zv. ur. l. II, št. 207/2002
 - Uredba o katastru emisij, Zv. ur. l. II, št. 214/2002
 - Uredba o označevanju po zakonu IG-L, Zv. ur. l. II, št. 397/2002
 - Uredba o označevanju odpadnih plinov po zakonu IG-L (Zv. ur. l. II 120/2012 v veljavnem besedilu)
 - Uredba Of Road po zakonu IG-L, Zv. ur. l. II, št. 76/2013
 - Uredba deželnega glavarja Koroške: Dež. ur. l. 4/2006
 - Uredba deželne glavarke Salzburga: Uredba o omejitvi hitrosti na turski avtocesti, Dež. ur. l. 89/2008 (omejitev hitrosti v odvisnosti od imisij na avtocesti A10)
 - Uredba deželnega glavarja Štajerske: Uredba, s katero je bil sprejet katalog ukrepov za promet (PM 10), Zakon o imisijah v zrak – Uredba s katalogom ukrepov za promet po IG-L, Dež. ur. l. št. 2/2004, v veljavnem besedilu Dež. ur. l. št. 50/2004, Dež. ur. l. 2/2004, Dež. ur. l. 50/2004, Dež. ur. l. 131/2006, Dež. ur. l. 96/2007.
 - Deželni glavar Tirolske je na podlagi Zakona o varstvu pred imisijami v zrak (zvezni zakon) sprejel več uredb za varstvo zraka, med drugim prepoved nočne vožnje in ukrepe za gradbene stroje z motorji z notranjim zgorevanjem, sektorska prepoved vožnje, prepoved vožnje za težka vozila, ki izpuščajo veliko onesnažil in omejitve hitrosti za osebna vozila (Dež. ur. l. št. 90/2006, Dež. ur. l. št. 92/2007, Dež. ur. l. št. 66/2008, Dež. ur. l. št. 70/2008, vsakokrat v veljavnem besedilu).

- Deželni glavar Vorarlberga je na podlagi Zakona o imisijah v zrak sprejel več uredb za varstvo zraka: Dež. ur. l. 38/2004, Dež. ur. l. 34/2005, Dež. ur. l. 52/2005 (npr. omejitve hitrosti in prepovedi vožnje).

- Zakon o gozdovih

Deželni zakoni:

- Gradbeni zakoni in Zakon o kurilnih napravah dežel

- *Salzburški zakon o varstvu zraka za kurilne naprave*, Dež. ur. l. 71/1994 v veljavnem besedilu in Uredba salzburške deželne vlade o pričetku obratovanja, opremi in obratovanju kurilnih naprav (Uredba o kurilnih napravah), Dež. ur. l. 100/2001 v veljavnem besedilu Dež. ur. l. 28/2018
- *Zgornjeavstrijski zakon o varstvu zraka in energetske tehniki*
- *Štajerski zakon o varstvu zraka*, Dež. ur. l. št. 128/1974 v veljavnem besedilu Dež. ur. l. št. 7/2002
 - *Štajerska uredba*, s katero je bil sprejet razvojni program za varstvo zraka, Dež. ur. l. št. 58/1993
- *Vorarlberški deželni zakon o varstvu zraka*, Dež. ur. l. št. 42/1994 v veljavnem besedilu Dež. ur. l. št. 58/2001
 - *Vorarlberška uredba o varstvu zraka*, Dež. ur. l. št. 82/1994 v veljavnem besedilu Dež. ur. l. št. 85/2007
- *Koroški zakon o kurilnih napravah*

2. Ali ste sprejeli posebne ukrepe za znižanje emisij škodljivih snovi in obremenitev z njimi v alpskem prostoru na stopnjo, ki ni škodljiva za ljudi, živali in rastline?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, katere?

Na podlagi Zakona o varstvu pred imisijami v zrak (IG-L) so zaradi prekoračitve mejnih vrednosti v zveznih deželah, na *Koroškem*, v *Zgornji Avstriji*, na *Tirolskem*, *Štajerskem* in v *Salzburgu* sprejeli ukrepe za zmanjšanje emisij NOx oziroma emisij PM10 zlasti zaradi cestnega prometa (glejte zgoraj).

Programi v skladu z 9a členom IG-L za PM10 in/ali NO2:

Koroška:

Program za zmanjšanje obremenitev z delci PM10 v osrednjem delu doline Lavanttal. Izdaja 2010 (Dežela Koroška 2010), Skupni program ukrepov za PM10 in NO2 v skladu z 9a čl. IG-L za Celovec ob Vrbskem jezeru (Dežela Koroška 2013), Program ukrepov za PM10 v skladu z 9a čl. IG-L za Ebenthal (Dežela Koroška 2017)

Spodnja Avstrija:

Spodnjeavstrijski program za fine prašne delce v skladu z 9a čl. IG-L (Dežela Spodnja Avstrija 2013)

Zgornja Avstrija:

Program v skladu z 9. čl. IG-L glede obremenitev s škodljivimi snovmi PM10 in NO2 za osrednje območje Zgornje Avstrije, zlasti za mesti Linz in Wels (Dežela Zgornja Avstrija 2011)

Program v skladu z 9a čl. IG-L za preventivno zmanjševanje onesnaževal zraka (vezano na dušikov dioksid) na območju avtoceste med Linzem in Ennsom (Dežela Zgornja Avstrija 2007)

Salzburg:

Nadaljevanje programa za varstvo zraka v skladu z 9a čl. IG-L– 2013 (Dežela Salzburg 2014)

Štajerska:

Program za varstvo zraka Štajerske – katalog ukrepov (za škodljive snovi PM10 in NO2) (Dežela Štajerska 2014)

Predarlško (Vorarlberg):

Za znižanje naravnih obremenitev zaradi onesnaževal v zraku je vorarlberška deželna vlada 10. 5. 2005 sprejela »Program v 30+1 točki za znižanje emisij za dušikov dioksid in fine prašne delce (PM10) v Vorarlbergu«. Vorarlberška deželna vlada je evalvirala in posodobila obstoječe ukrepe za varstvo zraka. Leta 2018 opravljena posodobitev programa ukrepov⁷ za fine prašne delce in NO2 iz leta 2007 zajema 150 posameznih ukrepov

Tirolska: Program NO2 v skladu z 9a čl. IG-L za zvezno deželo Tirolsko; zadnja posodobitev leta 2016; prepoved vožnje po IG-L:

Uredba o sektorski prepovedi vožnje: Z uredbo deželnega glavarja z dne 17. decembra 2007, Dež. ur. l. št. 92/2007, so na avtocesti doline reke Inn A12 prepovedali prevažanje določenega blaga v tranzitnem prometu. Nazadnje spremenjena v Dež. ur. l. št. 115/2016, 81/2019.

Prepoved nočne vožnje za tovornjake: s 1. 6. 2003 so odredili celoletno prepoved nočne vožnje za težek tovorni promet. Ko je začela 24. 11. 2006 veljati uredba deželnega glavarja Koroške, Dež.

⁷ <https://presse.vorarlberg.at/land/dist/vlk-56864.html>

ur. l. št. 91/2006 (nazadnje spremenjena z uredbo Dež. ur. l. št. 129/2015), so razširili območje veljave prepovedi nočne vožnje.

Prepoved vožnje težkih tovornih vozil, ki izpuščajo veliko onesnaževal: S 1. 1. 2007 je pričela veljati uredba deželnega glavarja z dne 24. 11. 2006, Dež. ur. l. št. 90/2006 (nazadnje spremenjena z uredbo Dež. ur. l. št. 80/2019). V skladu s to uredbo je na avtocesti skozi dolino reke Inn A12 na voznih pasovih v obeh smereh od km 6,350 na območju občine Kufstein do km 90,000 na območju občine Zirl prepovedana vožnja za določena tovorna vozila s priklopniki oziroma tovorna vozila.

Od leta 2007 so po celotni Avstriji – v *Zgornji Avstriji* pa že od leta 2005 – okviru programa za razvoj podeželja, predvsem pa v avstrijskem programu za okolju ustrezno kmetijstvo ÖPUL, na voljo cisterne za gnojevko s sistemom za nizek izpust gnojevke, da bi se tako zmanjšalo hlapenje amoniaka.

Na *Štajerskem* so s sklepom Štajerske deželne vlade z dne 11. oktobra 2004 sprejeli »Program za zmanjšanje finih prašnih delcev na Štajerskem«.

V deželi *Salzburg* so po naročilu vlade v letu 2008 posodobili in do sedaj tudi že v večji meri implementirali Program za varstvo zraka v skladu z 9a čl. IG-L9.

K ukrepom sodijo: intenziviranje gradnje toplarn, nadomeščanje kurilnega olja s plinom oziroma biomaso, evalvacija subvencijskih sistemov, posodobljenje individualnih kurilnih naprav, pregled naprav v podjetjih prek službe Umwelt.Service.Salzburg, upravljanje mobilnosti v podjetjih, upravljanje mobilnosti za javne službe, drugi ukrepi za zmanjšanje dušikovega dioksida pri obratih, subvencioniranje dodatnih filtrov za majhne delce za zasebna dizel osebna vozila, pregled starih avtomobilov v servisih za tehnični pregled, upoštevanje kakovosti emisij vozil pri javnih razpisih, implementacija ukrepov salzburškega deželnega koncepta mobilnosti za obdobje 2006-2015.

Za znižanje naravnih obremenitev zaradi onesnaževal v zraku je *vorarlberška* deželna vlada 10. 5. 2005 sprejela »Program v 30+1 točki za znižanje emisij za dušikov dioksid in fine prašne delce (PM10) v Vorarlbergu«. Vorarlberška deželna vlada je evalvirala in posodobila obstoječe ukrepe za varstvo zraka. Leta 2018 so sprejeli novi načrt za kakovost zraka.

3. Ali ste sprejeli posebne ukrepe za zmanjšanje transporta škodljivih snovi od zunaj na mero, ki ni škodljiva za ljudi, živali in rastline?

Da	x	Ne	
Če je odgovor da, katere?			
<p>Z zmanjšanjem emisij NO_x, SO₂, hlapnih organskih snovi in NH₃ v skladu z Direktivo o nacionalnih zgornjih mejah emisij oziroma Göteborgskim protokolom se bo zmanjšal tudi vnos onesnažil v zrak v alpskem prostoru.</p> <p>Uporabljajo se naslednje direktive:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Direktiva o o kakovosti zunanjega zraka in čistejšem zraku za Evropo (2008/50/ES)⁸ - Direktiva o zmanjšanju nacionalnih emisij za nekatera onesnaževala zraka (Direktiva (EU) 2016/2284) - Direktiva o o arzeniu, kadmiju, živem srebru, niklju in policikličnih aromatskih ogljikovodikih v zunanjem zraku, zlasti v bližini industrije (2004/107/ES). - Direktiva Seveso II 			

Morebitne dodatne opombe:

⁸ nadomešča direktive 96/62/ES, 1999/30/ES, 2000/69/ES in 2002/3/ES

IV. Črka d 2. odst. 2. člena AK – Splošne obveznosti na področju varstva tal

Črka d 2. odst. 2. člena AK se glasi:

»(2) Pogodbene stranke bodo za dosego ciljev, ki so navedeni v 1. odstavku, posegle po primernih ukrepih, še posebno na naslednjih področjih: [...]

Varstvo tal – s ciljem zmanjševanja kvantitativnega in kvalitativnega poškodovanja tal, še posebno z uporabo za tla neškodljivih kmetijskih in gozdarskih proizvodnih postopkov, varčnim ravnanjem z zemljiščem in tlemi, zajezitvijo erozije kot tudi z omejitvijo zaprtja tal,«.

1. Navedite pravne predpise, s katerimi se izvajajo določbe črke d 2. odst. 2. čl. AK. Če ni ustreznih pravnih predpisov oziroma če obstoječi pravni predpisi določb ne izvajajo v celoti, pojasnite, zakaj ne.

- **Zvezni zakoni:** Zakon o gozdovih 1975, Zakon o vodnem pravu 1959, Zakon o gnojilih 1994, Uredba o gnojilih 2004, Uredba o fitofarmacevtskih sredstvih 2002, Uredba o kompostiranju 2001, Zakon o mineralnih surovinah 1999, Zakon o sanaciji starih ekoloških bremen 1989, Zakon o varstvu pred imisijami v zrak 1997
- **Zakoni o varstvu tal v zveznih deželah** (vendar ne za vse zvezne dežele), npr. *Spodnjeavstrijski zakon o varstvu tal 1988 (NÖ BSG)*, Dež. ur. l. 6160-4, *Zgornjeavstrijski zakon o varstvu tal 1991 v besedilu 2018*, *Tirolski zakon o varstvu zemljišč 2000*, *Štajerski kmetijski zakon o varstvu tal 1987* in k temu sprejeta Uredba o gošči iz čistilnih naprav glede uporabe kmetijskih in gozdarskih proizvodnih postopkov, ki varujejo tla, ter glede zajezitve erozije, *Salzburški zakon o varstvu tal pred škodljivimi vplivi (Zakon o varstvu tal)*, Dež. ur. l. 80/2001, *Vorarlberški zakon o varstvu kakovosti tal*, Dež. ur. l. 26/2018 in *Vorarlberška uredba o kakovosti tal*, Dež. ur. l. št. 77/2018.
- Uredbe zveznih dežel o gošči iz čistilnih naprav in kompostiranju odpadkov (ne za vse zvezne dežele), npr. *Spodnjeavstrijska uredba o gošči iz čistilnih naprav*, Dež. ur. l. 6160/2-5, *Zgornjeavstrijska uredba o gošči iz čistilnih naprav 2006*, *Zgornjeavstrijska uredba o mejnih vrednostih v tleh 2006*, *Tirolski zakon o ravnanju z odpadki*, *Tirolska uredba o gošči iz čistilnih naprav*, *Koroški zakon o ravnanju z odpadki 2004*, *Koroška uredba o gošči iz čistilnih naprav in kompostiranju*, *Salzburška uredba o gošči iz čistilnih naprav in varstvu tal*, *Vorarlberška uredba o gošči iz čistilnih naprav*, *Spodnjeavstrijska uredba o gošči iz čistilnih naprav*
- Zakoni zveznih dežel o urejanju prostora, npr. *Spodnjeavstrijski zakon o urejanju prostora 1976*, *Zgornjeavstrijski zakon o urejanju prostora 1994* in *Zgornjeavstrijski deželni*

program urejanja prostora 2017, *Tirolski zakon o urejanju prostora 2016*, *Salzburški zakon o urejanju prostora 2009*, *Štajerski zakon o urejanju prostora 2010*

- Gradbeni predpisi zveznih dežel
- Temu cilju pa koristijo tudi vodnopравни pogoji: Avstrijski akcijski program 2003 za varstvo voda pred onesnaženjem zaradi nitratov iz kmetijskih virov (implementacija Direktive Evropske unije o nitratih)
- Pravila dobre strokovne prakse v skladu z Uredbo o minimalnih okoljskih merilih za odobritev subvencijskih ukrepov v podjetjih, ki se financirajo izključno iz nacionalnih sredstev
- Zvezni načrt ravnanja z odpadki 2017 v skladu z Zakonom o ravnanju z odpadki (Zv. ur. l. št. 102/2002) med drugim določa mejne vrednosti za onesnaževala v zemlji iz izkopa in odpadkov.
- Standard ÖNORM L1076 – podlage za oceno funkcije tal (denimo implementiran v Salzburgu);
- Smernica za strokovno rekultiviranje tal, ki jo je sprejel Strokovni svet za rodovitnost in varstvo tal
- Za kvantitativne negativne vplive na tla, kot so zaježitev erozije in omejitve trajne izgube tal, manjkajo pravni predpisi oziroma le-ti ne zadostujejo.
- Glede kakovostnih negativnih vplivov na tla pravni predpisi ne pokrivajo vnosov vseh onesnaževal (tako denimo niso upoštevana organska onesnaževala).
- Takšne opredelitve se sprejemajo tudi v pravnih podlagah Evropske unije in Avstrije za subvencioniranje podeželja, pri čemer to velja tako za izravnalna plačila in premije SKP, kot tudi za obsežne ukrepe programa razvoja podeželja (okolju prijazni ukrepi, strukturni ukrepi, gozdarske subvencije).
- V zvezi z varčnim ravnanjem s tlemi in omejitvijo trajne izgube tal opozarjamo na pravne določbe, predvsem na področju urejanje prostora/gradbeni predpisi/prometna infrastruktura.

2. Ali spodbujate varčno ravnanje s tlemi?

Da

x

Ne

Če je odgovor da, kako?

To vprašanje v Avstriji ne zadeva področja urejanja kmetijskega zakona o varstvu tal oziroma premij in subvencij SKP, temveč sodi na področje urejanja prostora/gradbenih predpisov/prometne infrastrukture in k zadevnim subvencijskim, planskim in finančnim instrumentom.

Varčno ravnanje z zemljišči in tlemi ter varstvo pred onesnaževanjem tal sta vodilna cilja urejanja prostora. Cilj avstrijske strategije trajnostnega razvoja je zmanjšanje trajne izgube površin na največ desetino vrednosti iz leta 2002. Po ocenah Zveznega urada za okolje znaša raba površin trenutno okoli 20 ha/dan.

Delno se to spodbuja z zakoni zveznih dežel o urejanju prostora in z regionalnimi pobudami (npr. preklic namenske rabe za gradbeno zemljišče, podpora občinskih projektov za varčno rabo tal). Vendar so potrebni še drugi ukrepi, na primer z upoštevanjem kakovosti tal ali pri subvencioniranju stanovanjske gradnje, kar zagotavlja ustrezne stimulacije z višjimi subvencijami pri gradnji, ki varčuje s površinami, npr. skupinska gradnja stanovanj v skladu s Koroškim zakonom o subvencioniranju stanovanjske gradnje 1997, Dež. ur. l. 60.

Tako so na primer v načelih in ciljih *Štajerskega* zakona o urejanju prostora 2010 v veljavnem besedilu opredeljeni standardi za varčno rabo tal in prostora:

Člen 3 (1) 1. Kakovost naravnih življenjskih podlag je treba trajno izboljšati z varčno in skrbno rabo naravnih virov, kot so tla...

Pri rabi zemljišč je treba upoštevati varčno rabo tal...

Varčna raba tal je tudi cilj predpisov za mobilizacijo gradbenih zemljišč, ki jih je še treba opredeliti ali so že opredeljena kot gradbena zemljišča. Najdemo jih denimo v *Štajerskem* zakonu o urejanju prostora 2010 v veljavnem besedilu v 34. členu in sledečih. Cilj teh določb je namenska raba opredeljenih gradbenih zemljišč v določenem časovnem obdobju. S tem želimo preprečiti kopičenje nezazidanih gradbenih zemljišč in zaradi tega fenomena posledično novega določanja gradbenih zemljišč.

Na *Koroškem* se varčna raba tal kot državni cilj v deželni ustavi izrecno zahteva od odgovornih organov odločanja (7a člen); poleg tega je ta cilj izrecno opredeljen tudi v 2. členu Koroškega zakona o urejanju prostora.

Kot prvi zvezni deželi objavljata *Zgornja Avstrija* in *Salzburg* od leta 2013 storitve tal v obliki zemljevidov. Zemljevidi funkcije tal, ki so na voljo brezplačno, denimo prikazujejo, kje so v teh deželah najboljša tla za pridelavo kmetijskih kultur. *Tirolska* prav tako razpolaga z zemljevidi funkcije tal za interno rabo; druge zvezne dežele pa te zemljevide še pripravljajo.

3. Ali omejujete trajno izgubo tal zaradi prometnih površin in stavbnih objektov?

Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kako?			
<p>V skladu z gradbenimi predpisi zveznih dežel je možno gradbeno zemljišče pozidati le v določenem odstotku. Potrebni pa so še dodatni ukrepi.</p> <p>V načrtih namenske rabe površin in lokalnih razvojnih konceptih občin se površine, ki so na voljo za pozidavo, omejujejo. V programih urejanja prostora se določajo meje za poseljevanje.</p> <p>Z načelno prepovedjo krčenja v skladu z Zakonom o gozdovih iz leta 1975 se prav tako preprečuje trajno izgubo tal, če bi bil to namen krčenja.</p> <p><i>Koroška:</i> Predpise, ki omejujejo trajno izgubo tal, najdemo na Koroškem po eni strani v Koroškem zakonu o varstvu narave 2002, po katerem je za določene ukrepe, katerih posledica bi lahko bila trajna izguba tal, potrebno dovoljenje; na območju alpske regije (nad drevesno mejo) je takšna trajna izguba tal načelno prepovedana. Nadaljnji pravni predpisi v tem smislu so v Koroškem zakonu o urejanju prostora in v Koroškem zakonu o načrtovanju na ravni občin 1995.</p>			

4. Ali spodbujate uporabo kmetijskih in gozdarskih proizvodnih postopkov, ki ne obremenjujejo tal?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kako?			
<p>Avstrijski program za spodbujanje okolju prijaznega, ekstenzivnega kmetijstva, ki varuje naravni življenjski prostor (ÖPUL 2000) vsebuje posebne subvencijske ukrepe za zmanjšanje gnojenja, za kolobarjenje, za ekološko kmetijstvo, za varstvo pred erozijo in ekstenzivno kmetijstvo.</p> <p>V skladu z Zakonom o gozdovih 1975 je v smislu trajnosti urejena tudi ohranitev gozdnih tal in njene produktivne sposobnosti. V veljavnem besedilu velja zlasti splošna prepoved obsežnega goloseka, načelo dajanja prednosti naravni pomladitvi ter preprečevanja oziroma obnove škod na gozdnih tleh pri spravljanju lesa.</p> <p>V <i>Spodnji Avstriji</i> se spodbujajo okolju prijazne naprave za spravilo lesa, med drugim tudi s podporo pri projektiranju in s svetovanjem.</p> <p>V <i>Zgornji Avstriji</i> kmetom in uporabnikom tal svetujejo z nasveti s področja varstva tal in varstva voda.</p>			

Na *Štajerskem* so sprejeli Uredbo za boj proti koruznemu steblarju, s katero se omejuje pridelava koruze.

V *Salzburgu* poteka subvencioniranje ukrepov za izboljšavo tal v skladu s 7.-9. členom Zakona o varstvu tal (Dež. ur. l. 80/2001), v *Zgornji Avstriji* pa v skladu s 27. čl. Zakona o varstvu tal (Dež. ur. l. 63/1997).

5. Ali sprejemate ukrepe za zaježitev erozije?

Da

x

Ne

Če je odgovor da, katere?

Tudi tukaj predvideva Avstrijski program za spodbujanje okolju prijaznega, ekstenzivnega kmetijstva, ki varuje naravni življenjski prostor (ÖPUL) posebne ukrepe, kot na primer varstvo pred erozijo v poljedelstvu, varstvo pred erozijo v vinogradništvu in sadjarstvu ali ozelenitev njivskih površin jeseni in pozimi.

Živice za zaščito pred vetrom (= talne zaščitne ograde), torej pasove ali vrste dreves in/ali grmov, ki koristijo predvsem zaščiti pred vetrom in za stabilizacijo snežne odeje, je treba vzpostaviti in vzdrževati v skladu z 2. čl. Zakona o gozdovih na območjih intenzivnega kmetijstva. Poleg tega talne zaščitne ograde povečujejo biotsko raznovrstnost, so dragocen življenjski prostor za živali in rastline, izboljšujejo mikroklimo in obogatijo podobo krajine. V Spodnji Avstriji je spodnjeavstrijski okrajni kmetijski urad od leta 1958 posadil skupno 3.000 ha talnih zaščitnih ograd, vsako leto pa jih na pobudo kmetijskih skupnosti, občin in kmetov dodajo še približno 30 ha.

V *Zgornji Avstriji* lahko opozorimo na projekte za sanacijo varovalnega gozda v okviru Programa za razvoj podeželja in na gospodarske projekte po vsej zvezni deželi ter na Program ukrepov za podtalnico 2000 NEU. V skladu s 27. členom Zakona o varstvu tal (Dež. ur. l. 63/1997) so predvideni ukrepi proti eroziji tal, ki bodo izboljšali tla.

V *Salzburgu* koristijo subvencije ukrepov za izboljšanje tal v skladu s 7.-9. čl. Zakona o varstvu tal (Dež. ur. l. 80/2001) tudi varstvu pred erozijo na velikih površinah.

Na *Koroškem* so ukrepi za zaježitev erozije za alpsko regijo opredeljeni v predpisih prepovedi in izdaje dovoljenj v Koroškem zakonu o varstvu narave 2002.

Na *Štajerskem* prek projektov na podeželju, npr. terasasti nasadi v vinogradništvu (Kitzeck).

Morebitne dodatne opombe:

V *Zgornji Avstriji* se 27. člen Zakona o varstvu tal redko uporablja, saj prizadeti že v času priprav vključijo v dela zakonsko vzpostavljeno svetovalno storitev za varstvo tal in voda

(Boden.Wasser.Schutz.Beratung), kjer v razgovorih z uporabniki tal v veliki meri oblikujejo rešitve v smislu načrtov izboljšave tal na prostovoljni osnovi.

Nova smernica za uporabo izkopov tal naj bi prispevala k strokovni ponovni uporabi izkopov, ki jih je letno okoli 24 milijonov ton (Zvezno ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo 2009: Smernica za strokovno rekultiviranje tal). Izkope tal, ki jih v smislu te smernice ni možno smotrno uporabiti, je treba odstraniti v skladu s predpisi.

Črka e 2. odst. 2. člena AK – Splošne obveznosti na področju vodnega gospodarstva

Črka e 2. odst. 2. člena AK se glasi:

»(2) Pogodbene stranke bodo za dosego ciljev, ki so navedeni v 1. odstavku, posegle po primernih ukrepih, še posebno na naslednjih področjih: [...]

e) Vodno gospodarstvo – s ciljem ohranjanja ali obnove zdravih vodnih sistemov, še posebno z ohranjanjem čistoče vodovja, sonaravno gradnjo hidroelektrarn in s takim izkoriščanjem vodne sile, ki v enaki meri upošteva interese ohranjanja avtohtonega prebivalstva in ohranjanja okolja«.

1. Navedite pravne predpise, s katerimi se izvajajo določbe črke e 2. odst. 2. člena AK. Če ni ustreznih pravnih predpisov oziroma če obstoječi pravni predpisi določb ne izvajajo v celoti, pojasnite, zakaj ne.

Okvirna direktiva EU o vodah: Konec leta 2003 je bilo zaključeno usklajevanje avstrijskih predpisov o vodah z določili in predpisi Okvirne direktive o vodah (Zv. ur. l. 82/2003).

Avstrijski zakon o vodnem pravu (WRG) 1959 (Zv. ur. l. št. 215/1959) v veljavnem besedilu (Zv. ur. l. I št. 82/2003) ter zlasti določbe v 3. odst. 13. čl., 30., 30a, 30c, 31., 32., 33., 33b in 105. čl. WRG.

- Morebitni negativni vpliv na kakovost voda je treba po možnosti preprečiti (gl. 5. tč. 2.odst. 74. čl. v povezavi s 1. odst. 77. čl. Obrtnega zakona (GewO) 1994 – pristojni obrtni organ mora pri določenih projektih/ukrepih omejeno upoštevati tudi Zakon o vodnem pravu: 356b čl. GewO 1994).
- V Zakonu o vodnem pravu so vključena določila Okvirne direktive EU o vodah. Do leta 2015 je torej treba doseči na vseh vodah dobro stanje oziroma dober ekološki potencial. To dobro stanje se ugotavlja na parametrih kemije, alg, makrozoobentosa, saprobiologije in rib. Tako se ugotavlja stopnja čistosti in kakovost vodnih življenjskih prostorov. Če ugotovijo odstopanja, je treba pripraviti programe za vzpostavitev dobrega stanja in jih izvesti. Vključevanje prebivalstva je pravno obvezno.

Tudi pred implementacijo okvirne direktive so bili v Zakonu o vodnem pravu opredeljeni ekološka tehnična uporabnost in visoki kakovostni cilji oziroma so jih izvajali.

Z vodnopravnim dovoljenjem za vodnogospodarsko oziroma vodnoekološko pomembne projekte se zagotavljajo varstvo voda in sonaravna vodogradnja ter vodam prijazna raba vodne sile.

2. Ali sprejemate primerne ukrepe za ohranitev čistoče voda, vključno z ukrepi za odvajanje odpadnih voda na celotnem območju?

Da	x	Ne	
Če je odgovor da, katere?			
<p>V skladu s 30. členom Zakona o vodnem pravu 2003 morajo do leta 2015 vsi vodotoki doseči dobro ekološko stanje (dober ekološki potencial) in dobro kemično stanje (površinske vode) oziroma dobro kemično stanje in dobro količinsko stanje (podtalnica). Sočasno pa se lahko pri upoštevanju določenih pogojev tudi nadalje vodotoki uporabljajo na različne načine, kot to določa 30. člen Zakona o vodnem pravu.</p> <p>Občinske uredbe o emisijah odpadnih voda in sektorske uredbe o emisijah odpadnih voda zagotavljajo poleg tega odvajanje odpadnih voda na celotnem območju v skladu s stanjem tehnike ter v skladu z zadevnimi direktivami Evropske unije (Direktiva o obdelavi komunalnih odpadnih voda, nevarne snovi, Direktiva o površinskih vodah, itd.).</p> <p>V <i>Zgornji Avstriji</i> znaša delež priključkov na javne čistilne naprave (prebivalstva) 91,4 odstotkov. Povprečna stopnja komunalnih čistilnih naprav znaša: 98,8 % (BSB5) oz. 94,6 % (CSB) oz. 81,7 % (dušik) oz. 92,6 % (fosfor).</p> <p>V <i>Predarlskem/Vorarlbergu</i> je na kanalizacijsko omrežje priključenih 98 % prebivalcev.</p> <p>Zakonski predpisi na <i>Koroškem</i>, ki urejajo odvajanje odpadnih voda, so zbrani v koroškem občinskem zakonu o kanalizaciji 1999.</p>			

3. Obstajajo predpisi ali sprejemate posebne ukrepe za zavarovanje izvirov pitne vode?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, katere?			
<p>Osnova za izvajanje varstva podtalnice na celotnem območju so avstrijski Zakon o vodnem pravu in uredbe, kot npr. Uredba o mejni vrednosti za podtalnico (Zv. ur. l. 502/1991 v veljavnem besedilu). II št. 98/2010, ki je bila nazadnje spremenjena z Zv. ur. l. II 248/2019).</p> <p>V skladu s 34. in 35. členom Zakona o vodnem pravu je treba za zaščito objektov za oskrbo z vodo z odloki ali uredbami opredeliti zavarovana in varstvena območja.</p> <p>Poleg tega obstajajo v skladu s 54. členom Zakona o vodnem pravu vodnogospodarske okvirne odredbe za zaščito nahajališč pitne vode na območju Almtal in gorovja Totes Gebirge. V <i>Zgornji</i></p>			

Avstriji so izkazali prednostna območja za podtalnico, da bi zavarovali pomembna nahajališča podtalnice.

Razmejitve vodovarstvenih območij poteka v skladu s Smernico avstrijskega združenja za plin in vodo (W 72).

V skladu s slednjo mora uradni organ za zaščito objektov za oskrbo z vodo pred onesnaženjem ter pred vplivom na izdatnost sprejeti posebne odredbe o obdelovanju zemljišč oziroma o vzpostavitvi in obratovanju objektov. V praksi se pri vseh velikih objektih za oskrbo z vodo določi ustrezno zavarovano ali vodovarstveno območje z ustreznimi gospodarskimi omejitvami.

V Zgornji Avstriji znaša delež priključkov na objekte za oskrbo s pitno vodo z vodnopравnim dovoljenem 85,8 odstotkov. Zaščita pitne vode z namenom zagotavljanja oskrbe s pitno vodo poteka preko regionalnih vodnogospodarskih programov (406 km²), vodovarstvenih območij (1284 km²) in zavarovanih območij (170 km²), skupno pribl. 15 % deželne površine.

Predpisi za zaščito virov pitne vode se nahajajo na deželni ravni npr. v *Koroški* uredbi o vodovarstvenih območjih 1998.

4. Ali izvaja vaša država sonaravne vodogradbene ukrepe?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kako?

Pri izvedbi zaščitnih vodnogradbenih objektov se ustrezno upošteva sonaravna gradnja. Na območju strmih gorskih potokov pa je pogosto potrebna masivna regulacija za zavarovanje naselij. Poleg tega je včasih zaradi ozkosti razpoložljivega prostora le težko izvesti sonaravne rešitve.

Pri vseh vodnogradbenih projektih se v postopku dodeljevanja vodnopравnih dovoljenj preveri, ali je doseženo *dobro ekološko stanje* oziroma *dober ekološki potencial* oziroma ali projekt ne ovira dosega teh ciljev. V skladu s črko m 1. odst. 105. čl. Zakona o vodnem pravu 1959 je treba prav tako preveriti, ali lahko pride do pomembnega negativnega vpliva na ekološko stanje voda. V zelo dobrih odsekih vodotokov je treba poleg tega ob upoštevanju strogih izrednih določil ohraniti *zelo dobro ekološko stanje*, kot je zapisano v noveli Zakona o vodnem pravu 2003 na temelju Okvirne direktive EU o vodah.

Za vse objekte za zaščito pred visokimi vodami so možne subvencije le, če se v največji možni meri uporabljajo sonaravni gradbeni ukrepi.

Poleg tega je treba v skladu z Zakonom o vodnem pravu v vseh postopkih upoštevati »stanje tehnike«. Sonaravni gradbeni ukrepi so se kot »stanje tehnike« uveljavili že dolgo nazaj in se kot

taki tudi uporabljajo. Ker je za vse gradbene ukrepe znotraj 30 letnih visokih voda obvezno dovoljenje, je sonaravna izvedba načelno zagotovljena.

Projekt LIFE 'Strategij za varstvo narave za gozd in hudourniško reko na območju Gesäuse', projekta LIFE 'Povezanost logov zgornja Drava in Drava II', projekt LIFE 'Upravljanje alpskega povodja zgornje Mure').

5. Ali upoštevate interese stalnega prebivalstva v postopkih odločanja?

Da	☒	Ne	
----	-------------------------------------	----	--

Če je odgovor da, kako?

Javnost se vključuje tako, da jo informiramo in da je lahko stranka v vodnopравnem postopku, kot tudi v postopku presoje vplivov na okolje. Zadevni predpisi v vodnem pravu so člani 55c, 55i in 55j Zakona o vodnem pravu.

Prizadeti lastniki zemljišč, imetniki služnostne pravice, ribiški upravičenci in imetniki vodne pravice ter prizadete občine so v vseh uradnih postopkih stranke v postopku in lahko v postopku pojasnijo svoj interes (pravica do zavzemanja stališča).

Poleg tega praktično vse projekte, predvsem večje projekte, v občinah javno razgrnejo in obravnavajo.

Pri tem ima vsakdo možnost, da jih pregleda in poda svoje stališče.

Glede na posamezni primer se kot instrument vključevanja javnosti organizirajo informativne prireditve, pa vse do aktivnega sodelovanja prebivalstva in organiziranih predstavnikov javnosti.

Avstrija je ratificirala Aarhuško konvencijo. Cilj konvencije je udeležba javnosti pri odločitvah, pomembnih za okolje, in javnosti omogočiti dostop do informacij in sodišč. Predstavlja osrednji dokument za intenzivnejše vključevanje civilne družbe.

6. Ali obstajajo predpisi in stimulacije za okolju prijazno rabo vodne energije?

Da	☒	Ne	
----	-------------------------------------	----	--

Če je odgovor da, katere?

30. in 105. člen Zakona o vodnem pravu vsebujeta predpise za okolju prijazno rabo voda. Stroga izredna določila Zakona o vodnem pravu 2003 prepovedujejo, da bi se stanje poslabšalo, kar zagotavlja okolju prijazno rabo vodne energije.

Zakonski predpisi v Zakonu o vodnem pravu (doseganje cilja dobrega stanja oziroma potenciala) veljajo na splošno, torej tudi za področje elektrarn.

Z avstrijskim katalogom o vodah je Zvezno ministrstvo za trajnost in turizem (*BMNT*) leta 2012⁹ predložilo katalog meril za varstvo ekološko dragocenih vodotokov ob dodatni rabi vodne energije ter ob tem opredelilo tudi merila za oceno projektov hidroelektrarn oz. odsekov vodotokov glede njihove ustreznosti za rabo za hidroelektrarne.

Zgornja Avstrija: Za okolju vzdržno rabo vodne energije (novogradnja in revitalizacija) je bil izdelan obsežen program ukrepov: Analiza potenciala vodne energije 2012/2013, subvencijski program za »novogradnje in revitalizacijo malih hidroelektrarn« in svetovalne aktivnosti za upravljavce malih hidroelektrarn.

Tirolska je marca 2011 potrdila »Katalog meril za vodno energijo« z namenom opredelitve meril za ocenjevanje, v skladu s katerimi bo možno doseči smiselno in za vse udeležene oz. prizadete zainteresirane skupine sprejemljivo ('celostno') rabo še obstoječega potenciala vodne energije na Tirolskem. Cilj meril je doseganje objektivnosti pri oceni odsekov vodotokov in projektov glede njihove primernosti za rabo vodne energije, ob zagotavljanju »pravične« presoje tehničnih, ekonomskih, ekoloških in družbenih interesov ter ob enakovrednem upoštevanju vseh »dimenzij«. Ocena nadaljnje rabe vodne energije na Tirolskem poteka na podlagi sinergije področij: »energetsko gospodarstvo«, »vodno gospodarstvo«, »varstvo narave«, »ekologija vodotokov« in »urejanje prostora«.

S sklepom *Vorarlberškega* deželnega zbora iz leta 2011 se vorarlberški vodotoki, ki se nahajajo v zelo dobrem ekološkem stanju, ne uporabljajo več za rabo vodne energije, obstoječe elektrarne pa je treba optimirati.

Morebitne dodatne opombe:

Nahajališča podtalnice na kraškem območju in v kamninskih razpokah pomembno prispevajo s 50 odstotki k oskrbi s pitno vodo. Logična posledica je torej zahteva po intenzivnejšem varstvu kraških voda po celotni Avstriji.

⁹

https://www.bmnt.gv.at/wasser/wasser-oesterreich/plan_gewaesser_ngp/wasserwirtsch_planung/wasserkatalog.html

VI. Črka f 2. odst. 2. člena AK – Splošne obveznosti na področju varstva narave in urejanja krajine

Črka f 2. odst. 2. člena AK se glasi:

»(2) Pogodbene stranke bodo za doseg ciljev, ki so navedeni v 1. odstavku, posegle po primernih ukrepih, še posebno na naslednjih področjih: [...]

f) Varstvo narave in krajinska nega – s ciljem takega varovanja in negovanja, po potrebi pa tudi obnavljanja narave in krajine, ki naj trajno zagotavlja sposobnost delovanja ekosistemov, ohranja živalstvo in rastlinstvo, vključno z njunim življenjskim okoljem, sposobnost obnavljanja in trajnega ustvarjanja naravnih dobrin ter različnost, svojevrstnost in lepoto narave in krajine v njuni celoti«.

1. Navedite pravne predpise, s katerimi se izvajajo določbe črke f 2. odst. 2. člena AK. Če ni ustreznih pravnih predpisov oziroma če obstoječi pravni predpisi določb ne izvajajo v celoti, pojasnite, zakaj ne.

Po avstrijski ustavi je varstvo narave v pristojnosti zveznih dežel, tako zakonodajna kot tudi izvršilna dejavnost sta torej stvar dežel.

- Zato je treba omeniti zakone o varstvu narave ter zakone in uredbe o narodnih parkih ter zavarovanih območjih, ki jih morajo oddelki za varstvo narave v posameznih deželah izkazati v skladu z uredbo. Izpostavljamo zlasti: *Štajerski zakon o varstvu narave 2017 – StNSchG 2017*, Dež. ur. l. št. 71/2017 (trenutno je v pripravi novela)
- *Zakon o narodnem parku Gesäuse, Štajerska, NPG*, Dež. ur. l. št. 61/2002, v veljavnem besedilu Dež. ur. l. št. 71/2017
- *Zakon o naravnih jamah, Štajerska*, Dež. ur. l. št. 169/1928, v veljavnem besedilu Dež. ur. l. št. 87/2013
- *Tirolski zakon o varstvu narave*, Dež. ur. l. št. 26/2005, v veljavnem besedilu skupaj z izvedbenimi uredbami (npr. *Tirolska uredba o varstvu narave 2006 – Dež. ur. l. št. 39/2006*, *Uredba o zaščiti gob 2005 – Dež. ur. l. št. 68/2005*, *Uredba o zavarovanih območjih*); *Tirolski zakon o Narodnem parku Visoke Ture*, Dež. ur. l. št. 103/1991.
- 1., 2., 3., 4., 5., 6. odst. 1. čl. *Zgornjeavstrijskega zakona o varstvu narave 2001*, Dež. ur. l. št. 129 v veljavnem besedilu
- *Zakon Zgornje Avstrije o narodnih parkih*, Dež. ur. l. št. 20/1997 v veljavnem besedilu Dež. ur. l. št. 90/2013
- *Zakon iz novembra 1990 o varstvu in urejanju narave in krajine na Gradiščanskem* (Gradiščanski zakon o varstvu narave in urejanju krajine – NG 1990)

- Uredba *gradišćanske* deželne vlade z dne 11. marca 1992 o ohranitvi življenjskega prostora za prosto živeče živali in rastline ter o trajnostnem zagotavljanju raznovrstnosti domorodnih živali in rastlin (Splošna uredba o varstvu narave)
- Uredba *gradišćanske* deželne vlade z dne 18. septembra 2001 o posebni zaščiti rastlinskih in živalskih vrst (Gradišćanska uredba o varstvu vrst 2001)
- Uredba *gradišćanske* deželne vlade z dne 5. aprila 1972, s katero je bila okolica Bernsteina, Lockenhausu in Rechnitza opredeljena za območje zavarovane krajine.
- Uredba *gradišćanske* deželne vlade z dne 24. oktobra 1968, s katero je bil del pogorja Rosaliengebirge opredeljen za območje zavarovane krajine (Uredba o varstvu krajine – Forchtenstein-Rosalia).
- *Koroški zakon o varstvu narave 2002 in Koroški zakon o narodnih parkih in Zakon o biosfernih rezervatih.*
- *Spodnjeavstrijski zakon o varstvu narave 2000, Dež. ur. l. 5500*
 - Uredba o varstvu prosto živečih rastlin in živali (Spodnjeavstrijska uredba o varstvu vrst), Dež. ur. l. 5500/2
 - Uredba o zavarovanih območjih v Evropi, Dež. ur. l. 5500/6
 - Uredba o naravovarstvenih območjih, Dež. ur. l. 5500/13
 - Uredba o območjih zavarovane krajine, Dež. ur. l. 5500/35
 - Uredba o naravnih parkih, Dež. ur. l. 5500/50
- *Salzburški zakon o varstvu narave 1999 skupaj z izvedbenimi uredbami*
- *Salzburški zakon o narodnih parkih 2014*
- *Salzburški zakon o jamah 1985*
- *Vorarlberški zakon o varstvu narave in razvoju krajine, Dež. ur. l. št. 22/1997 v besedilu Dež. ur. l. št. 1/2008 in Uredba Vorarlberške deželne vlade o izvajanju Zakona o varstvu narave on razvoju krajine, Dež. ur. l. št. 8/1998 v veljavnem besedilu Dež. ur. l. št. 12/2007.*

2. Katere izmed naslednjih, samo kot primer navedenih, ukrepov ste sprejeli za zavarovanje narave in krajine? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)

Ponovna vzpostavitev posebnih naravnih in sonaravnih strukturnih prvin krajine, biotopov, ekosistemov in tradicionalnih kulturnih krajin, kolikor je to mogoče	x
Načrtna uporaba subvencijskih in spodbujevalnih ukrepov za kmetijstvo in gozdarstvo ter druge uporabnike tal	x
Vzpostavljanje območij, v katerih imata varstvo narave in krajine prednost pred drugimi dobrinami	x
Povezovanje življenjskih prostorov	x
Druge oblike	
Navedite podrobnosti sprejetih ukrepov.	
<p>Nacionalne subvencije se dodeljujejo v okviru Programa za razvoj podeželja – zlasti v Avstrijskem programu za okolju prijazno kmetijstvo, ki varuje življenjski prostor (ÖPUL) – ter na podlagi dodatnega imenovanja območij Natura 2000.</p> <p>V zveznih deželah</p> <p><i>Gradiščanska:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Velik del območij Alpske konvencije so razglasili za območja zavarovane krajine, območje Bernstein-Lockenhaus-Rechnitz tudi za območje Natura 2000. <p><i>Koroška:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Različni projekti, sofinancirani s strani EU (npr. LIFE-Natur Obere Drau, II.) - V okviru 9. člena Avstrijskega programa za razvoj podeželja (PRP) izvajajo na Koroškem na področju varstva narave od maja 2000 «Izobraževalni program za kmetijstvo in varstvo narave». Ta izobraževalni projekt poteka v sodelovanju z Inštitutom za pospeševanje kmetijstva za Koroško, DS VARSTVO NARAVE, Uradom koroške deželne vlade, Oddelkom 20, pododdelkom za varstvo narave ter Kmetijsko in gozdarsko zbornico na Koroškem. Projekt se sofinancira iz sredstev Evropske unije, države in dežele Koroške. Cilj izobraževalnega projekta je spodbujanje razumevanja za okoljske interese in interese varstva narave predvsem med kmeti in osebami, ki so povezane s kmetijstvom, in sicer z informacijskimi brošurami, predavanji in seminarji. <p>Eno izmed glavnih področij subvencioniranja je med drugim tudi področje »kulturne krajine in oblikovanje podobe krajine«. Za to temo so na Koroškem v letu 2000 začeli s posebnim projektom z naslovom »Projekt kulturne krajine na Koroškem« (KLP), vodenje projekta pa so prenesli na Delovno skupnost VARSTVO NARAVE.</p>	

Zgornja Avstrija:

- Ohranitev sestojev tise, subvencioniranje prebiralnih gozdov, Program naravnih gozdnih rezervatov Zveznega urada in raziskovalnega centra za gozdove Dunaj
- Okoljski subvencijski ukrepi v gozdu (sajenje redkih vrst dreves, postavitve živičnih mej, oblikovanje gozdnih robov, subvencioniranje dreves za žolne in odmrlih dreves)
- Opredelitev zavarovanih območij
- Priprava načrtov urejanja krajine za evropska zavarovana območja
- Načrti upravljanja za Narodni park Kalkalpen (Apeniških Alp) v Zgornji Avstriji

Spodnja Avstrija:

- Območje divjine Dürrenstein, od 7. julija 2017 vpisano v UNESCO svetovno naravno dediščino
- Subvencije v okviru razvoja podeželja (M323a oz. 761a), pri projektih programa INTERREG (ETS) (npr. Alpen-Karpaten-Korridor, Connecting Nature AT-CZ), ÖPUL varstvo narave
- Opredelitev zavarovanih območij
- Tri velika območja Natura 2000 (Ötscher – Dürrenstein, severovzhodno predalpsko območje: Hohe Wand – Schneeberg – Rax in Wienerwald – zdraviliška regija)

Salzburg:

- Med drugim lahko navedemo: Opredelitev zavarovanih območij, priprava načrtov urejanja krajine na zavarovanih območjih, pogodbeno varstvo narave (subvencije), projekti programa LIFE (npr. projekt Salzachauen)

Tirolska:

- Razglasitev območij Natura 2000, opredelitev zavarovanih območij in priprava načrtov upravljanja

Predarlško (Vorarlberg):

- Razglasitev območij Natura 2000;
- Projekt ECONNECT: Projekt Evropske unije ECONNECT je trenutno največji mednarodni raziskovalni projekt za izboljšavo ekološkega povezovanja v Alpah. 16 projektnih partnerjev iz Evropske unije (Avstrija, Francija, Nemčija, Italija in Slovenija) in zunaj Evropske unije (Švica in Liechtenstein) bo pri tem sodelovalo v naslednjih treh letih. Rezultat projekta naj bi bile zlasti okrepljene ekološke povezave v alpskem prostoru. V

projektu se ne upoštevajo že zavarovana območja (narodni parki itd.), temveč tudi območja in krajinski koridorji z veliko biotsko raznovrstnostjo kot povezovalni elementi. Omrežje alpskih ekosistemov prek deželnih meja naj bi ponovno nastalo tam, kjer je človek postavil ovire in meje. Projekt koordinira Avstrija, in sicer Raziskovalni inštitut za divjad in ekologijo Veterinarske fakultete Univerze na Dunaju. Nadaljnji partnerji iz Avstrije so Inštitut za ekologijo Univerze v Innsbrucku, Zvezni urad za okolje, Narodni park Gesäuse in Narodni park Visoke Ture.

3. Katere izmed naslednjih, samo kot primer navedenih, ukrepov ste sprejeli za ohranitev živalskega in rastlinskega sveta, vključno z njunimi habitati? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)	
Sprejetje predpisov, ki predvidevajo presojo ukrepov in projektov, ki lahko pomembno ali trajnostno škodujejo življenjskim prostorom za živali in rastline.	x
Prepovedi ali predpisi za preprečevanje obremenitev in škodljivih vplivov na življenjske prostore za živali in rastline	x
Ustanavljanje narodnih parkov in/ali drugih zavarovanih območij	x
Določitev varstvenih območij in območij miru, v katerih imajo prosto živeče živalske in rastlinske vrste prednost pred drugimi interesi	x
Renaturacija prizadetih življenjskih prostorov	x
Prepoved odvzema zaščitene prosto živečih živali in rastlin in trgovina z njimi	x
Ponovno naseljevanje domorodnih vrst	x
Prepoved naseljevanja za živali in rastline na območja, kjer se že dalj časa niso pojavljale	x
Analiza tveganja pri sproščanju gensko spremenjenih organizmov v okolje	x
Druge oblike	
Navedite podrobnosti sprejetih ukrepov.	
<ul style="list-style-type: none"> - Avstrijski program za naravni gozdni rezervat (trenutno jih je v Avstriji 195; obsegajo skupno 8.400 ha; na zasebnopravni osnovi). - V Avstriji se gensko spremenjeni organizmi (GSO) ne vnašajo v okolje, zato se tudi ne presoja tveganja - Absolutna prepoved motošportnih prireditev in letov helikopterjev v reklamne namene - Uredbe o zavarovanih območjih predvidevajo zapovedi, prepovedi in pogoje. - Postopek izdaje dovoljenj 	

- Obveznost sprejetja načrtov upravljanja in opredelitve zavarovanih območij
- Presoja vplivov na okolje (PVO), presoja vplivov na naravo (PVN), celostna presoja vplivov na okolje (CPVO)
- Razvoj in izvajanje spremljanja zavarovanih območij v Avstriji

Gradiščanska:

- Pripravljajo se območja zavarovane krajine in območja Natura 2000 na Gradiščanskem ter načrt upravljanja za območja Natura 2000.
- Vzpostavitev zavarovanih območij: območja zavarovane krajine in območje Natura 2000
- Pripravljajo načrt upravljanja za območje Natura 2000 Bernstein-Lockenhaus-Rechnitz.

Koroška:

- Vnos gensko spremenjenih organizmov v okolje ureja npr. v zvezni deželi *Koroški* poseben deželni zakon, namreč t.i. Zakon o preventivi v genski tehniki. Pred sprejetjem te posebne pravne podlage (v Koroškem dež. ur. l. št. 5/2005) je bila prepoved zajeta v 2. odst. 21. člena Koroškega zakona o varstvu narave 2002.

Zgornja Avstrija:

- Predpisi zgornjeavstrijskega Zakona o varstvu narave 2001, zgornjeavstrijski Zakon o narodnih parkih, uredbe k Zakonu o narodnih parkih, Uredba o naseljevanju neavtohtonih rastlin, Dež. ur. l. št. 73/2003 v veljavnem besedilu.

Spodnja Avstrija:

- Implementacija v okviru pravnih možnosti na področju varstva narave, vzpostavitev primernih zavarovanih območij,
- Subvencioniranje pretežno v okviru programa za razvoj podeželja (npr. projekti v Območju divjine Dürrenstein in v Biosfernem parku Dunajski gozd).
- Razširitev obstoječih območij Natura 2000

Salzburg:

- Uredba *Salzburške* deželne vlade z dne 12. 10. 2017 o varstvu določenih vrst rastlin in živali in o prepovedi metod lova in ubijanja
- Varstvo življenjskega prostora v skladu z določbami 24. čl. Salzburškega zakona o varstvu narave 1999

- Program naravnega gozdnega rezervata Dežele Salzburg z območnim in s tem trajnim procesnim varstvom, vključno s spremljajočimi, periodičnimi in znanstvenimi raziskavami (prekrivanje s Protokolom Gorski gozd)
- Ponovno naseljevanje brkatega sera in alpskega kozoroga v Narodnem parku Visoke Ture

Predarlsko:

- Uredba deželne vlade o izvedbi Zakona o varstvu narave in razvoju krajine, Dež. ur. l. št. 8/1998 v veljavnem besedilu Dež. ur. l. št. 12/2007; načrti upravljanja območij Natura 2000.

Tirolska:

- Tirolska uredba o varstvu narave 2006
- Različne uredbe o »ohranitvenih ciljih« za območja Natura 2000
- 23. člen in naslednji Tirolskega zakona o varstvu narave 2005

Morebitne dodatne opombe:

Posebno pozornost zbuja po dosedanjih izkušnjah zlasti 11. čl. (*Protokola Varstvo narave in urejanje krajine, op. prev.*), v skladu s katerim se pogodbenice zavezujejo, da bodo ohranjale, urejale ter po potrebi razširjale obstoječa zavarovana območja v skladu z njihovo namembnostjo in po možnosti ustanovljale nova zavarovana območja. Spričo vedno večjega pritiska zaradi rabe je treba v posameznih primerih paziti na to, da ne bo prihajalo do kršitev 1. odst. 11. čl. Protokola Varstvo narave in urejanje krajine.

VII. Črka g 2. odst. 2. člena AK – Splošne obveznosti na področju hribovskega kmetijstva

Črka g 2. odst. 2. člena AK se glasi:

»(2) Pogodbene stranke bodo za doseg ciljev, ki so navedeni v 1. odstavku, posegle po primernih ukrepih, še posebno na naslednjih področjih: [...]

g) Hribovsko (*v Alpskih signalih I napačno navedeno gorsko, op. prev.*) kmetijstvo – s ciljem ohranjanja in pospeševanja gospodarjenja tradicionalnih kulturnih krajin ter kraju primerne in okolju znosnega kmetijstva v splošnem interesu. Pri tem upošteva otežene gospodarske pogoje v alpskem svetu«.

1. Navedite pravne predpise, s katerimi se izvajajo določbe črke g 2. odst. 2. člena AK. Če ni ustreznih pravnih predpisov oziroma če obstoječi pravni predpisi določb ne izvajajo v celoti, pojasnite, zakaj ne.

Na zvezni ravni:

Kmetijski zakon 1992 (LWG 1992, Zv. ur. l. 1992/375)

S pristopom k Evropski uniji je Avstrija prevzela evropski sistem subvencioniranja kmetijstva v hribovskih oziroma zapostavljenih območjih. Implementacija izravnalnega plačila EU se izvaja v okviru Avstrijskega programa za razvoj podeželja 2014-2020 v skladu z Uredbo (EU) št. 1305/2013. Prav tako je del tega programa tudi Avstrijski kmetijski okoljski program (ÖPUL), kjer lahko sodelujejo gospodarstva pri ukrepih, posebej razvitih za gorska območja.

- Izravnalna plačila: Posebna smernica glede zagotavljanja plačil za območja z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami v okviru Avstrijskega programa za razvoj podeželja 2014-2020 (BMNT-LE.1.1.6/0004-II/3/2019) v skladu z Uredbo (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja
- ÖPUL 2015: Posebna smernica za Avstrijski program za subvencioniranje okolju prijaznega, ekstenzivnega kmetijstva, ki varuje naravni življenjski prostor (BMNT-LE.1.1.8/0032-II/3/2018)

Zvezne dežele:

- Deželni zakoni o urejanju zemljišč
- *Tirolski* kmetijski zakon 1975 (Dež. ur. l. št. 3/1975)
- *Zgornjeavstrijski* kmetijski zakon 1994
- *Zgornjeavstrijski* zakon o varstvu planinskih pašnikov in kulturnih površin 1999
- *Zgornjeavstrijski* zakon o pravicah pogozdovanja 2007
- *Spodnjeavstrijski* kmetijski zakon

- *Koroški kmetijski zakon, Zakon o urejanju zemljišč, Kmetijski zakon o poseljevanju, Zakon o planinah ter Koroški deželni zakon o rabi gozdov in pašnikov*
- *Vorarlberški ustavni zakon o urejanju zemljišč – FIVG.*
- *Vorarlberški zakon o subvencioniranju kmetijstva in gozdarstva – LFFG*
- *Vorarlberški zakon o varstvu narave in razvoju krajine (GNL); Uredba o varstvu narave.*
- *Spodnja Avstrija:*
Projekti o »Trajnostni rabi krajine« v okviru Kmetijskega sklada Spodnje Avstrije, npr.
 - Revitalizacija planin in gozdov
 - Pašno gospodarstvo
 - Nivojsko urejanje travnikov

2. Kakšne ukrepe sprejemate za ohranitev tradicionalnih kulturnih krajin?

Subvencijski ukrepi v okviru izvajanja Avstrijskega programa za razvoj podeželja 2014-2020: izravnalna plačila, Avstrijski program za subvencioniranje okolju prijaznega, ekstenzivnega kmetijstva, ki varuje naravni življenjski prostor (ÖPUL). V tem okviru so pomembni zlasti ukrepi za ohranjanje tradicionalne kulturne krajine na gorskih območjih.

Izravnalna plačila vsebujejo finančne dodatke za hribovske kmetije na območjih z naravnimi ali drugimi posebnimi omejitvami, njen namen pa je spodbujanje hribovskih kmetijskih gospodarstev z oteženimi pogoji kmetovanja na gorskih območjih. Dodatek naj bi prispeval k izravnavi dodatnih stroškov in izgub prihodka, ki jih imajo kmetijska gospodarstva zaradi omejitev pri kmetovanju na območjih s posebnimi omejitvami.

Ukrepi ÖPUL, kot je obdelovanje gorskih travnikov in pašnikov, ohranjanje pašništva in planin ter neuporaba silaže so izredno učinkovito sredstvo pri preprečevanju rabe obrobnih lokacij. S pašo na ekstenzivnih površinah (npr. planine) se prispeva tako k biotski raznovrstnosti kot tudi k dobrobiti živali.

Ukrepi ÖPUL:

Posebej za travinje:

- obdelovanje gorskih travnikov in pašnikov
- planšarstvo in pašništvo
- neuporaba silaže
- ohranjanje ogroženih pasem koristnih domačih živali

Splošni ukrepi:

- okolju prijazno gospodarjenje, ki spodbuja biotsko raznovrstnost
- varstvo narave
- nizek izpust gnojevke iz kmetijskih gospodarstev in bio plinske gnojevke
- omejitve obratovalnih sredstev, ki stopnjujejo donos

Dodatni ukrepi:

- ekološko kmetovanje
- pašništvo s ciljem varstva živali

Dodatno obstajajo še ukrepi za ohranjanje in razvoj kulturne krajine v okviru Avstrijskega programa za razvoj podeželja 2014-2020. S podukrepom 7.6 se subvencionira načrtovanje, ponovna vzpostavitev in razvoj površin kulturne krajine, npr. na področju planin. S podukrepom 4.1 se med drugim subvencionirajo gradbene investicije na področju planin, vključno s tehnično opremo in napravam, ki so potrebne za kmetovanje na planini, ter nabava samovozečih posebnih strojev za hribovske kmetije, kar prav tako posredno prispeva k ohranjanju kulturne krajine.

Ministrstvo *BMNT* je skupaj z Zveznim uradom za kmetijstvo in vprašanja hribovskega kmetijstva ter Zveznim uradom za okolje v okviru predsedovanja Platformi za hribovsko kmetijstvo izdelalo stališče z naslovom »Kmetijstvo na planinah kot kulturna dediščina«. Objavljeno je bilo v okviru evropskega leta kulturne dediščine 2018.

Zvezne dežele lahko v okviru izravnalnih plačil in programa ÖPUL odobrijo dodatna plačila. Pri tem je možno denimo pri obdelovanju gorskih travnikov in pašnikov ter pri planšarstvu in pašništvu ter pri izravnalnih plačilih prejeti dodatek pri subvenciji. Pri izravnalnih plačilih so leta 2019 dodatno plačilo zagotavljale Zgornja Avstrija, Koroška in Vorarlberg, za navedene ukrepe ÖPUL pa le Vorarlberg.

Na *Tirolskem* obstaja smernica v skladu z 9. čl. Tirolskega kmetijskega zakona, Dež. ur.l. št. 3/1975 za zagotavljanje opravljanja dejavnosti za majhne kmetije 2015-2020 v skladu z Uredbo (EU) št. 1408/2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis v kmetijskem sektorju.

Zgornja Avstrija:

- Priprava in izvedba projektov na področju varstva in razvoja planinskih pašnikov

Štajerska:

- V letu 2002 so 30.726 *štajerskim* kmetijam na območjih s posebnimi omejitvam izplačali skupno 56,6 milijonov evrov izravnalnih plačil (od tega 17,6 milj. evrov iz deželnih sredstev).
- V letu 2003 je dobilo izravnalna plačila 30.496 kmetij v višini 56,6 milj. evrov (od tega 16,6 milj. evrov iz deželnih sredstev).
- V okviru programa ÖPUL (okoljski program) je leta 2003 sodelovalo 12.880 kmetij pri ukrepu »Nadzor nad spontano vegetacijo v kulturni krajini« (okoli 26 %).

Predarlsko (Vorarlberg):

Izvajanje subvencijskih ciljev in načel Zakona za subvencioniranje kmetijstva in gozdarstva (LFFG), zlasti

- urejanje kulturne krajine za ohranitev biotske in krajinske raznovrstnosti ter trajnostne zagotovitve proizvodnih kmetijskih površin, predvsem urejanje travnikov, pašnikov in njiv,
- ohranitev poselitve na hribovskem območju,
- ohranitev in skrb za Alpe,
- upoštevanje lokaciji primernih in okolju prijaznih načinov kmetovanja,
- upoštevanje strukturnih razlik v kmetijstvu in gozdarstvu, zlasti izravnalni ukrepi za izredne težave v hribovskih in drugih območjih
- zaščita pred posegi z določbo, da je za določene tipe projektov obvezno pridobiti dovoljenje,
- zaščita območja z določbo, da je za projekte, ki naj bi se izvajali v območjih, ki bi jih bilo vredno zavarovati, obvezno pridobiti dovoljenje.

3. Katere izmed naslednjih, samo kot primer navedenih, ukrepov sprejemate za ohranitev kmetijstva, ki je primerno kraju in sprejemljivo za okolje, ob upoštevanju oteženih pogojev proizvodnje? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)

Pomoč kmetijam, ki zagotavljajo minimalno kmetijsko dejavnost v ekstremnih legah	x
Spodbujanje kraju primerne živinoreje na razpoložljivih površinah	x
Spodbujanje tradicionalne živinoreje in tradicionalne raznovrstnosti značilnih pasem	x
Spodbujanje in pomoč pri ohranitvi raznovrstnosti kulturnih rastlin	x
Pomoč pri trženju tipičnih proizvodov hribovskega kmetijstva ter zavarovanju kakovosti in tipičnih lastnosti teh proizvodov	x
Spodbujanje ustvarjanja in razvijanja dodatnih virov zaslužka na območjih, kjer je to potrebno za ohranitev tradicionalnega kmetijstva	x

Zagotavljanje potrebnih storitvenih dejavnosti za premagovanje neugodnih razmer v hribovskih območjih	x
Druge oblike	
Navedite podrobnosti sprejetih ukrepov.	
<p>Ukrepi so na voljo v okviru Avstrijskega programa za razvoj podeželja 2014-2020 in jih lahko izvajajo kmetije, ki izpolnjujejo pogoje za pridobitev subvencij.</p> <p>Izravnalna plačila zagotavlja minimalno kmetovanje v ekstremnih legah. Poleg tega obstajajo premije npr. za nadzor nad spontano vegetacijo na strmih površinah s košnjo, za rejo starih pasem v okviru programa ÖPUL. V aktualnem programu za razvoj podeželja 2014-2020 so poleg že omenjenih ukrepov za ohranitev kmetijstva, ki je primerno kraju in sprejemljivo za okolje, ob upoštevanju oteženih pogojev proizvodnje, na voljo tudi ukrepi za subvencioniranje visokih investicijskih stroškov na gorskih območjih ter sodelovanje kmetij pri urejanju kakovosti živil (npr. zaščitena geografska označba). V okviru ukrepa »sodelovanja« se podpirajo različne oblike sodelovanja na področju kmetijstva in gozdarstva, živilske in oskrbovalne verige, turizma, varstva narave in okolja, vključno z narodnimi parki in MSPji.</p> <p>Koriščenje subvencijskih programov za podporo ter infrastrukturo in diverzifikacijo gospodarskih dejavnosti hribovskih kmetov v Avstriji ima dolgo tradicijo in je nedvomno prispevek k zagotavljanju kmetovanja v alpskem prostoru. Brez te dejavnosti bi ta prostor v večji meri zapuščali in se odseljevali. Ustrezni posebni programi za hribovske kmete in sedanji Program razvoja podeželja Evropske unije so torej pomembna osnova za ohranitev kmetovanja na tem območju. Poleg tega so tudi različni regionalni programi pomembno spodbudili razvoj dodatnih možnosti zaslužka hribovskih kmetov (primerjajte programi cilja 5b, program Leader).</p> <p>Poleg tega je tudi visok delež ekološkega kmetijstva v hribovskem območju Avstrije pomembna strategija v okviru zadnjih prizadevanj za ovrednotenje visoko kakovostnih proizvodov oziroma okolju prijaznih proizvodnih sistemov.</p> <p>Leta 2018 je bilo v Avstriji 23.477 ekoloških kmetij, 71 % od tega jih je na gorskem območju.</p>	

Morebitne dodatne opombe:

Zaradi zelo različnih struktur na področju obdelave in predelave se do sedaj še niso zadostno razvile skupne, učinkovite pobude za trženje. Deloma se predelovalna gospodarstva šele

oblikujejo in subvencionirajo prek ukrepa »sodelovanja« v Avstrijskem programu za razvoj podeželja 2014-2020.

VIII. Črka h 2. odst. 2. člena AK – Splošne obveznosti na področju gorskega gozda

Črka h 2. odst. 2. člena AK se glasi:

»(2) Pogodbene stranke bodo za dosego ciljev, ki so navedeni v 1. odstavku, posegle po primernih ukrepih, še posebno na naslednjih področjih: [...]

h) Gorski gozd – s ciljem ohranjanja, krepitev in obnavljanja gozdnih funkcij, še posebno varovalnih funkcij z izboljšanjem odpornosti gozdnih ekosistemov, zlasti s sonaravnim gozdnim gospodarjenjem in preprečevanjem gozdu škodljive rabe. Pri tem se upošteva otežene gospodarske pogoje v alpskem svetu«.

1. Navedite pravne predpise, s katerimi se izvajajo določbe črke h 2. odst. 2. člena AK. Če ni ustreznih pravnih predpisov oziroma če obstoječi pravni predpisi določb ne izvajajo v celoti, pojasnite, zakaj ne.

Na zvezni ravni:

Avstrijski Zakon o gozdovih (ForstG) 1975 (Zv. ur. l. št. 440/1975) v veljavnem besedilu (Zv. ur. l. I št. 56/2016) ter k temu pripadajoče uredbe, zlasti Uredba o varovalnem gozdu.

Zadevni predpisi v Zakonu o gozdovih so zlasti:

6.-11. člen (gozdarsko prostorsko načrtovanje), 13. člen (ponovno pogozdovanje), 16. člen (opustošenje gozda), 21.-32. člen (varovalni gozd), 33.-36. člen (rekreacijska raba gozdov), 37. člen (gozdna paša) in 58.- 65. člen (spravljanje lesa v gozdovih), 80. – 92. (raba), 100.-101. (zaščita pred hudourniki in plazovi).

Pri varovalnem gozdu se od novele Zakona o gozdovih v letu 2002 razlikuje med varovalnim gozdom, ki ohranja gozd in gozdna tla, in varovalnim gozdom, ki varuje ljudi in naselja pred elementarnimi nesrečami. Če gre za varovalni gozd, ki varuje ljudi in naselja pred elementarnimi nesrečami, obstajajo v skladu z 22. členom (3a) Zakona o gozdovih posebni predpisi za pokrivanje stroškov pri določenih negovalnih ukrepih.

Zvezne dežele:

Tirolski gozdarski pravilnik (Dež. ur. l. 29/1979 v veljavnem besedilu (Dež. ur. l. 27/2002). Smernice o subvencioniranju so bile izboljšane, denimo tudi Smernica o žičnih žerjavih.

Štajerska uredba o negi in rabi varovalnih gozdov z dne 12. 7. 1977

Vorarlberski deželni zakon o gozdovih, Dež. ur. l. 13/2007

Koroški deželni zakon o gozdovih 1979

2. Katere izmed naslednjih, samo kot primer navedenih, ukrepov sprejemate za izboljšanje odpornosti gozdnih ekosistemov s sonaravnim gospodarjenjem z gozdom? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)	
Izvajanje postopkov naravnega pomlajevanja gozdov	x
Uvajanje/ohranitev dobro strukturirane stopničaste zgradbe sestojev z rastišču primernimi drevesnimi vrstami	x
Dajanje prednosti varovalni funkciji	x
Izvajanje projektov za nego in izboljšanje varovalnih gozdov	x
Določanje naravnih gozdnih rezervatov	x
Druge oblike	x
Navedite podrobnosti sprejetih ukrepov.	
<p>Pogosto gre za ukrepe, ki se izvajajo v okviru dobre gozdarske prakse.</p> <p>Kartografska opredelitev gozdov, ki varujejo ljudi in naselja pred elementarnimi nesrečami</p> <p>V okviru Zveznega programa naravnih gozdnih rezervatov so do sedaj vzpostavili 194 rezervatov s površino okoli 8546 ha. Od tega je 23 naravnih gozdnih rezervatov s površino 2773 ha na Tirolskem.</p> <p>Delež naravnega pomlajevanja se v primerjavi s pogozdovanjem povečuje.</p> <p>Subvencije v okviru programa »razvoj podeželja«:</p> <p>Subvencijski program »Pobude varovanja z gozdom« (ISDW) naj bi prispeval k izboljšavi varovalnega učinka varovalnih gozdov, ki varujejo ljudi in naselja pred elementarnimi nesrečami predvsem z izvajanjem gozdarsko gradbenih ukrepov. Za ukrepe v okviru te pobude je letno na voljo okoli 6 milijonov evrov. Podrobne informacije lahko najdete na povezavi www.isdw.at.</p> <p>V okviru razvoja podeželja se lahko poleg tega subvencionira:</p> <ul style="list-style-type: none"> - subvencioniranje lokaciji primerne naravnega pomlajevanja; - regulacija rastišč in mešanega sestoja; - opredelitev vodilne funkcije v načrtu razvoja gozdov (prednost varovalne funkcije); - projekti sanacije varovalnih gozdov v okviru programa »razvoj podeželja«; - projekti za obdelavo površin; - pogozdovanje v višjih legah in projekti sanacije varovalnih gozdov; - vzpostavljanje regionalnih platform za varovalni gozd (informiranje, usklajevanje del z vsemi prizadetimi uporabniki prostora) 	

- Program naravnih gozdnih rezervatov Zveznega urada in raziskovalnega centra za gozdove Dunaj

Na zvezni ravni: Avstrijski dialog o gozdu, kot širok družbeni diskusijski proces za pripravo nacionalnega programa za gozd, si prizadeva uravnesiti raznovrstne ekonomske, okoljske in socialne interese.

Tirolska: Koncepti varovalnih gozdov na deželni ravni, tudi Tirolske, so trenutno v fazi posodabljanja. Na podlagi novih lasersko optično prebranih podatkov itd. bodo ti podatki v prihodnje na voljo v boljši obliki. Od leta 1972 se tirolski varovalni gozd kakovostno izboljšuje v okviru subvencioniranih projektov. Cilj teh subvencij je, povečati varovalni učinek varovalnega gozda in zagotoviti pravočasno pomladitev. Trenutno izvajajo gozdarske ukrepe v okoli 50 projektih sanacije.

Dežela Tirolska odobrava doplačila za ohranitev in izboljšanje raznovrstnih učinkov gozda, zlasti izboljšanje gozdov za zaščito tirolskega življenjskega in gospodarskega prostora.

V okviru *tipizacije gozdov na Tirolskem* sta v pripravi karta lokacij in priročnik za gojitev gozdov, ki bosta javno dostopna preko tirolskega prostorskega informacijskega sistema (tirisMaps 2.0). Tako bodo imeli gozdarski praktiki na voljo učinkovit svetovalni instrument za lastnike zemljišč, ki ga bodo lahko neposredno uporabili za določitev lokacije ob vsaki prijavi sečnje. Trenutno se ti instrumenti razvijajo naprej, zlasti v smislu prilagajanja spremenjenim podnebnim pogojem do leta 2100.

Zgornja Avstrija: Brošura »Izbira vrste dreves v gorah« zagotavlja zanesljive informacije za sprejem odločitev pri gojitvi gozdov v gorah v prihodnje.

3. Ali ste sprejeli ukrepe za preprečevanje gozdu škodljive rabe ob upoštevanju oteženih pogojev gospodarjenja v alpskem prostoru?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, katere?

Pravni predpisi na ravni zvezne države:

Gozdu škodljive rabe so prepovedane z Zakonom o gozdovih 1975 (ForstG) v veljavnem besedilu na splošno, v posebnih primerih pa v 16. čl. (prepoved opustošenja gozdov).

Gozdarsko-pravna določila – npr. prepoved opustošenja gozdov (16. člen); prepoved golosekov (82. člen); sečnje, za katere so potrebna dovoljenja (85. člen).

Oteženi pogoji gospodarjenja se upoštevajo v 33. odst. 22. člena ForstG. Obveznost reinvesticij v varovalnem gozdu je omejena na prihodke.

»Lastnik varovalnega gozda, ki ohranja gozd in gozdna tla, ki ni varovalni gozd, ki varuje ljudi in naselja pred elementarnimi nesrečami v smislu 2. odst. 21. člena, je zavezan k izvedbi ukrepov v skladu s 1. in 4. odst. le v tolikšni meri, kot lahko pokrije stroške teh ukrepov iz prihodkov od sečnje v tem varovalnem gozdu, ki ohranja gozd in gozdna tla. Poleg tega je dolžan ponovno pogozditi goloseke ali redko porasle gozdove, razen v varovalnem gozdu, ki ohranja gozd in gozdna tla, od katerega nima prihodka, ...«

Naloga gozdarske inšpekcije je med drugim nadzor prepovedi »neskrbnega« goloseka (82. člen ForstG).

Tirolska: strožje obveznosti za pridobitev uradnega dovoljenja pri rabah v gozdu na temelju Tirolskega gozdarskega pravilnika pri rabi lesa in paši drobnice; gozdarsko-strokovno odkazovanje rabe lesa s strani uradnih organov.

Koroška: subvencioniranje krajini prijazne infrastrukturne opremljenosti gozdov in uporabe žičnic

Zgornja Avstrija: Cilj uredbe št. 74 Zgornjeavstrijske deželne vlade o načrtu odstrela in popisu odstrela (Uredba o načrtovanju odstrela) je prilagoditev staleža parkljaste divjadi zmogljivosti biotopa. Izvajajo se periodični popisi glede situacije pomlajevanja.

Štajerska: Stroga gozdarsko-pravna določila v povezavi s pripadajočimi uredbami urejajo gospodarjenje z gozdovi, tako da se zgoraj omenjene škodljive rabe gozda preprečijo.

Predarlško (Vorarlberg): Subvencije iz »Sklada za rešitev gozdov«, subvencioniranje gozdarskih ukrepov v območjih Natura 2000, ločitev gozd-pašnik, ukrepi s področja lova (povečanje odstrela, prostorsko načrtovanje na področju lova), usmerjanje turizma in informacijske kampanje.

Morebitne dodatne opombe:

BMNT: »Akcijski program za varovalni gozd«, ki ga je 22. maja 2019 potrdil Ministrski svet, utira pot za podnebnju prilagojene in stabilne varovalne gozdove v Avstriji, ki bodo trajno varovali pred naravnimi nevarnostmi, ki bodo negovani gospodarsko privlačno in sprejeti v družbi.

BMNT ob tem na letni ravni organizira tudi sodelovanje s kuratorijem za gozd v obliki delavnice, na kateri se posvečajo določenemu vidiku Protokola Gorski gozd. Od 2017 so tako potekale delavnice na temo »Gost zrak v gozdu« in »Gorski gozdovi v Avstriji – Alpska konvencija, gozdarsko pravo, varstvo narave«. Leta 2019 bo delavnica namenjena temi gozd in lov.

IX. Črka i 2. odst. 2. člena AK – Splošne obveznosti na področju turizma in prostega časa

Črka i 2. odst. 2. člena AK se glasi:

»(2) Pogodbene stranke bodo za dosego ciljev, ki so navedeni v 1. odstavku, posegle po primernih ukrepih, še posebno na naslednjih področjih: [...]

i) Turizem in prosti čas – s ciljem usklajevanja turističnih in sprostivnih dejavnosti z ekološkimi in socialnimi zahtevami, z omejevanjem takšnih, ki škodijo okolju ter še posebno z določanjem območij miru«.

1. Navedite pravne predpise, s katerimi se izvajajo določbe črke i 2. odst. 2. člena AK. Če ni ustreznih pravnih predpisov oziroma če obstoječi pravni predpisi določb ne izvajajo v celoti, pojasnite, zakaj ne.

- *Tirolski zakon o varstvu narave 2005; Tirolski zakon o turizmu 2006; Tirolski zakon o urejanju prostora 2016*
 - *Koroška: posebno zavarovana območja v Narodnem parku Visoke Ture na Koroškem, območja miru za divjad v Narodnem parku Nockberge*
 - *Zgornja Avstrija: Zgornjeavstrijski zakon o turizmu 1990, Zgornjeavstrijski zakon o urejanju prostora 1994, Zgornjeavstrijski deželni program o urejanju prostora 2017, Zgornjeavstrijski zakon o varstvu narave in krajine 2001*
 - *Spodnja Avstrija: Regionalne smernice in koncepti turizma (Priročnik za Mostviertel, priročnik za Spodnjo Avstrijo jug, priročnik za Dunajski gozd, koncept pohodniških poti za Spodnjo Avstrijo, na spletu na povezavi <http://www.noe.co.at/kursbuch> in <http://www.niederoesterreich.at/wanderwegekonzept>); gradivo za spodnjeavstrijski koncept zimskega turizma se trenutno pripravlja.*
- Glejte tudi odgovor k točki B, Splošne obveznosti Alpske konvencije, v II. poglavju Splošne obveznosti urejanja prostora, 4. vprašanje
- *Salzburški zakon o varstvu narave 1999, Salzburški zakon o urejanju prostora 2009,*
 - *Vorarlberški zakon o varstvu narave in razvoju krajine, Dež. ur. l. št. 22/1997 v veljavnem besedilu Dež. ur. l. št. 1/2008.*

2. Katere izmed naslednjih, samo kot primer navedenih, ukrepov ste sprejeli za omejitev okolju škodljivih dejavnosti? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)

Omejevanje individualnega prometa z motornimi vozili	x
Omejevanje spreminjanja terena pri urejanju in vzdrževanju smučarskih prog	x
Prepoved motoriziranih športov	x

Omejitev motoriziranih športov na določena območja	x
Prepoved izkrcanja iz zrakoplovov v športne namene zunaj letališč	x
Omejitev izkrcanja iz zrakoplovov v športne namene zunaj letališč	x
Spodbujanje pobud za izboljševanje dostopnosti turističnih krajev in središč z javnimi prevoznimi sredstvi za turiste	x
Druge oblike	
Navedite podrobnosti sprejetih ukrepov.	
<p><i>Tirolska:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Prepoved izvedbe športnih tekmovanj z vozili, ki jih poganja motor z notranjim zgorevanjem, razen za zemljišča, ki so izjemoma prejela naravovarstveno dovoljenje - Prepoved uporabe motornih vozil na različnih zavarovanih območjih - Prepoved uporabe helikopterjev za prevoz ljudi v turistične namene, razen med letališči - Obvezno dovoljenje za pristajanje in vzletanje zunaj letališč z motornimi zračnimi plovili nad nadmorsko višino 1.700 m v povezavi s športnimi in kulturnimi prireditvami ali v reklamne namene, kot tudi z ultralahkimi letali, motoriziranimi zmaji in paraglajterji ter podobno - Prepoved pristajanja in vzletanja z motornimi zračnimi plovili na različnih zavarovanih območjih / v Narodnem parku Visoke Ture - Trajnostna mobilnost, kot je pobuda 'Tirolska na tere', vklj. s svetovalci za mobilnost - Tirolski program za žičnice in smučišča (TSSP) 2018 <p><i>Koroška:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Središče mobilnosti Koroške, ki se posveča turistični mobilnosti, <p><i>Projekti EU, kot je Transdanube.Pearls in Last Mile</i></p>	

3. Ali upoštevate pri razvoju turističnih in prostočasnih dejavnosti socialne zahteve?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kako?			
Projekti na ravni Avstrije			
<i>BMNT:</i>			

Vzorčni načrt za turizem (str. 187), ki v ospredje ne postavlja le gosta, temveč tudi podjetja, zaposlene in prebivalce.

Gorniške vasi

Alpine Pearls – Alpski biseri

V okviru regionalnega subvencijskega programa za območje Alp je bilo vzpostavljeno omrežje »Alpine Pearls – Alpski biseri«. Združuje 23 počitniških destinacij v Alpah, od tega jih je 5 v Avstriji, ki delujejo v skladu z ekološkimi merili, pri čemer je eno od težišč okolju prijazna mobilnost.

Vzorčni projekt »Trajnostna mobilnost – turizem brez avtomobilov«

BMNT je v sodelovanju z nekdanjim ministrstvom za gospodarstvo, Zveznim ministrstvom za promet, inovacije in tehnologijo (BMVIT), deželo Salzburg in vzorčnimi občinami Werfenweng in Neukirchen am Großvenediger (prej tudi Bad Hofgastein) izvedel vzorčni projekt »Trajnostna mobilnost – turizem brez avtomobilov«. V ospredju tega krovnega projekta je bil cilj, turistom, ki potujejo brez lastnega avtomobila, zagotoviti »možnost mobilnosti« v počitniški regiji.

klimaaktiv mobil

V okviru subvencijskega programa »klima:aktiv mobil« BMTN spodbujajo upravljanje mobilnosti v prostočasnem in turističnem prometu.

Poddelovna skupina »Trajnostna mobilnost« Delovne skupine Alpske konvencije za promet

Študija, ki je zajela celotno območje Alp, je obravnavala dostopnost alpskih turističnih krajev za turiste, ki v ta predel pripotujejo z javnimi prevoznimi sredstvi iz evropskih aglomeracij ali mest, izdelani so bili predlogi izboljšav, ki so jih železniška podjetja deloma tudi že izvedla.

Zvezne dežele

Zgornja Avstrija:

- s subvencioniranjem kakovostnega turizma
- zavestno opredeljevanje glavnih turističnih tem, kot na primer kolesarstvo in pohodništvo (v skladu z zgornjeavstrijskim priročnikom za turizem), usklajenih s posebnimi zahtevami in kakovostjo lokacij v alpskem prostoru

Koroška:

- integralni programi za letošnji turizem, družinam prijazne pobude
- »Dopust na kmetiji« – ofenziva, skrb za kulturo in običaje, subvencioniranje glasbe in petja

4. Ali ste območja miru, na katerih se odpovedujejo turističnim dejavnostim, določali po okoljskih vidikih?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, navedite kriterije za njihovo določanje ter velikost in lego teh območij miru.

- Odsotnost hrupnih obratov, žičnic za prevoz oseb in cest z javnim prometom.
- Nemotenost in sonaravnost življenjskega prostora.
- Okoli 15.000 ha je za območja miru opredeljenih v Narodnem parku Apneniške Alpe.
- Karte razširjenosti flore in favne.
- Posebnost območij miru so popolne prepovedi. To pomeni, da ne obstaja možnost, da bi pridobili dovoljenje npr. za postavitve žičnice.

Morebitne dodatne opombe:

Tirolska:

Območja miru: dolina Achenal zahod, Eppzirl, Kalkkögel, Muttekopf, Öztalske Alpe, Stubaiske Alpe, Wilde Krimml, Zillertalske Alpe in Tuxer Hauptkamm

Črka j 2. odst. 2. člena AK – Splošne obveznosti na področju prometa

Črka j 2. odst. 2. člena AK se glasi:

»(2) Pogodbene stranke bodo za dosego ciljev, ki so navedeni v 1. odstavku, posegle po primernih ukrepih, še posebno na naslednjih področjih: [...]

j) Promet – s ciljem zmanjševanja obremenitve in nevarnosti v prometu čez Alpe in znotraj njih do mere, ki je znosna človeku, živalim, rastlinam ter njihovim življenjskim prostorom. To se med drugim doseže s povečano prestavitvijo prometa na železnico ter z ustvarjanjem primernih infrastruktur in trgu prilagojenih spodbud brez narodnostne diskriminacije«.

1. Navedite pravne predpise, s katerimi se izvajajo določbe črke j 2. odst. 2. člena AK. Če ni ustreznih pravnih predpisov oziroma če obstoječi pravni predpisi določb ne izvajajo v celoti, pojasnite, zakaj ne.

- Splošna cestnina za tovorna vozila od 1. januarja 2004, upoštevanje zunanjih stroškov pri onesnaževanju zaradi hrupa in onesnaževanju zraka od 2017
- Uredba o dopustnem hrupu tirnih vozil (SchLV) in Uredba o varstvu pred imisijami hrupa železniškega prometa (SchIV)
- Zvezni zakon o urejanju javnega potniškega primestnega in regionalnega prometa (Zakon o javnem potniškem primestnem in regionalnem prometu ÖPNRV-G 1999), Pravilnik o cestnem prometu in pripadajoče uredbe (prepoved vožnje ob koncu tedna za tovorna vozila)
- Zakon o cestnih vozilih in pripadajoče uredbe (zlasti Izvedbena uredba k Zakonu o cestnih vozilih, Zakon o ekopremijah (premija za obnovo voznega parka), Uredba o testnih in izvedeniških službah ter Uredba o kontrolnih napravah)
- Zakon o cestnini na državnih cestah s pripadajočimi uredbami (zlasti Uredba o cestninah, Uredba o izjemah na cestninskih odsekih ter Uredba o izjemah pri vinjetah)
- Zakon o varstvu pred imisijami v zrak
- Zakon o PVO

V zveznih deželah:

- Zakoni o urejanju prostora
- Zakoni o varstvu narave;
- *Štajerska*: Štajerski celostni prometni koncept, regionalni prometni koncepti, Zakon o urejanju prostora
- *Spodnja Avstrija*: Spodnjeavstrijska uredba o varstvu pred imisijami hrupa na deželnih cestah

- *Koroška*: Koroški zakon o cestah za varstvo sosedov pred imisijami hrupa. Dodatno se na nacionalni ravni izvajajo tudi predpisi EU pri pripravi strateških kart hrupa in akcijskih načrtov.

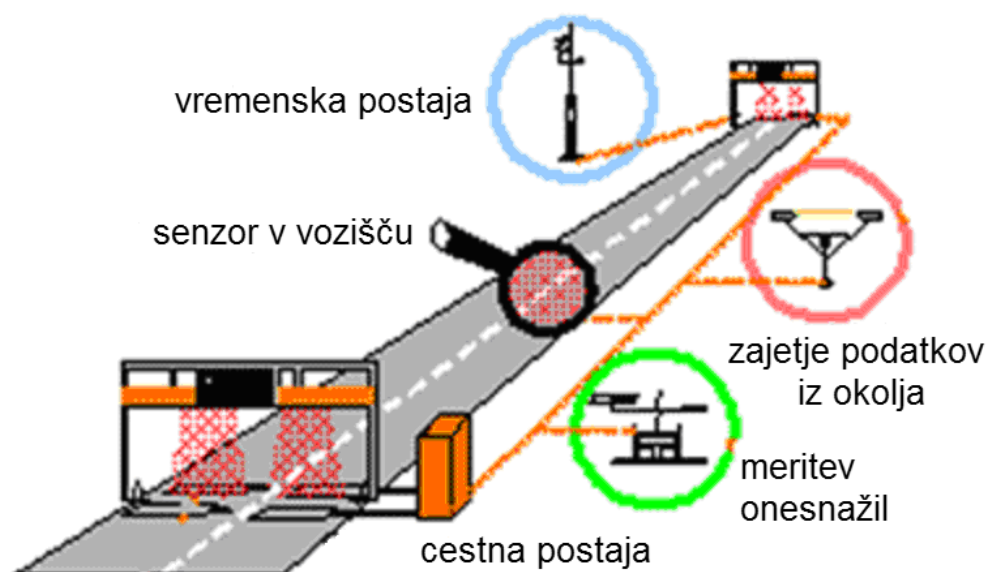
2. Ali si prizadevate za ukrepe, da bi obremenitve in tveganja na področju notranjega alpskega in čezalpskega prometa zadržali na nizki ravni ali jih znižali?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, katere?

- Subvencioniranje javnega potniškega primestnega prometa in kombiniranega prometa v okviru financiranja storitev javnih podjetij;
- Financiranje izgradnje železniške infrastrukture;
- Financiranje ukrepov za varstvo pred hrupom vzdolž cest višjega reda in omrežij železniške infrastrukture (zvočnotehnična sanacija obstoječih železniških prog);
- Uredba o prepovedi vožnje ob koncu tedna za tovorni tranzitni promet;
- Uvedba cestnine za tovorna vozila in avtobuse na celotnem cestnem omrežju višjega reda v Avstriji glede na prevožene kilometre;
- Predlogi za ukrepe v okviru Zakona o varstvu pred imisijami v zrak (IG-L) ter sektorska prepoved vožnje na Tirolskem;
- Spodbujanje kombiniranega prometa z obsežnim svežnjem ukrepov in ponudba za oprtni sistem (ROLA) ter kombinirani promet brez spremstva, kakor tudi sodelovanje pri projektu EU AlpInnoCT za povečanje učinkovitosti v kombiniranem prometu v alpskem prostoru
- Preusmeritev tovornega prometa (glej opombo v 6. točki)
- Z namenom znižanja škodljivih izpustov v dolini spodnjega toka reke Inn so na podlagi Zakona o varstvu pred imisijami v zrak sprejeli ukrepe za področje avtoceste (prepoved nočne vožnje za tovorna vozila, prepoved vožnje za tovorna vozila na določenih odsekih, prepoved vožnje za tovorna vozila starejših emisijskih EURO na določenih odsekih cest višjega reda ter stalno spremljanje omejitve hitrosti 100 km/h na delnih odsekih avtoceste po dolini reke Inn A12 ter Brennerske avtoceste A13
- Dodajanje biogoriv kot energetski nadomestek, vključno z ekologizacijo trošarine
- Prehod z normirane trošarine (NoVA) na sistem, ki upošteva varstvo podnebja. Osnova izračuna je vrednost emisij CO₂ v gramih CO₂/km
- Spodbujanje alternativnih pogonskih motorjev

- Osebna vozila z izključno električnim ali električno-hibridnim pogonom so v celoti ali delno oproščena plačila normirane trošarine, enako velja za večsledna motorna kolesa razreda L2 («moped-avto«).
- Selektivna uvedba hitrosti 100 km na uro na omrežju cest višjega reda zaradi upoštevanja določb Zakona o varstvu pred imisijami v zrak
- Na omrežju avtocest in hitrih cest je avstrijska družba za avtoceste ASFINAG, pristojna za omrežje cest višjega reda, postavila posebne tehnične naprave, s pomočjo katerih upravljajo promet (VBA okolje). S temi napravami izboljšujejo dinamiko in prožnost trenutno veljavne statične omejitve hitrosti, ki so predpisane na osnovi zakona IG-L.

Shematski prikaz delovanja VBA, ki glede na okoljske parametre vpliva na promet

Trenutno obratujejo v omrežju cest višjega reda v Avstriji naslednje VBA naprave:

Tirolska zahod – A12 avtocesta po dolini reke Inn

Koroška – A2 južna avtocesta

Štajerska – A2 južna avtocesta, A9 Phyrnska avtocesta

Salzburg – A10 turska avtocesta

Zgornja Avstrija – A1 zahodna avtocesta

V graški kotlini na južnem robu Alp, ki kaže pogosto inverzijske vremenske pojave, so z VBA napravami omejitev hitrosti s 130 km/h na 100 km/h znižali v obsegu do 50 % zaradi okoljskih razlogov. (Vir. www.asfinag.at/umwelt)

- Prepovedi vožnje na državnih in regionalnih cestah, ki potekajo vzporedno z avtocesto, zmanjšujejo izogibanje vožnji tovornih vozil po avtocestah zaradi cestnine in povečujejo prometno varnost ter kontrolo; tudi v Zgornji Avstriji so na nekaterih državnih in regionalnih cestah prepovedali promet za tovorna vozila.
- Popolna prepoved vožnje (vse leto 24 ur): Vorarlberg/Feldkirch (>3,5 t ndm)
- Prepoved nočne vožnje (vse leto ponoči): Tirolska/A12 (>7,5 t ndm)
- Prepoved vožnje v zimskih mesecih (24 ur): Koroška/Celovec
- Prepoved vožnje v zimskih mesecih (podnevi): Koroška/Celovec, Štajerska /Gradec
- Sektorska prepoved vožnje (vse leto 24 ur) (tovorna vozila, priklopniki): Tirolska/A12 (> 7,5 t ndm)
- Omejitev hitrosti 30 km/h: Koroška (zimsko polletje)
- Omejitev hitrosti 50 km/h: Vorarlberg, Dunaj
- Omejitev hitrosti 80 km/h: Štajerska
- Omejitev hitrosti 100 km/h: Salzburg, Vorarlberg, Koroška, Štajerska, Tirolska (A12 AC dolina Inn, 87 km)
- Prometno tehnične naprave (VBA) (100 km/h)
- Tirolska A12 (87 km), od 7. novembra 2007, vse leto
- Zgornja Avstrija A1 (12 km), od 1. januarja 2008, vse leto
- Ukrepi za javni promet: V spodbujanje javnega prometa se vlaga veliko sredstev (financiranje regionalnih konceptov avtobusnih povezav, izboljšava javnega prometa po železnici); nadaljnji infrastrukturni projekti za javni promet: v obdobju 2018-2023 je bilo skupaj vloženi 13,9 mrd. evrov v izgradnjo železniške infrastrukture v Avstriji, okoli 2,3 mrd. letno; od tega je 45 % namenjenih novi južni železniški povezavi (s predorom Semmering in železnico Koralm ter Brennerskemu predoru). V okviru investicijskega programa se izgrajujejo tudi drugi odseki, v celoti se obnavljajo železniški kolodvori in prilagajajo gibalno oviranim osebam, prenavljajo se številna železniška križišča s ciljem povečati prometno varnost ter izvajajo se vzdrževalna dela.

Subvencioniranje rabe vozil z električnim pogonom

Avstrija želi do leta 2050 v največji možni meri oblikovati podnebno nevtralni prometni sektor. To pomeni poleg preusmeritve prometa in subvencioniranja aktivnih oblik mobilnosti tudi večji prehod na vozila z ničelnimi emisijami v cestnem prometu na podlagi obnovljivih virov energije. Sem sodi zlasti elektrifikacija cestnega prometa (javni promet, logistični promet in individualno promet) glej tudi: <https://www.bmvit.gv.at/verkehr/elektromobilitaet/index.html>

- Za področje električne mobilnosti sta BMVIT in BMNT opravila temeljno delo, med drugim s pripravo izvedbenega načrta električne mobilnosti (2012), z izdelavo strateškega okvirja »Čista energija v prometu« (nov. 2016) na podlagi Direktive 2014/94/EU o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva in s študijami glede polnilne infrastrukture.
- Za širjenje električnih vozil v praksi so bistvenega pomena zlasti finančne prednosti in spodbude za uporabnike (npr. davčne olajšave, olajšave pri omejitvah dostopa). V okviru projekta »#mission2030 E-Mobilitätsoffensive« dajejo BMVIT, BMNT ter avtomobilska industrija in trgovina z avtomobili v letih 2019 in 2020 skupno na voljo 93 mio. evrov subvencij za nakup električnih vozil in postavitve polnilne infrastrukture. Stopnja subvencij znaša za enosledna električna vozila do 1.000 evrov, za osebna vozila 3.000 evrov in za težja tovorna vozila do 50.000 evrov. Enostavne zasebne polnilnice lahko pridobijo 200 evrov, javno dostopne polnilnice za do 10.000 evrov subvencij. Več informacij je na voljo na povezavi: <https://www.bmvit.gv.at/verkehr/elektromobilitaet/foerderungen/emoboffensive.html>
- Kot kaže statistika, so subvencijski programi za električno mobilnosti – tudi predhodni program v obdobju 2017/2018, kjer je bilo na voljo 72 mio. evrov – zelo uspešni (glej: https://www.bmvit.gv.at/verkehr/elektromobilitaet/downloads/oesterreich2019_de_ua.pdf). Pomembno je k spodbujanju električne mobilnosti prispeval tudi projekt klimaaktiv mobil (https://www.klimaaktiv.at/mobilitaet/elektromobilitaet/foerderaktion_emob2019.html in <https://www.klimaaktiv.at/mobilitaet/elektromobilitaet.html>).

Izboljšave pogojev za pešce in kolesarje

Podrobno načrtovanje kolesarske infrastrukture je sicer v Avstriji v pristojnosti občin in dežel, vendar BMVIT in BMNT v okviru možnosti na zvezni ravni podpirata hojo in kolesarstvo kot prispevek k okolju prijazni mobilnosti, in sicer:

- S pravnimi predpisi (npr. v Pravilniku o cestnem prometu: kolesarske poti z omejenim dostopom za avtomobile in prednostjo za kolesarje, središča (»shared space«), območja omejene hitrosti 30 km/h
- Z izdelavo vzorčnih načrtov za kolesarstvo in hojo, vključno s priporočili za številna relevantna področja,
- S subvencijskimi programi: 'Mobilnost prihodnosti' BMVIT (težišče: inovativne, vendar praktične rešitve) in 'klimaaktiv mobil' BMNT (težišče: zmanjšanje emisij toplogrednih plinov)
- Več informacij na temo hoje in kolesarstva je na voljo na povezavi: <https://www.bmvit.gv.at/verkehr/ohnemotor/publikationen/index.html> und

BMNT:

- BMNT izvaja v sodelovanju z *Zveznim ministrstvom za digitalizacijo in gospodarstvo (BMDW)*, *BMVIT*, *deželo Salzburg* in *občino Werfenweng* vzorčni projekt »Trajnostna mobilnost – turizem brez avtomobilov«.
- V okviru programa »klima:aktiv mobil« spodbujajo upravljanje mobilnosti v prostočasnem in turističnem prometu.

Koncepti in ukrepi zveznih dežel

- *Tirolska*: npr. priprava zasnove regionalne železnice med Innsbruckom in Hallom
- *Štajerska*: Pospešena širitev ponudbe javnega prometa (tramvaj Štajerske, regionalne železniške povezave, avtobusni povezani prevozi) in izgradnja železniških prog, spodbujanje kolesarstva kot vsakodnevnega prevoznega sredstva, spodbujanje mikro sistemov javnega prometa in multimodalnih vozlišč mobilnosti, poostrena kontrola težkega cestnega prometa in izgradnja tovarnega terminala Gradec-Werndorf za večji prenos tovarnega prometa na tire.
- *Spodnja Avstrija*: Izboljšava sistema javnega prometa z optimiranjem ponudb, spodbujanje javnega prometa s Programom financiranja primestnega prometa, izgradnja P&R sistema za izboljšavo dostopa do javnega prometa, okrepljeno vzpostavljanje in spodbujanje fleksibilnih oblik javnega potniškega primestnega prometa.
- *Salzburg*: Pogodbe o mobilnosti med deželo in občinami, projekti na področju turizma/trajnostne mobilnost, ohranitev in povečanje atraktivnosti javnega potniškega primestnega prometa, subvencioniranje železniških priključkov.
- *Predarlško (Vorarlberg)*: Vorarlberški deželni prometni koncept je upošteval »Alpsko konvencijo«.
- *Koroška*: Vzorčni načrt mobilnosti MOMAK (2035), prometna strategija dežele Koroške. Alpska konvencija se upošteva. Izboljšanje strukture prevozov (t.i. Modal Split), podvojitve kolesarskega prevoza in hoje ter javnega prometa; začetek vzpostavitve vozlišč mobilnosti na celotnem območju dežele; nova organiziranost javnega prometa v vseh regijah mobilnosti na Koroškem

3. Ali sprejemate ukrepe za znižanje emisij iz prometa v alpskem prostoru?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, katere? Opozorite tudi na obstoječe analize primerov, ki omogočajo izjave o kakovosti.

- Implementacija evropskih mejnih emisijskih vrednosti za cestna vozila v nacionalne pravne predpise
- Razširitev kontrole tehničnih standardov vozil z razširitvijo kontrole infrastrukture in povečanjem osebja
- Zmanjšanje zaradi napredovanja tehnologije, zaradi obnove voznega parka in ekologizacije cestnine, davkov in pristojbin
- Poleg tega ukrepi v okviru Zakona o varstvu pred imisijami v zrak (izvajajo dežele – npr. omejitve hitrosti)
 - Ukrepi v obremenjenih območjih v skladu z Zakonom o varstvu pred imisijami v zrak na *Tirolskem*:
 - o Zmanjšanje emisij zaradi tovornih vozil.
 - o Prepoved nočne vožnje in prepoved vožnje na določenih odsekih.
 - o Ustrezne študije so dostopne na naslovu www.tirol.gv.at.
 - o Ukrepi za znižanje hrupa: Zmanjšanje hitrosti ponoči na avtocestah na 110 km/h za osebna vozila in na 60 km/h za tovorna vozila.
 - o Program zaščite pred hrupom na železnici.
 - o Obveznost vgradnje dizelskih filtrov za gradbene stroje (npr. dolina reke Inn je sanacijsko območje v skladu z IG-L (npr. filter za delce za gradbene stroje v skladu z Uredbo tirolske deželne vlade)
 - Subvencioniranje javnega prometa v *Zgornji Avstriji* (obratovanje in infrastruktura)
 - o npr. regionalni prometni koncepti za javni promet
 - o npr. smernice mobilnosti
 - *Štajerska*: Spodbujanje aktivne mobilnosti in javnih prometnih sredstev (obratovanje in infrastruktura), omejitev prometa na podlagi Štajerskega IG-L
 - *Koroška*: Izvajanje koroškega svežnja za tire: Elektrifikacija železnice po Ziljski dolini, Labotski in Rožu. Modernizacija vseh kolodvorov v Ziljski dolini ter vzdolž Baltsko-jadranskega koridorja (BAC) v osrednjem prostoru Witzlsdorfa in Žihpolja.

4. Ali ste sprejeli ukrepe za varstvo pred hrupom, ki so posebej prilagojeni topografiji alpskega prostora?

Da	☒	Ne	
----	-------------------------------------	----	--

Če je odgovor da, katere?

- Priprava delnih akcijskih načrtov na temelju strateškega kartiranja hrupa 2007 (Smernica o hrupu v okolju)
- Splošni ukrepi za varstvo pred hrupom: Programi varstva pred hrupom avstrijske družbe za avtoceste ASFINAG (upravljavca omrežja cest višjega reda) in zveznih dežel, program varstva pred hrupom za sanacijo železniškega hrupa.
- V avstrijskih postopkih preračunavanja razširjanja hrupa upoštevajo obstoječ teren. S tem delno upoštevajo pogoje razširjanja hrupa v alpskih dolinah. Spremenjenih meteoroloških pogojev, ki prav tako vplivajo na razširjanje hrupa, kot na primer pogoste inverzijske vremenske pogoje Alpah, pa se v teh preračunavanjih posebej ne upošteva.
- Posebni ukrepi varstva pred hrupom za ceste: Nadkritja na odsekih avtoceste A10 (turska avtocesta), omejitev hitrosti na avtocesti A10 za osebna vozila na 110 km/h ponoči.
- Posebni ukrepi varstva pred hrupom za železnico: Nadkritja oziroma protihrupni zid na odsekih zahodne in turske železnice.

5. Ali ste sprejeli primerne infrastrukturne ukrepe, da bi dosegli večje preusmerjanje prometa, zlasti tovornega prometa, na železnico?

Da	☒	Ne	
----	-------------------------------------	----	--

Če je odgovor da, katere?

- Brennerski bazični predor
- Ministri za promet Avstrije, Italije in Nemčije ter deželna glavarja Tirolske in Južne Tirolske oziroma direktorja obeh železniških uprav so 18. 5. 2009 podpisali Memorandum o gradnji Brennerskega bazičnega predora. Evropska unija je do leta 2013 dala na voljo prispevek za gradnjo predora in dovoznih prog v višini 902 milijona evrov. Celotni stroški 55 km dolgega predora znašajo okoli 6 milijard evrov (brez stroškov financiranja na osnovi cen 2006). V Avstriji so za gradnjo predora na voljo že vse potrebne odločbe in dovoljenja na zvezni ravni. (Vir: <http://www.bbt-se.com>) Spremljajoči akcijski načrt za Brenner 2009 vsebuje 50 ukrepov (in dodatnih sektorskih ukrepov) za izboljšavo obstoječe železniške

infrastrukture ter predloge za preusmeritev težkega prometa s ceste na železnico. (Vir: <http://www.bbtinfo.eu>) Glej k temu tudi <https://www.bbt-se.com/information/news/>. 100 km od 230 km celotnega predorskega sistema je že izkopanega.

- Ta Memorandum in Akcijski načrt za Brenner sta bila usklajena z zadnjimi razvojnimi tendencami. 12. junija 2018 so v Bolzanu/Bozen Nemčija, Italija in Avstrija ter province/dežele Bavarska, Južna Tirolska, Trento in Verona podpisale novo »Skupno pismo o nameri«. Tako je bil sprejet tudi Akcijski načrt za Brenner v posodobljeni različici (posebna pozornost je namenjena subvencijam za Brennerski bazični predor z infrastrukturnega in prometno političnega vidika; zajema skupno pribl. 50 prenovljenih ukrepov za izgradnjo infrastrukture, obratovanje, izgradnjo terminala, interoperabilnost in prometno politiko, med drugim subvencije za kombiniran promet, ukrepe za cestninjenje, sistem vodenja prometa TOLL+).
- Poleg infrastrukturnih projektov države (železnica po spodnji dolini reke Inn, obvoz v skladu z integralnim konceptom obratovanja, terminal za pretovor za oprtne vlage v Wörglu in na Brennerju ...) je dežela *Tirolska* postavila več kontrolnih mest za tovarni promet na pomembnih prometnih povezavah (za upoštevanje obstoječih zakonskih in socialnopravnih predpisov), zagotovila investicije za razširitev in izboljšavo železniške infrastrukture na prometnih oseh čez Alpe in na terminalih za kombiniran promet: Rekonstrukcija in gradnja novega tovornega terminala: razširitev terminala Wörgl in Wolfurt. V zvezi z brennersko osjo omenjamo še enkrat Akcijski načrt za Brenner 2008 do 2022. Z današnjega vidika zajema 50 ukrepov, v ospredju pa je izgradnja potrebne infrastrukture za celotni koridor ter izgradnja terminala v treh državah – k temu obstajajo konkretne časovnice za vsak posamezni projekt, vključno s pristojnostmi; poleg tega spremljajoči ukrepi, kot npr. skupen okoljski monitoring (= skupno zbiranje podatkov o obremenitvi z onesnaževali v zraku in ravni hrupa vzdolž koridorja na cesti in ob železnici), pa tudi uvedba sistema vodenja prometa (kot na primer borza za tranzit čez Alpe) ter redno ocenjevanje in po potrebi prilagajanje Akcijskega načrta s strani »Platforme za brennerski koridor«.
- V primerjavi s tursko in phyrnsko osjo se z avstrijskega vidika razmere na teh avtocestah močno razlikujejo. Turska os povezuje pretežno turistično zanimive regije (Salzburg, Koroško in Zgornjesavinjsko dolino), ima vršno višino več kot 1.200 m, nagib več kot 30 ‰ in je zato primerna zlasti za kakovosten potniški promet.

- Phyrnska os pa je nadaljevanje proge Passau – Linz, po kateri poteka predvsem tovorni promet. Povezuje industrijska središča oziroma regije (Linz, zgornja Štajerska, Gradec in Maribor), ima manjšo vršno višino (850 m) in nagib okoli 15 ‰ in več, zaradi česar je primernejša za tovorni promet. Gradnjo dvotirnega turskega južnega odseka bodo zaključili leta 2009, severni odsek (predorska železniška postaja Badgastein) pa bodo, ker ni ozkih grl v zmogljivosti, finalizirali šele po letu 2020. Selektivna gradnja pyhrnske železnice Linz – Selzthal je trenutno v teku, potekajo razgovori z zveznima deželama Zgornja Avstrija in Štajerska. Izgradili pa so dvotirne proge tudi na odseku od Linza v Nettingsdorf, obvoznico Schliebach in odsek Selzthal – Leoben – Gradec – Werndorf.
- Turska, pyhrnska, schoberska os (v nadaljevanju os TPS): Strateška raven osi TPS kot sestavni del prihodnjega transevropskega prometnega omrežja (TEN-T osrednje omrežje), ki bo zaprlo obstoječe vrzeli med brennersko osjo in Dunajem, povezalo države nekdanje Jugoslavije z osrednjim evropskim prostorom in lahko postalo ključni kamen prihodnjega osrednjega koridorja med Nemčijo in Češko na severovzhodu in jugovzhodno Evropo. Tozadevni tovorni prometni »koridor med Alpami in Zahodnim Balkanom (RFC10)« je na evropski ravni že uveljavljen.
- Raven mednarodnega povpraševanja po osi TPS kaže na velik prihodnji pomen glede pričakovanih tovornih tokov, zlasti iz in v smeri jugovzhodne Evrope (in naprej preko Turčije – »nova svilena pot«).
- Na nacionalni in regionalni ravni je os TPS pomembna prometna os za regionalno gospodarstvo štirih udeleženi zveznih dežel.
- Pri pontebanski osi pa gre za pomemben del »baltsko-jadranskega koridorja«. V letu 2006 so se Poljska, Češka, Slovaška, Avstrija in Italija v pismu o nameri dogovorile, da naj bi pri naslednji reviziji omrežja TEN podaljšali 23. os omrežja TEN (Gdansk - Varšava - Katovice - Bratislava/Dunaj čez Dunaj - Gradec - Celovec - Beljak - Videm do Trsta oziroma Benetk - Bologna). Od leta 2012 je ta os del osrednjega omrežja transevropskega prometnega omrežja (TEN-T) kot baltsko-jadranski koridor (BAC).
- Z začetkom polnega obratovanja Dunajske glavne železniške postaje leta 2014 postajajo Alpe zlasti za vzhodnoevropske države boljše dostopne, predvsem iz velikih mest, kot sta Bratislava in Budimpešta.
- Dokončanje železniške povezave Koralm: Z dokončanjem železniške povezave Koralm leta 2025 in bazičnim predorom Semmering leta 2026 bo začel koridor BAC v Avstriji

delovati v celoti. Infrastruktura ozka grla se bodo tako nahajala le še v osrednjem prostoru Koroške in med Gradcem in Bruckom na Muri.

- Razširitev primestnega prometa v osrednjem območju mesta Salzburg in okoliških občin.
- Subvencioniranje infrastrukture (rekonstrukcija železnice, P&R)
- *Štajerska*: Pospešena izgradnja železniških prog, ureditev terminala Gradec-Werndorf (2003) in razširitev (2019-2025)
- Avstrijska študija Zveznega urada za okolje po naročilu BMNT v zvezi z dostopnostjo turističnih lokacij v Alpah s sredstvi javnega prometa (gl. razdelek turizem, 3. točka, ta študija je bila izvedena v soglasju s podskupino »Trajnostna mobilnost« DS za promet Alpske konvencije).

6. Ali ste uvedli trgu prilagojene stimulacije, da bi dosegli večje preusmerjanje prometa, zlasti tovornega prometa, na železnico?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, katere?

- Uvedba cestnine za tovorna vozila in avtobuse na celotnem območju cestnega omrežja v Avstriji, ki je odvisna od prevoženih kilometrov
- Prvi pristop k uvedbi ekologizacije cestnine za tovorna vozila in avtobuse je bil od 1. 1. 2010 z razlikovanjem cestnin glede na Euro emisijske razrede. Od 1. 1. 2017 se dosedanji zunanji stroški v cestnini upoštevajo glede na obremenitev s hrupom in onesnaženjem zraka. Razlika v ceni med najstarejšimi tovornimi vozili (emisijski razredi do Euro III) in tovornimi vozili razreda Euro VI na prevoženi kilometer znaša za vozila s 4 ali več osmi od začetka leta 2019 čez dan (5. – 22. ure) okoli 7 centov neto. Za tovorna vozila, ki jih poganja izključno baterija ali vodik in celična tehnologija goriv, se okoljski stroški zaradi onesnaženja zraka ne obračunajo. Aktualne cene za tovorna vozila s 4 ali več somi znašajo med 39 in 46 centi neto na prevoženi kilometer, vključno z zunanjimi stroški za hrup in onesnaženje zraka. Dohodki iz cestnin pripadajo ASFINAGu kot upravljavcu omrežja avtocest in hitrih cest za ukrepe vzdrževanja in izgradnje, od leta 2017 dodatno obračunani stroški za emisije hrupa in škodljivih snovi pa se stekajo BMVIT za prometno politične usmerjevalne ukrepe (glej tudi: <https://www.asfinag.at/maut-vignette/maut-fuer-lkw-und-bus/>)
- Izboljšava kakovosti storitev na brennerski osi v okviru Akcijskega načrta za Brenner, stanje: maj 2009
- Subvencioniranje železniških priključkov oziroma železniške infrastrukture

- Obsežni ukrepi za spodbujanje kombiniranega prometa:
- Finančni ukrepi zajemata oba subvencijska programa za železniški tovorni promet (promet s posameznimi vagoni, kombinirani promet brez spremstva in oprtni sistem) ter za pomoč pri izgradnji priključkov ter pretovornih postaj za intermodalni promet (oboje v obdobju 2018 do 2022), za inovacijski subvencijski program za kombiniran tovorni promet (v obdobju 2015-2020), za poudarek mobilnosti tovornega prometa v raziskovalnem subvencijskem programu »Mobilnost prihodnosti« ter olajšave pri davku na motorna vozila. Poleg tega obstajajo številni politični okvirni pogoji za spodbujanje kombiniranega prometa, kot npr. kompenzacija obremenitve, liberalizirani koridorji in območja za povezovanje oprtnega sistema, odstranitev prepovedi vožnje ob koncu tedna, ob praznikih in ponoči, odstranitev prepovedi vožnje za olajšanje poletnega turističnega prometa, »obdobja miru« na regionalnih cestah in pri oprtnem sistemu.

Morebitne dodatne opombe:

Trend v zadnjih letih kaže, da se je kljub različnim prizadevanjem cestni promet povečal. Za razliko od evropskega povprečja pa je bilo v Avstriji možno ohraniti tržni delež železniškega tovornega prometa v višini več kot 30 %!

(gl. <https://www.wko.at/branchen/transport-verkehr/schienenbahnen/Schienengueterverkehr.html> ali <https://www.vcoe.at/presse/presseaussendungen/detail/bahngueterverkehr-eu-vergleich-2018>.)

V okviru *Züriškega procesa* (Platforma za sodelovanje ministrov za promet alpskih držav) obstajajo priprave in študije za morebitno izvajanje trajnostnih sistemov upravljanja prometa glede izboljšanja varnosti čezalpskega prometa, več trajnosti v cestnem tovornem prometu, zagotavljanje potrebne infrastrukture in spodbujanje alternativnih načinov prometa, predvsem železniškega prometa.

Projekt S36/S37: Pri projektu izgradnje med med St. Georgen ob Judenburg in Scheiflingom (S36), ki je bil pogosto tarča kritik, se trenutno gradi le podzemna trasa Unzmarkt, ki naj bi bila dokončana leta 2020. Utemeljitev je razbremenitev Unzmarkta s tranzitnim prometom. Prvotno načrtovana povezava od Scheiflinga do avtocestnega vozlišča Celovec sever preko Friesacha (S37), ki bi predstavljala novo neprekinjeno povezavo višjega reda čez Alp, trenutno v investicijskem programu ASFINAGa ni zajeta. Vendar pa obstaja projekt obvoznice od Št. Vida ob Glini (St. Veit an der Glan) vzporedno ob S37, kjer Upravno sodišče trenutno preverja potrebo po izvedbi PVO. Trenutno je na Koroškem načrtovana le gradnja iz varnostnih razlogov (fizično ločevanje voznih

pasov) na cesti S37 (Celovec sever – Št. Vid sever). Tako popolne izgradnje in s tem nove dodatne povezave čez Alpe ni v načrtu.

XI. Črka k 2. odst. 2. člena AK – Splošne obveznosti na področju energije

Črka k 2. odst. 2. člena AK se glasi:

»(2) Pogodbene stranke bodo za doseg ciljev, ki so navedeni v 1. odstavku, posegle po primernih ukrepih, še posebno na naslednjih področjih: [...]

k) Energija – s ciljem uvedbe pridobivanja, razdeljevanja in izkoriščanja energije na način, ki prizanaša naravi in krajini ter je neškodljiv okolju in pospeševanja ukrepov za varčevanje z energijo«.

1. Navedite pravne predpise, s katerimi se izvajajo določbe črke k 2. odst. 2. člena AK. Če ni ustreznih pravnih predpisov oziroma če obstoječi pravni predpisi določb ne izvajajo v celoti, pojasnite, zakaj ne.

- Prvi člen Zveznega zakona o prepovedi rabe jedrske energije za energetska oskrbo v Avstriji (Zv. ur. l. št. 676/1978):
 - o Prepoved gradnje in obratovanja objektov, s katerimi naj bi se z jedrsko cepitvijo proizvajala električna energija za energetska oskrbo.
- Drugi člen Zveznega ustavnega zakona Avstrija brez jedrske energije (Zv. ur. l. I 149/1999):
 - o Prepoved gradnje in obratovanja objektov, ki koristijo dobivanju energije z jedrsko cepitvijo.
- Zakon o ekološki električni energiji
- Zakon o skladu za podnebje in energije: Fotonapetostne naprave do 5 KW se subvencionirajo iz Sklada za podnebje in energijo; od 2007
- Zakon o PVO
- Direktive Evropske unije
- Zvezni zakon o energetske učinkovitosti (EEffG)
- Okoljski subvencijski zakon
- Zakon o varstvu pred emisijami za kotlovne naprave
- Obrtni zakon
- Zakon o ravnanju z odpadki
- Zakon o vodnem pravu
- Zakon o plinskem gospodarstvu
- Zakoni o spodbujanju stanovanjske gradnje posameznih zveznih dežel (t.i. zakoni implementirajo sporazum v skladu s 15a čl. Zveznega ustavnega zakona med državo in

deželami za spodbujanje gradnje in sanacije stanovanjskih objektov zaradi zmanjšanja emisij toplogrednih plinov (sporazum o implementaciji Kjotskega protokola).

- Pravni predpisi v *Zgornji Avstriji*: Zgornjeavstrijski zakon o elektrogospodarstvu in organizaciji 2006 (OÖ ElWOG 2006), Zakon o gradbeni tehniki in uredba, varstvo zraka in energetska tehnika, *Zgornjeavstrijski* energetski koncept (na področju energetike je država pristojna za temeljno zakonodajo, izvedbena zakonodaja pa je v pristojnosti zveznih dežel).
- *Štajerska*: Štajerski zakon o elektrogospodarstvu in organizaciji, Štajerski zakon o urejanju prostora, Gradbeni zakon in zakon o gradbenih kooperantih, Štajerski zakon o spodbujanju stanovanjske gradnje, Štajerski zakon o plinu
- *Spodnja Avstrija*: Spodnjeavstrijski zakon o varstvu narave, Spodnjeavstrijski zakon o električni energiji, Spodnjeavstrijski gradbeni zakon, Spodnjeavstrijski zakon o spodbujanju stanovanjske gradnje
- *Salzburg*: Subvencioniranje uporabe sončne energije, ogrevanje z lesom, subvencioniranje stanovanjske gradnje (dodatne subvencije za ukrepe, ki varčujejo z energijo, in druge okoljske ukrepe), Uredba o toplotni izolaciji 2003, subvencioniranje bioenergetskih objektov v okviru družbe VFI GmbH, razvoj podeželja.

2. Katere ukrepe zasleduje vaša država za izvajanje načinov pridobivanja, rabe in distribucije energije, ki prizanašajo naravi in krajini ter so sprejemljivi za okolje?

- Pomembne cilje za okolju prijazno pridobivanje, rabo in distribucijo energije vsebujejo na eni strani državni in deželni zakoni o električnih prenosnih omrežjih jakega toka, pa tudi temeljni in izvedbeni zakoni o elektrogospodarstvu in organizaciji.
- Sistem obveznosti v okviru Zveznega zakona o energetske učinkovitosti (EEffG)
- Že leta 1995 so država in vse dežele sklenile dogovor v skladu s 15a čl. Zveznega ustavnega zakona glede varčevanja z energijo.
- *Zgornja Avstrija*: Deželna energetska strategija »Energetska vodilna regija Zgornja Avstrija 2050«; subvencijski program »Tržni impulzni program za energijo«, ukrepi za pospeševanje obnovljivih virov energije in učinkovite rabe energije. *Zgornjeavstrijsko* energetska združenje pa izvaja tudi obsežna, glede produktov neodvisna, energetska svetovanja za različne ciljne skupine. Raznovrstne subvencije za ukrepe varčevanja z energijo, kot na primer subvencioniranje za solarne naprave in naprave na biomaso, termično sanacijo stavb, naprave na ekološko električno energijo; subvencioniranje obnovljivih virov energije, PVO za velike objekte. Za okolju prijazno pridobivanje energije iz hidroelektrarn je pomembna vzpostavitev prehodnosti z ribjimi stezami in

zagotovitev zadostnega pretoka rezidualne vode. To ustreza ciljem novele Zakona o vodnem pravu (implementacija Okvirne direktive EU o vodah).

- *Štajerska*: Deželni program za varstvo okolja (LUST), Deželni energetski načrt Štajerske 1995 in predelana verzija 2005, Omrežje ekološke energije za Štajersko (NOEST), predpisi za subvencioniranje na področju stanovanjske gradnje
- *Salzburg*: Program »Energija aktivno«
- *Spodnja Avstrija*: Subvencijski programi za uporabo obnovljivih virov energije, vključno s toplarnami. V spodnjeavstrijskem programu za podnebje je zapisano: Področje »oskrbe z energijo« (proizvodnja električne energije, plina in toplovodnega ogrevanja v javnih podjetjih, rafinerija) je področje z najvišjo emisijo toplogrednih plinov v Spodnji Avstriji.
- *Koroška* uredba o alternativnih virih energije

3. Ali ste sprejeli ukrepe za prihranek pri rabi energije in za povečevanje energetske učinkovitosti?

Da

x

Ne

Če je odgovor da, katere?

- Ukrepi v okviru Zveznega zakona o energetske učinkovitosti (EEffG): Obveznost dobaviteljev, obveznost presoje, obveznost za varčno rabo energije v objektih zvezne države.
- Že leta 1995 so država in vse zvezne dežele sklenile dogovor v skladu s 15a čl. Zveznega ustavnega zakona o varčevanju z energijo.
- V skladu s 15a čl. dogovor o subvencioniranju stanovanjske gradnje po merilih o energetske učinkoviti gradnji.
- Aktivnosti dežel na področju energetskega svetovanja;
- Aktivnosti programov klimaaktiv za varstvo podnebja in povečanje učinkovitosti (<https://www.klimaaktiv.at>)
- V skladu z 8. členom Zakona o elektrotehniko 1992 (ustavno določilo) je treba pri obratovanju električne naprave ali električne opreme paziti, da se porabi čim manj energije.
- *Zgornja Avstrija*: V skladu s cilji *Zgornjeavstrijskega* zakona o elektrogospodarstvu in organizaciji (OÖ ElWOG 2006) mora upravljavec naprave za proizvodnjo električne energije zagotoviti učinkovit izkoristek primarne energije (energetska učinkovitost). Prav

tako obstaja Deželna energetska strategija »Energetska vodilna regija Zgornja Avstrija 2050«, subvencijski program »Tržni impulzni program za energijo«, ukrepi za pospeševanje obnovljivih virov energije in učinkovite rabe energije ter obsežni subvencijski programi za ukrepe, ki varčujejo z energijo.

- *Štajerska*: Informiranje prebivalstva z različnimi prireditvami in zgibankami (npr. akcija varčevanja z energijo), omrežje ekološke energije za Štajersko (NOEST), kompetentno vozlišče učinkovitosti energije, energetska posvetovalnica dežele Štajerske (do 3.000 posvetovanj letno)
- *Spodnja Avstrija*: Smernice k spodnjeavstrijskemu programu subvencioniranja stanovanjske gradnje, k spodnjeavstrijskemu gradbenemu zakonu in na tem temelječi spodnjeavstrijski uredbi o gradbeni tehniki.
- *Salzburg*: Uredba o zaščiti toplote 2003 (WSVO), dodatna subvencija na področju stanovanjske gradnje, izvedbeni program »Energija aktivno«, energetska svetovanje Salzburg.

4. Ali ste sprejeli ukrepe za upoštevanje realnih stroškov?

Da

x

Ne

Če je odgovor da, katere?

- Cene energije, čeprav ima zaradi liberalizacije energetskih trgov na posameznih področjih država le še majhen vpliv, še vedno niso prilagojene realnim stroškom.
- Iz tega razloga menimo, da »upoštevanje realnih stroškov«, če se pri tem upoštevajo tudi eksterni stroški pridobivanja, rabe in odstranjevanja oziroma s tem povezanih emisij in imisij, še ni zadovoljivo.
- Emisijski certifikati
- Subvencioniranje obnovljivih virov energije
- Energetski davek
- V smislu EEffG je treba pri sprejemanju ukrepov upoštevati razmerje med stroški in koristmi.

- *Štajerska*: V okviru spremembe energetskega načrta so predlagali prav ta pristop (eksterni stroški). Kako pa se bo to konkretno izvajalo, je trenutno še nemogoče oceniti.
- *Salzburg*: Energetsko knjigovodstvo, razpisi za dobavljanje toplote itd.

5. Ali v vaši državi spodbujate okolju prijazno uporabo obnovljivih virov energije?

Da

x

Ne

Če je odgovor da, katerih virov energije in kako?

Električna energija iz obnovljivih virov energije na podlagi Zakona o ekološki električni energiji
 Toplota iz obnovljivih virov energije (težišče na biomasi in termični sončni energiji) prek subvencij stanovanjske gradnje dežel in v podjetjih iz sredstev državnih okoljskih subvencij.

Zgornja Avstrija: Subvencijski program »Tržni impulzni program za energijo« in ukrepi za pospeševanje obnovljivih virov energije in učinkovite rabe energije.

Štajerska:

- Električna energija: Subvencije na državni ravni v skladu z Zakonom o ekološki električni energiji/urejanje napajanja v omrežje (za vse obnovljive vire energije)
- Toplota: Elektrarne na biomaso, solarne naprave, toplarne (posebne akcije), subvencioniranje stanovanjske gradnje
- Različne dodatne subvencijske akcije in koordinacije (npr. NOEST, pospeševanje gospodarstva ...)
- Investicijske subvencije pri proizvodnji toplote iz obnovljivih virov energije
- Od leta 1999 se v okviru posebnih subvencij za občine, članice občinske zveze za podnebje, subvencionirajo predvsem projekti za rabo obnovljivih virov energije in za prihranek energije. To zadeva tako projekte za lastno porabo energije v občinskih objektih, kot tudi subvencije s strani občine.
- Poglobljena oblika subvencioniranja občin v projektih, pomembnih za podnebje, je akcija težiščnih regij. Od leta 2001 se v zvezah občin intenzivno subvencionirajo projekti za varstvo podnebja. Primera sta »ofenziva za varstvo toplote za zasebne in javne objekte« ali podpora kompetenčnemu centru za obnovljive vire energije.

Salzburg: Subvencioniranje solarnih naprav, oskrbe s toploto, ogrevanja z lesom in toplovodnih omrežij, energetsko svetovanje.

Morebitne dodatne opombe:

Za avstrijsko politiko v zvezi z jedrsko energijo je značilno spoznanje, da jedrske energije ni mogoče uskladiti z načeli in prioritetai trajnostnega in vzdržnega razvoja. Temelj avstrijske politike v zvezi z jedrsko energijo je tudi prepričanje, da jedrska energija ne predstavlja stroškovno ugodne in učinkovite opcije za borbo proti antropogenemu učinku toplogrednih plinov.

XII. Črka l 2. odst. 2. člena AK – Splošne obveznosti na področju ravnanja z odpadki

Črka l 2. odst. 2. člena AK se glasi:

»(2) Pogodbene stranke bodo za doseg ciljev, ki so navedeni v 1. odstavku, posegle po primernih ukrepih, še posebno na naslednjih področjih: [...]

l) Gospodarjenje z odpadki – s ciljem zagotavljanja zajemanja, predelave in odstranjevanja odpadkov, ki je prilagojeno posebnim topografskim, geološkim in klimatskim potrebam alpskega okolja in s posebnim upoštevanjem omejevanja odpadkov«.

1. Navedite pravne predpise, s katerimi se izvajajo določbe črke l 2. odst. 2. člena AK. Če ni ustreznih pravnih predpisov oziroma če obstoječi pravni predpisi določb ne izvajajo v celoti, pojasnite, zakaj ne.

Aktualni pravni predpisi urejajo gospodarjenje z odpadki v Avstriji dovolj obsežno.

Poleg Zveznega zakona o trajnostnem ravnanju z odpadki 2002 (AWG 2002), Zv. ur. l. I št. 102/2002, v veljavnem besedilu Zv. ur. l. I št. 46/2002 (novela je trenutno v pregledu) vsebujejo tudi deželni zakoni o ravnanju z odpadki konkretne predpise o preprečevanju nastajanja, obdelavi in odstranjevanju odpadkov.

V skladu z Zveznim zakonom o ravnanju z odpadki (AWG 2002) je treba med drugim čim bolj varovati vire in spodbujati njihovo reciklažo (pod določenimi pogoji). Poleg tega se lahko odlagajo le odpadki, ki ne predstavljajo nevarnosti za naslednje generacije. Probleme je potrebno reševati čim bližje izvoru odpadkov. Kot osnova za načrtovanje koristijo predvsem Zvezni načrt za ravnanje z odpadki (8. člen AWG 2002) ter načrti ravnanja z odpadki posameznih zveznih dežel (8. člen AWG). V avstrijskem Zveznem zakonu o ravnanju z odpadki so urejene dolžnosti lastnikov odpadkov, pogoji za dovoljenja za objekte za predelavo odpadkov, dejavnosti in dolžnosti zbiralcev in predelovalcev odpadkov, dejavnosti in dolžnosti sistemov za zbiranje in recikliranje, čezmejno spravljanje odpadkov in zbiranje problematičnih odpadkov.

AWG velja za celotno državno območje, torej tudi za predalpsko območje, Dunajski bazen, Panonsko nižino in druge, in ne samo za »alpski prostor«, ki predstavlja seveda največji del.

Pravni predpisi na deželni ravni se v glavnem nanašajo na ravnanje z odpadki na občinski ravni. Sem sodi odvoz odpadkov v občini ter s tem povezano pobiranje pristojbin za odstranjevanje odpadkov in načrtovanje objektov za odstranjevanje odpadkov. Omeniti je potrebno *Zgornjeavstrijski zakon o ravnanju z odpadki 2009*, *Tirolski zakon o ravnanju z odpadki* in *Tirolski koncept ravnanja z odpadki*, uredbo deželne vlade, *Koroški pravilnik o ravnanju z odpadki*,

Štajerski zakon o ravnanju z odpadki 2004 ter Spodnjeavstrijski zakon o ravnanju z odpadki 1992 ter spodnjeavstrijsko(e) uredbo(e) o občinskih zvezah.

V okviru navedenih pravnih predpisov obstaja možnost upoštevanja posebnosti posamezne regije, kot npr. organizacija odvoza smeti, določbe v regionalnih načrtih ravnanja z odpadki, ustanavljanje zvez za ravnanje z odpadki itd..

Upoštevanje predpisov s področja ravnanja z odpadki pri pričetku obratovanja objektov se zagotavlja z obrtno pravnim dovoljenjem. Četrti odst. 77. člena Obrtnega zakona 1994 določa: Obratovanje gospodarskega objekta se – po potrebi tudi s predpisovanjem dodatnih pogojev – dovoli, če je zagotovljeno, da bodo glede na stanje tehnike (71 a čl.) preprečili nastajanje odpadkov (2. čl. AWG) ali jih bodo reciklirali ali jih bodo, v kolikor to ekonomsko ni sprejemljivo, odstranjevali v skladu s predpisi.

2. Kako ravnate z odpadki v odročnih regijah alpskega prostora?

Organizacija ravnanja z odpadki

Za izvajanje medregionalnih nalog s področja ravnanja z odpadki so se občine prostovoljno in na temelju zakonskih določil združile v zveze za ravnanje z odpadki. Predvsem obrobne občine z majhnimi količinami odpadkov imajo korist od združevanja več sosednih občin oziroma združevanja z mesti.

Odgovornost za organizacijo zbiranja in odstranjevanje oziroma recikliranje odpadkov je odvisna od vrste odpadkov. Pri komunalnih odpadkih so občine oziroma zveze za ravnanje z odpadki odgovorne za zbiranje ostalih in kosovnih odpadkov, bioodpadkov, starega papirja, problematičnih odpadkov ter kovin. Zbiranje in recikliranje embalaže ter starih elektronskih naprav organizirajo proizvajalci oziroma sistemi za zbiranje in recikliranje, s katerimi imajo proizvajalci sklenjeno pogodbo. Za odstranjevanje odpadkov iz gospodarskih objektov, kot na primer odpadki iz obrtniške dejavnosti ali odpadki iz gradbeništva, je odgovoren povzročitelj odpadkov.

Preprečevanje nastajanja odpadkov in obveščanje

V skladu z AWG 2002 je treba čim bolj zmanjšati količine odpadkov in njihovih vsebnosti onesnaževal. Zlasti v ranljivih območjih alpskega prostora imata preprečevanje nastajanja odpadkov in njihovo strokovno odstranjevanje poseben pomen. Šolani svetovalci za področje odpadkov poučujejo prebivalstvo o pravilnem ravnanju z odpadki. Poleg tega obstajajo redni programi čiščenja zemljišč v občinah, ki jih organizira tudi Avstrijsko planinsko društvo (čiščenje ledenikov). Obvezna priprava koncepta ravnanja z odpadki pri dodeljevanju dovoljenja za

obratovanje ali tudi prostovoljno okoljsko certificiranje, denimo v turističnih obratih in planinskih postojankah (avstrijski okoljski znak), zagotavljajo strokovno ravnanje z odpadki.

Zbiranje

Zbiranje odpadkov se razlikuje glede na vrsto odpadkov, in sicer s prinašanjem oziroma odvažanjem. V odročnih regijah zbirajo stari material, problematične odpadke in kosovne odpadke v glavnem prek ekoloških otokov ali centrov za zbiranje starega materiala. Ekološki otoki so utrjene lokacije za prevzem starega materiala s pomočjo kontejnerjev. Pri centrih za zbiranje starega materiala (reciklirni center) prevzema vse odpadke usposobljeno osebje občin. S tem ima tudi pomembno vlogo informatorjev. V sodelovanju z regionalnimi podjetji za odstranjevanje odpadkov, zvezami za ravnanje z odpadki in občinami predstavlja delniška družba za reciklažo odpadnih materialov v Avstriji »ARA-System« gosto omrežje za zbiranje in recikliranje stare embalaže. Stare materiale in embalaže zbirajo tako z odvažanjem, kot tudi s prinašanjem. Neuporabni del odpadkov pa v glavnem odstranjujejo z odvažanjem. V težko dostopnih lokacijah občin se določajo tako imenovana »posebna območja«. Pri tem odnašajo prebivalci neuporabni del odpadkov ter delno tudi ostale odpadke na označena centralna – in s tem lažje dostopna – zbirna mesta, od katerih v dogovorjenih rokih odpadke odvažajo s primernimi zbirnimi vozili.

Recikliranje in odstranjevanje

Opadke reciklirajo oziroma odstranjujejo čim bližje mestu nastanka. Zlasti na področju biološko razgradljivih odpadkov le-te reciklirajo prebivalci sami v obliki lastnega kompostiranja ali v napravah za kompostiranje oziroma napravah z biološkim plinom znotraj občine. To poteka v sodelovanju z regionalnim kmetijstvom. Tudi odpadke iz gradbeništva predelujejo z mobilnimi napravami za recikliranje na kraju samem in jih ponovno uporabljajo ali odstranjujejo na odlagališčih za neuporabne materiale iz gradbeništva. Preden odpadke odložijo na odlagališčih, jih morajo obdelati v mehansko-bioloških ali termičnih napravah. Iz ekonomskih razlogov lahko takšne naprave delujejo samo medregionalno. Odpadke prinašajo do regionalnih pretovornih postaj in jih nato po možnosti prevažajo po železnici do naprav za obdelavo.

Odstranjevanje odpadkov v zveznih deželah

V *Zgornji Avstriji* so občine zavezane k zbiranju in odvozu komunalnih odpadkov, okrajne zveze za ravnanje z odpadki pa za njihovo obdelavo ter zbiranje in reciklažo odpadnih materialov.

Skupno s podjetji za ravnanje z odpadki je torej na voljo gosto omrežje, ki zagotavlja možnosti za odstranjevanje in obdelavo. Načelno lahko izhajamo iz tega, da tudi v odročnih regijah alpskega prostora deluje nadzorovano odstranjevanje odpadkov brez omejitev. Za razliko od dobro prometno povezanih območij poteka tukaj odstranjevanje odpadkov po sistemu »prinašanja« in ne po sistemu »odvažanja«.

V skladu s telefonsko informacijo Avstrijskega planinskega društva v *Zgornji Avstriji* za alpske planinske kočje sicer ne obstaja enoten koncept ravnanja z odpadki, zaradi omejenih možnosti prevoza pa velja zmanjšanje neuporabnega dela odpadkov na minimum (volumen in teža) in s tem ločevanje odpadkov. V številnih planinskih kočah že ločujejo odpadke v glavne frakcije: biološko razgradljivi odpadki, odpadni papir, odpadno steklo, odpadne kovine, umetne snovi in spojila ter ostali odpadki.

Na *Štajerskem* je organizacija odvoza urejena v 7. členu Štajerskega zakona o ravnanju z odpadki (StAWG 2004). Vzpostavili so javna zbirna mesta. Trenutno ima na Štajerskem 440 od skupno 542 občin zbirni center za odpadke, vključno z zbirnim centrom za problematične odpadke.

V skladu z določili 4. odst. 7. člena StAWG 2004 zbirajo mešane komunalne odpadke (ostali odpadkov) občine z lastnimi zbirnimi vozili ali z naročilom zasebnemu podjetju v sistemu »odvažanja« s tipiziranimi zabojniki ali z vrečami. Zbiranje kosovnih odpadkov poteka v sistemu »odvažanja« in »prinašanja«. Približno 51 % biološko razgradljivih odpadkov iz gospodinjstev zbirajo v sistemu »odvažanja« s posodami za biološke odpadke, ostali odpadki pa se v glavnem reciklirajo prek posamičnega ali skupnega kompostiranja na izvoru odpadkov. Problematične odpadne snovi zbirajo v občinskih zbirnih centrih za odpadni material oziroma za problematične odpadne snovi ali najmanj dvakrat letno z mobilnim zbiranjem problematičnih odpadnih snovi. Gradbene odpadke zbirajo v glavnem z zabojniki zasebnih podjetij za ravnanje z odpadki, ki jih postavijo neposredno na gradbišču.

V *Spodnji Avstriji* so vsa bivališča, tudi počitniška stanovanja, priključena na javni sistem odstranjevanja odpadkov (ostali odpadki, umetne snovi, papir, biološki odpadki, kosovni odpadki). Decentralni pristop z regionalnimi zvezami za ravnanje z odpadki zagotavlja upoštevanje potreb bivališč v odročnih krajih. Iz tega razloga so lahko odstopanja po posameznih regijah možna in zaželeni.

Decentralno, domala stalno razpoložljive namestitve, kot so zbirni otoki (pogosto v bližini trgovskih ali obrtnih con) ter zbirni centri omogočajo prinašanje odpadkov, kot npr. problematičnih odpadkov, kosovnih odpadkov, električnih naprav, starih olj.

Predarlško (Vorarlberg): Razlikovanje med odstranjevanjem odpadkov v odročnih regijah v primerjavi z odstranjevanjem odpadkov v dolinah ni predvideno niti z deželnimi niti z zveznimi zakoni. Objekti v odročnih legah pa morajo odpadke prinesiti na prevzemno mesto (občina ni dolžna odvažati odpadkov na izvoru).

Morebitne dodatne opombe:

C. Obveznosti iz Alpske konvencije, ki veljajo za vse izvedbene protokole

Upoštevanje ciljev vseh področij, navedenih v 2. odst. 2. člena AK, na vseh področjih

1. Ali upoštevate politike vseh področij, navedenih v 2. odst. 2. člena, vsakokrat tudi na naslednjih področjih?	Da	Ne
Prebivalstvo in kultura	x	
Prostorsko načrtovanje	x	
Varstvo zraka	x	
Varstvo tal	x	
Vodni režim	x	
Varstvo narave in urejanje krajine	x	
Hribovsko kmetijstvo	x	
Gorski gozd		x
Turizem in prosti čas	x	
Promet	x	
Energija	x	
Ravnanje z odpadki	x	
Navedite nekaj zglednih primerov.		
<ul style="list-style-type: none"> - Ukrepi omejevanja prometa z vidika varstva zraka - Opredelitev 25 % površin dežele za zavarovana območja v skladu s Tirolskim zakonom o varstvu narave 2005 - Subvencije v povezavi z gospodarjenjem z gozdovi in infrastrukturno opremo kmetij itd. - Natura 2000 – opredelitev zavarovanih območij - Uredbe o ohranitvenih ciljih za območja Natura 2000 na Tirolskem 		

Sodelovanje med pogodbenicami

2. Ali se je mednarodno in čezmejno sodelovanje na naslednjih področjih okrepilo ter prostorsko in strokovno razširilo?	Da	Ne
Prebivalstvo in kultura		
Prostorsko načrtovanje	x	
Varstvo zraka		
Varstvo tal	x ¹⁰	
Vodni režim	x	
Varstvo narave in urejanje krajine	x	
Hribovsko kmetijstvo		
Gorski gozd	x	
Turizem in prosti čas	x	
Promet	x	
Energija	x	
Ravnanje z odpadki	x	

3. Ali so bile odpravljene morebiti še obstoječe ovire za mednarodno sodelovanje med regionalnimi upravami in teritorialnimi skupnostmi alpskega prostora?			
Da		Ne	x

4. Ali spodbujate reševanje skupnih problemov v mednarodnem sodelovanju na najprimernejši teritorialni ravni?			
Da		Ne	x

5. Ali spodbujate okrepljeno mednarodno sodelovanje med pristojnimi institucijami?			
Da		Ne	x

¹⁰ npr. s sodelovanjem v globalnem, evropskem ter alpske partnerstvu za tla, pa tudi v makroregionalnih strategijah: EUSALP, EUSDR

6. Ali dajete teritorialnim skupnostim, če same ne morejo izvesti ukrepov, ker so v državni ali mednarodni pristojnosti, možnost za učinkovito zastopanje interesov prebivalstva?			
Da	Delno	Ne	
Če je odgovor da, navedite ustrezne predpise in njihovo vsebino.			
<ul style="list-style-type: none"> - Ustavnopravno zagotovljena avtonomija občin - Vključevanje občin oziroma njihovih predstavništev (zveza občin, zveza mest) v postopek priprave zakonov oziroma sprejemanja uredb - Sodelovanje občin v postopkih 			

Morebitne dodatne opombe:

Sodelovanje teritorialnih skupnosti

7. Ali ste na naslednjih področjih določili primerne ravni usklajevanja in sodelovanja med neposredno prizadetimi institucijami in teritorialnimi skupnostmi, da bi spodbudili skupno odgovornost in izkoristili ter razvijali sinergijo pri izvajanju politik ter iz tega izhajajočih ukrepov?	Da	Ne
Prebivalstvo in kultura	x	
Prostorsko načrtovanje	x	
Varstvo zraka	x	
Varstvo tal	x	
Vodni režim	x	
Varstvo narave in urejanje krajine	x	
Hribovsko kmetijstvo	x	
Gorski gozd	x	
Turizem in prosti čas	x	
Promet	x	
Energija	x	
Ravnanje z odpadki	x	

8. Ali neposredno prizadete teritorialne skupnosti sodelujejo v različnih fazah priprave in uresničevanja politik in ukrepov ob upoštevanju svojih pristojnosti v okviru veljavne državne ureditve na naslednjih področjih?	Da	Ne
Prebivalstvo in kultura	x	
Prostorsko načrtovanje	x	
Varstvo zraka	x	
Varstvo tal	x	
Vodni režim	x	
Varstvo narave in urejanje krajine	x	
Hribovsko kmetijstvo	x	
Gorski gozd	x	
Turizem in prosti čas	x	
Promet	x	
Energija	x	
Ravnanje z odpadki	x	

Morebitne dodatne opombe:

V okviru notranjedržavnih postopkov za zakone ali uredbe.

3. člen AK – Raziskave, znanstveno ovrednotenje in sistematično opazovanje

9. Ali potekajo raziskave in znanstvena ocenjevanja na naslednjih področjih z upoštevanjem ciljev, navedenih v 2. členu AK?	Da	Ne
Prebivalstvo in kultura	x	
Prostorsko načrtovanje	x	
Varstvo zraka	x	
Varstvo tal	x	
Vodni režim	x	

Varstvo narave in urejanje krajine	x ¹¹	
Hribovsko kmetijstvo	x	
Gorski gozd	x	
Turizem in prosti čas	x	
Promet	x	
Energija	x	
Ravnanje z odpadki	x	

10. Ali ste z drugimi pogodbenicami razvili skupne ali dopolnitvene programe za sistematično opazovanje na naslednjih področjih?	Da	Ne
Prebivalstvo in kultura		
Prostorsko načrtovanje		
Varstvo zraka		
Varstvo tal		x
Vodni režim		
Varstvo narave in urejanje krajine		x
Hribovsko kmetijstvo		
Gorski gozd	x	
Turizem in prosti čas		
Promet		
Energija		
Ravnanje z odpadki		

11. Ali se rezultati nacionalnih raziskav in sistematičnega opazovanja na naslednjih področjih zbirajo v sistem za stalno opazovanje in informiranje v harmonizirani obliki?	Da	Ne
Prebivalstvo in kultura		

¹¹ Npr. »Rdeči sezname«, območje Divjinskega parka Dürrenstein; ni sistematičnega opazovanja na celotnem območju.

Prostorsko načrtovanje		
Varstvo zraka		
Varstvo tal	x ¹²	
Vodni režim		
Varstvo narave in urejanje krajine	Deln o	
Hribovsko kmetijstvo	Deln o	
Gorski gozd	Deln o	
Turizem in prosti čas		
Promet		
Energija		
Ravnanje z odpadki		

12. Navedite podrobnosti o izvedenih raziskavah in sistematičnem opazovanju ter sodelovanju na tem področju.

Če v vaši državi velja eden ali več protokolov, opišite tudi, v kolikšni meri ustrežata raziskovalna dejavnost in sistematično opazovanje določilom ustreznih protokolov.

- Podrobno kartiranje zavarovanih dobrin za Naturo 2000
- Načrtovano opazovanje vrst in življenjskih prostorov, ki so v skladu z Direktivo o habitatih v skupnem interesu.
- Na *Tirolskem* in v *Vorarlbergu* obstaja gosto omrežje merilnih mest za nadzor onesnaževal zraka. Rezultati tega nadzora predstavljajo podlago za izvedbo nadaljnjih analiz (analize statusa). Poleg tega je bil sprejeti tudi program v skladu z 9a čl. IG-L (glej <http://www.tirol.gv.at/themen/umwelt/umweltrecht/aktionsprogramm/>).
- V posameznih zveznih deželah (npr. *Tirolska*, *Štajerska*, *Zgornja Avstrija*) se izvajajo programi trajnega opazovanja tal, ki jih dopolnjujejo projekti (npr. AustroPOPs; glej: <https://www.bodeninfo.net/projekte/austropops/>).

¹² Na nacionalni ravni: BORIS (<https://www.umweltbundesamt.at/boris/>); na mednarodni ravni delno: European Soil Data Centre (<https://ec.europa.eu/jrc/en/scientific-tool/european-soil-data-centre-maps>)

- Na *Tirolskem* so na območjih Natura 2000 izvedli obsežne analize za določanje ciljev ohranjanja in izdelavo načrtov upravljanja.
- Projekt »Naravni potenciali alpskih gorskih območij« (:nab), partnerji: Bavarska, Južna Tirolska, Slovenija, Švica, Lombardija, Tirolska, glej: www.tirol.gv.at/nab

4. člen AK – Sodelovanje in informiranje na pravnem, znanstvenem, gospodarskem in tehničnem področju

13. Ali olajšujete in spodbujate izmenjavo pravnih, znanstvenih, gospodarskih in tehničnih informacij, pomembnih za Alpsko konvencijo, med pogodbenicami?

Da		Ne	x
----	--	----	---

Če je odgovor da, navedite podrobnosti.

14. Ali obveščate druge pogodbenice o načrtovanih pravnih ali gospodarskih ukrepih, ki bi lahko posebej vplivali na alpski prostor ali njegove dele, da bi zagotovili čim večje upoštevanje regionalnih potreb?

Da	x	Ne	-
----	---	----	---

Če je odgovor da, navedite podrobnosti.

- Čezmejna posvetovanja v primeru prekoračitve mejne vrednosti v skladu z 9. členom IGL.
- Udeležba javnosti pri napravah IPPC in sežigalnicah ali sosežigalnicah v skladu z 2. odst. 40. čl. AWG 2002.

15. Ali obveščate druge pogodbenice o projektih, ki lahko posebej vplivajo na alpski prostor ali njegove dele?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, navedite primere.

- Čezmejna posvetovanja v primeru prekoračitve mejne vrednosti v skladu z 9. členom IGL.
- Udeležba javnosti pri napravah IPPC in sežigalnicah ali sosežigalnicah v skladu z 2. odst. 40. čl. AWG 2002.

16. Ali so druge pogodbenice vašo državo v zadostni meri obveščale o projektih, ki lahko posebej vplivajo na alpski prostor ali njegove dele?			
Da		Ne	x
Če je odgovor da, navedite primere. Če ste naredili križec pri »ne«, navedite primer ali primere, v katerih vaše države niso obvestili, z navedbo pogodbenice in približnega datuma, ko je bil projekt, o katerem vas niso obvestili, izveden.			

17. Ali pri izvajanju obveznosti iz Alpske konvencije (in protokolov) sodelujete z mednarodnimi vladnimi organizacijami in/ali nevladnimi organizacijami?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, na katerih področjih? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)			
Prebivalstvo in kultura			
Prostorsko načrtovanje			
Varstvo zraka			
Varstvo tal			
Vodni režim			
Varstvo narave in urejanje krajine			
Hribovsko kmetijstvo			
Gorski gozd			
Turizem in prosti čas			
Promet			
Energija			
Ravnanje z odpadki			
Če sodelujete z mednarodnimi vladnimi in/ali nevladnimi organizacijami, navedite organizacije in predmet sodelovanja.			

4. člen AK – Obveščanje javnosti o raziskavah in sistematičnih opazovanjih

18. Ali so rezultati raziskav in sistematičnih opazovanj redno dostopni javnosti?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kako? Navedite podrobnosti.			
Rezultati analiz statusa so dostopni na spletu. Poleg tega se načrtuje, da bodo na <i>Gradiščanskem</i> podatki o opazovanju na področju varstva narave dostopni javnosti.			

19. Ali pri raziskavah in zbiranju podatkov ter pri zagotavljanju dostopa do teh podatkov zaupno obravnavate informacije, ki so označene kot zaupne?			
Da	x	Ne	

20. Ali ste sprejeli primerne ukrepe za obveščanje javnosti?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, katere?			
<ul style="list-style-type: none">- Objava rezultatov analiz statusa na spletu- Informiranje javnosti o opredelitvi zavarovanih območij			

Morebitne dodatne opombe:

Sklepi Alpske konference

21. Poročajte o izpolnjevanju sklepov, ki jih je sprejela Alpska konferenca in jih izrecno označila za sklepe, o katerih je potrebno poročati.			

D. Dopolnitvena vprašanja

Težave pri izvajanju AK

Opomba: Pogodbenice protokolov Alpske konvencije lahko, če se težave nanašajo na področje, za katero so že sklenile protokol, opozorijo na odgovor, ki so ga dale na ustrezno vprašanje v posebnem delu.

1. Ali so obstajale in še obstajajo težave pri izvajanju obveznosti iz Alpske konvencije?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, katere?			
Izvršni organi v Avstriji so vedno znova pred problemom presoje, ali je treba neko določbo izvajati neposredno ali ne.			
Določbe protokolov pogosto predvidevajo daljnosežne obveznosti, tako npr. 6. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine.			
Za boljše izvajanje interdisciplinarnih ciljev v obliki načrtov in programov (Protokol Urejanje prostora in trajnostni razvoj) je treba uskladiti vsebino, vrsto in obliko načrtov in programov, ki jih je potrebo pripraviti, vsaj na ravni pogodbenic.			
Manjkajo jasna določila za izpolnjevanje Alpske konvencije – terminsko in tudi vsebinsko. Določila bi morala biti v obliki programa vsaj za območje Avstrije usklajena med zveznimi deželami, poleg tega pa tudi med državami pogodbenicami Alpske konvencije.			
Težave obstajajo tudi pri tolmačenju posameznih pojmov, ki niso natančno opredeljeni.			

Težave pri izpolnjevanju celotnega vprašalnika

2. Ali ste pri izpolnjevanju vprašalnika naleteli na težave? To vprašanje se nanaša na vse dele vprašalnika, tako splošnega, kot tudi posebnega.			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, katere? Ali imate predloge za izboljšanje?			
<ul style="list-style-type: none">- Na zelo veliko vprašanj ni možno jasno odgovoriti z »da« ali »ne«, ker so oblikovana preveč pavšalno. Vprašanja bi morala biti oblikovana bolj diferencirano oz. bi morala omogočati diferencirane odgovore (npr. popolnoma – pretežno – malo – sploh ne).- Pogosto ostaja odprto, kam meri posamezno vprašanje in s kakšne perspektive je treba nanj odgovoriti. Deloma so vprašanja zelo obsežna, saj so strokovno zelo splošna. Po drugi strani pa so vprašanja oblikovana tudi zelo podrobno, tako da so glede na stališče možni tudi različni rezultati/odgovori. Razlika je namreč, ali se odgovarja s strokovnega ali pravnega, nadrejenega deželnega, regionalnega ali občinskega vidika.			

- Domnevamo lahko, da predstavniki posameznih zveznih dežel, pristojni za poročanje, odgovarjajo na številna vprašanja (zaradi sestave vprašanj) z zelo različnih vidikov, glede na to s katerega strokovnega področja prihajajo. Tako predstavlja vprašalnik bolj naključen (ne nujno k cilju usmerjen) pregled različnih vidikov. To pa otežuje »dejansko« (med zveznimi deželami oziroma na območju Alp) primerljivost posebnih položajev v alpskem prostoru.
- Da bi lahko stanja med seboj primerjali, bi moral biti pri vprašanjih jezik jasen, enostaven, po možnosti čim bolj precizen. Moralo bi biti jasno razvidno, kam meri vprašanje. Prav tako bi moralo biti jasno, na katero strokovno raven se nanašamo.
- Področje pristojnosti za vprašalnik je zelo obsežno, zaradi česar so potrebne različne strokovne in pravne ekspertize. Ker so vključeni pravni sistemi 8 zveznih dežel, je treba poznati specifične pravne položaje.
- Potrebno bi bilo izboljšati tudi interno področje, saj se vprašanja k izvedbenim protokolom nanašajo na različna strokovna področja. Razlikovati bi morali torej med vprašanji, na katera lahko odgovorijo le na ravni držav (npr. Avstrija) oziroma vprašanji, na katera je treba odgovoriti na regionalni ravni (npr. Zgornja Avstrija). V skladu s pristojnostjo bi bilo treba razposlati posamezni del vprašalnika.

2. del: Poseben del v zvezi s posebnimi obveznostmi iz protokolov

Opomba: Na vprašanja v posebnem delu morajo odgovoriti samo pogodbenice, ki jih ustrezni protokoli mednarodnopravno zavezujejo. Vrstni red, po katerem se obravnavajo posamezni protokoli, sledi vrstnemu redu popisa strokovnih področij v 2. odst. 2. čl. AK.

Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju urejanja prostora in trajnostnega razvoja (Protokol z dne 20. 12. 1994)

4. člen Protokola Urejanje prostora in trajnostni razvoj – mednarodno sodelovanje

1. Ali spodbujate okrepljeno mednarodno sodelovanje med posameznimi pristojnimi institucijami pri pripravi načrtov in/ali programov za urejanje prostora in trajnostni razvoj (v smislu 8. člena Protokola Urejanje prostora in trajnostni razvoj) za državno in regionalno raven?			
Da	x ¹³	Ne	

2. Ali vaša država spodbuja okrepljeno mednarodno sodelovanje med posameznimi pristojnimi institucijami pri opredeljevanju sektorskega načrtovanja, ki pomembno vpliva na prostor?			
Da	x	Ne	

3. Ali si v okviru sodelovanja na mejnih območjih prizadevate za usklajevanje prostorskega načrtovanja, gospodarskega razvoja in okoljskih zahtev?			
Da	x	Ne	

Če je odgovor da, kako? Navedite primere.

V okviru celostne presoje vplivov na okolje (CPVO) so predvidena obvezna posvetovanja s sosednjimi državami.

Sodelovanje je na vsak način učinkovito v načrtovanju prometa in v čezmejnih zavarovanih območjih.

Zgornja Avstrija: Dogovor o usklajevanju med Zgornjo Avstrijo in Bavarsko za nakupovalne centre; Zgornjeavstrijsko – južnočeška komisija za urejanje prostora

Koroška:

¹³ Sodelovanje poteka na regionalni ravni, ne pa na državni ravni.

- INTERREG IIIA Avstrija – Slovenija: GREMA (Čezmejni »masterplan« za spodnjo Koroško); GRENET (Čezmejno omrežje za načrtovanje)
- INTERREG IIIB CADSES: CONSPACE (Common Strategy Network for Spatial Development and Implementation, vodilni partner), ISA-MAP Italija-Slovenija-Avstrija: Harmonisation of regional data resources for cross-border planning, vodilni partner);
- INTERREG IIIB, PROGRAM ZA OBMOČJE ALP: PUSEMOR (Public services in sparsely populated mountain regions)
- INTERREG IIIC: MAREMA (Managing regional management, vodilni partner)

Salzburg: Sodelovanje v strokovni delovni skupini za urejanje prostora znotraj evroregije Salzburg-Berchtesgaden podeželje-Traunstein; dogovor z vlado Zgornje Bavarske o medsebojnem informiranju pri ukrepih načrtovanja v mejnem območju.

4. Naredite križec pri obliki (oblikah), ki najboljše opisuje (opisujejo) sodelovanje.	
Bilateralni sporazumi	X
Multilateralni sporazumi	
Finančna pomoč	X
Dodatno izobraževanje/usposabljanje	
Skupni projekti	X
Druge oblike	X
Če ste naredili križec pri »druge oblike«, navedite podrobnosti sodelovanja.	
Uporaba direktiv Evropske unije, predvsem Direktive o CPVO	
Raziskave in študije o integralnem načrtovanju rabe prostora in upravljanju rek (ILUP)	
Evroregija Salzburg – Berchtesgadener Land (podeželje) – Traunstein	
EUSALP akcijska skupina 6 (Deklaracija: »Trajnostna raba tal in varstvo tal – skupna prizadevanja za naravo, ljudi in gospodarstvo«)	
Pojasnite, katera oblika (katere oblike) sodelovanja najboljše deluje (delujejo) in zakaj.	
Najbolje delujejo projekti, ki temeljijo na skupnih interesih in ciljih.	

6. člen Protokola Urejanje prostora in trajnostni razvoj – Usklajevanje politike na različnih področjih

5. Ali obstajajo potrebni instrumenti za usklajevanje sektorskih politik, da bi pospešili trajnostno rabo v alpskem prostoru?			
Da	x	Ne	

6. Ali so obstoječi instrumenti primerni za preprečevanje nevarnosti zaradi enostranske rabe prostora?			
Da	X	Ne	

Če je odgovor da, navedite primere.

Avstrijski koncept prostorskega razvoja ÖREK 2011 ima značaj priporočila, enako velja tudi za tematsko različna priporočila Avstrijske konference za urejanje prostora (ÖROK). Implementacija pa je stvar članov ÖROK.

Zgornja Avstrija: Uravnovešena, okolju prijazna in trajnostna raba prostora je pomemben cilj urejanja prostora v Zgornji Avstriji; za izvajanje teh ciljev so primerni instrumenti zlasti načrt namenske rabe površin ali regionalni programi za urejanje prostora.

Zakonska obveznost za preprečevanje konfliktov rabe

Obvezen katalog ciljev za ukrepe urejanja prostora

Spodnja Avstrija: Instrumenti, predvideni v Spodnjeavstrijskem zakonu o urejanju prostora, so primerni za doseg uravnovešenega in trajnostnega urejanja prostora. Stalno jih ocenjujejo in prilagajajo novim izzivom.

Koroški Zakon o načrtovanju okolja (K-UPG), Koroški zakon o urejanju prostora (K-ROG), Koroški zakon o načrtovanju na ravni občin (K-GPIG). V skladu s tem se izvaja presoja vplivov na prostor.

8. člen Protokola Urejanje prostora in trajnostni razvoj – Priprava načrtov in/ali programov za urejanje prostora in trajnostni razvoj

7. Odgovorite na naslednja vprašanja tako, da naredite križec pri »da« ali »ne«.	Da	Ne
Ali opredeljujete usmeritve trajnostnega razvoja in urejanja prostora za med seboj povezana območja z načrti in/ali programi za urejanje prostora in trajnostni razvoj?	x	
Ali pripravljajo načrte in/ali programe za urejanje prostora in/ali trajnostni razvoj za ves alpski prostor za to pristojne teritorialne skupnosti?	x	

Ali sodelujejo pri pripravi načrtov in/ali programov, po potrebi tudi čezmejno, sosednje teritorialne skupnosti?	x (za Štajersko)	x ¹⁴
Ali se načrti in/ali programi za urejanje prostora in trajnostni razvoj usklajujejo med različnimi teritorialnimi ravnimi?	x	
Ali izdelujete pred pripravo in uresničevanjem načrtov in/ali programov posnetke stanja in študije, da bi opredelili posebne značilnosti določenih območij?	x	
Ali upoštevate pri pripravi in izvedbi načrtov in/ali programov posebnosti območja, ugotovljene v predhodnih posnetkih stanja in študijah?	x	
Ali redno preverjate načrte in/ali programe?	x	

8. Če redno preverjate načrte in programe, v kakšnih časovnih presledkih jih preverjate oziroma kaj je razlog za preverjanje?

Avstrijski koncept prostorskega razvoja (ÖREK) se praviloma posodablja vsakih 10 let.

Aktualni avstrijski koncept prostorskega razvoja 2001 (»ÖREK 2011«) je bil objavljen avgusta 2011. Na podlagi leta 2018 izvedene evalvacije ÖREK se je v drugi polovici leta 2019 začel proces predelave in posodobitve ÖREK. Leta 2021 se načrtuje sprejetje novega posodobljenega koncepta prostorskega razvoja za Avstrijo.

Preverjanje načrtov oz. programov prostorskega urejanja na ravni zveznih dežel in občin poteka redno na podlagi zakonsko opredeljenih intervalov. Časovna obdobja se razlikujejo po posameznih zveznih deželah in posameznih instrumentih. Praviloma pa vsakih 5 let ali ob bistvenih spremembah temeljnih načrtov. Tako poteka na primer vsakih 5 let evalvacija v okviru salzburškega poročila o urejanju prostora.

Lokalni koncepti urejanja prostora se preverjajo vsakih 10 let, po potrebi tudi prej, npr. po volitvah občinskega sveta.

Zgornja Avstrija ima do tega kritičen odnos, preverjajo tudi druge koncepte ali načrte, npr. *Zgornjeavstrijski generalni načrt pridobivanja proda*.

Na *Tirolskem* se preverjajo občinski in medobčinski koncepti urejanja prostora. Programe urejanja prostora po 7. čl. TROG 2016 je treba ne glede na 1. odst. 10. čl. TROG 2016 preveriti vsakih deset let, ali še izpolnjujejo zakonske pogoje. Načrti urejanja prostora po 12. čl. TROG

¹⁴ Usklajuje se v posameznih primerih, ne pa redno.

2016 se evalvirajo glede na nujnost in po političnem naročilu. Za to ni zakonsko opredeljenega okvira.

Lokalne koncepte urejanja prostora je treba na Tirolskem glede na zakonske zahteve dopolniti vsakih 10 let, kar implicitno vključuje tudi »preverjanje« stanja. V praksi pa se vendarle v obsežni meri poslužujejo tudi zakonske možnosti podaljšanja tega obdobja (do največ 20 let). Za zelo majhne občine in za občine z majhno razvojno dinamiko pa obstaja tudi možnost, da so oproščene obveznosti posodabljanja, kar de facto pomeni tudi oprostitev obveznosti preverjanja.

Primer za spremembo v skladu s *Spodnjeavstrijskim* zakonom o urejanju prostora predstavlja na primer sprememba pravnega položaja ali bistvena sprememba izhodišč. Tako stalno posodabljuje regionalne in lokalne programe urejanja prostora ter različne razvojne koncepte.

Na *Štajerskem* je redno preverjanje načrtov urejeno z zakonom. V skladu s tem se izvajajo preverjanja vsakih 10 let in/ali če pride do pomembnih sprememb izhodišč, ki so bila osnova za načrtovanje. Izjema je v primeru združenih občin (strukturna reforma občin leta 2015), ki morajo nove načrte obvezno pripraviti do 2020.

9. člen Protokola Urejanje prostora in trajnostni razvoj – Vsebina načrtov in/ali programov za urejanje prostora in trajnostni razvoj

9. Ali obsegajo načrti in/ali programi za urejanje prostora in trajnostni razvoj na najustreznejši teritorialni ravni in v skladu s posameznimi prostorskimi	Da	Ne
<u>V zvezi z regionalnim gospodarskim razvojem:</u>		
Ukrepi, ki tam živečemu prebivalstvu omogočajo zadovoljive možnosti za zaslužek in zagotavljajo oskrbo z blagom in storitvami, potrebnimi za družbeni, kulturni in gospodarski razvoj ter enake možnosti	x	
Ukrepi, ki pospešujejo gospodarsko raznovrstnost zaradi odpravljanja strukturnih slabosti in nevarnosti enostranske rabe prostora	x	
Ukrepi, ki krepijo sodelovanje med turizmom, kmetijstvom in gozdarstvom ter obrtjo, še posebej s povezovanjem dejavnosti, ki ustvarjajo nova delovna mesta	Delno	
<u>V zvezi s podeželskim prostorom:</u>		
Ohranitev zemljišč, primernih za kmetijstvo, pašništvo in gozdarstvo	x	

Opredelitev ukrepov za ohranjanje in nadaljnji razvoj kmetijstva in gozdarstva na hribovitem območju	x	
Ohranitev in ponovna vzpostavitev območij z visoko ekološko in kulturno vrednostjo	x	
Opredelitev potrebnih površin in naprav za prostočasne dejavnosti, ki so združljive z drugimi rabami tal	x	
Opredelitev območij, na katerih se je potrebno zaradi naravnih nevarnosti v največji možni meri izogibati gradnji objektov in naprav	x ¹⁵	
<u>V zvezi s poselitvenim prostorom:</u>		
»Ustrezno in gospodarno omejitev poselitvenih območij vključno z ukrepi, ki zagotavljajo njihovo dejansko pozidavo«	x	
Zagotovitev potrebnih lokacij za gospodarske in kulturne dejavnosti, oskrbo ter prostočasne dejavnosti	x	
Opredelitev območij, na katerih se je potrebno zaradi naravnih nevarnosti v največji možni meri izogibati gradnji objektov in naprav	x	
Ohranjanje in urejanje zelenih površin v naseljih in rekreacijskih površin na obrobju naselij	x	
Omejevanje gradnje počitniških stanovanj	x	
Usmerjanje in zgostitev naselij ob prometnicah in/ali ob že obstoječih pozidavah,	x	
Ohranjanje značilnih naselbinskih zasnov	x	
Ohranjanje in ponovna vzpostavitev značilne stavbne dediščine	x	
<u>V zvezi z varstvom narave in krajine:</u>		
Določitev območij varstva narave in krajine ter sektorjev varstva voda in drugih naravnih življenjskih osnov	x	
Določitev območij miru in drugih območij, na katerih so objekti in naprave ter druge moteče dejavnosti omejene ali prepovedane	x	

¹⁵ Načrti nevarnih območij se pripravljajo samo, če le-ta obstajajo. Čeprav načrti nevarnih območij nimajo neposrednega normativnega učinka, pa se jih pri prostorskem načrtovanju vseeno upošteva, in se na primer, če obstajajo naravne nevarnosti, zemljišču ne sme dodeliti namembnosti za gradbeno zemljišče.

V zvezi s prometom:		
Ukrepi za izboljšanje regionalnih in medregionalnih povezav		x
Ukrepi za spodbujanje uporabe prometnih sredstev, ki so sprejemljiva za okolje		x
Ukrepi za krepitev usklajevanja in sodelovanja med različnimi prometnimi sredstvi		x
Ukrepi za umiritev prometa in po potrebi za omejitev prometa z motornimi vozili		x
Ukrepi za izboljšanje ponudbe javnih prometnih sredstev za tam živeče prebivalstvo in goste		x
<p>Prostor za morebitne dodatne opombe k 9. vprašanju:</p> <p>Za številne opisane ukrepe si ne prizadevajo samo s planskimi akti, temveč predvsem v okviru subvencijske politike dežele (na primer Prometna zveza Tirolske (VVT) ali Prometna zveza Koroške (VVK), pospeševanje gospodarstva, Zakon o varstvu značilne podobe mestnega jedra in kraja (SOG), prenova vasi).</p> <p><i>V zvezi z naravnimi nevarnostmi:</i> Nevarna območja so v prostorskih načrtih samo označena. Načrti nevarnih območij imajo le pravni status »kvalificiranih mnenja«. Poleg tega še ne obstajajo načrti nevarnih območij za celotno območje države.</p> <p><i>Tirolska</i> sicer že razpolaga z dobro prostorsko pokritimi načrti nevarnih območij za gozdarstvo in vodno gospodarstvo. Obvezno opazovanje te načrtov je za občinsko urejanje prostora opredeljeno 37. čl. (gradbeno zemljišče), 43. čl. (posebna zemljišča) in v 52. in 52a členu (površine s pridržkom).</p> <p>Težko je oceniti prav <i>posebne ukrepe za promet</i>. V posameznih primerih obstajajo sicer ustrezni pozitivni primeri in v posameznih primerih glede na zvezno deželo tudi ustrezni ukrepi za subvencioniranje okolju prijaznih prometnih sredstev, vendar so ti ukrepi pogosto v nasprotju s številnimi subvencijami motoriziranega individualnega prometa (npr. pavšala za dnevne migrante), ki predstavljajo več sredstev v proračunu. Prometni ukrepi so tudi redko predmet programov ali načrtov prostorskega načrtovanja.</p> <p>V načrtih urejanja prostora se zaradi različnih pristojnosti ne sprejemajo ukrepi za spodbujanje prometne infrastrukture.</p>		

Glede ohranjanja *podeželja* in površin, primernih za kmetijstvo, pašništvo in gospodarstvo, so na *Tirolskem* po vseh zvezni deželi opredelili posebne kmetijske površine, za katere je potrebna posebna skrb. Ta zemljišča imajo najboljšo kakovost tal, najmanjša skupna velikost pa znaša 4 ha. Zemljišča naj bi bila namenjena kmetijski proizvodnji in rabi. Pri tem gre za programe urejanja prostora po 7. čl. TROG 2016 in hkrati za uredbe tirolske deželne vlade.

10. člen Protokola Urejanje prostora in trajnostni razvoj – Sprejemljivost projektov

10. Ali ste zagotovili potrebne pogoje za presojo neposrednih in posrednih vplivov projektov, ki lahko bistveno in trajno vplivajo na naravo, krajino, stavbno dediščino in prostor?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kako?			
<ul style="list-style-type: none"> - Brezpogojno zakonsko naročilo za upoštevanje v okviru evidentiranja obstoječega stanja in priprave okoljskih poročil - Presoje vplivov na okolje (PVO), celovite presoje vplivov na okolje (CPVO), presoje vplivov na naravo (PVN) na območjih Natura 2000 - Postopki opredelitve namenske rabe površin, v <i>Gornji Avstriji</i> dodatno: postopek za presojo vplivov na prostor - Okoljska presoja v okviru urejanja prostora <i>Štajerske</i> (pri pripravi in spremembi načrtov in programov) opozorilo na Alpsko konvencijo - Presoja vplivov na prostor po K-GplG 1995 - Koroški zakon o okoljskem načrtovanju 2004 (K-UPG 2004) - Metodološki dokument v zvezi s celostno presojo vplivov na okolje v praksi prostorskega načrtovanja ÖROK 			
11. Ali pri tej presoji upoštevate življenjske razmere tam živečega prebivalstva (še posebej njegove želje na področju gospodarskega, družbenega in kulturnega razvoja)?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kako?			
<ul style="list-style-type: none"> - Pri CPVO imamo še premalo izkušenj, vendar smo metodo medtem že opredelili - Vključevanje pristojnih strokovnih oddelkov - Občine so stranke v postopkih 			

- Predlog formulacije: Vidiki so med drugim predmet presoje
- Občina je samostojna instanca v okviru načrtovanja. Tam živeče lokalno prebivalstvo, občani oziroma njihovi predstavniki zastopajo lokalne/regionalne interese s tem, da sami odločajo o načrtovanju na lokalni ravni. Samostojno občine je v teh zadevah zagotovljena. Deželna raven ima v postopkih samo funkcijo presoje in nadzora.

12. Ali upoštevate rezultat te presoje neposrednih in posrednih vplivov projektov pri odločanju o izdaji dovoljenj za projekte ali o njihovem izvajanju?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kako?

- Vključevanje v postopek tehtanja interesov Urada za presoje vplivov na okolje s strokovnimi mnenji o vplivih na okolje.
- Zakon brezpogojno določa upoštevanje rezultatov evidentiranja stanja oziroma okoljske presoje pri opredeljevanju vsebin načrtov in programov.
- To je podlaga za odločitev o namenski rabi, zavrnitev namenske rabe je možna; pri postopkih izdaje dovoljenj lahko sprejmejo negativno odločitev.

13. Ali pravočasno obveščate pristojne organe sosednje pogodbenice, kadar določen projekt vpliva na ureditev prostora in trajnostni razvoj ter na okoljske razmere te pogodbenice? (Za pravočasno obveščanje v tem smislu gre le v primeru, če se informacija posreduje tako zgodaj, da lahko prizadeta pogodbenica presodi projekt in zavzame stališče ter se to stališče upošteva pri sprejemanju odločitve.)

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, navedite enega ali več primerov, v katerih je prišlo do pravočasnega obveščanja. Navedite tudi, če ste in kako ste nato upoštevali morebitno stališče.

Sodelovanje pri postopkih za opredeljevanje posebnih pogojev pri lokalnih konceptih urejanja prostora in načrtih namenske rabe površin prek CVPO.

14. Ali sosednje pogodbenice pravočasno obveščajo vašo državo, če njihov projekt vpliva oziroma bi lahko vplival na ureditev prostora in trajnostni razvoj ter okoljske razmere v vaši državi? (Za pravočasno obveščanje v tem smislu gre le v primeru, če se informacija posreduje tako zgodaj, da lahko prizadeta pogodbenica presodi projekt in zavzame stališče ter se to stališče upošteva pri sprejemanju odločitve.)

Da	x	Ne vedno	x	Ne	
----	---	----------	---	----	--

Če je odgovor da, navedite primer. Če ste naredili križec pri »ne« ali »ne vedno«, navedite primer ali primere, v katerih vaše države niso spraševali za strokovno mnenje, z navedbo pogodbenice, in približni datum izvedbe projekta, za katerega ni bilo konzultacije.

- O projektih nakupovalnih centrov na Bavarskem so deloma obvestili deželo Tirolsko, druge sosednje države pa ne posredujejo nobenih obvestil.
- O projektih obveščajo praviloma šele po zaključku projekta.
- Bavarska je obvestila *Zgornjo Avstrijo* o načrtovani regulaciji Donave (presoja vplivov na prostor)

11. člen Protokola Urejanje prostora in trajnostni razvoj – Raba virov, storitve splošnega pomena, naravne ovire za proizvodnjo in omejitve rabe virov

15. Ali ste proučili, če je glede na notranje pravne predpise možno zaračunati uporabnikom alpskih virov tržno ceno, ki vključuje stroške razpoložljivosti omenjenih virov glede na njihovo gospodarsko vrednost?

Da		Ne	x
----	--	----	---

Če je odgovor da, kakšen je bil rezultat?

Iz ustavnopravnih razlogov usmerjanje gospodarstva s sredstvi urejanja prostora v Avstriji na splošno ni dovoljeno.

16. Ali ste proučili, če je glede na notranje pravne predpise možno povrniti stroške za storitve splošnega pomena?

Da		Ne	x
----	--	----	---

Če je odgovor da, kakšen je bil rezultat?

- Pri tem ne gre za nalogo urejanja prostora.
- Pri subvencioniranju varovalnih gozdov se trenutno razmišlja o financiranju gospodarjenja z varovalnimi gozdovi s strani uporabnikov (obrobni gozd, pogodbeni varovalni gozd).

17. Ali ste proučili, če je glede na notranje pravne predpise možno zagotoviti primerno nadomestilo gospodarskim dejavnostim, ki so prizadete zaradi naravnih ovir za proizvodnjo, zlasti v kmetijstvu in gozdarstvu?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kakšen je bil rezultat?
To poteka v okviru subvencioniranja kmetijstva na različne načine. Vendar to ni neposredna naloga urejanja prostora.

18. Ali ste proučili, če je glede na notranje pravne predpise možno zagotoviti primerno odškodnino na temelju pravnih predpisov ali pogodb, kadar je za okolje sprejemljiva gospodarska raba potenciala naravnega prostora dodatno bistveno omejena?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kakšen je bil rezultat?			
Subvencionira se predvsem iz sklada za varstvo narave. Vendar to ni neposredna naloga urejanja prostora.			

12. člen Protokola Urejanje prostora in trajnostni razvoj – Ukrepi gospodarske in finančne politike

19. Ali ste proučili, če lahko v tem protokolu opredeljen trajnostni razvoj alpskega prostora podprete s kompenzacijskimi ukrepi med teritorialnimi skupnostmi na ustrezni ravni?			
Da	Delno	Ne	Delno
Če je odgovor da, kakšen je bil rezultat?			
<ul style="list-style-type: none"> - Finančna kompenzacija, dotacije v primeru potrebe, regionalne subvencije - Subvencioniranje obstoječega in dodatnega medobčinskega sodelovanja, vključno s sodelovanjem v obliki občinskih zvez, je opisano v okviru Zakona o finančni izravnavi (2017). - Modele za poravnavo storitev med občinami so na področju varstva pred visokimi vodami raziskovali na osnovi posamičnega primera v projektu programa FLOODRISK. Drugi raziskovalni projekti niso znani. 			

20. Ali ste proučili, če lahko spodbujate v tem protokolu opredeljen trajnostni razvoj alpskega prostora s preusmeritvijo politik na tradicionalnih področjih in smiselno uporabo obstoječih subvencijskih sredstev?			
Da		Ne	x
Če je odgovor da, kakšen je bil rezultat?			
To ni naloga urejanja prostora.			

21. Ali ste proučili, če lahko spodbujate v tem protokolu opredeljen trajnostni razvoj alpskega prostora s podpiranjem čezmejnih projektov?			
Da		Ne	x
Če je odgovor da, kakšen je bil rezultat?			
<ul style="list-style-type: none"> - Projekti INTERREG - To ni naloga urejanja prostora. 			

22. Ali ste proučili/ali proučujete posledice obstoječih in prihodnjih ukrepov gospodarske in finančne politike na okolje in prostor?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, ali dajete prednost tistim ukrepom, ki so združljivi z varstvom okolja in s cilji trajnostnega razvoja?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, navedite primere.			

13. člen Protokola Urejanje prostora in trajnostni razvoj – Dopolnilni ukrepi

23. Ali ste sprejeli strožje ukrepe, kot so ukrepi, predvideni v protokolu?			
Da		Ne	x
Če je odgovor da, katere?			

Težave pri izvajanju Protokola Urejanje prostora in trajnostni razvoj

24. Ali ste imeli oz. imate težave pri izvajanju protokola?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, katere?			

Ocena učinkovitosti sprejetih ukrepov

25. Ocenite učinkovitost sprejetih ukrepov!

Posameznih raznovrstnih ukrepov, sprejetih v okviru urejanja prostora, zaradi medsebojne neločljive povezave in prepletanja v tem vprašalniku ni možno obravnavati izolirano.

Morebitne dodatne opombe:

B. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju varstva tal (Protokol z dne 16. 10. 1998)

2. člen Protokola Varstvo tal – Temeljne obveznosti

1. Ali dajejo pravni in upravni ukrepi vidikom varovanja prednost pred vidiki rabe, če obstaja nevarnost težje in trajne prizadetosti funkcijske sposobnosti tal?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kako to zagotavljate? Navedite tudi ustrezne predpise.			
Zakoni o varstvu tal posameznih zveznih dežel, npr.:			
<ul style="list-style-type: none">- Prvi čl. <i>Spodnjeavstrijskega</i> zakona o varstvu tal, Dež. ur. l. 6160-4, Spodnjeavstrijska uredba o gošči iz čistilnih naprav, Dež. ur. l. 61602-5:- <i>Salzburški</i> zakon o varstvu tal pred škodljivimi vplivi (Zakon o varstvu tal), Dež. ur. l. 80/2001, zlasti 7.-9. člen v zvezi z ukrepi za izboljšavo tal- <i>Zgornjeavstrijski</i> zakon o varstvu tal 1991 v besedilu, Dež. ur. l. št. 55/2018, Zgornjeavstrijska uredba o o gošči iz čistilnih naprav 2006, Zgornjeavstrijska uredba mejnih vrednostih v tleh 2006- <i>Štajerski</i> zakon o urejanju prostora 2010 v veljavnem besedilu, 28. in 29. čl. glede primernosti gradbenega zemljišča- <i>Koroški</i> zakon o o načrtovanju na ravni občin 1995- <i>Vorarlberški</i> zakon o varstvu kakovosti tal, Dež. ur. l. št. 26/2018 in Vorarlberška uredba o kakovosti tal, Dež. ur. l. št. 77/2018			
Zakon o gozdovih 1975, npr. 82. člen glede prepovedi golosekov.			

2. Ali ste proučili, če je možno z davčnimi in/ali finančnimi ukrepi podpreti ukrepe za varstvo tal, opredeljene kot cilj pri izvajanju tega protokola?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kakšen je bil rezultat?			
<ul style="list-style-type: none">- Preverjalo se je, vendar je bilo na voljo le malo sredstev.- Subvencioniranje tlom prijaznega kmetovanja z deželnimi sredstvi in v okviru programa ÖPUL.			

- *Zgornja Avstrija*: Dežela Zgornja Avstrija financira storitev svetovanja za varstvo tal z naslovom 'Boden.Wasser.Schutz.Beratung'.

Sredstva za projekte in subvencije pa dajeta na voljo tudi Odd. za varstvo okolja od leta 2005 in Odd. za vodno gospodarstvo od leta 2013 dalje.

S tem so spodbudili:

- Subvencioniranje naprav za nizek izpust gnojevke
- Spodbujanje oblikovanja zavesti o tleh (pedološke delavnice za šole, pedološke učne poti itd.)
- Spodbujanje uporabe ocene funkcije tal v občinah
- Subvencionirano akcijo »Razvoj gradbenih zemljišč, ki varčuje s površinami« od leta 2007. Projekti za razvoj gradbenih zemljišč, ki varčujejo s površinami, v 18 občinah Zgornje Avstrije
- Projektna sredstva za pedološke akcije v občinah na temo osveščanja, npr. varstvo tal v domačem vrtu, praznik tal itd.
- *Štajerska*: Pri pripravi različnih subvencijskih programov za področje kmetijstva (npr. Program razvoja podeželja, predvsem v programu ÖPUL) od leta 1995. Do sedaj izvedena evalvacija je vodila do spremembe in izboljšave teh programov, predvsem glede njihovega vpliva na okolje.
- *Salzburški zakon* o urejanju prostora 1998, 2. odst. 2. člena in *Salzburški program* prostorskega razvoja 2003, B.1/cilj 1, *Salzburški zakon* o varstvu tal 2001, 9. čl. Subvencioniranja varstva tal
- *Tirolska*: Zakon o kmetijstvu 1975, npr. spodbujanje zatiranja ogrcev majskega hrošča z entomopatogenimi glivami kot varstvo pred erozijo – ustreza načelu integriranega varstva rastlin – oz. spodbujanje košnje z motornimi kosilnicami kot tlem prijazno lahko orodje za pomoč pri obdelavi strmih pobočij kot preventivna zaščita pred erozijo (le za gospodarstva z več kot 180 oteževalnimi točkami)

3. Ali posebej spodbujate ukrepe, ki so v skladu z varčno in okolju prijazno rabo tal?

Da

x

Ne

Če je odgovor da, kako?

- Določeni ukrepi v Avstrijskem programu za subvencioniranje okolju prijaznega, ekstenzivnega kmetijstva, ki varuje naravni življenjski prostor (ÖPUL 2015)

- Nekatere zvezne dežele zagotavljajo subvencijska sredstva (npr. akcije v okviru Evropskega združenja za tla)
- Subvencije v okviru *Salzburškega* zakona o varstvu tal, Dež. ur. l. 80/2001
- S svetovanjem (svetovanje za varstvo tal, svetovanje za varstvo voda)
- Z odobravanjem javnih subvencij
- *Štajerska*: V okviru subvencij za področje kmetijstva (premije v skladu s SKP, Program razvoja podeželja) se odobravajo finančna sredstva, pri čemer se upoštevajo predvsem različni posamični ukrepi okoljskega programa (ÖPUL) – (npr. omejitve staleža živali, ohranitev zelenih površin, opustitev rabe, ekološko kmetijstvo, ukrepi zmanjševanja in opuščanja, integralna proizvodnja, ukrepi za varstvo pred erozijo in ukrepi ozelenjevanja, ukrepi za varstvo narave, projekti za varstvo voda).
- *Zgornja Avstrija*: Izvajanje dodatnih raziskav v okviru Zgornjeavstrijskega posnetka stanja tal

5. člen Protokola Varstvo tal – Mednarodno sodelovanje

4. Na katerih izmed naslednjih področij spodbujate okrepljeno mednarodno sodelovanje med pristojnimi institucijami?	
Sestavljanje katastrov tal	x
Opazovanje tal	x ¹⁶
Opredelitev in nadzorovanje območij varstva tal in obremenjenih tal	
Opredelitev in nadzorovanje območij ogroženosti	
Zagotovitev in usklajevanje podatkovnih baz	x ¹⁷
Usklajevanje raziskav o varstvu tal v alpskem prostoru	x ¹⁸
Medsebojno poročanje	x

5. Naredite križec pri obliki (oblikah), ki najbolj opisuje (opisujejo) sodelovanje.	
Bilateralni sporazumi	
Multilateralni sporazumi	x

¹⁶ Posnetek stanja stanja tal, zlasti posnetek stanja gozdnih tal

¹⁷ Prek BMNT (Strokovni sosvet za rodovitnost in varstvo tal) oziroma prek sistema BORIS (informacijski sistem o tleh pri Zveznem uradu za okolje) in ESNB (omrežje evropskih birojev za tla).

¹⁸ prav tam

Finančna pomoč	
Dodatno izobraževanje/usposabljanje	x
Skupni projekti	x
Druge oblike	x
Če ste naredili križec pri »druge oblike«, navedite podrobnosti sodelovanja.	
Pojasnite, katera oblika (katere oblike) sodelovanja najboljše deluje (delujejo) in zakaj.	
<ul style="list-style-type: none"> - Medsebojna izmenjava znanja in izkušenj, npr. v DS Alpe-Jadran, Arge Alp, DS obdonavskih dežel, Evropskem združenju za tla, omrežju evropskih birojev za tla, alpskem partnerstvu za tla. - Arge Alpe Adria: delo v majhnih delovnih skupinah; DS obdonavskih držav: izmenjava informacij; Združenje za tla evropskih mest in občin: projekti in čezmejna letna srečanja; Omrežje evropskih birojev za tla: tematske delovne skupine, projekti. - Priprava poenotene podlage za ureditev površin za trajno opazovanje tal je zaključena. - Čezmejna izmenjava izkušenj v okviru prireditev in informativnih razgovorov; delovne skupine za specifične teme (npr. ureditev površin za trajno opazovanje tal) - INTERREG program Območje Alp, npr. projekt Links4Soils. 	

6. člen Protokola Varstvo tal – Določitev zavarovanih območij

6. Ali upoštevate pri določitvi zavarovanih območij tudi tla, ki jih je vredno varovati?			
Da	x	Ne	
Ali pri tem ohranjate tudi pedološke in skalnate tvorbe z izredno značilnimi posebnostmi ali posebnim pomenom za dokumentiranje zgodovine zemlje?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, navedite primere.			
Barja in posebni glacialni podzol			
<i>Štajerska:</i>			
To omogoča Štajerski zakon o varstvu narave (StNSchG2017):			
<ul style="list-style-type: none"> - 12. člen Zavarovani deli krajine – Varstvo značilnih oblik zemljišč 			

- 11. člen Naravni spomeniki – Varstvo posebej skalnatih tvorb / sledi ledenikov / moren / geološko zgodovinskih sledi ali pojavnih oblik / nahajališča edinstvenih kamnin in mineralov / fosilnih ostankov živali ali rastlin

Spodnja Avstrija:

To omogoča Spodnjeavstrijski zakon o varstvu narave 2000, Dež. ur. l. 5500-3:

- *11. člen Naravovarstveno območje*
Območja v zelenih površinah, [...]
 - 3. v katerih se pogosto nahajajo redke ali znanstveno zanimive rudnine, minerali ali fosili ali geološko zgodovinsko zanimivi pojavi, je možno na temelju uredbe deželne vlade razglasiti za naravovarstvena območja.
- *12. člen Naravni spomenik*
Naravne tvorbe, ki se posebej odlikujejo zaradi svoje posebnosti, redkosti ali posebnih elementov, ki dajejo krajini poseben pečat ali imajo poseben znanstveni in kulturnozgodovinski pomen, lahko ...

Tirolska:

V skladu s 27. čl. Tirolskega zakona o varstvu narave 2005 so lahko skalnate formacije razglašene kot naravni spomeniki. V skladu z 22. čl. istega zakona se lahko območja, ki so ohranila svojo prvobitnost, razglasijo za posebna zavarovana območja. 28. člen istega zakona ureja varstvo mineralov, fosilov in naravnih podzemnih jam.

7. člen Protokola Varstvo tal – Varčno in neškodljivo ravnanje s tlemi

7. Ali pri izdelavi in uresničevanju načrtov in/ali programov za urejanje prostora upoštevate potrebe varstva tal, zlasti varčno ravnanje s tlemi?

Da	☒	Ne	
----	-------------------------------------	----	--

8. Ali usmerjate razvoj naselij predvsem v notranjost naselij, da bi omejili širitev naselij navzven?

Da	☒	Ne	
----	-------------------------------------	----	--

Če je odgovor da, navedite ustrezne predpise/postopke.

- Upošteva se v urejanju prostora (pristojnost zveznih dežel)
 - o Zgornjeavstrijski zakon o urejanju prostora 1994
 - o Tirolski zakon o urejanju prostora 2016 (novela je trenutno v oceni)

<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Štajerska</i>: Štajerski zakon o urejanju prostora (StROG 2010) v veljavnem besedilu, 1. odst. 3. čl.: varčna raba naravnih virov, kot so tla in varčna raba površin; dalje 2. odst. 3. čl.: <i>Razvoj poselitvene strukture od znotraj navzven</i> ... Ta osnovni cilj Zakona o urejanju prostora zakonsko opredeljuje vse možnosti namenske rabe v postopkih na področju prostorskega načrtovanja na medobčinski in lokalni ravni, kot na primer revizije in spremembe načrtov namenske rabe površin. - Določanje dejavnika mobilnosti: Prvi odst. 26. čl. StROG 2010: nezazidana stanovanjska gradbena zemljišča, ki so opredeljena v načrtu namenske rabe, ne smejo presegati potrebe za razvoj naselij, ki jo občina pričakuje v načrtovanem obdobju. - Opredelitev meja naselij na medobčinski ravni, pa tudi na občinski ravni z opredeljevanjem razvojnih mej v lokalnem razvojnem konceptu (<i>Štajerska</i>), vendar so te meje običajno relativno velikodušno odmerjene, da bi imele občine večji manevrski prostor. - Izvajanje Razvojnega programa tal, cilji za kvantitativno varstvo tal v skladu z 32. členom <i>Zgornjeavstrijskega</i> zakona o varstvu tal 1991
--

9. Ali upoštevate varstvo tal in omejeno ponudbo površin v alpskem prostoru pri presoji vplivov na prostor in okolje pri velikih projektih v industriji, gradbeništvu in infrastrukturi (zlasti pri projektih na področju prometa, energije in turizma)?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, navedite ustrezne predpise/postopke.			
Zakon o presoji vplivov na okolje 2000: Tla so zavarovana dobrina, ki jo je potrebno oceniti v postopku PVO, vendar tu ni predvideno posebno upoštevanje alpskega prostora.			
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Zgornjeavstrijski</i> zakon o urejanju prostora 1994 - <i>Štajerska</i>: Štajerski zakon o urejanju prostora (StROG 2010) v veljavnem besedilu 			

10. Ali se opuščena ali razvrednotena tla, zlasti odlagališča odpadkov, rudniška jalovišča, infrastrukturni objekti in smučarske proge renaturirajo ali rekultivirajo, če to dopuščajo naravne danosti?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, navedite ustrezne predpise/postopke.			
Na zvezni ravni:			
<ul style="list-style-type: none"> - Zakon o mineralnih surovinah 			

- Zakon o ravnanju z odpadki 2002
- Uredba o odlagališčih 1996 v veljavnem besedilu
- Zakon o gozdovih 1975: pogozdovanje v primeru časovno omejenega krčenja

Na deželni ravni:

- *Zgornjeavstrijski zakon o varstvu narave*
- *Štajerska*: opredelitev je v odločbah
- *Koroška*: Pravna podlaga za predpisovanje takšnih rekultivacij oziroma renaturacij je opredeljena v Koroškem zakonu o varstvu narave 2002.
- *Predarlško (Vorarlberg)*: Zakon o varstvu narave in razvoju krajine ter posebna določila v odločbah.

8. člen Protokola Varstvo tal – Varčna uporaba in tlom neškodljiv izkop rudnega bogastva

11. Ali skrbite za varčno ravnanje z rudnim bogastvom?			
Da	x	Ne	

12. Ali se za varovanje rudnega bogastva prednostno uporabljajo primerni nadomestki?			
Da		Ne	Delno

Gl. Uredbo o gradbenem odpadnem materialu, Zv. ur. l. II 1991/259

13. Ali si prizadevate, da bi izčrpali možnosti predelave odpadnih snovi za ponovno uporabo in spodbujate razvoj v tej smeri?			
Da		Ne	x
Če je odgovor da, navedite materiale, ki jih predelujete/reciklirate, da bi obvarovali rudno bogastvo.			
Na vprašanje odgovarjamo negativno, ker je bil potencial le ocenjen.			
V skladu z dvema študijama (Tehnična univerza na Dunaju, Materialna bilanca gradbeništva in Montanistična univerza Leoben) je potencial majhen: največ 10-20 % potrebnega primarnega materiala bi lahko nadomestili pri popolnem zajetju gradbenega odpadnega materiala (trenutno zajemajo okoli 50 %).			
Na <i>Štajerskem</i> prek gradbenega odpadnega materiala (reciklažni gradbeni material) in nadomestnih goriv iz odpadkov umetnih mas (nadomestek za premog).			

Mineralni gradbeni odpadni materiali, prod za tirne grede;

14. Ali skrbite pri izkopu, predelavi in uporabi surovin za čim manjšo obremenitev drugih funkcij tal?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kako?

Z opredeljevanjem zadevnih pogojev v odločbi o odobritvi v skladu z Zakonom o mineralnih surovinah (zvezni zakon).

Minimiranje površin, rekultiviranje, uporaba odstranjenega humusa

15. Ali se odpovedujete izkopu rudnega bogastva na območjih, ki so posebno pomembna za varstvo funkcij tal, in na območjih, ki so opredeljena kot nahajališča pitne vode?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kako? Navedite ustrezne predpise.

Država:

Delno varstvo zagotavljata Zakon o mineralnih surovinah in Zakon o vodnem pravu. Na splošno so na voljo instrumenti Zakona o vodnem pravu (34. člen), da se lahko zagotovi zavarovanje rabe podtalnice. Ti instrumenti po eni strani predvidevajo prepoved (zavarovana območja) in po drugi strani omejitve pridobivanja materiala (varstvena območja). Izkop rudnega bogastva je v vodovarstvenih območjih praviloma prepovedan, v varstvenih območjih pa delno prepovedan, delno zelo omejen.

Dežele:

Generalni načrt pridobivanja proda v *Zgornji Avstriji*; v območjih s prednostno namembnostjo varovanja podtalnice, opredeljenih v *Zgornji Avstriji*, je moker odvzem s strani vodnega gospodarstva prepovedan, pri suhem odvzemu pa je potrebno upoštevati posebne varnostne predpise (povečan preostanek prekritja itd.).

9. člen Protokola Varstvo tal – Ohranjanje tal na mokriščih in barjih

16. Ali zagotavljate ohranitev visokih in nizkih barij?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kako?

- Izvajanje državne strategije za mokrišča v okviru Ramsarske konvencije.

- Imajo v večini zveznih dežel ex-lege zaščito s tem, da so zavarovana in z upoštevanjem drugih določil o projektih, za katere je obvezno dovoljenje v skladu z zakoni o varstvu narave (*Zgornjeavstrijski zakon o varstvu narave*, predpisi za varstvo mokrišč v 9. čl. *Tirolskega zakona o varstvu narave 2005*, ex-lege zaščita v skladu z 8. členom *Koroškega zakona o varstvu narave*, zavarovanje v skladu s *Štajerskim zakonom o varstvu narave*, 11. člen *Spodnjeavstrijskega zakona o varstvu narave 2000* (Dež. ur. l. 5500-3), 24. člen *Salzburškega zakona o varstvu narave*, Dež. ur. l. št. 73/1999 v veljavnem besedilu).
- Primer: 11. člen *Spodnjeavstrijskega zakona o varstvu narave 2000*, naravovarstveno območje:
 - »(1) Območja na zelenih površinah,
 - 1. ki se odlikujejo s prvobitnostjo (predvsem pragozd, ledina, ostanki stepe in barja) ali z razvojnimi procesi, ki so za varstvo narave izredno pomembni (predvsem dinamika tekočih voda), [.....] se lahko z uredbo deželne vlade razglasijo za naravovarstveno območje.«
- *Predarlško (Vorarlberg)*: 25. člen *Zakona o varstvu narave in urejanju krajine*, Dež. ur. l. 22/1997 v veljavnem besedilu Dež. ur. l. št. 1/2008
- *Tirolska*: Opredelitev zavarovanih območij, npr. naravovarstveno območje in območje Natura 2000 Schwemm (alpsko visoko barje).

17. Ali se reže šota?

Da		Ne	x ¹⁹
----	--	----	-----------------

18. Ali obstajajo konkretni načrti, da v celoti nadomestite uporabo šote?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kako?

Tukaj je potrebno omeniti smernico k Avstrijskemu okoljskemu znaku »Šotni substrati za kulture in izboljševalci tal (OZ 32)« z dne 1. 7. 2003. Cilj te smernice je nadomestitev šote v

¹⁹ Izjema je v medicinske namene in za zdravilišča, ki se lahko praviloma sklicujejo na stara dovoljenja. V skladu s Koroškim zakonom o varstvu narave je na Koroškem za rezanje šote v prosti naravi obvezno dovoljenje.

substratih za kulture in izboljševalcih tal kot prispevek k varovanju virov in k varstvu vrst in biotopov.

Štajerska: V večji meri povezano s splošnimi predpisi Okvirne direktive Evropske unije o vodah, po katerih je potrebno varovati tudi ekosisteme, povezane z vodo.

Spodnja Avstrija: Leta 1999 se je začela akcija »Narava na vrtu« z osnovno idejo »vrtnariti z naravo«. Osrednje merilo je vrtnariti brez umetnih gnojil, pesticidov in šote. Z akcijo »Narava na vrtu« naj bi se spodbudila pestrost na vrtu in uspelo je vzpostaviti in zgraditi gibanje za sonaravno in ekološko vrtnarjenje v zasebnem in javnem sektorju.

19. Ali omejujete izsuševalne ukrepe na mokriščih in barjih, razen v utemeljenih izjemnih primerih, na vzdrževanje obstoječih omrežij?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, v katerih izjemnih primerih so izsuševalni ukrepi na mokriščih in barjih še dopustni?

Praviloma izsuševalni ukrepi *niso* dovoljeni. Po presoji posamičnih primerov so izsuševalni ukrepi možni, če prevladuje javni interes.

V skladu s *Tirolskim* zakonom o varstvu narave se lahko izsuševalni ukrepi odobrijo, če koristijo znatnemu javnemu interesu (zagotovitev gospodarskega obstoja za kmetije itd.).

Štajerska: Če obstajajo takšne naprave, je potrebno aktivnosti omejiti na čiste vzdrževalne ukrepe. Vendar se ne razmišlja o odobritvi novih ukrepov odvodnjavanja.

Na *Koroškem* je izsuševanje mokrišč in barij v načelu prepovedano (8. člen Koroškega zakona o varstvu narave 2002). Po tehtanju interesov so izjeme možne, vendar z ustreznimi dodatnimi pogoji.

20. Ali izvajate ukrepe za vzpostavitev prvotnega stanja?

Da	x ²⁰	Ne	
----	-----------------	----	--

21. Ali uporabljate barjanska tla?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

²⁰ npr. projekti LIFE.

Če je odgovor da, kako?
Ekstenzivna kmetijska raba (raba travniških nasadov) poteka v obsegu, ki je združljiv s ciljem ohranitve barij, saj v glavnem koristi njihovem varstvu pred spontano vegetacijo. Košnja travnikov na nizkih barjih, bogatih z vrstami, je zaželena. Nezaželena pa je paša na nizkih barjih zaradi poškodb zaradi živalskih stopinj. <i>Štajerska:</i> V posameznih primerih stara dovoljenja za rezanje šote (ročno, pridobivanje zdravilne šote).

10. in 11. člen Protokola Varstvo tal – Določitev in obravnavanje ogroženih območij in območij, ogroženih zaradi erozije

22. Ali kartirate alpska območja, ki jih ogrožajo geološke, hidrogeološke in hidrološke nevarnosti, zlasti premiki mas (premikanje pobočij, hudourniški nanosi, zemeljski usadi), plazovi in poplave, in jih vključujete v katastre?			
Da	x	Ne	
Ali pri tem po potrebi določate območja ogroženosti?			
Da	x	Ne	
Ali pri tem določate oziroma upoštevate tudi potresne nevarnosti?			
Da		Ne	Delno

23. Ali kartirate alpska območja, prizadeta zaradi večje erozije, po primerljivih kriterijih za določitev obsega erozije tal in jih vključujete v katastre tal?			
Da	x	Ne	
Kateri organi/institucije hranijo te karte?			
Gozdarsko tehnična služba Urada za regulacijo hudournikov in snežnih plazov (služba BMNT, www.die-wildbach.at) . To zadeva samo erozije v alpskem območju, ne pa erozije tal v kmetijstvu. <i>Štajerska:</i> strokovni oddelek 10B, kmetijske raziskave, urad štajerske deželne vlade ali na spletu: www.bfw.ac.at Inštitut za kulturno tehniko in vodni režim v tleh Zveznega urada za vodno gospodarstvo je pripravil oceno tveganja zaradi vodne erozije (Hidrološki atlas Avstrije, 2007) oziroma je omogočil dostop do nje prek elektronske pedološke karte (eBOD) (http://bfw.ac.at/rz/bfwcms.web?dok=9644).			

24. Ali na ogroženih območjih uporabljate čim bolj sonaravne inženirske tehnike?			
Da	x	Ne	

25. Ali na ogroženih območjih uporabljate lokalne in tradicionalne, krajinskim danostim prilagojene gradbene materiale?			
Da	x	Ne	

26. Ali izvajate na ogroženih območjih primerne gozdnogojitvene ukrepe?			
Da	x	Ne	

27. Ali sanirate površine, prizadete zaradi erozije in plazenja, če je to potrebno za zaščito ljudi in dobrin?			
Da	x	Ne	

28. Ali pri ukrepih za zajezitev erozije zaradi voda in za zmanjševanje površinskega odtekanja prednostno uporabljate sonaravne vodnogospodarske, inženirskogradbene in gozdarske tehnike?			
Da	x	Ne	

12. člen Protokola Varstvo tal – Kmetijstvo, pašništvo in gozdarstvo

29. Ali obstajajo pravne osnove, ki predpisujejo dobro, krajevnim razmeram prilagojeno poljedelsko, pašniško in gozdarsko prakso za varstvo pred erozijo in škodljivimi zbijanji tal ?			
Da	x ²¹	Ne	

30. Ali ste skupaj z drugimi pogodbenicami pripravili in izvajali standarde za dobro strokovno prakso glede uporabe gnojil in sredstev za zaščito rastlin ter za uporabo kmetijstva, pašništva in gozdarstva?			
Da		Ne	x

²¹ Uredba (ES) št. 1782/2003 (Uradni list L 270/1 z dne 21. 10. 2003) s skupnimi določb za neposredna plačila v okviru SKP, 5. člen in priloga IV. Določila za varovalne gozdove, določila o objektih za varstvo pred vetrom v Zakonu o gozdovih.

Če je odgovor da, navedite podrobnosti.

Tukaj je potrebno omeniti akcijski program za nitrate, ki ga mora pripraviti vsaka država članica Evropske unije, pri čemer Evropska komisija zagotavlja skupno pripravo.

Štajerska:

Deželna zbornica za kmetijstvo in gozdarstvo na Štajerskem sodeluje v „Strokovnem sosvetu za rodovitnost in varstvo tal“ pri BMNT pri stalnem posodabljanju »smernic za strokovno utemeljeno gnojenje«. Te smernice so standard za svetovanja v zvezi z dobro prakso na področju gnojenja in predstavljajo osnovo za pripravo načrtov gnojenja. Določila te smernice so tudi osnova za „strokovno utemeljeno gnojenje“ v programu ÖPUL 2015.

Deželna zbornica je sodelovala in sodeluje pri pripravi pomembnih pravnih določil (akcijski program za nitrates, zakon o sredstvih za zaščito rastlin, zakon o varstvu tal itd.), ki predstavljajo kot okvirni pogoji za pravilno kmetijsko proizvodnjo osnovo za vsako svetovalno dejavnost.

31. Ali spodbujate uporabo lahkih kmetijskih strojev za preprečevanje zbijanja tal?

Da

Ne

x²²

32. Katera izmed naslednjih sredstev/snovi uporabljate na alpskih pašnikih²³? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)

Mineralna gnojila

x

Sintetična fitofarmacevtska sredstva

x

Gošča iz čistilnih naprav

x²⁴

Če uporabljate vse, ali nekatere izmed navedenih sredstev, ali se je njihova uporaba v obdobju poročanja znižala?

Da

x

Ne

* skoraj 100 odstotkov planinskih pašnikov je vključeno v ÖPUL, zato ne uporabljajo gošče iz čistilnih naprav.

13. člen Protokola Varstvo tal – Gozdnogojitveni in drugi ukrepi

²² Trenutno ne. Izjema je omejitev na 13 ton skupne teže v štajerskem programu za gnojevko.

²³ Kako se glasi definicija alpskega pašnika?

²⁴ Uporaba gošče iz čistilnih naprav na alpskih pašnikih je na *Koroškem* dovoljena le v zelo omejenem obsegu. V *Salzburgu* je prepovedana uporaba gošče iz čistilnih naprav na tleh, kompostiranje gošče iz čistilnih naprav pa tudi na planinskih pašnikih in drugih alpskih zelenicah. Na *Tirolskem* je prav tako prepovedana uporaba gošče iz čistilnih naprav.

33. Ali ohranjate gorske gozdove, ki v veliki meri varujejo lastno rastišče ali predvsem naselja, prometne infrastrukture, kmetijske obdelovalne površine in podobno, tam, kjer so?			
Da	x	Ne	

34. Ali priznavate varovalnemu učinku gorskih gozdov prednostni položaj in ali je ravnanje s temi gozdovi usmerjeno k varovalnemu cilju?			
Da	x	Ne	

35. Ali gozd tako izkoriščate in negujete, da se preprečujeta erozija in škodljivo zbijanje tal?			
Da	x	Ne	

36. Ali zaradi varovalnega učinka spodbujate kraju primerno gojenje gozdov in njihovo naravno pomlajevanje?			
Da	x	Ne	

14. člen Protokola Varstvo tal – Učinki turistične infrastrukture

37. Ali ste izdajali dovoljenja za gradnjo in izravnavanje smučarskih prog v gozdovih z varovalno funkcijo?			
Da	x	Ne	

Če je odgovor da, ali je bil v dovoljenjih opredeljen pogoj, da je potrebno izvesti kompenzacijske ukrepe?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, navedite ta dovoljenja in v njih predvidene kompenzacijske ukrepe.

- Dovoljenje za krčenje in ukrepi nadomestnega pogozdovanja;
- Za krčenje (predvsem za gradnjo smučarskih prog in žičnic) je praviloma predpisana kompenzacija v enakem obsegu z nadomestnim pogozdovanjem v bližini posekanih območij, da bi se ohranila potrebna funkcija gozda. Predpisujejo se tudi sanacije varovalnega gozda (kjer je to potrebno) v bližini smučarskih prog in žičnic.
- *GozdR10-43-2002* z dne 6. 2. 06, (sprememba *FR10-43-2002* z dne 18. 8. 04), OG²⁵ Kirchdorf/Krems: krčenje 16,7897 ha za progo za svetovni pokal, FIS proga za slalom, proga za končnico, krčenje 0,1128 ha za pot do smučišča, priključek spusta v dolino

²⁵ OG = Okrajno glavarstvo

- *ForstR10-66-2005 z dne 26. 9. 06*, OG Kirchdorf/Krems: krčenje 1,6472 ha za gradnjo poti do smučišča gornja postaja žičnice Wurzeralm, dovoz oziroma pot do smučišča Linzerhaus skupaj z dovozom Speicherteich, za zgornjo postajo vlečnice Linzerhaus in žičnico za prevoz tovora od Gammeringa na Wurzerkampl, razširitev proge na območju Schwarzecka
- *ForstR10-53-2006 z dne 29. 10. 2007*, OG Kirchdorf/Krems: krčenje 3,2305 ha za ureditev vlečnic »Panoramalift« in »2000erLift« ter potrebnih spremljajočih ukrepov na progi na območju »Schafkögel-Höss«
- *GozdR10-43-2002 z dne 9. 4. 2008*. OG Kirchdorf/: krčenje 1,2178 ha za adaptacijo poteka proge – proga Hinterstoder za svetovni pokal »Hannes Trinkl«
- *ForstR10-66-05 z dne 19. 8. 2008* OG Kirchdorf/Krems: krčenje 2,3465 ha za vlečnico in smučišče Schwarzeck, vlečnica Linzerhaus
- *ForstR10-66-05, FR10-47-08 z dne 1. 9. 2008* OG Kirchdorf/Krems: krčenje 7,0860 ha za Carving smučarsko progo Höss, napravo za hlajenje, zbiralnik za vodo Huttererböden, smučarska pot Sonnkogel-"Hannes-Trinkl-Strecke" in panoramsko smučišče Frauenkar
- *Štajerska*: Nadomestni ukrepi za kompenzacijo izgube učinka (nadomestno pogozdovanje negozdne površine) oziroma ukrepi za izboljšanje bližnjih gozdnih sestojev za povečanje kakovosti stanja v gozdu.

38. Ali ste izdajali dovoljenja za gradnjo in izravnavanje smučarskih prog v labilnih območjih?

Da		Ne	x
----	--	----	---

Če je odgovor da, katere?

39. Ali ste po pričetku veljave Protokola Varstvo tal dopuščali uporabo kemičnih in bioloških dodatkov za pripravo smučišč?

Da		Ne	x
----	--	----	---

Ali so za dopuščene kemične in biološke dodatke dokazali njihovo sprejemljivost za okolje?

Da		Ne	
----	--	----	--

Če je odgovor da, navedite institucijo (institucije), ki je dokazala (so dokazale) sprejemljivost za okolje.

Za uporabo bioloških dodatkov za pripravo smučišč ni obvezno dovoljenje.

40. Ali ste ugotovili pomembne poškodbe tal in vegetacije na območju smučišč?			
Da		Ne	x
Če je odgovor da, ali ste sprejeli ukrepe za ponovno vzpostavitev prejšnjega stanja?			
Da		Ne	
Če je odgovor da, navedite poškodbe in sprejete ukrepe.			
Opomba: Kako je mogoče to dokazati? Zbitost tal in erozija se na nekaterih mestih zagotovo pojavljata.			

15. in 16. člen Protokola Varstvo tal – Omejevanje vnašanja škodljivih snovi in zniževanje uporabe sredstev za posipavanje

41. Kaj ste storili, da bi v čim večji meri in preventivno zmanjšali vnašanje škodljivih snovi v tla po zraku, z vodo, odpadki in snovmi, ki obremenjujejo okolje?
<p>Predpisi za nanašanje gošče iz čistilnih naprav v večini zveznih dežel, uredbe o kompostiranju in gnojilih, zakon o sredstvih za zaščito rastlin, zakon o ravnanju z odpadki, zakon o gozdovih, pravni predpisi o varstvu zraka in varstvu voda (Zakon o varstvu zraka, Zakon o vodnem pravu). Kakovost komposta se nadzoruje v skladu z Zvezno uredbo o kompostiranju.</p> <p>Z zakonom o najvišjih emisijskih vrednostih, sprejetim na temelju izvajanja Protokola iz Göteborga in Direktive NEC, naj bi v naslednjih letih dosegli zmanjšanje vnosa dušika. Zaradi prepovedi osvinčenega bencina so se emisije svinca v Avstriji znižale na manj kot 5 % v primerjavi s stanjem leta 1985. Tudi emisije težkih kovin kadmija in živega srebra so se znižale na 1/3. Pomembni ukrepi, poleg prepovedi osvinčenega bencina, sta zmanjšanje uporabe «težkega» kurilnega olja in vgradnja prašnih filtrov v industrijskih objektih in objektih za sežiganje odpadkov.</p> <p>Gnojenje z dušikom je sedaj pravno urejeno z Zakonom o vodnem pravu, akcijskim programom, smernico o nitratih, smernico o strokovno utemeljenem gnojenju Strokovnega sosveta za rodovitnost in varstvo tal.</p> <p><i>Zgornja Avstrija:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Velja Uredba o mejnih vrednostih v skladu s 24. členom Zgornjeavstrijskega zakona o varstvu tal, - Akcija za presojo naprav za zaščito rastlin v kmetijstvu

- Z registrom predpisov za varstvo tal v skladu s 45. členom Zgornjeavstrijskega zakona o varstvu tal 1991 je zagotovljen nadzor kakovosti in količine gošče iz čistilnih naprav ter tal, na katera to goščo nanašajo.
- Z upravljavci objektov za streljanje na glinaste golobe so bili sprejeti prostovoljni dogovori za zamenjavo svinčenih šiber s šibrami iz mehkega železa.

Spodnja Avstrija: Spodnjeavstrijski zakon o varstvu tal (NÖ BSG), Dež. ur. l. 6160-4 zajema predpise za uporabo gošče iz čistilnih naprav, komposta, odpadnih voda in ostankov iz priprave vina in sadja, vsebine greznic, ostankov vrenja itd. in ureja nadzor izvajanja teh predpisov.

Predarlško (Vorarlberg): Predpisi za uporabo materialov z mejnimi vrednostmi škodljivih snovi.

42. Ali ste pri ravnanju z nevarnimi snovmi sprejeli tehnične predpise, predvideli kontrole ter izvedli raziskovalne programe in ukrepe informiranja, da bi preprečili kontaminacijo tal?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, katere?

- Dodatni pogoji za obrtna podjetja in kontrole v podjetjih
- ADR direktiva (pravni predpisi za prevoz nevarnih snovi po cesti)
- Na 6 let omejena potrdila o usposabljanju za uporabo fitofarmaceutvskih sredstev
- Izobraževalni tečajji, svetovalna dejavnost dežele in deželne kmetijske zbornice , pedološke raziskave v zvezi z uporabo sredstev za zaščito rastlin v teku kontrole navzkrižne skladnosti »Avstrijskega kmetijskega trga – AMA« in deželne kontrolne strokovne službe

43. Ali po pričetku veljave protokola še uporabljate sol kot sredstvo za posipavanje?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, ali je predvideno, da se jo bo zamenjalo s sredstvi proti drsenju, ki manj onesnažujejo?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Navedite podrobnosti:

V *Zgornji Avstriji* uporabljajo za posipavanje v območjih sanacije delno mokro sol, delno nadomestno sredstvo CMA (kalcij-magnezijev acetat).

Natrijev klorid se kot lužina oziroma kot mešanica sol/lužina odslej uporablja v veliko manjši meri. Pesek naj se ne bi uporabljal predvsem v aglomeracijah zaradi njegove obremenitve s (finim) prahom.

Pesek za posipavanje itd. se uporablja le na cestah v naseljih, kjer je dovoljena hitrost vožnje največ 50 km. Na prometno bolj obremenjenih cestah, kjer so dovoljene večje hitrosti, ni potrebno uporabljati peska za posipavanje, da bi se zagotovila varnost. Pesek za posipavanje se namreč po pribl. 300 vozilih odlaga na levi in desni strani vozišča.

17. člen Protokola Varstvo tal – Onesnažena tla, stara ekološka bremena, koncepti za ravnanje z odpadki

44. So znana kakšna stara ekološka bremena ali površine, za katere sumite, da so ekološko obremenjene?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, ali ste jih evidentirali in katalogizirali?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, v katerih uradih/institucijah se nahajajo katastri starih ekoloških bremen?

Za katastre starih ekoloških bremen skrbijo uradi za ravnanje z odpadki ter *Zvezni urad za okolje* v skladu s 13. členom Zakona o sanaciji starih ekoloških bremen po naročilu BMNT, pa tudi uradi deželnih vlad. Na voljo so tudi online (<https://www.umweltbundesamt.at/umweltsituation/altlasten/altlastenatlas/>).

Poleg tega vodijo tudi kataster površin, za katere se sumi, da so ekološko obremenjene, ki je na vpogled javnosti pri deželnem glavarju Zgornje Avstrije (Oddelek za pravno ureditev objektov in naprav, za okoljsko in vodno pravo, Kärntnerstraße 10-12) ter pri Zveznem uradu za okolje na Dunaju (Spittelauer Lände 5, 1090 Dunaj).

(<https://www.umweltbundesamt.at/umweltsituation/altlasten/vfka/>)

Na *Štajerskem*: Podatkovna banka o sumih glede ekoloških bremen pri Odd. 15 Urada štajerske deželne vlade.

45. Če so znana stara ekološka bremena ali površine, za katere sumite, da so ekološko obremenjene, ali ocenjujete njihov potencial ogrožanja z metodami, ki so primerljive z metodami drugih pogodbenic?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, navedite metode in opišite njihovo primerljivost.

Ogroženost na podlagi površin, za katere se sumi, da so ekološko obremenjene/starih ekoloških bremen v okviru Zakona o sanaciji starih ekoloških bremen, ocenjuje za vse avstrijske zvezne dežele po enotnem postopku Zvezni urad za okolje. Pri tem vedno ocenjujejo tri komponente: potencial onesnažil – pot njihovega delovanja – receptor. Na osnovi tega nato ocenjujejo potencial ogroženosti. S tem je dana tudi primerljivost. Raziskave zajemajo glede na vrsto domnevne kontaminacije vzorčenje tal (opuščena odlagališča, kontaminacije z mineralnimi olji, opuščene lokacije), zraka v tleh (čistilnice, opuščena odlagališča), zraka v prostorih (čistilnice, kontaminacije z lahko hlapnimi topili), podtalnice – vse vrste površin, za katere se sumi, da so ekološko obremenjene) ter raziskave površinskih voda (če so ogrožene površinske vode).

Raziskave, potrebne za oceno potenciala ogroženosti, potekajo praviloma v okviru izvajanja Zakona o sanaciji starih ekoloških bremen. V raziskovalnih projektih, kot EVAPASSOLD (Evaluation and Preliminary Assessment of old Deposits) na področju opuščeni odlagališč ter ASTAWAKON (Opuščena odlagališča – ocena verjetnosti kontaminacij) na področju starih lokacij, se metodološko pogloblja sedanji način ocenjevanja ogroženosti na izbranih območjih.

46. Ali ste za preprečevanje onesnaževanja tal ter za okoljsko sprejemljivo predhodno obdelavo, obdelavo in odlaganje odpadkov ter ostankov izdelali in izvajali koncepte za ravnanje z odpadki?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, navedite koncepte.

- Določila Zakona o ravnanju z odpadki za preprečevanje nastajanja odpadkov
- *Zvezni načrt za ravnanje z odpadki*
- Koncepti za ravnanje z odpadki v posameznih zveznih deželah (*Gornjeavstrijski deželni načrt za ravnanje z odpadki, Štajerski koncept za ravnanje z odpadki 1995, Štajerski deželni načrt za ravnanje z odpadki 2005 – v postopku zaslišanja, Koroška uredba o gošči iz čistilnih naprav in kompostiranju kot pravna podlaga za preprečevanje kontaminacije tal, regionalni koncepti za ravnanje z odpadki*)
- Koncepti za ravnanje z odpadki v podjetjih
- Preverjanje naprav za ravnanje z odpadki ter tok snovi

47. Ali ste uredili površine za trajno opazovanje za omrežje za opazovanje tal v celotnih Alpah?			
Da	Delno	Ne	

(Lokacije, urejene v okviru *štajerskega* posnetka stanja tal, se zdijo za to primerne).

48. Ali usklajujete opazovanje tal na nacionalni ravni z institucijami opazovanja okolja na področjih zraka, vode, rastlin in živali?			
Da	Delno	Ne	
Če je odgovor da, kako?			
Na zvezni ravni delno prek Zveznega urada za okolje. Vendar ni pa obsežnega usklajevanja. Usklajevalni ukrepi za posamezna področja pa se nahajajo v različnih materialnih zakonih, tako npr. v Zakonu o varstvu pred imisijami v zrak, v <i>Zgornjeavstrijskem</i> zakonu o varstvu zraka in energetske tehniki ter v Zakonu o presoji vplivov na okolje.			

18. člen Protokola Varstvo tal – Dopolnilni ukrepi

49. Ali ste sprejeli strožje ukrepe, kot so ukrepi, predvideni v protokolu?			
Da		Ne	x
Če je odgovor da, katere?			

Težave pri izvajanju Protokola Varstvo tal

50. Ali ste imeli oz. imate težave pri izvajanju protokola?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, katere?			
Usklajevanje postopanja na državni ravni se je z živahno izmenjavo strokovnih informacij med znanostjo in strokovnimi uradniki izboljšalo. Na področju varstva tal obstaja močna razdrobljenost pristojnosti. Poleg tega je Protokol Varstvo tal tako obsežen, da zadeva celo vrsto pravnih predpisov na zvezni in deželnih ravneh.			

Subvencijska sredstva in angažiranost se povečujejo. Delno manjkajo pravni predpisi. V zadnjih letih pa je uspelo nosilce odločitev osvestiti o varstvu tal kot okoljski temi.

Težave so bile pri posnetku stanja tal po mrežnih raziskavah in površinah za trajno opazovanje tal. Financiranje trajnega opazovanja tal je zadostno. Upoštevanje varčnega postopanja s tlemi, zlasti kakovosti tal, je pomanjkljivo. Manjkajo ustrezna določila v urejanju prostora. V zadnjih letih so tako v deželah Salzburg in Zgornja Avstrija izdelali ocene za celotno območje glede funkcije tal kot podlago za načrtovanje in procese sprejemanja odločitev; druge zvezne dežele še te naloge niso dokončale.

Ocena učinkovitosti sprejetih ukrepov

51. Ocenite učinkovitost sprejetih ukrepov!

Na to vprašanje lahko odgovorimo samo diferencirano, pavšalna ocena skoraj ni možna. Nekateri ukrepi so se pokazali za učinkovite. Vendar pa manjkajo še številni ukrepi pri implementaciji Protokola.

Morebitne dodatne opombe:

Vzpostavitev nove delovne skupine za varstvo tal s strani Alpske konference leta 2019 je pomemben korak z usklajevanju in izvajanju ukrepov na področju varstva tal na celotnem območju Alp.

C. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju varstva narave in urejanja krajine (Protokol z dne 20. 12. 1994)

3. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Mednarodno sodelovanje

1. Na katerih izmed naslednjih področij spodbujate okrepljeno mednarodno sodelovanje med pristojnimi institucijami? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)	
Kartiranje	X
Opredeljevanje, urejanje in nadzorovanje zavarovanih območij in vseh preostalih prvin naravne in kulturne krajine, ki jih je vredno varovati	X
Vzpostavljanje mrež biotopov	X
Izdelava konceptov, programov/načrtov za urejanje krajine	X
Preprečevanje poškodb narave in krajine ter nadomestila zanje	X
Sistematično opazovanje narave in krajine	X
Raziskovanje	X
Drugi ukrepi za varstvo prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst, njihove raznovrstnosti in življenjskih prostorov, vključno z določanjem primerljivih kriterijev	X

2. Naredite križec pri obliki (oblikah), ki najbolj opisuje (opisujejo) sodelovanje.	
Bilateralni sporazumi	X
Multilateralni sporazumi	X
Finančna pomoč	X ²⁶
Dodatno izobraževanje/usposabljanje	X
Skupni projekti	X
Druge oblike	X
Če ste naredili križec pri »druge oblike«, navedite podrobnosti sodelovanja.	
<ul style="list-style-type: none"> - Upoštevanje mednarodnih predpisov na področju Natura 2000 – omrežja zavarovanih območij - Izvajanje Habitatne direktive in Direktive o pticah - EUROBATS kot sporazum v okviru Bonnske konvencije - Projekt ECONNECT do 2011 	

²⁶ Sredstva EU

Pojasnite, katera oblika (katere oblike) sodelovanja najbolj deluje (delujejo) in zakaj.

- Natura 2000 kot obveznost za celotno območje Evropske unije
- Čezmejno kartiranje in usklajevanje ukrepov za varstvo vrst neposredno na lokalno, delno tudi zasebno pobudo
- Projekti EU z osrednjim upravljanjem
- Konkretni projekti/osebni angažma sodelujočih

3. Ali ste vzpostavili čezmejna zavarovana območja?

Da

x

Ne

Če je odgovor da, katere?

Tirolska:

- Z Nemčijo:

naravovarstveno območje Allgäuer Hochalpen meji na naravovarstveno območje Vilsalpsee

naravovarstveno območje Arnspitze meji na naravovarstveno območje Arnspitze

naravovarstveno območje Karwendel in območje Karwendelvorgebirge mejita na območje miru Eppzirl in naravovarstveno območje Karwendel

Območje Natura 2000 Allgäuer Hochalpen (SiteCode: DE8528401, SPA in SCI) meji na območje Natura 2000 Vilsalpsee (SiteCode: AT3302000, SPA in SCI)

Območje Natura 2000 Falkenstein, Alatsee, Faulenbacher- in Lechtal (SiteCode: DE8430303, SPA in SCI) meji območje an Natura 2000 Tiroler Lech (SiteCode: AT3309000, SPA in SCI)

Območje Natura 2000 Karwendel z reko Isar (SiteCode: DE8433401, SPA in SCI) meji na območje Natura 2000 Karwendel (SiteCode: AT3304000, SPA in SCI)

Območje zavarovane krajine na območju allgäuske visokogorske verige s priključkom na Oberstdorfske doline in dolino Hinterstein v deželnem okrožju Oberallgäu (LSG-00248.01) meji na naravovarstveno območje Vilsalpsee

Območje zavarovane krajine na območju dolin Faulenbach, Lechtal, Schwansetal in območju Alpsee v deželnem okrožju Füssen (LSG-00078.01) meji na naravovarstveno območje Tiroler Lech

Ramsarsko območje Bayerische Wildalm meji na Ramsarsko območje Bayerische Wildalm in Wildalmfilz

- Z Italijo:

Območje Natura 2000 Val di Fosse nel Parco Naturale Gruppo di Tessa (SiteCode: IT3110011, SPA in SCI) meji na območje Natura 2000 Ötztaler Alpen (SiteCode: AT3305000, SPA in SCI)

Območje Natura 2000 Parco Naturale Vedrette di Ries - Aurina (SiteCode: IT3110017, SPA in SCI) meji na območje Natura 2000 Visoke Ture, Tirolska (SiteCode: AT3301000, SPA in SCI)

Naravni park Rieserferner – Ahrn meji na visokogorske naravne parke Zillertalske Alpe in Narodni park Visoke Ture

Naravni park skupine Texel meji na Narodni park Ötztaler Alpen

Krajinsko zavarovano območje Innerridnaun meji na območje miru Stubaiier Alpen in na krajinsko zavarovano območje Serles-Habicht-Zuckerhütl

Krajinsko zavarovano območje Pflersch meji na krajinsko zavarovano območje Serles-Habicht-Zuckerhütl in krajinsko zavarovano območje Nösslachjoch-Obernberger See-Tribulaune

Krajinsko zavarovano območje Innerpfitsch meji na naravovarstveno območje Valsertal in območje miru glavnega grebena Zillertaler in Tuxer Hauptkamm

Salzburg:

- Logi ob reki Salzach (Salzburg-Bavarska) -> NATURA 2000
- Durribachhorn (Salzburg-Bavarska) -> NATURA 2000

Predarlško (Vorarlberg):

- Reka Leiblach (Avstrija-Nemčija) -> NATURA 2000

Štajerska:

- Biosferni park ob spodnjem toku Mure (Mura-Drava-Donava, projekt 5 držav)

4. Ali prihaja v skladu s cilji tega protokola do usklajevanja okvirnih pogojev za omejevanje rabe virov z drugimi pogodbenicami?					
Da		Ne	x	Zanemarljivo	
Navedite podrobnosti.					
Do usklajevanja prihaja v okviru avstrijskih programov, kot na primer ÖPUL.					

6. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Inventarizacija²⁷

Opomba: Na naslednja vprašanja odgovarjate le v primeru, da protokol v vaši državi velja že več kot tri leta.

5. Ali ste prikazali stanje varstva narave in urejanja krajine k v nadaljevanju naštetim vsebinam (v skladu s prilogo I, vključno s tam naštetimi podtočkami)? Navedite inventarizacijo ter datum njene prve izdelave oziroma zadnje posodobitve.		
Vsebine v skladu s prilogo I	Inventarizacija	Datum izdelave oziroma zadnje posodobitve
»1. Stanje prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst ter njihovih biotopov«	<p>Rdeči sezname ogroženih živalskih in rastlinskih vrst, (sezname na ravni države, posamično tudi sezname za zvezne dežele)</p> <p>Rdeči seznam ogroženih tipov biotopov v Avstriji; (sezname na državni ravni)</p> <p><i>Tirolska:</i> Kartiranje (biotopov; kartiranje za sprejem uredb s cilji za ohranjanje ter za pripravo načrtov upravljanja na območjih Natura 2000)</p> <p>Sezname zavarovanih živalskih in rastlinskih vrst</p>	<p>Tekoče (npr. inventar narave v skladu z Zakonom o varstvu narave, načrti urejanja, načrti gospodarjenja itd.)</p> <p><i>Štajerska:</i> Kartiranje biotopov (razen visokogorja in gozda) je zaključeno.</p> <p>Tekoče kartiranje v okviru priprave načrtov upravljanja za evropska zavarovana območja.</p>

²⁷ Stalnemu sekretariatu smo posredovali inventarizacijo za avstrijsko območje, ki smo jo izvedli na temelju posebej za to pripravljene vprašalnika.

	v prilogah Tirolske uredbe o varstvu narave 2006;	
»2. Zavarovana območja (površine, deleži zavarovanih površin v celotnem prostoru, namen varstva, vsebina varstva, rabe, porazdelitev rabe, lastninska razmerja)«	Baza podatkov o zakonsko predpisanih zavarovanih območjih na državni ravni;	Tekoče <i>Štajerska:</i> glej www.gis.stmk.at (flora-favna) www.geoland.at
»3. Organizacija varstva narave in urejanja krajine (struktura, pristojnosti ali dejavnosti, osebje in finančna sredstva)«	x <i>Tirolska:</i> Pristojnost deželne vlade oz. okrajnih organov na upravni ravni ob pomoči gorske reševalne službe, uprave Narodnega parka Visoke Ture, društev naravnih parkov, skrbnikov zavarovanih območij, nadzornikov za bobre, nadzornikov za netopirje	<i>Štajerska:</i> trenutno deželna vlada, okrajne upravne službe, sosvet za varstvo narave, gorska reševalna služba in služba za varovanje narave, Narodni park Gesäuse, društva parkov narave.
»4. Pravne podlage (na pristojnih ravneh)«	x	<i>Štajerska:</i> Glej št. 1, stran 14 ter Štajerski zakon o gorski reševalni službi in službi za varovanje narave 1977, Dež. ur. l št. 49/1977 v veljavnem besedilu Dež. ur. l. št. 87/2013 <i>Tirolska:</i> Tirolski zakon o varstvu narave 2005 – Dež. ur l. št. 26/2005, nazadnje spremenjen z Dež. ul. l. št. 144/2018; Tirolski zakon o Narodnem parku Visoke Ture, Dež. ur. l. št. 103/1991, nazadnje spremenjen z Dež. ul. l. št. 144/2018;

		Tirolska uredba o varstvu narave 2006 – Dež. ur l. št. 39/2006, Tirolska uredba o varstvu gob 2005, Dež. ur. l. št. 68/2005, Tirolski zakon o službi za varovanje gozda 2003, Dež. ur. l. št. 90/2002, nazadnje spremenjen z Dež. ur. l. št. 144/2018; različne uredbe o zavarovanih območjih;
»5. Dejavnosti varstva narave (splošni pregled)«	x	tekoče
»6. Delo z javnostjo (na državni ravni/prostovoljno)«	x	tekoče <i>Štajerska:</i> glej www.naturschutz.steiermark.at -) poklicni skrbniki zavarovanih območij -) naravni parki -) narodni park -) »Narava v besedi« -) Akademija za varstvo narave Štajerske -) NVO <i>Tirolska:</i> Akademija narodnega parka, šole naravnih parkov, učne storitve, Hiše naravnih parkov Längenfeld in Hinterriss s strokovnimi razstavami, prireditve/ekskurzije/delavnice v okviru skrbi za zavarovana območja, dan

		odprtih vrat; GEO-dan biotske pestrosti; zloženke z različnimi temami
»7. Zaključki, priporočeni ukrepi«		

7. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Krajinsko planiranje

Opomba: Na naslednja vprašanja k 7. členu odgovarjate le v primeru, če protokol v vaši državi velja že več kot pet let.

6. Ali obstajajo zasnove, programi in/ali načrti, v katerih so opredeljene zahteve in ukrepi za uresničitev ciljev varstva narave in urejanja krajine v alpskem prostoru?			
Da	x	Ne	
Navedite podrobnosti.			
Tovrstne koncepte, programe in/ali načrte, ki so bili v Avstriji pripravljene na podlagi lastnega vprašalnika, smo posredovali Stalnemu sekretariatu.			
Natura 2000 – načrti upravljanja, načrti urejanja, načrti in ukrepi za varstvo vrst, pogodbeno varstvo narave (ÖPUL); subvencijski program za varstvo narave, vrst, biotopov in krajine (N.A.B.L.); načrti za nego krajine na evropskih zavarovanih območjih in naravovarstvenih območjih			

7. Če obstajajo zasnove, programi in/ali načrti ali pa so v pripravi, ali vsebujejo prikaze naslednjih elementov?	
a) obstoječe stanje narave in krajine ter njuno ovrednotenje	x
b) prikaz zelenega stanja narave in krajine ter za to potrebnih ukrepov, predvsem:	x
- splošnih ukrepov za varovanje, urejanje in razvoj	x
- ukrepov za varstvo, urejanje in razvoj določenih delov narave in krajine	x
- ukrepov za varstvo in urejanje prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst	x

8. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Načrtovanje

8. Ali usklajujete krajinsko in prostorsko načrtovanje?	
Da, v znatnem obsegu	
Da, v majhnem obsegu	x

Ne	
Če usklajujete krajinsko in prostorsko načrtovanje, navedite podrobnosti.	
<ul style="list-style-type: none"> - Načrt prostorskega razvoja <i>Gradiščanskega</i> kot usmeritev, predvidena je posodobitev. - V načrtu namenske rabe površin je potrebno jasno označiti območja zavarovane narave in krajine. Analiza krajine kot inventarizacije opreme naravnih prostorov je opredeljena v lokalnem razvojnem konceptu k načrtu namenske rabe površin. - Skupni delovni sestanki, upoštevanje obstoječih sektorskih načrtov, skupni uradni postopki itd.; - Naravovarstvene opredelitve veljajo pri urejanju prostora dežele <i>Spodnje Avstrije</i> (opredelitev zavarovanih območij v načrtu namenske rabe, priprava koncepta krajin, medobčinsko načrtovanje z omejevanjem rabe osnovnih površin, npr. z opredelitvijo za naravovarstveno območje) - <i>Koroški zakon o načrtovanju okolja:</i> Koroški zakon o načrtovanju okolja, Dež. ur. l. št. 52/2004, predvideva za določene osnutke načrtov in programov, ki sodijo v njegovo področje veljave (predvsem instrumenti prostorskega načrtovanja na lokalni in medobčinski ravni, koncept ravnanja z odpadki, medobčinsko načrtovanje v zvezi z javnimi objekti za obdelavo odpadkov), pripravo okoljskega poročila v fazi izdelave načrta ali programa. V skladu s črko e) 2. odst. 7. člena tega zakona se morajo v okoljskem poročilu odražati na mednarodni ravni opredeljeni cilji varstva okolja, ki so za načrt ali program pomembni (k temu bo potrebno v načelu prištevati tudi cilje Alpske konvencije in njenih izvedbenih protokolov); potrebno je pojasniti, kako so se ti cilji upoštevali pri pripravi načrta ali programa. Za okoljsko poročilo in osnutek načrta ali programa je potrebno izvesti postopek vključevanja javnosti. - <i>Tirolska:</i> Po 28. čl. Tirolskega zakona o urejanju prostora 2016 (TROG 2016) mora posnetek stanja za Lokalni koncept urejanja prostora (ÖROK) glede razvoja zazidalnih površin zajemati med drugim območja, osnovne površine in objekte, za katere obstajajo zakonske omejitve rabe, kot so javni vodotoki, zavarovana in vodovarstvena območja, poplavna območja, območja, ki so pod posebnim varstvom narave, naravni spomeniki, itd. Za določene spremembe ÖROK ter načrtov namenske rabe, ki se nanašajo na območje Natura 2000, je potrebna presoja okolja v skladu s Tirolskim zakonom o presoji na 	

okolje. V okviru tega preverjanja se izdelata okoljsko poročilo, ki zajema oceno predvidenih občutnih vplivov določenega projekta na okolje.

Zavarovana območja in naravne spomenike je treba natančno opredeliti v načrtu namenske rabe (35. čl. TROG 2016).

9. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Posegi v naravo in krajino

9. Ali ste ustvarili pogoje za presojo neposrednih in posrednih vplivov, ki jih imajo na naravno ravnovesje in krajinsko podobo zasebni in javni ukrepi ter projekti, ki bi lahko bistveno ali trajno vplivali na naravo in krajino?

Da

x

Ne

Če je odgovor da, za katere projekte je presoja obvezna?

To velja za vse projekte v skladu z Zakonom o PVO 2000 in če je potrebno odpravljati obremenitve varovanih dobrin na območjih Natura 2000.

Tirolska:

Načelno je pri projektih potrebno upoštevati obveznost za pridobitev dovoljenja v skladu s Tirolskim zakonom o varstvu narave 2005 (6. člen TNSchG). To velja za gradnjo stavbnih objektov z več kot 2.500 m² zazidane površine, pri strojnem odkopu surovin, za gradnjo žičnic, za gradnjo novih cest in poti pod določenimi pogoji, za gradnjo športnih objektov, za rekonstrukcijo prej omenjenih objektov pod določenimi pogoji, za določena odkopavanja in zasipavanja terena in za dajanje zemljišč na voljo za motošport, itd. Ostala dejstva se standardizirano opredelijo za določene posebne lokacije (vodotoki, mokrišča, logi). Poleg tega obstajajo za zavarovana območja še strožji predpisi, kar je urejeno s posameznimi uredbami.

Gradiščanska:

V skladu s 5. členom Gradiščanskega zakona o varstvu narave in urejanju krajine (NG 1990) obstaja obveznost presoje za gradnjo stavb in drugih objektov visoke gradnje, za ograde in razmejitve; za postrojenja za pridobivanje kamnov, ilovice, peska, drobirja in šote; za ureditev in razširitev ribnikov in umetnih vodnih zbiralnikov; za zajezeitev, odvajanje, polnjenje, polaganje cevovodov, tlakovanje, preusmeritev vodotokov oziroma strug potokov; za postavitev zračnih električnih vodov >30kV; za ureditev terenov za motokros in avtokros; ureditev letališč, letališč za letalske modele, golf igrišč in minigolf igrišč ter zapolnjenje ali druge spremembe jarkov ali usekov zunaj pozidanih območij, gradbenih zemljišč in prometnih površin.

Zgornja Avstrija:

Zakonska določila v Zgornjeavstrijskem zakonu o varstvu narave in urejanju krajine 2001 opredeljujejo obveznost pridobitve dovoljenja za celo vrsto ukrepov, ki bi lahko imeli negativen vpliv, kot npr. projekti gradnje cest, gozdne ceste, gradnja infrastrukture v alpskem območju, vlečnice, umetni sneg, motociklistične in kolesarske steze, odvzem geogenih surovin.

Štajerska:

Zakonska določila v Štajerskem zakonu o varstvu narave in urejanju krajine 2017 opredeljujejo obveznost pridobitve dovoljenja za celo vrsto ukrepov, ki bi lahko imeli negativen vpliv, kot npr. projekti gradnje cest, gozdne ceste, gradnja infrastrukture v alpskem območju, vlečnice, umetni sneg, motociklistične in kolesarske steze, odvzem geogenih surovin.

Koroška:

Za določene projekte je v skladu z nacionalnimi predpisi (varstvo narave, CPVO, itd.) obvezna presoja. Opozoriti je treba na številna obvezna dovoljenja za projekte v prosti krajini v skladu s Koroškim zakonom o varstvu narave 2002.

Spodnja Avstrija:

V postopkih za pridobitev dovoljenja od urada za varstvo narave oziroma pri presoji vpliva na naravo za območja Natura 2000

Salzburg:

Obveznost pridobitve dovoljenja in obveznost prijave v skladu s 25. – 27. členom Salzburškega zakona o varstvu narave 1999 v veljavnem besedilu; poleg tega tudi 8., 10., 15., 18., 21., 22a in b, 34. člen NSchG 1993 v veljavnem besedilu in Salzburškega zakona o narodnih parkih 1983

Predarlško (Vorarlberg):

Obvezna pridobitev dovoljenja po 24., 25. in 33. členu Zakona o varstvu narave in razvoju krajine, Dež. ur. l. št. 22/1997, v veljavnem besedilu Dež. ur. l. št. 1/2008

10. Ali rezultat presoje zasebnih in javnih ukrepov in projektov, ki bi lahko bistveno ali trajno vplivali na naravo in krajino, vpliva na izdajanje dovoljenj za projekte/njihovo izvedbo?

Da	☒	Ne	
----	-------------------------------------	----	--

11. Ali ste zagotovili, da ne pride do škodljivih vplivov, ki se jim da izogniti?

Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kako? Navedite tudi ustrezne predpise.			
<p>To se zagotavlja v glavnem s spremembami projektov, kompenzacijskimi in podobnimi ukrepi.</p> <p><i>Tirolska:</i> Ob pojavi ustreznih kršitev interesov varstva narave se lahko po Tirolskem zakon o varstvu narave 2005 (TNSchG 2005) izda dovoljenje le pod pogojem, da so drugi (deloma dolgoročni) javni interesi pri izvajanju tega projekta pomembnejši od teh kršitev. Za zmanjšanje škode se lahko določijo dodatne zahteve, pogoji ali časovni roki.</p> <p>V skladu s 4. odst. 29. člena TNSchG 2005 je treba dovoljenje, čeprav obstajajo določeni pogoji, zavrniti, če je želeni namen možno doseči tudi na drug način, pri katerem to ne bi negativno oziroma bi le neznatno negativno vplivalo na interese varstva narave (tako imenovana presoja alternativ), in to ne povzroča prevelikih dodatnih stroškov.</p> <p><i>Gradiščanska:</i> Implementacija Gradiščanskega zakona o varstvu narave in urejanju krajine (NG 1990)</p> <p><i>Zgornja Avstrija:</i> Dovoljenje se izda samo, če predlagani projekt ne škoduje naravnemu režimu ali osnovam življenjskih združb rastlinskih, gobjih ali živalskih vrst in rekreacijski funkciji krajine ter če ne moti značilne podobe krajine tako, da bi bilo to v nasprotju z javnim interesom za varstvo narave in krajine, oziroma če obstaja znaten javni interes. Za zmanjšanje škode se lahko predpišejo posebne dodatne zahteve, pogoji in roki.</p> <p><i>Spodnja Avstrija:</i> Pravna ureditev v Spodnjeavstrijskem zakonu o varstvu narave (7., 8., 9., 10., 11., 12., 17. in 18. člen)</p> <p><i>Salzburg:</i> Tehtanje interesov (ali prevladujejo posebno pomembni javni interesi nad interesi varstva narave) je seveda možno. (člen 3a Zakona o varstvu narave 1999); možnost kompenzacijskih ukrepov 50. člen Zakona o varstvu narave 1999</p> <p><i>Predarlško (Vorarlberg):</i> Postopek za pridobitev dovoljenja v 35. in 37. členu Zakona o varstvu narave in razvoj krajine, Dež. ur. l. št. 22/1997, v veljavnem besedilu Dež. ur. l. št. 1/2008</p> <p><i>Koroška:</i> Kar zadeva odobritev škodljivih posegov, ki jih ni možno kompenzirati, je treba omeniti, da predvideva Koroški zakon o varstvu narave za takšne primere tehtanje interesov in obveznost za vzpostavitev nadomestnih življenjskih prostorov (12. čl. K-NSG 2002) oziroma v primerih, ko to ni možno, plačilo ustreznega denarnega nadomestila, da lahko javni sektor vzpostavi nadomestne življenjske prostore (primerljivo s 27. in 28. čl. Štajerskega NSchG 2017).</p>			

12. Ali nacionalni pravni predpisi predvidevajo za neizogibne škodljive posege obvezne kompenzacijske ukrepe?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, katere? Navedite tudi ustrezne predpise.			
<p><i>Tirolska:</i> Kompenzacijski ukrepi so predvideni samo v povezavi z »območji Natura 2000«, primerjaj 6. odst. 14. člena Tirolskega zakona o varstvu narave 2005, po katerem lahko pristojni organ v primeru, da gre za znatno obremenitev območja Natura 2000, izda dovoljenje le pod omejenimi pogoji in mora v teh primerih predpisati kompenzacijske ukrepe, ki so potrebni za zagotovitev globalne koherence Nature 2000.</p> <p><i>Gradiščanska:</i> Za znatne obremenitve je treba zagotoviti nadomestne življenjske prostore ter kompenzacijske ukrepe v smislu 6. člena Habitatne direktive (Gradiščanski zakon o varstvu narave in urejanju krajine NG 1990 – 10. in 22d člen).</p> <p><i>Koroška:</i> Koroški zakon o varstvu narave, glejte tudi odgovor na prejšnje vprašanje.</p> <p><i>Spodnja Avstrija:</i> pri evropskih zavarovanih območjih (območja Natura 2000) v presoji vplivov na naravo (velja tudi za <i>Štajersko</i>), izravnalni ukrepi v okviru postopka za pridobitev dovoljenja v skladu s 4. odst. 7. čl. NÖ NSchG 2000.</p> <p><i>Salzburg:</i> Tehtanje interesov (ali prevladujejo posebno pomembni javni interesi nad interesi varstva narave) je seveda možno. (3a čl. NSchG 1999), možnost izravnalnih ukrepov 50. člen NSchG 1999.</p> <p><i>Predarlško (Vorarlberg):</i> Ekološki izravnalni ukrepi v 3. odst. 37. člena Zakona o varstvu narave in razvoju krajine, Dež. ur. l. št. 22/1997, v veljavnem besedilu Dež. ur. l. št. 1/2008.</p> <p><i>Zgornja Avstrija:</i> 6. odst. 24. čl. Zgornjeavstrijskega NSchG 2001: na evropskih zavarovanih območjih; 3. odst. 14. čl. in naslednji Zgornjeavstrijskega NSchG 2001: Predpisovanje kompenzacijskih ukrepov pri hudih kršitvah oz. povzročeni škodi v dragocenem naravnem življenjskem prostoru, če je treba dovoljenje izdati na podlagi prevladujočega interesa.</p>			

13. Ali dovoljujete škodljive posege, pri katerih posledic ni mogoče kompenzirati?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, pod kakšnimi pogoji? Navedite tudi ustrezne predpise.			
Če se pri tehtanju interesov, ki je v skladu z Zakonom o PVO (2000) obvezno v presoji vplivov na okolje, pokaže, da je splošen interes večji ali da javni ali zasebni interes prevladujeta, z izjemo obrambe pred nevarnostjo.			

Tirolska: Če obstajajo dolgoročni, jasni javni interesi, ki prevladujejo nad interesi varstva narave – tako to opredeljujejo pravni predpisi v 1.-3. odst. 29. člena Tirolskega zakona o varstvu narave 2005.

Koroška: Glej odgovor na 11. vprašanje.

10. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Temeljno varstvo

14. Ali sprejemate ukrepe za zmanjšanje obremenitev in škodljivih vplivov na naravo in krajino?

Da	☒	Ne	☐
----	-------------------------------------	----	--------------------------

Če je odgovor da, navedite podrobnosti.

- ÖPUL-varstvo narave, pogodbeno in projektno varstvo narave ter subvencijski programi EU
- Predpisovanje dodatnih pogojev, časovno omejevanje in pogoji v odločbah o odobritvi
- Načrti upravljanja, negovalni načrti, delo z javnostjo (npr. šole)
- Implementacija Gradiščanskega zakona o varstvu narave in urejanju krajine (NG 1990)
- Opredelitev zavarovanih območij; namenski projekti (npr. projekti nege in oblikovanja)

15. Kako upoštevate pri ukrepih za zmanjšanje obremenitev in škodljivih vplivov na naravo in krajino tudi interese tam živečega prebivalstva?

- S finančnimi nadomestili za določene oblike gospodarjenja (npr. izguba prihodka, dodatni stroški) ali za opustitev posegov, ki obremenjujejo naravo in krajino.
- Vključevanje poteka z informiranjem prizadetih in s finančnimi spodbudami
- Pogodbeno varstvo narave
- Tehtanje interesov v postopkih za pridobitev dovoljenja
- Javna objava opredelitve zavarovanih območij
- Vključevanje prizadetih interesnih skupin (npr. lastniki zemljišč, interesna zastopstva) v pripravo razvojnih in negovalnih načrtov (opredelitev zavarovanih območij, načrti upravljanja za območja Natura 2000) in javna razgrnitev teh načrtov
- Če jih je možno uskladiti z javnimi interesi varstva narave, se drugi interesi ustrezno upoštevajo
- Presoja vplivov na rekreacijsko funkcijo krajine v postopkih za pridobitev dovoljenj v skladu s *Salzburškim* NSchG 1999

- Zaslišanje občine v postopkih varstva narave
- Na Koroškem so občine stranke v postopkih varstva narave (53. člen Koroškega zakona o varstvu narave, KNSG). Občine imajo zakonito pravico do tega, da se interesi, opisani v zakonodaji o varstvu narave, zavarujejo v postopkih za pridobitev dovoljenja. Te interese lahko uveljavljajo celo s prizivom in pritožbo na upravnem sodišču.
- Na *Tirolskem* imajo občine, na katere se postopek varstva narave nanaša, glede svojega področja pristojnosti možnost, da sodelujejo kot stranke v postopku, s čimer imajo tudi pravico do pritožbe.

16. Ali sprejemate ukrepe za ohranjanje in ponovno vzpostavitev posebnih naravnih in sonaravnih strukturnih prvin krajine, biotopov, ekosistemov in tradicionalne kulturne krajine?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, katere?

- ÖPUL-varstvo narave, pogodbeno in projektno varstvo narave; skrb za okoljsko dragocene površine
- Avstrijski program naravnih gozdnih rezervatov
- Program za razvoja podeželja, kulturne krajine in urejanja krajine
- Opredelitev zavarovanih območij, pogodbeno varstvo narave

Načrti upravljanja/načrti gospodarjenja na območjih Natura 2000, projekti renaturacije: vodotoki, barja (Ramsarska območja in biosferni rezervati) itd.

- Subvencioniranje urejanja biotopov, projekti programa LIFE, projekti Interreg in podobno
- Nova ureditev krajinskih elementov: Dodatno sajenje/novo sajenje živih mej, alej itd.
- Deželne subvencije za negovanje okoljsko dragocenih površin
- Opredelitev naravnih spomenikov npr. v skladu z 31. členom TNSchG 2005 z odločbo

17. Ali obstajajo dogovori z zemljiškimi lastniki ali uporabniki kmetijskih ali gozdarskih površin za zagotavljanje varovanja, ohranjanja in urejanja sonaravnih biotopov in biotopov, ki jih je vredno varovati?

Da	x	Ne	
Če je odgovor da, navedite podrobnosti.			
<ul style="list-style-type: none"> - Pogodbeno varstvo narave na sploh (posebni dogovori z zemljiškimi lastniki ali uporabniki zemljišč v zavarovanih območjih; naravni gozdni rezervati, ki temeljijo na zasebnopravnih dogovorih) - Sklenitev posamičnih pogodb za dodatne ukrepe - V okviru varstva narave ÖPUL (potrditev projektov) - N.A.B.L. (varstvo narave, vrst, biotopov in krajine) – subvencijski program 			

18. Kakšne gospodarske spodbude in nadomestila, ki so v skladu s tržnimi pravili, uporabljate za zagotavljanje ustrezne kmetijske in gozdarske rabe?			
<ul style="list-style-type: none"> - ÖPUL: vsi ukrepi, predvsem okolju prijazno gospodarjenje, ki spodbuja biotsko raznovrstnost, ekološki način kmetovanja, opustitev in omejitev obratovalnih sredstev, ki stopnjujejo donos, spodbujanje planin (plansarstvo in pašništvo), skrb za okoljsko dragocene površine (varstvo narave), odprtost kulturne krajine (obdelovanje gorskih travnikov in pašnikov), opuščanje rabe silaže na določenih območjih - Izravnalna plačila v zapostavljenih območjih - Povečevanje konkurenčnosti primarnih pridelovalcev z boljšim vključevanjem v prehranske verige z urejanjem kakovosti, povečanjem ustvarjanja dodane vrednosti kmetijskih proizvodov, s spodbujanjem lokalne prodaje in kratkih prodajnih poti, spodbujanjem skupnosti in organizacij proizvajalcev ter panožnih združenj - Priprava in izvedba projektov na področju varstva in razvoja planinskih pašnikov - Subvencijski program za območje Valsertal - Naravovarstveni skladi - Različne tržne strategije s strani organizacij proizvajalcev (ukrepi informiranja in prodaje, npr. za ekološko proizvodnjo) - V zvezi z drugimi instrumenti glej odgovor k Protokolu Gorski gozd 			

19. Ali zagotavljate za uresničitev ciljev protokola ukrepe za pospeševanje in pomoč kmetijstvu in gozdarstvu (ter drugim uporabnikom prostora)?			
Da	x	Ne	

Če je odgovor da, navedite podrobnosti.	
<ul style="list-style-type: none"> - ÖPUL – ukrep varstva narave - Naravovarstveni skladi zveznih dežel: <i>Gradiščanski</i> sklad za urejanje krajine, <i>spodnjeavstrijski</i> krajinski sklad, <i>vorarlberški</i> naravovarstveni sklad - <i>Štajerska</i>: Programi za pogodbeno varstvo narave na ravni EU in dežel, kot je Program za ohranjanje biotopov (BEP), Program za ohranjanje naravnega gozda (BIOSA) in različni programi za pogodbeno varstvo narave na območjih Natura 2000 - Subvencijski program za območje Valsertal - Glej tudi odgovor k 16. in 17. točki. 	

11. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Zavarovana območja

20. Katere izmed naslednjih ukrepov ste sprejeli v obdobju poročanja? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)	
Ohranili in negovali ste obstoječa zavarovana območja v skladu z namenom njihovega varovanja	x
Opredelili ste nova zavarovana območja	x
Razširili ste obstoječa zavarovana območja	x
Če se je položaj spremenil, navedite podrobnosti (naziv zavarovanega območja, kategorijo zavarovanih območij v skladu z nacionalnimi pravnimi predpisi oziroma kategorizacija IUCN, Direktivo o habitatih ali Direktivo o pticah, geografsko lego, velikost, razdelitev v območja, datum določitve/širitve).	
<p><i>Štajerska:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Novo evropsko zavarovano območje »dolina reke Enns med Lieznom in Niederstuttrnom« <p>Seznami in kategorije zavarovanih območij (nacionalna, mednarodna in evropska zavarovana območja na Štajerskem) glej na povezavi www.naturschutz.steiermark.at</p> <p>Geografska lega, velikost, razdelitev v območja glej na povezavi www.geoland.at in www.gis.steiermark.at (flora-favna)</p> <p><i>Koroška:</i></p> <p>Na Koroškem so se od leta 2013 do decembra 2018 na področju območij Natura 2000 in evropskih zavarovanih območij zgodile naslednje spremembe:</p> <p>Pet razširitev območja:</p>	

- AT2101000 in AT2129000 Narodni park Visoke Ture, Koroška I in II: Razširitev območja za 6.990 ha na skupno 41.615 ha.
- AT2102000 Nockberge: Razširitev območja za 232,78 ha na skupno okoli 7.976 ha.
- AT2118000 Gail im Lesachtal: Razširitev območja za 2,46 ha na skupno 57,5 ha.
- AT2124000 Untere Lavant: Razširitev območja za 37,05 ha na skupno okoli 168 ha.
- AT2134000 Mittagskogel: Sklep: Razširitev območja za okoli 2.029 ha na skupno okoli 2.701 ha ter sprememba imena v Mittagskogel – Karavanke zahodni del.

Nova imenovanja naslednjih območij:

SITE_CODE	SITE_NAME	Velikost območja (ha)	ESG VO	Dež. UL št.
AT2135000	nahajališče lehnjaka Lappenbach	4,80	ne	
AT2136000	Rumeni sleč v Lendorfu	0,65	ne	
AT2137000	Grad Grebinj/Griffen	10,00	ne	
AT2138000	Izliv Krke (Gurk)	24,40	ne	
AT2139000	Nepravi sršaj v Radentheinu	6,10	ne	
AT2140000	južni del Milštatskega jezera	39,50	ne	
AT2141000	Watzelsdorfsko barje	32,60	ne	
AT2142000	ribnik Ziegelteich pri Hörtendorfu	6,85	ne	
AT2143000	Lanzendorfsko barje	4,23	ne	
AT2144000	Gutschen	52,60	ne	
AT2145000	Motschulagraben	38,90	ne	
AT2146000	jezero Penkensee	8,00	ne	
AT2147000	Lichtegg pri Knappenbergu	3,00	ne	
AT2148000	Krampelgraben pri Höhenbergenu	16,45	ne	
AT2149000	Grajski park Krastowitz	0,50	ne	
AT2150000	Leonstein	20,00	ne	
AT2151000	Finkensteinsko barje	25,46	ne	
AT2152000	Barje pri St. Margarethen	2,95	ne	
AT2153000	soteska Ebenthaler Schlucht	18,33	da	Dež. UL št. 105/2018
AT2154000	Kosiak (Kozjak)	146,00	da	Dež. UL št. 78/2018
AT2155000	Tiffen	178,61	da	Dež. UL št. 91/2018
AT2156000	Michaelergraben	138,30	da	Dež. UL št. 95/2018
AT2157000	Ingolsthal	123,33	da	Dež. UL št. 79/2018
AT2158000	Osojske Ture	959,01	da	Dež. UL št. 93/2018
AT2159000	soteska Garnitzenklamm	250,14	da	Dež. UL št. 99/2018
AT2160000	Sotnica vzhod/Sattnitz-Ost	697,64	da	Dež. UL št. 92/2018
AT2161000	Kronhofgraben	897,45	da	Dež. UL št. 101/2018
AT2162000	soteska Korška peč/Trögerner Klamm	147,93	da	Dež. UL št. 103/2018

AT2163000	In der Laka	500,06	da	Dež. UL št. 98/2018
AT2164000	Okljuk Drave pri Rožeku/Rosegg in okolici	85,40	da	Dež. UL št. 65/2018
AT2165000	Košuta/Koschuta	962,75	da	Dež. UL št. 104/2018
AT2166000	Kokra	293,88	da	Dež. UL št. 96/2018
AT2167000	soteska Čepa/Tscheppaschlucht - Grlovec/Ferlacher Horn	554,41	da	Dež. UL št. 102/2018
AT2168000	Kirchbachgraben	94,31	da	Dež. UL št. 97/2018
AT2169000	Mali Obir	1.452,30	da	Dež. UL št. 100/2018
AT2170000	Energijske točke	8,75	da	Dež. UL št. 63/2018
AT2171000	Močvirje St. Martin	45,32	da	Dež. UL št. 77/2018
AT2172000	Močvirja na Osojskih Turah	21,53	da	Dež. UL št. 64/2018

Tirolska:

- Nova ali novo opredeljena naravovarstvena območja:

- Naravovarstveno območje Engelswand (Dež. ur. l. št. 17/2009) – 39,8 ha;
- Naravovarstveno območje Gaisau (Dež. ur. l. št. 51/2009) – 27,06 ha;
- Naravovarstveno območje Schwemm (Dež. ur. l. št. 10/2009) – 65,7 ha;
- Naravovarstveno območje Tschirgant-Bergsturz (Dež. ur. l. št. 20/2009) – 342,5 ha;
- Naravovarstveno območje Afrigal (Dež. ur. l. št. 81/2010) – 71,6 ha;
- Naravovarstveno območje Kaisergebirge (Dež. ur. l. št. 65/2013) – 92,6945 km²;
- Naravovarstveno območje Egelsee (Dež. ur. l. št. 74/2018) – 3,63 ha;
- Naravovarstveno območje Arnspitze (Dež. ur. l. št. 18/2019) – 1152,97 ha.

- Nova opredelitev območja miru glavnega grebena Zillertaler in Tuxer Hauptkamm (Dež. ur. l. št. 108/ 2016) in razglasitev območja miru v visokogorski narodni park Zillertaler Alpen (Dež. ur. l. št. 109/2016) – 42.170,62 ha.

- Nova ali novo opredeljena območja zavarovane krajine:

- Območje zavarovane krajine Mösli (Dež. ur. l. št. 18/2010) – 207,5 ha;

- Območje zavarovane krajine Serles – Habicht – Zuckerhüttl (Dež. ur. l. št. 28/2015) – 18.481,25 ha.
- Nova območja Natura 2000 po Direktivi o habitatih: Tiefer-Wald - **AT3316000** (1,73 ha), Sinesbrunn - **AT3315000** (51,84 ha), Osttiroler Gletscherflüsse Isel, Schwarzach in Kalserbach - **AT3314000** (306,07 ha) – Dež. ur. l. št. 75/2018.
- Leta 2018 kot območje Natura 2000 nominirano območje: Padeilemähder

Zgornja Avstrija, nova zavarovana območja in sprememba obstoječih območij od 1. 1. 2003:

- Območje zavarovane krajine Wiesmoos, občina Gosau; okraj Gmunden; Dež. ur. l. št. 62/2004; 18,79 ha;
- Zavarovani del krajine Krottensee v Gmundnu, okraj Gmunden; Dež. ur. l. št. 19/2005;
- Naravovarstveno območje povirja pri Gruebu, občina Tiefgraben, okraj Vöcklabruck; Dež. ur. l. št. 113/2003; 4,3173 ha;
- Naravovarstveno območje Haslauer Moos (barje), občina Oberwang, okraj Vöcklabruck, Dež. ur. l. št. 146/2003; 1,1152 ha;
- Naravovarstveno območje Hollereck, občina Altmünster, okraj Gmunden, Dež. ur. l. št. 55/2004; 8,9488 ha
- Naravovarstveno območje »Schwarzenbergwiese«, občina Grünburg, Dež. ur. l. št. 65/2005
- Naravovarstveno območje »Warschenek sever«; občine Spital am Pyhrn, Roßleiten, Vorderstoder in Hinterstoder; Dež. ur. l. št. 14/2008
- Naravovarstveno območje Almsee in Grünau im Almtal, Dež. ur. l. št. 33/2013
- Naravovarstveno območje Eibenwald in Laussa, Dež. ur. l. št. 56/2011
- Naravovarstveno območje Goiserer Weißenbachtal in Bad Goisern, Dež. ur. l. št. 76/2013
- Naravovarstveno območje Hollereck in Altmünster, Dež. ur. l. št. 85/2010
- Naravovarstveno območje Kalksteinmauer in Laussa, Dež. ur. l. št. 96/2009
- Naravovarstveno območje Katrin in Bad Ischl, Dež. ur. l. št. 103/2009
- Naravovarstveno območje Steyrschlucht, Dež. ur. l. št. 11/2016
- Naravovarstveno območje Hornspitzmoore, Dež. ur. l. št. 31/2017
- Naravovarstveno območje Mösl im Ebental, Dež. ur. l. št. 74/2017

- Naravovarstveno območje Dachstein, Dež. ur. l. št. 17/2018
- Naravovarstveno območje Jaidhaus, Dež. ur. l. št. 25/2016
- Območje zavarovane krajine Altpernstein, občina Micheldorf, Dež. ur. l. št. 55/2006
- Zavarovani del krajine »Himmelreich«; občina Micheldorf, Dež. ur. l. št. 102/2008
- Evropsko zavarovano območje Dachstein, občine Hallstatt, Gosau, Obertraun; Dež. ur. l. št. 18/2018
- Evropsko zavarovano območje »Narodni park zgornjeavstrijske Apneniške Alpe«, Dež. ur. l. št. 16/2018
- Evropsko zavarovano območje Mondsee in Attersee, Dež. ur. l. št. 131/2006
- Evropsko zavarovano območje Radinger Moorwiesen, Dež. ur. l. št. 13/2012
- Naravovarstveno in evropsko zavarovano območje »Burgberg in Losenstein«, Dež. ur. l. št. 36/2019
- Evropsko zavarovano območje Planwiesen in Leonstein, Dež. ur. l. št. 73/2017
- Evropsko zavarovano območje Mösl im Ebental, Dež. ur. l. št. 75/2017
- Evropsko zavarovano območje Unteres Steyr- und Ennstal, Dež. ur. l. št. 14/2018

Spodnja Avstrija:

- Leta 2014 združitev naravovarstvenega območja Hundsau in naravovarstvenih območij Rothwald I, II in III v novo območje divjine Dürrenstein
- Razširitev obstoječih območij po Direktivi o habitatih (npr. tudi Ötscher-Dürrenstein)
- Uredba o naravovarstvenih območjih, Dež. ur. l. 5500/13, 2. čl. (66) – (74):

Naravovarstveno območje	Površina v ha
66. Grimsinger Au	21,51
67. Buchberg	21,25
68. Fehhaube-Kogelsteine	7,01
69. Gerichtsberg	6,00
70. Erdpresshöhe	5,07
71. In den Sandbergen	5,08
72. Windmühle	3,39
73. Pielachmündung-Steinwand	27,67
74. Deutschwald	93,13

Salzburg:

- Območja Natura 2000 Rotmoos/Fuschertal;
- Zavarovani deli krajine Zauchensee, Trattenbach;

Predarlsko:

- Roßbündta,
- Unter der Winterstaude,
- Rifa, Unterargenstein,
- Unter Stellerhöhe,
- Gortniel,
- Spona,
- Widdersteinmähder,
- Schöneberg,
- Übersaxen-Satteins,
- Frastanzer Ried,
- razširitev Leiblacha za ledeniški pašnik,
- Torfriedbach,
- Walsbächle,
- Üble Schlucht,
- Davenna,
- Ifen in
- Evropsko zavarovano območje Verwall, Dež. ur. l. št. 56/2003

21. Kakšne ukrepe ste sprejeli za preprečevanje nastajanja škode ali uničevanj zavarovanih območij v alpskem prostoru (v lastni državi ali v neki drugi)?

- Ureditev spremljanja zavarovanih območij
- Npr. projekt programa LIFE v Lechu/Tirolska

<ul style="list-style-type: none"> - Nadzorovanje upoštevanja zakonskih okvirnih pogojev - Delo z javnostjo v šolah, pogodbeno varstvo narave itd. - Razširitev zavarovanih območij - Opredelitev evropskih zavarovanih območij in delno priprava načrtov upravljanja območij Natura 2000 - Načrt upravljanja za Divjinski park Dürrenstein 2013 do 2022 - Določitev prepovedi za posege - Prepoved poslabšanja stanja - Ukrepi v skladu z zakoni o varstvu narave: Prepoved ukrepov, učinkoviti dodatni pogoji v odločbah, spremembe projektov

22. Ali ste pospeševali ustanavljanje ali upravljanje narodnih parkov?	
Da, v znatnem obsegu	x
Da, v majhnem obsegu	
Ne	
Navedite podrobnosti.	
Narodni park Visoke Ture, finančna podpora dežele Tirolske, prireditve in akcije, ki jih organizirajo narodni parki	

23. Ali ste ustanovili varovana območja in območja miru, v katerih imajo prosto živeče živalske in rastlinske vrste prednost pred drugimi interesi?			
Da	x	Ne	
Navedite podrobnosti.			
<ul style="list-style-type: none"> - Ureditev naravnih gozdnih rezervatov - Obstoječa naravovarstvena območja (npr. Gößbachgraben, Galgenberg pri Rechnitzu) - Ureditev Narodnega parka Gesäuse - Znatne finančne subvencije narodnim parkom v Avstriji - Narodni park Zgornjeavstrijske Apneniške Alpe: država in zvezna dežela Zgornja Avstrija sta dali družbi Nationalpark GesmbH na voljo finančna sredstva: vsaka po 1,8 mio. evrov na leto 			

- Opredelitev območij miru v skladu s 13. čl. načrta upravljanja narodnih parkov za usmerjanje obiskovalcev
- Znotraj zavarovanih območij, predvsem v «območju divjine Dürrenstein»

24. Ali ste proučili, v kolikšni meri je potrebno tam živečemu prebivalstvu v skladu z notranjimi pravnimi predpisi plačati nadomestila za posebne storitve?

Da

x

Ne

Če je odgovor da, kakšen je bil rezultat proučitve in ali ste nato sprejeli ustrezne ukrepe?

- Usklajevanje že obstoječih subvencijskih instrumentov
- Na *Gradiščanskem* načrtujejo to pri upravljanju območja Natura 2000
- V *Zgornji Avstriji* preverjajo, ali bi zakonsko zavarovanje območja povzročilo znatno otežitev gospodarjenja ali znatno izgubo zaslužka; možni so pogodbeni dogovori z zemljiškimi lastniki za določene storitve; pri dopuščanju ali opuščanju so predvidena finančna nadomestila za izgube
- Glej 1. odst. 23. čl. *Spodnjeavstrijskega NSchG 2000*
- *Tirolska*: glej 34. čl. *TNSchG 2005*; spodbujanje ukrepov glede načrta upravljanja na območjih Natura 2000; več možnosti subvencij za projekte varstva narave v skladu s Smernico o subvencioniranju varstva narave in podnebja na Tirolskem.

12. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Ekološko omrežje

25. Ali ste sprejeli ukrepe za čezmejno povezanost določenih zavarovanih območij, biotopov in drugih zavarovanih ali zavarovanja vrednih objektov čezmejno?

Da

x

Ne

Če je odgovor da, navedite podrobnosti.

- Usklajevanje znotraj države in izbor posebnih zavarovanih območij pri razglašanju območij za evropsko omrežje zavarovanih območij Natura 2000
- Opredelitev petih novih območij po Ramsarski konvenciji 2005 (barja in jezera Hodiše/Keutschach-Škofiče/Schiefling, Bayerische Wildalm-Wildalmfilz)

- Varstvo mokrišč oziroma voda tudi zunaj zavarovanih območij
- Sodelovanje v omrežju zavarovanih območij v Alpah
- *Tirolska*: Narodni park Visoke Ture, ki sega v več zveznih dežel: Salzburg, Koroško in Tirolsko; Naravni park Ötztal; Naravni park Karwendel.

26. Ali ste sprejeli ukrepe za čezmejno povezanost določenih zavarovanih območij, biotopov in drugih zavarovanih ali zavarovanja vrednih objektov čezmejno?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, navedite podrobnosti.

- *Tirolska*:
glej navedbe k 3. tč. 3. čl. – seznam čezmejnih zavarovanih območij.
Visokogorski narodni park Zillertaler Alpen je z velikostjo 2.733,2 km² skupaj s sosednjimi zavarovanimi območji, to so Naravni park Rieserferner Ahrn na Južnem Tirolskem, Narodni park Visoke Ture na Tirolskem, v Salzburgu in na Koroškem, naravovarstveno območje Valsertal ter območjem zavarovane krajine Innerpfitsch, največje povezano zavarovane območje v Alpah.
- Natura 2000 – evropsko omrežje zavarovanih območij
- Projekt ECONNECT

27. Ali usklajujete cilje in ukrepe za čezmejno zavarovana območja?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kako? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)

Z bilateralnimi razpravami/izmenjavo	x
Z multilateralnimi razpravami/izmenjavo	x
Z usklajevanjem ciljev in ukrepov za posamezne projekte	x
Drugo	

Navedite podrobnosti.

- Npr. projekt »Prosti čas in rekreacija v Karwendlu« ali projekt Interreg IV »Pfitscherjoch brez meja, zgodovina in prihodnost osrednjega alpskega prelaza« (2011 do 2014)
- Postopek usklajevanja v skladu s 4. členom Direktive o habitatih
- Usklajevanje projektov v bližini meje oziroma čezmejnih projektov, ki zadevajo evropska zavarovana območja (NATURA 2000), na strokovni in upravni ravni

13. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Varstvo biotopov

28. Ali ste sprejeli ukrepe za trajno ohranitev naravnih in sonaravnih tipov biotopov v zadostnem obsegu ter primerni funkcionalni prostorski porazdelitvi?

Da	☒	Ne	☐
----	-------------------------------------	----	--------------------------

Navedite podrobnosti.

- Opredelitev zavarovanih območij in območij Natura 2000
- Subvencijski instrumenti, zakonodaja
- Ex lege varstvo mokrišč, ledenikov, voda in obrežij
- V *Spodnjeavstrijskem* zakonu o varstvu narave 2000 (*NÖ NSchG* 2000),
- Kartiranje biotopov v *Salzburgu* (zaključeno 2009), varovanje ogroženih življenjskih prostorov na celotnem območju (24. člen *Salzburškega* zakona o varstvu narave 1999 v besedilu 2002)
- Projekt LIFE za Lechtal (zaključen 2006)
- Projekt LIFE Natur – Povezanost logov zgornja Drava II (2006-2010)
- V *Vorarlbergu* je evalvacija kartiranja inventarja biotopov tik pred zaključkom.
- Na *Štajerskem* v okviru projektov, ki jih sofinancira Evropska unija (LIFE, EKSRP, itd.).
- *Tirolska*: Kartiranje biotopov

29. Ali spodbujate obnavljanje prizadetih življenjskih prostorov?

Da	☒	Ne	☐
----	-------------------------------------	----	--------------------------

Navedite podrobnosti.

- Degenerirana barja renaturirajo, spreminjanje drevesnih vrst, ki so lokaciji tuje, v lokaciji primerne gozdne združbe
- Po potrebi pri upravljanju območja Natura 2000

- Subvencijski instrumenti (npr. Salzburški program za ureditev živic 2002-2004, Subvencijska smernica za varstvo narave in podnebja na Tirolskem)
- Posamični projekti: Projekt renaturacije v naravovarstvenem območju »Leckermoos« (alpsko visoko barje); projekt LIFE za Lechtal, načrt urejanja krajine Haider Senke (Saalfelden), načrt urejanja krajine Blinklingsmoos (jezero Wolfgangsee), načrt urejanja krajine Mondlinger Moor (barje – Radstadt), LIFE+-Projekt »Ausseerland« – Avstrijski državni gozdovi

Opomba: Na naslednje vprašanje odgovarjate le v primeru, če protokol v vaši državi velja že več kot dve leti.

30. Ali ste za izdelavo seznamov za celoten alpski prostor navedli tiste tipe biotopov, za katere je potrebno sprejeti ukrepe za trajno ohranitev naravnih in sonaravnih tipov biotopov v zadostnem obsegu ter v primerni funkcionalni prostorski porazdelitvi?

Da*

x

Ne

Če je odgovor da, kdaj ste navedli tipe biotopov?

14.10.2004 (LAD-VD-I150/10025-2004 k VST-2156/550)

December 2004 (VST-2156/567)

Seznam je priložen kot pdf-datoteka. V skladu z dogovorom smo seznam poslali Stalnemu sekretariatu.

*** Seznam z navedenimi vrstami biotopov je bil priložen že predhodnim poročilom.**

14. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Varstvo vrst

31. Ali ste sprejeli ukrepe, s katerimi ohranjate samonikle prosto živeče živalske in rastlinske vrste v njihovi raznovrstnosti z zadostno populacijo in dovolj velikimi življenjskimi prostori?

Da

x

Ne

Navedite podrobnosti.

- Projekti za male krastače, enocvetno ločje, gorske urhe, brkate sere, vrtno strnade, orle
- Opredelitev zavarovanih območij oz. območij Natura 2000, varstvo oziroma skrb za gnezdišča netopirjev
- Izvedba projektov varstva vrst (npr. vidra, potočna bisernica), določil varstva vrst, ukrepov varstva vrst (varstvo dvoživk in netopirjev), ponovno naseljevanje (brkati ser, kozorogi)
- Programi za varstvo vrst za risa, čuka, uharico, pegasto sovo

- Zavarovanje populacije potočnega raka in njegova ponovna naselitev, opredelitev zavarovanih območij oziroma območij Natura 2000 za netopirje, modrine in metuljčnice, ...
- Pogodbeno varstvo narave za nadzor nad spontano vegetacijo površin s polsuhimi travniki
- Varstvo biotopa za ohranitev in širitev močvirske perunike

Opomba: Na naslednje vprašanje odgovarjate le v primeru, če protokol v vaši državi velja že več kot dve leti.

32. Ali ste za pripravo seznamov za celotne Alpe navedli tiste vrste, za katere so zaradi njihove specifične ogroženosti potrebni posebni varstveni ukrepi?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kdaj?		- 14.10.2004 (LAD-VD-I150/10025-2004 k VST-2156/550) - December 2004 – glejte VST-2156/567 Seznam je priložen kot pdf-datoteka. V skladu z dogovorom smo seznam poslali Stalnemu sekretariatu.	

15. člen Protokola Varstvo narave in urejanje prostora – Prepoved odvzema in trgovanja

33. Ali obstajajo pravni predpisi, ki prepovedujejo naslednje?	Da	Ne
Lov, prilaščanje, poškodovanje, ubijanje ter še zlasti motenje določenih živalskih vrst med razmnoževanjem, odraščanjem in prezimovanjem	x	
Vsako uničevanje, pobiranje jajc v naravi in njihovo hranjenje	x	
Posedovanje, ponujanje, nakupovanje in prodajanje iz narave odvzetih primerkov navedenih živalskih vrst ali njihovih delov	x	
Trganje, zbiranje, rezanje, izkopavanje ali ruvanje določenih rastlin ali njihovih delov na naravnem rastišču	x	
Posedovanje, ponujanje, nakupovanje in prodajanje primerkov določenih rastlin, vzeti iz narave	x	
Če je odgovor da, katere? Navedite določila.		
Zakoni in uredbe o varstvu narave zveznih dežel:		

- 23.-25. člen *Tirolskega* NSchG 2005, na podlagi katerega bodo sprejeli Tirolsko uredbo o varstvu narave 2006, Dež. ur. l št. 39/2006;
- *Gradiščanski* zakon o varstvu narave in urejanju krajine NG 1990;
- 27. in 28. čl. *Zgornjeavstrijskega* zakona o o varstvu narave in krajine 2001, Dež. ur.l. št. 129 v veljavnem besedilu: Posebna zaščita rastlinskih, gobjih in živalskih vrst (27. čl.), posebna varstvena določila (28. čl.);
- 17. in 18. čl. *Spodnjeavstrijskega* NSchG 2000 in Spodnjeavstrijskega uredba o varstvu vrst;
- 29., 30., 31., 32. čl. *Salzburškega* NSchG 1999 in 2., 3. ,4. čl. Uredbe o varstvu rastlinskih in živalskih vrst, Dež. ur. l. 18/2001;
- *Predarlško (Vorarlberg)*: 5. čl. Vorarlberške uredbe o varstvu narave ;
- IV. poglavje *Koroškega* NSchG, Dež. ur. l. 79/2002
- 17. do 19. čl. *Štajerskega* NSchG 2017

Opomba: Na naslednje vprašanje odgovarjate le v primeru, če protokol v vaši državi velja že več kot dve leti.

34. Ali ste določili živalske in rastlinske vrste, za katere veljajo ukrepi iz 1. in 2. odst. 15. člena Protokola Varstvo narave in urejanje krajine?			
Da*	☒	Ne	
Če je odgovor da, kdaj?		<ul style="list-style-type: none"> - 14.10.2004 (LAD-VD-I150/10025-2004 k VST-2156/550) - December 2004 (glejte VST 2156/567) <p>Seznam je priložen kot pdf-datoteka. V skladu z dogovorom smo seznam poslali Stalnemu sekretariatu.</p>	

***Seznam določenih živalskih in rastlinskih vrst je treba priložiti.**

35. Če ste izdali prepoved odvzema in trgovanja v skladu s 15. členom Protokola Varstvo narave in urejanje krajine, ali ste dovolili izjeme k tem prepovedim?			
Da	☒	Ne	
Če je odgovor da, katere?			

- *Tirolska*: Dopusten odvzem (pod določenimi pogoji) s ciljem zaščite preostalih rastlin in prosto živečih živali in ohranitve naravnih življenjskih prostorov, za preprečitev hujše škode, zlasti kultur, populacije živali, gozdov, vodotokov z ribami, vodotokov in druge lastnine, v interesu javnega zdravja in javne varnosti ter iz drugih nujnih razlogov pretežno javnega interes, vključno z interesom družbene ali gospodarske vrste ali zaradi pozitivnih posledic za okolje, za raziskave in poučevanje, dopolnitev ali ponovno naselitev populacije, ter v ta namen potrebno vzrejo, vključno z umetnim razmnoževanjem rastlin (23. in 24. čl. TNSchG 2005).
- Odvzem v znanstvene namene (20. čl. *Spodnjeavstrijskega* NSchG 2000)
- Odvzem, kadar prihaja do škode za ribištvo

36. Ali ste opredelili pojme »razmnoževanje, odraščanje in prezimovanje«, navedene v 1. odst. 15. člena Protokola Varstvo narave in urejanje krajine?

Da	Delno	Ne	
----	-------	----	--

Če je odgovor da, kako? Podajte opredelitve.

Zakonska opredelitev ne obstaja, strokovna pa seveda.

- Predpisi v 18. členu *Spodnjeavstrijskega* NSchG 2000:

V skladu s 3. in 4. tč. 4. odst. 18. člena je prepovedano poškodovati, uničiti ali odstraniti jajca, ličinke, bube ali gnezda teh živali ali njihova gnezdišča, legla, drstišča ali zatočišča ter motiti življenjske prostore, gnezdišča in bivališča v uredbi navedenih vrst, ki jim grozi izumrtje, predvsem s fotografiranjem ali snemanjem.

- 22. člen *Koroškega* zakona o varstvu narave 2002

37. Ali ste pojasnili druge izraze, ki bi lahko povzročali težave pri znanstveni razlagi?

Da		Ne	x
----	--	----	---

Če je odgovor da, katere izraze in kako ste jih opredelili?

Glej 3. čl. *Zgornjeavstrijskega* zakona o varstvu narave 2001, Dež. ur. l. št. 129 v veljavnem besedilu.

16. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Ponovno naseljevanje samoniklih vrst

38. Ali spodbuja vaša država ponovno naseljevanje in razširjanje samoniklih prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst, podvrst, pasem in ekotipov, če so izpolnjeni pogoji iz 1. odst. 16. člena Protokola Varstvo narave in urejanje krajine?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Navedite podrobnosti.

- Nemška tamariska (*Myricaria germanica*)
- Ris, volk, bober, vidra
- Projekt o brkatem seru v NP Visoke Ture
- Projekt o kozorogu v Raurisu
- Ponovno naseljevanje kozorogov na območju Großglockner in Schober na Koroškem
- Projekt ponovnega naseljevanja uralske sove v *Spodnji Avstriji*

39. Ali potekata ponovno naseljevanje in razširjanje na temelju znanstvenih spoznanj?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Navedite podrobnosti.

- V okviru projekta programa LIFE »Zgornja Drava«
- Najprej KOST (koordinacijska služba več zveznih dežel za rjavega medveda, risa in volka) in odslej tudi Avstrijski center za volka, risa in medveda
- Lovci vodijo dokumentacijo o populaciji risa.

40. Ali po ponovni naselitvi nadzirate in po potrebi uravnavate nadaljnji razvoj teh živalskih in rastlinskih vrst?

Da	x	Ne		Se ne uporablja.	
----	---	----	--	------------------	--

17. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Prepoved naseljevanja

41. Ali ste sprejeli notranje pravne predpise, ki zagotavljajo, da prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst ne boste naseljevali na tista območja, na katerih se v preteklosti, kolikor je do sedaj znano, niso naravno pojavljale?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, ali predvidevajo ti predpisi izjeme?

Da	x	Ne		Se ne uporablja.	
Če takšni predpisi obstajajo, navedite ustrezne predpise in določila o morebitnih izjemah, če so le-ti pomembni.					
Na voljo je avstrijski akcijski načrt za nedomorodne vrste (2004).					
<p><i>Tirolska:</i> načelna prepoved ter možnost dodelitve izjemnega dovoljenja v 7. odst. 23. člena (ponovno naseljevanje rastlin, ki niso domorodne vrste), 7. odst. 24. člena (naseljevanje živali, ki niso domorodne vrste) in 6. odst. 25. člena (naseljevanje prosto živečih, ne domorodnih vrst ptičev) Tirolskega zakona o varstvu narave.</p> <p>Dovoljenje se lahko dodeli, če ni pričakovati niti znatne spremembe obstoječega rastlinstva in živalstva, niti negativnega vpliva na interese varstva narave.</p> <p><i>Gradiščanska:</i> Gradiščanski zakon o varstvu narave in urejanju krajine NG 1990. Za naseljevanje je treba pridobiti dovoljenje, izjema je fazan. Dovoljenja se lahko dodelijo le, če ne bo prišlo do škodljivega vpliva na strukturo naravnega režima.</p> <p><i>Spodnja Avstrija:</i> Načeloma prepovedano, možnost izdaje dovoljenja po 5. odst. 17. čl. NÖ NSchG 2000.</p> <p><i>Salzburg:</i> Določila varstva vrst v skladu s Salzburškim zakonom o varstvu narave 1999 (33. člen) in Salzburškim lovskim zakonom 1992</p> <p><i>Štajerska:</i> Obveznost pridobitve dovoljenja oz. prepoved. 9. odst. 17. čl., 8. odst. 18. čl. in 9. odst. 19 čl. StNSchG 2017</p> <p><i>Predarlško (Vorarlberg):</i> Obveznost pridobitve dovoljenja v skladu s 16. čl. Zakona o varstvu narave in razvoju krajine, Dež. ur. l. št. 22/1997 v besedilu Dež. ur. l. št. 1/2008</p>					

18. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Širjenje gensko spremenjenih organizmov

42. Obstajajo pravni predpisi, ki pred vnašanjem z genetskimi tehnikami spremenjenih organizmov v okolje predvideva preverjanje njihovega ogrožanja človeka in okolja?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, katere? Navedite predpise ter njihovo vsebino.			
<ul style="list-style-type: none"> - Na območjih NATURA 2000 se ne sme ogrožati cilja varstva narave - Zakon o ukrepih preventive pred gensko tehniko (<i>Gradiščanski zakon o preventivi pred gensko tehniko</i>): Zavarovanje rastlinskih in živalskih vrst v zavarovanih območjih pred možnimi vplivi vnašanja GSO v okolje. 			

- *Zgornjeavstrijska* uredba o naseljevanju lokaciji tujih rastlin, Dež. ur. l. št. 47/1999; obveznost pridobitve dovoljenja za naseljevanje gensko spremenjenih rastlin
- V skladu s 6. odst. 17. čl. *NÖ NSchG* 2000 je naseljevanje in sejanje gensko spremenjenih organizmov v naravi prepovedano
- *Salzburški* zakon o ukrepih preventive pred gensko tehniko, Dež. ur. l. 75/2004, vnašanje GSO je dopustno le z dovoljenjem deželne vlade (4. čl.)
- *Vorarlberg*: V skladu z 2. odst. 16. člena Zakona o varstvu narave in razvoju krajine, Dež. ur. l. št. 22/1997 v veljavnem besedilu Dež. ur. l. št. 1/2008 je naseljevanje in sejanje gensko spremenjenih organizmov v naravi prepovedano.
- *Zgornja Avstrija*: Zakon Zgornje Avstrije o ukrepih preventive pred gensko tehniko, Dež. ur. l. št. 79/2006 v veljavnem besedilu Dež. ur. l. št. 111/2015: Uporabo GSO je treba prijaviti. Naseljevanje je v Narodnem parku Apneniške Alpe, na evropskih zavarovanih območjih in naravovarstvenih območjih brez dovoljenja prepovedano.
- *Koroška* ima pri zakonskem urejanju vnašanja gensko spremenjenih organizmov v okolje s svojim Zakonom o preventivi pred gensko tehniko vlogo pionirja, kateri je pritrdila tudi Komisija Evropske unije. Ta koroški zakon o preventivi pred gensko tehniko, ki je bil objavljen v Deželnem uradnem listu št. 5/2005, sledi cilju, da se po eni strani zagotovi možnost za kmetovanje brez genske tehnike in po drugi strani ohrani prosto živeče živalske in rastlinske vrste in njihove naravne življenjske prostore v območjih, ki so naravovarstveno posebej zavarovana. Zakon ureja obveznost prijave za nameravano vnašanje GSO v okolje, ki predpisuje obvezne uradne postopke, možnost prepovedi s strani deželne vlade, obveznost informiranja uradov in uporabnikov, načela za vnašanje GSO v okolje (obveznost izvajanja »previdnostnih ukrepov« in upoštevanja naravovarstveno interesov), upravno-policijske instrumente, ureditev koroške evidence za gensko tehniko ter nadomestilo škode, ki so jo uradni ukrepi povzročili na zemljiščih, nasadih, kulturah in še ne pospravljenih proizvodih.
- *Štajerski* zakon o genski tehniki – StGTVG, Dež. ur. l. št. 97/2006. S tem zakonom varujejo med drugim evropska in naravovarstvena zavarovana območja, naravne parke in Narodni park Gesäuse pred širitvijo gensko spremenjenih organizmov (GSO), ki bi negativno vplivali na namen zavarovanja. Sproščanje GSO je možno le s posebnim dovoljenjem.
- *Tirolski* zakon o preventivi pred gensko tehniko – Dež. ur. l. št. 36/2005 v veljavnem besedilu Dež. ur. l. št. 144/2018

19. člen Protokola Varstvo narave in urejanje krajine – Dopolnilni ukrepi

43. Ali ste sprejeli strožje ukrepe, kot so ukrepi, predvideni v protokolu?			
Da		Ne	x
Če je odgovor da, katere?			

Težave pri izvajanju Protokola Varstvo narave in urejanje krajine

44. Ali ste imeli oz. imate težave pri izvajanju protokola?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, katere?			
<ul style="list-style-type: none">- Osveščanje in obveščanje, velik osebni angažma, veliko dela in stroškov- Pomanjkanje sprejemljivosti med prebivalstvom- Zapletena obveznost prijavljanja za potrebe statistike, predvsem zaradi pomanjkljive razpoložljivosti virov za evidentiranje stanja v skladu s prilogo I Protokola			

Ocena učinkovitosti sprejetih ukrepov

45. Ocenite učinkovitost sprejetih ukrepov!	
<ul style="list-style-type: none">- <i>Gradiščanska:</i> Zaradi majhnega deleža površine Gradiščanske, ki sodi k območju Alpske konvencije, in zaradi velikega števila zavarovanih območij, lahko ocenimo izvajanje v celoti kot izredno učinkovito.- <i>Zgornja Avstrija:</i> Trenutno učinkovitosti ni možno v zadostni meri oceniti. Učinkovitost varstvenih ukrepov v zavarovanih območjih pa se bo v prihodnje evalvirala. Učinkovitost ukrepov bo vidna tudi pri opazovanju v območjih Natura 2000.	

Morebitne dodatne opombe:

D. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju hribovskega kmetijstva (Protokol z dne 20. 12. 1994)

4. člen Protokola Hribovsko kmetijstvo – Vloga kmetov

1. Ali priznavate kmetom v alpskem prostoru zaradi njihovih raznovrstnih nalog odločilno vlogo pri ohranjanju naravne in kulturne krajine?			
Da	☒	Ne	
Če je odgovor da, kako?			
<p>Ohranitev družinskih kmetij na celotnem območju je pomemben cilj kmetijske politike. Z zagotovitvijo subvencij, predvsem v hribovskem območju, naj bi se kmetije v teh območjih zadržale, da bi ohranili in negovali naravno in kulturno krajino.</p> <p>K ohranjanju prispevajo zlasti trenutno veljavni Program za razvoja podeželja 2014–2020 – zlasti vključen program za kmetijstvo in okolje ÖPUL («Avstrijski program za subvencioniranje okolju prijaznega, ekstenzivnega kmetijstva, ki varuje naravni življenjski prostor») 2015 ter izravnalna plačila za območja z omejitvami. Pomemben delež imajo pri tem tudi ustrezni programi iz predhodnih obdobj.</p> <p>Poleg področja proizvodnje so programi usmerjeni predvsem v zahteve negovanja krajine in ohranitve kulturne krajine. Ukrepi, kot subvencioniranje košnje strmih pobočij, subvencije za planšarstvo, subvencioniranje okoljsko dragocenih kmetijskih površin, so konkretni pristopi k priznavanju storitev na področju kulturne krajine.</p> <p>Gospodarjenje na planinah in njegova multifunkcionalnost sta zakonsko zasidrani v 2. tč. 1. odst. 3. čl. <i>Zgornjeavstrijskega</i> zakona o varstvu planinskih pašnikov in kulturnih površin.</p> <p><i>Predarlško (Vorarlberg)</i>: Na področju kmetijstva in gozdarstva sprejemata vorarlberški parlament in vlada le soglasne sklepe; v vorarlberških medijih jasno poudarjajo pozitivno oceno javnosti za storitve kmetov.</p> <p>Na <i>Koroškem</i> redno ponujajo informativne prireditve in seminarje na temo «Kulturna krajina» za kmete na planinah. Pri tem gre npr. za vračanje zaraščenih površin planinskih pašnikov v pašne površine, za osveščanje ali za ovrednotenje hribovskih površin za košnjo. V različne raziskovalne projekte vključujejo kmečko prebivalstvo.</p>			
2. Ali ste vključili kmete v alpskem prostoru v sprejemanje odločitev in ukrepov za hribovita območja?			
Da	☒	Ne	

Če je odgovor da, kako?
<p>Pri pripravi prihodnjih subvencijskih programov vključujejo zakonska interesna zastopstva in najrazličnejše interesne skupine, poudarek pa je na kmetijskih interesnih zastopnikih, pa tudi ustreznih predstavnikih za varstvo okolja in narave pri kmetijskih subvencijskih ukrepih.</p> <p>Prostovoljna udeležba pri ponujenih subvencijskih programih zagotavlja vsakemu kmetu možnost odločitve in izbora.</p> <p>Kmečko prebivalstvo je zaradi svojega velikega deleža v prebivalstvu na občinski ravni praviloma intenzivno vključeno v odločitve na lokalni ravni (namenska raba površin, ...).</p> <p>Posvetovanje in dialog pri pripravi in izvedbi razvojnih projektov.</p>

6. člen Protokola Hribovsko kmetijstvo – Mednarodno sodelovanje

3. Katere izmed naslednjih dejavnosti zasledujete pri mednarodnem sodelovanju na področju hribovskega kmetijstva? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)	
Skupna presoja razvoja kmetijske politike	x
Medsebojni posveti pred vsako s kmetijsko politiko povezano pomembno odločitvijo za izvajanje tega protokola	x
Čezmejno sodelovanje vseh pristojnih oblasti, posebej regionalnih uprav in lokalnih teritorialnih skupnosti zaradi uresničevanja ciljev tega protokola	x
Spodbujanje mednarodnega sodelovanja med raziskovalnimi in izobraževalnimi institucijami.	x
Spodbujanje mednarodnega sodelovanja med kmetijskimi in okoljskimi organizacijami	
Spodbujanje skupnih pobud.	x
Spodbujanje mednarodnega sodelovanja med občili.	
Spodbujanje izmenjave znanja in izkušenj.	x

4. Naredite križec pri obliki (oblikah), ki najbolje opisuje (opisujejo) sodelovanje.	
Bilateralni sporazumi	
Multilateralni sporazumi	
Finančna pomoč	x
Dodatno izobraževanje/usposabljanje	x

Skupni projekti	X
Druge oblike	X
Če ste naredili križec pri »druge oblike«, navedite podrobnosti sodelovanja.	
<p>Razvoj kmetijske politike se v glavnem skupno ocenjuje na ravni dežel članic ARGE Alp (predvsem Južna Tirolska, Trento in Bavarska).</p> <p>Raziskovalni projekti so pretežno tudi evropski subvencijski programi, kot INTERREG. Na tem področju intenzivno sodeluje Južna Tirolska. INTERREG je tudi primeren program, da se na lokalni in regionalni ravni poglobijo stiki in sodelovanje.</p> <p>Da bi spodbujali izmenjavo znanja in izkušenj so <i>Tirolska</i>, Južna Tirolska in Trento že v osemdesetih letih sklenili partnerstvo med kmetijskimi izobraževalnimi ustanovami, ki ga še vedno intenzivno negujejo.</p> <p>Za <i>Vorarlberg</i> najpomembnejšo shemo INTERREG predstavlja ABH, območje Bodenskega jezera in zgornjega toka Rena, ki vključuje Liechtenstein, kantone v Švici in deželna okrožja Bavarske in Baden-Württemberga. Dopolniti pa bi bilo treba institucionalizirano sodelovanje raziskovalnih inštitucij med Avstrijo (predvsem BMNT), Bavarske in Južne Tirolske ter ARGE ALP.</p> <p>Ministrstvo <i>BMNT</i> je skupaj z Zveznim uradom za kmetijstvo in vprašanja hribovskega kmetijstva ter Zveznim uradom za okolje v okviru predsedovanja Platformi za hribovsko kmetijstvo izdelalo stališče z naslovom »Kmetijstvo na planinah kot kulturna dediščina«. Objavljeno je bilo v okviru evropskega leta kulturne dediščine 2018.</p>	
Pojasnite, katera oblika (katere oblike) sodelovanja najboljše deluje (delujejo) in zakaj.	
<p>Po sedANJI OCENI imajo skupni projekti v okviru programa INTERREG velik pomen, saj po eni strani ponujajo finančno stimulacijo (50 % sredstev iz sredstev EU) in so po drugi strani sorazmerno jasno strukturirani. Časovna omejitev in obvezno dokazovanje rezultatov zagotavljata v cilj usmerjeno delo na projektih in velik angažma zainteresiranih projektnih partnerjev.</p> <p>Skupne konference, zasedanja, ekskurzije, izmenjava izkušenj, strokovni stiki</p> <p>Skupno izvajanje projektov, organizacija zasedanj o strategijah za načelno kmetijsko-politično usmeritev;</p>	

7. člen Protokola Hribovsko kmetijstvo – Pospeševanje hribovskega kmetijstva

5. Ali sprejemate naslednje ukrepe za pospeševanje hribovskega kmetijstva? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)	Da	Ne
---	----	----

Diferencirano subvencioniranje ukrepov kmetijske politike na vseh ravneh glede na različne krajevne razmere	x ²⁸	
Pospeševanje hribovskega kmetijstva z upoštevanjem težjih naravnih razmer	x	
Pomoč kmetijam, ki zagotavljajo minimalno kmetijsko dejavnost v ekstremnih legah	x	
Ustrezno nadomestilo za prispevek hribovskega kmetijstva pri ohranjanju in urejanju naravne in kulturne krajine ter varovanju pred naravnimi nevarnostmi, kar je v splošnem interesu in presega splošne okvire obveznosti, na temelju sporazumov o konkretnih projektih in storitvah.	x	
Če ste sprejeli enega ali več pospeševalnih ukrepov, navedite podrobnosti.		
<ul style="list-style-type: none"> - Hribovsko kmetijstvo in še posebej minimalno kmetovanje v ekstremnih legah podpirajo s subvencijskimi ukrepi, ki upoštevajo predvsem naravne omejitve določene lokacije (izravnalna plačila za območja z omejitvami in nacionalna pomoč, Avstrijski kmetijski okoljski program (ÖPUL) in posebna smernica za izvajanje avstrijskega Programa za razvoj podeželja. - V nadomestilih za hribovsko kmetijstvo se predvsem od zadnje spremembe osnove izravnalnih plačil in neposrednih plačil s pretežnim ločevanjem proizvodnje (prehod s subvencioniranja po GVŽ na subvencioniranje po površini) in povišanja sredstev pri tej spremembi v večji meri upoštevajo oteženi pogoji kmetovanja. Na podlagi izračuna rezultatov knjigovodstva (primerjaj Zeleno poročilo) se s tem kompenzira večji del razlike v prihodkih med hribovskimi kmeti in nehribovskimi kmeti. - V kolikšni meri pa so nadomestila hribovskim kmetom primerna, je potrebno ocenjevati v širšem družbenem kontekstu. Dejstvo pa je, da predstavljajo neposredna nadomestila za storitve kmetov v ekstremnih hribovskih območjih več kot eno tretjino prihodka kmetij. - Posebni ukrepi, kot na primer subvencioniranje prevoza mleka v hribovskih območjih in podpora skupni uporabi strojev s subvencioniranjem strojnih parkov za organizirano sodelovanje med kmetijami - Strokovnjaki kmetijskih uradov pripravijo v soglasju s kmeti razvojne projekte na področjih: 		

²⁸ Različne krajevne razmere se upoštevajo samo pri izravnalnem dodatku.

- zunanja in notranja prometna povezanost planinskih pašnikov, gradbene investicije in oskrba z energijo na planinskih pašnikih;
 - ureditev in ohranjanje pašnih površin, ločitev gozda in pašnikov;
 - pogodbeni dogovori, povezani s projekti in storitvami, so možni prek pogodbenega varstva narave, npr. v narodnih parkih in v skladu s programom ÖPUL
 - *Štajerska*: tako imenovani »strukturni ukrepi«, kot npr. premije za naselitve;
 - *Predarlško (Vorarlberg)*: Poleg glavnega subvencijskega instrumenta, izravnalnih plačil za območja z omejitvami, uporabljajo tudi druge ukrepe iz ÖPUL, npr.:
 - o obdelovanje gorskih travnikov in pašnikov,
 - o negovanje okoljsko dragocenih površin (varstvo narave),
 - o planšarstvo in pašništvo
- . Poleg tega se odobrijo tudi dodatki k izravnalnim izplačilom in izbranim ukrepom ÖPUL.
- *Koroška*: Kot poseben subvencijski ukrep naj omenimo Program revitalizacije planinskih pašnikov za vračanje od zaraščenih površin planinskih pašnikov k pašnim površinam. V posebnih zavarovanih območjih (narodni parki) odobravajo na področju investicijskih ukrepov dodatna sredstva (t.i. Top-up). Ta sredstva odobravajo za izvedbo gradbenih objektov, ki so prilagojeni narodnim parkom, to se pravi, da veljajo samo za zunanje cone narodnih parkov, za renoviranje tradicionalnih, kulturno-zgodovinsko dragocenih objektov ter za pogodbeno urejeno rabo površin.

8. člen Protokola Hribovsko kmetijstvo – Urejanje prostora in kulturna krajina

6. Ali upoštevate posebne razmere na hribovitih območjih pri urejanju prostora, namenski rabi tal, komasaciji in izboljševanju rodovitnosti tal ob upoštevanju naravne in kulturne krajine?

Da

x

Ne

Navedite podrobnosti.

Pristojnost za prostorsko načrtovanje je porazdeljena na več ravni. Vendar dvomimo, da se pri tem vedno upoštevajo posebni pogoji hribovskih območij.

Načrti nevarnih območij, ki jih je treba pri ukrepih prostorskega načrtovanja upoštevati, niso izdelani za celotno območje in jih torej ni možno vedno upoštevati.

Gradnja je dovoljena samo na območjih, ki so varna pred naravnimi nevarnostmi.

Gradbeni objekti, potrebni za kmetovanje, se lahko uredijo na zelenih površinah, enako velja tudi za objekte planin.

Štajerska: Regionalni razvojni programi so v skladu s Štajerskim zakonom o urejanju prostora konkretne uredbe in predpisani pogoji za urejanje prostora na ravni občin. V novih razvojnih programih na Štajerskem so – na podlagi razčlenitve krajine – opredeljeni posebni cilji in ukrepi za štajersko naravno in kulturno krajino, predvsem v alpskem prostoru, ki jih je treba izvajati s sredstvi prostorskega načrtovanja. Poleg tega obstajajo ciljna določila za varstvo krajin v Zakonu o varstvu narave (območja zavarovane krajine). V zvezi s strateško presojo vplivov na okolje je potrebno v prostorskem načrtovanju upoštevati tudi pravice ljudi do rabe. Tako je bilo treba upoštevati tudi posebne pogoje v hribovskih območjih.

Salzburg: Pri komasacijah je treba v skladu s Salzburškim deželnim zakonom o urejanju zemljišč 1973 v veljavnem besedilu upoštevati okoljske interese (spremljevalni načrt za nego krajine) – velja tudi za združevanja in komasacije zemljišč v *Vorarlbergu*.

V *vorarlberških* občinskih zvezah in skupnostih za regionalno načrtovanje se spodbuja in pospešuje sodelovanje.

7. Ali ste za hribovsko kmetijstvo, da bi lahko izpolnilo svoje raznovrstne naloge, predvideli potrebne površine za kmetijsko rabo, ki bo primerna kraju in sprejemljiva za okolje?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, po kakšnih merilih izbirate te površine?

Osrednji element za oceno kmetijske rabe, ki je primerna kraju, je pravilna ocena donosa posameznih oblik rabe, predvsem zelenih površin za pašo in njivske pridelave krme. Temeljno gradivo za posvetovanja »Smernica o strokovnem gnojenju v poljedelstvu in zelenih površin«, 7. izdaja iz leta 2017 (<https://www.bmnt.gv.at/land/produktion-maerkte/pflanzliche-produktion/boden-duengung/Richtlinie-f-r-die-sachgerechte-D-ngung-im-Ackerbau-und-Gr-nland.html>) strokovnega sosveta za rodovitnost in varstvo tal, ponuja na primer odličnega, praktičnega gradivo v obliki preglednic, ki vsakemu kmetu omogoča, da svoje površine jasno oceni glede donosa in temu nato prilagodi gnojenje z glavnimi hranljivimi snovmi.

Načrti namenske rabe površin oziroma lokalni koncepti urejanja prostora določijo tista območja, v katerih je predvidena kmetijska in gozdarska raba (proste površine). Pri tem se upoštevajo tudi posamezne potrebe. V skladu s *Salzburškim* zakonom o varstvu tal 2001 obstaja možnost evidentiranja površin, ki so za kmetijsko proizvodnjo posebej pomembne.

Kmetijstvo na celotnem območju je osrednji cilj kmetijstva v *Vorarlbergu* (npr. negovanje kulturne krajine za ohranitev biotske in krajinske raznovrstnosti ter za trajnostno zagotovitev

kmetijskih proizvodnih površin, predvsem nega travnikov, pašnikov in polj, zasidrano v črki c 2. odst. 3. člena Zakona o pospeševanju kmetijstva in gozdarstva) in v celotni Avstriji.

8. Ali skrbite za ohranjanje oziroma obnavljanje tradicionalnih prvin kulturne krajine (gozdov, gozdnih robov, gozdičevja, grmičevja, močvirnih, suhih in pustih travnikov, planinskih pašnikov) kot tudi gospodarjenja z njimi?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, navedite primere.

- Navedeni tradicionalni elementi kulturne krajine so predmet subvencijskega programa ÖPUL (ukrepi za negovanje okoljsko dragocenih površin, nadzor nad spontano vegetacijo v kulturni krajini na strmih pobočjih, planšarstvo, pašništvo in urejanje pašnikov, mikroprostorske strukture, ki jih je vredno ohraniti, negovanje okoljsko dragocenih površin, ohranitev in ponovna vzpostavitev krajinskih elementov).
- Ukrepi ÖPUL za okolju prijazno gospodarjenje, ki spodbuja biotsko raznovrstnost ter za ekološki način kmetovanja: Pogoj za subvencioniranje je ohranitev in za naravo vzdržna skrb za krajinske elemente. Vsak kmet, ki je prejemnik subvencije, se zaveže k ohranitvi elementov varstva krajine.
- Poleg tega uživajo, če so vključeni v določila zakonov o varstvu narave v zveznih deželah, tudi zakonsko zaščito.
- Površine pogodbenega varstva narave, subvencijski programi, svetovanja
- Ohranitev in gospodarjenje z gozdovi in obveznost ponovnega pogozdovanja ureja Zakon o gozdovih (zvezni zakon).
- Zavarovanje in nega tal planinskih pašnikov, zagotavljanje zadostne paše na planinskih pašnikih
- Konkretni primeri za *Štajersko*: Projekt železnice Sulmtal: obsežen projekt živic Avstrijske zveze za varstvo narave; Naravni park Pöllauertal: značilna drevesa stare vrste hrušk moštnic in travniški nasadi; Hartberger Gmoos: veliki vlažni travniki, Pölshof pri Pölsu: suhi in pusti travniki s štajerskim bodalicami.
- *Koroška*: V okviru Koroškega programa kulturne krajine se ponovno vzpostavljajo in urejajo tipični regionalni krajinski elementi (npr. suhozid, živice). Tudi pri ukrepih urejanja zemljišč se načrtujejo in izvajajo elementi, ki dajejo krajini poseben pečat. Za ohranitev starih regionalnih vrst sadja izvajajo že nekaj let poseben projekt za sadje iz travniških nasadov.
- *Predarlško (Vorarlberg)*: Združevanje območja barja Bizau-Moos v intenzivnem sodelovanju s strokovnimi oddelki Urada deželne vlade ter lastniki in upravljavci,

rezultati pa so del besedila uredbe deželne vlade, katere cilj je trajna ohranitev barja kot visoko barje, vmesno barje in plitvo močvirje v smislu življenjskega prostora ter ga zavarovati pred gnojenjem in vnosom hranil iz sosednjih območij.

9. Ali sprejemate posebne ukrepe za ohranjanje tradicionalnih kmečkih poslopij in arhitekturnih elementov ter za nadaljnjo uporabo značilnih načinov gradnje in gradbenega materiala?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, katere?

- Prenova vasi (ohranitev podeželske dediščine in razvoj vasi) v okviru Avstrijskega programa za razvoj podeželja (ÖPFEL), IX. poglavje «Prilaganje in razvoj podeželja».
- *Zgornja Avstrija:*
 - o Izvedba »natečaja za kmečko gradnjo« dežele *Zgornja Avstrija* vsaki dve leti in stalno svetovanje v zvezi s kmečko gradnjo.
 - o S prednostnim subvencioniranjem tradicionalnih, tipičnih lesenih streh (predvsem z macesnovimi skodlami) so od leta 2000 na novo prekrili okoli 200 planinskih koč – velja tudi za *Vorarlberg*. To je bil dragocen prispevek k »deželni kulturi«. Zaradi tega vzornega subvencijskega ukrepa dežele se danes uporabljajo za objekte na planinskih pašnikih v Zgornji Avstriji skoraj izključno lesene strehe.
 - o Pri gradnji novih planinskih koč se daje prednost lesu kot gradbenemu materialu. S posebnim deželnim subvencijskim programom v obdobju 2014-2020 so lahko v Zgornji Avstriji bolje spodbujali in po pavšalnih stopnjah finančno podprli tradicionalne, regionalno tipične ukrepe v lesni gradnji na planinah (kmečka mikroarhitektura), kot denimo lesene skodle in lesene strešne plošče, leseni žlebovi, opaži iz skodel, napajalna korita in različne lesene ograje.
- *Štajerska:* Svetovanje prek Deželne zbornice za kmetijstvo in gozdarstvo – to je tudi naloga načrtovanja in predpisov s strani prostorskega načrtovanja. Subvencijska sredstva za gospodarske objekte.

- *Salzburg*: V okviru subvencijskega ukrepa »Ureditev posesti« se subvencionirajo tradicionalne kmetije. Spodbujanje podeželskega razvoja: spodbujanje streh iz lesenih skodel, regijsko tipičnih ograj, ...
- *Koroška*: V okviru investicijskih subvencij se lahko subvencionirajo le stavbni objekti na planinskih pašnikih, prekriti z lesenimi strehami. Za izvedbo stavbnih objektov na planinskih pašnikih, ki je prilagojena narodnemu parku, in za ureditev in saniranje regionalno tipičnih objektov odobravajo v narodnih parkih dodatna sredstva.

9. člen Protokola Hribovsko kmetijstvo – Sonaravne metode gospodarjenja in značilni proizvodi

10. Ali ste sprejeli vse potrebne ukrepe, da bi tako olajšali uporabo in širjenje ekstenzivnih, sonaravnih in za območje značilnih metod gospodarjenja na hribovitih območjih in varovali značilne kmetijske proizvode, ki se odlikujejo po lokalno omejenem, edinstvenem in sonaravnem načinu proizvodnje, ter taki proizvodnji dvigali vrednost?

Da

x²⁹

Ne

Če je odgovor da, za katere ukrepe gre?

- Uvedba avstrijskega okoljskega programa ÖPUL od leta 1995 dalje in njegovo nadaljevanje 2000 oziroma 2014 ter regionalne subvencijske pobude
- Zlasti v programu ÖPUL obstaja več pristopov za odobritev posebnih ugodnosti ekstenzivnim metodam kmetovanja (subvencioniranje ekološkega kmetovanja, ekstenzivnega obdelovanja zelenih površin, opustitve uporabe sintetičnih sredstev, gospodarjenja s planinskimi pašniki, opuščanje rabe silaže, itd.). Vendar pa povezave s tipičnimi kmetijskimi proizvodi hribovskega območja skoraj ni, saj je cilj programov v glavnem le ekstenzivno kmetijstvo. (glej tudi odgovore pri naslednjih vprašanjih glede kmetijskih proizvodov) Tovrstne pristope je možno podpreti tudi prek ustreznih ukrepov za spodbujanje kakovosti in prodaje, pa tudi prek Kmetijskega in okoljskega programa.
- Subvencije in posebni projekti v razvoju podeželja
- Subvencioniranje sonaravnega, za območje značilnega gospodarjenja na planinah
- *Predarlško (Vorarlberg)*: Opustitev siliranja v določenih območjih; vorarlberški planinski sir in vorarlberški alpski sir kot proizvoda z zaščitenim poreklom, regije užitka (Vorarlberški kisli sir (Sura Kees) v Montafonu).

²⁹ Odgovor 'Da' ne velja v celoti. Glede na ceno mleka in prodajo biomleka obstajajo še vrzeli.

11. Ali ste si z drugimi pogodbenicami prizadevali za oblikovanje skupnih kriterijev, da bi tako olajšali uporabo in širjenje ekstenzivnih, sonaravnih in za območje značilnih metod gospodarjenja na hribovitih območjih in varovali značilne kmetijske proizvode, ki se odlikujejo po lokalno omejenem, edinstvenem in sonaravnem načinu proizvodnje, ter taki proizvodnji dvigali vrednost?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, za katere kriterije gre?

Za travništvo kot klasično ekstenzivno in trajnostno obliko kmetovanja velja skupen predpis Evropske unije. Pri tem so zajete Evropska unija in tudi več držav članic, kot pogodbenic Alpske konvencije.

Odobranje ugodnosti za tipične kmetijske proizvode zajemajo v manjši meri tudi različni predpisi EU o označevanju (ZGP, ...); na tržnogospodarskem področju (podpora upravljanju z regionalnimi kriteriji porekla) stojijo temu delno naproti določila Evropske unije o konkurenčnosti.

Predarlško (Vorarlberg): Izključno v ta namen je bila ustanovljena družba »Kmetijski kakovostni proizvodi in upravljanje« (Ländle Qualitätsprodukte Marketing GmbH).

Koroška: Proizvodi z zaščitenim poreklom, kot npr. planinski sir iz Ziljske doline

10. člen Protokola Hribovsko kmetijstvo – Kraju primerna živinoreja in genetska raznolikost

12. Kakšne ukrepe ste sprejeli za ohranitev živinoreje z njeno raznovrstnostjo značilnih pasem, vključno s tradicionalnimi domačimi živalmi ter z njihovimi značilnimi proizvodi, tako da je primerna kraju, razpoložljivim površinam in sprejemljiva za okolje?

- ÖPUL upošteva v posebni točki smernice rejo in vzrejo ogroženih živalskih pasem. V okviru posebne smernice ÖPULa se subvencionira po ukrepu »Reja in vzreja ogroženih pasem koristnih domačih živali«.
- V ÖPULu je zagotovljena kraju in razpoložljivim površinam ustrezna ter ekološko vzdržna živinoreja.
- Subvencioniranje planin, pašništva in urejanja pašnikov v programu ÖPUL
- Izravnalna plačila za območja z omejitvami
- 1982: Vzpostavitev Avstrijskega nacionalnega združenja za genetske rezerve (ÖNGENE): Društvo za zaščito in ohranitev dednih zasnov domačih ogroženih živalskih

pasem in za pripravo aktualnih strategij vzreje. Ukrepi, kot so evidentiranje stanja ogroženih pasem domačih živali v Avstriji, ukrepi za ohranitev ogroženih pasem, vključevanje znanstvenih projektov, obsežno informiranje javnosti.

Konkretni primeri: Rejski program za pincgavsko pasmo goveda in originalno rjavo govedo

13. Ali ohranjate strukturo poljedelskih, pašnih in gozdnih površin, potrebno za tradicionalno živinorejo?

Da	☒	Ne	
----	-------------------------------------	----	--

14. Ali pri ekstenzivni živinoreji ohranjate za posamezne kraje primerno razmerje med staležem živine in površinami za pridelavo krme?

Da	☒	Ne	
----	-------------------------------------	----	--

15. Ali ste sprejeli potrebne ukrepe za ohranjanje tradicionalne živinoreje (zlasti na področju raziskav in strokovne pomoči v zvezi z ohranjanjem genetske raznolikosti živine in kulturnih rastlin)?

Da	☒	Ne	
----	-------------------------------------	----	--

Če je odgovor da, katere ukrepe ste sprejeli? Navedite predvsem tudi morebitne rezultate raziskav in strokovne pomoči.

Subvencije v okviru programa ÖPUL (Program za ohranitev raznovrstnosti sort in pasem pri kulturnih rastlinah in domačih živalih) za ogrožene pasme živali na nacionalni ravni znanstveno spremljata univerza za kulturo tal in univerza za veterino, vključene pa so tudi številne organizacije, ki so specializirane na ohranitev starih živalskih pasem in sort (Öngene, ...).

Štajerska: Sodelovanje: s pridelovalci semen v Gleisdorfu; eksperimentalno postajo za posebne kulture v Wiesu – strokovnim oddelkom 10B, eksperimentalno postajo za sadjarstvo Haidegg – strokovnim oddelkom 10B, sodelovanje z Delovno skupnostjo avstrijskih genskih bank. Na področju domačih živali organizirajo organizacije za plemensko vzrejo, osemenjevalne postaje, univerzitetni inštituti, zvezne ustanove ter zasebna društva za ohranitev in zaščito starih pasem domačih živali številne pomembne aktivnosti.

Salzburg: Raziskave v zvezi s starimi pasmami malih prežvekovalcev, razširjanje potočnih rakov in velikih školjk v zvezni deželi Salzburg.

11. člen Protokola Hribovsko kmetijstvo – Trženje

16. Ali ste sprejeli ukrepe za ustvarjanje ugodnih razmer za trženje proizvodov hribovskega kmetijstva?			
Da	☒	Ne	
Če je odgovor da, katere?			
<p>V okviru posebne smernice Avstrijskega programa za razvoj podeželja 2014-2020 se subvencionira tudi predelava, trženje in razvoj kmetijskih proizvodov. Pri tem lahko za subvencije zaprosijo tudi podjetja, ki delujejo predvsem v hribovskih območjih.</p> <p>Dodatno je v tej posebni smernici zajeta še subvencija za sodelovanje pri urejanju kakovosti živil, ki spodbuja proizvodnjo, dajanje v promet in prodajo visoko kakovostnih živil posebne kakovosti (urejanje kakovosti živil na ravni skupnosti in države, ki jasno presega zakonske in trgovinske zahteve).</p> <p>Nadaljnja subvencija te posebne smernice je tudi ukrep spodbujanja informiranja in prodaje za urejanje kakovosti živil s strani skupnosti proizvajalcev, ki prispeva k obveščanju potrošnikov o proizvodih, ki so bili pridelani v okviru shem kakovosti, ter hkrati prispeva k boljšim možnostim prodaje in večji dodatni vrednosti kmetijskih proizvodov visoke kakovosti.</p> <p>Uredba (EU) št. 1151/2012 ureja neobvezno navedbo kakovosti »gorski proizvod« V skladu s členom 31 te Uredbe se lahko ta navedba uporablja le za opis proizvodov, če izvirajo surovine in proizvodi iz gorskih območij v skladu s 1. odst. 18. čl. Uredbe (ES) št. 1257/1999 in tudi predelava poteka na gorskih območjih. Natančnejše zahteve so opredeljene v Uredbi (EU) št. 665/2014. Vendar trenutno te oznake izvora v Avstriji ne uporabljamo. Društvo „Gospodarjenje na planinah Avstrije« pa ponuja znak kakovosti za proizvode s planin, ki se bo začel uporabljati šele v sezoni 2020.³⁰</p>			

17. Ali obstajajo blagovne znamke s kontroliranim poreklom in z jamstvom kakovosti, ki enako ščitijo proizvajalce in potrošnike?			
Da	☒	Ne	
Če je odgovor da, katere? Naštejte blagovne znamke in navedite vsakokrat tudi datum njihove uvedbe.			
Trenutno ima 15 avstrijskih proizvodov zaščiteno označbo porekla ali zaščiteno geografsko označbo (ZOP ali ZGO), 3 proizvodi pa so zaščiteni kot zajamčena tradicionalna posebnost (ZTP).			
Ime	Vrsta vpisa	Pravna podlaga/datum	

³⁰ <https://vorarlberg.orf.at/stories/3009917/>

Walchuska marelica	ZOP	VO 1107/96 (UL L 148/96)
Tirolski sivi sir	ZOP	VO 1263/96 (UL L 163/96)
Štajersko bučno olje	ZGO	VO 1263/96 (UL L 163/96)
Šparglji Marchfeldspargel	ZGO	VO 1263/96 (UL L 163/96)
Planinski sir iz Ziljske doline	ZOP	VO 1263/96 (UL L 163/96)
Tirolska slanina	ZGO	VO 1065/97 (UL L 156/97)
Tirolski gorski sir	ZOP	VO 1065/97 (UL L 156/97)
Vorarlberški planinski sir	ZOP	VO 1065/97 (UL L 156/97)
Vorarlberški gorski sir	ZOP	VO 1065/97 (UL L 156/97)
Sivi mak območja Waldviertel	ZOP	VO 1065/97 (UL L 156/97)
Tirolski planinski sir	ZOP	VO 2325/97 (UL L 322/97)
Slanina iz Ziljske doline	ZGO	VO 1241/2002 (UL L 181/2002)
Štajerski hren	ZGO	VO 1229/2008 (UL L 333/2008)
Pöllauerska moštnica	ZOP	DVO 2015/582 (UL L 97/4)
Štajerski laški fižol	ZOP	DVO 2016/1408 (UL L 229/3)
Seneno mleko	ZTP	DVO 2016/304 (UL L 58/28)
Ovčje seneno mleko	ZTP	DVO 2019/486 (UL L 84/1)
Kozje seneno mleko	ZTP	DVO 2019/487 (UL L 84/3)

12. člen Protokola Hribovsko kmetijstvo – Omejitev proizvodnje

18. Ali ste pri morebitni uvedbi omejitev kmetijske proizvodnje upoštevali posebne potrebe kmetovanja na hribovitih območjih, primernega kraju in sprejemljivega za okolje?			
Da		Ne	x
Če je odgovor da, kako?			
Pomemben ukrep usmerjanja proizvodnje na pašnikih je bilo kontingentiranje mleka. Le-to so v Avstriji uvedli med 1975-78 in je temeljilo na obstoječih dobavnih količinah. Pri vseh drugih ukrepih prilagajanja in sprememb pa ni posebne povezave s hribovskim območjem.			

Na vprašanje smo kljub temu odgovorili z ne, saj ukrep ni bil uveden v času poročanja. Sistem EU za mlečne kvote, ki je veljal od 2014, pa se je 31. marca 2015 iztekel.

Mlekarstvo se je v zadnjih letih preselilo v ugodnejše regije gorskega območja, kar je tendenca, ki jo je prenehanje sistema mlečnih kvot najverjetneje še dodatno spodbudilo. Upamo lahko, da bomo lahko z ustreznimi pobudami na področju prodaje mlečnih izdelkov, z ustvarjanjem dodatnih možnosti zaslужka in z ustreznimi subvencijami kmetijam na gorskih območjih, ki opravljajo tako težko delo, omogočili trajno zadovoljive možnosti ustvarjanja prihodka.

13. člen Protokola Hribovsko kmetijstvo – Dopolnjevanje kmetijstva in gozdarstva

19. Ali pospešujete sonaravno gospodarjenje z gozdovi kot dodatni vir dohodka na kmetijah ter kot dopolnilno dejavnost zaposlenih v kmetijstvu?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kako?

V poklicnem izobraževanju na področju kmetijstva se kmetijska in gozdarska gospodarstva obravnavajo kot celota. Posebno se tudi poudarjajo možnosti zaslужka iz gozdov.

Na področju gozdne uprave je ena izmed glavnih točk svetovalne dejavnosti trajnostno gospodarjenje z gozdovi. Pri tem velja velik poudarek možnosti zaslужka (primerjave med ustvarjanjem vrednosti iz kmetijske dejavnosti in dela v lastnem gozdu).

Gozdarski subvencijski programi, subvencionirajo se kot del programa za implementacijo Uredbe o razvoju podeželja z majhnimi finančnimi sredstvi, glede na odločitev pristojne Konference za pospeševanje dežele.

Štajerska: Subvencioniranje (sofinancirano ter državna in deželna sredstva), svetovanje in nadaljnje izobraževanje

Salzburg: Načrti in koncepti gospodarjenja z gozdovi, koncepti sanacije varovalnih gozdov

Predarlško (Vorarlberg): Kmetijstvo in gozdarstvo obravnavajo na deželni ravni kot enoto (primerjajte Zakon o subvencioniranju kmetijstva in gozdarstva)

Koroška: Priprava in subvencioniranje načrtov za gospodarjenje z gozdovi, programa za sanacijo varovalnih gozdov, vzpostavljanje Skupnosti za gospodarjenje z gozdovi za doseganje višje cene lesa

20. Ali upoštevate varovalne, uporabne, rekreacijske ter ekološke in biogenetske funkcije gozda v razmerju do kmetijskih zemljišč ob upoštevanju posebnosti kraja in skladnosti s krajino?

Da		Ne	x
----	--	----	---

Če je odgovor da, kako?

Prostorsko načrtovanje na področju gozdarstva se v skladu z Zakonom o gozdovih nanaša samo na obstoječe gozdne površine; druge oblike rabe prostora ter njihove medsebojne povezanosti z gozdom se pri tem ne upoštevajo. Instrumenti subvencioniranja za ekološke in biogenetske funkcije gozda pa v primerjavi z instrumenti subvencioniranja za kmetijstvo (pogodbeno varstvo narave, ÖPUL) niso tako močno izraženi.

Naloga prostorskega načrtovanja na področju gozdarstva (6.-11. člen Zakona o gozdovih) je prikaz in daljnovidno načrtovanje razmer v gozdovih na območju države ali njihovih delov (načrt razvoja gozdov, sektorski načrt za gozd in načrti nevarnih območij). **Načrt razvoja gozdov** se razteza na območje celotne države. To je kartiranje učinkov gozda, opredeljenih v Zakonu o gozdovih 1975, za območje celotne države. Za vsak del ozemlja se ocenjujejo uporabne, varovalne, socialne in rekreacijske funkcije, nato pa se opredeljujejo vodilne funkcije. Te opredelitve je treba upoštevati tudi v postopku krčenja v zvezi z oceno javnega interesa za ohranitev gozda. Zlasti na območjih z majhnimi gozdnimi površinami bi bilo treba preprečiti zmanjšanje gozdnih površin in spodbujati pogozdovanje.

Za nova pogozdovanja na planinah je treba na primer v Zgornji Avstriji dovoljenje v skladu s 5. členom Zakona o varstvu planinskih pašnikov in kulturnih površin.

Predarlško (Vorarlberg): Deželni zakon o gozdovih, Dež. ur. l. št. 13/2007, dovoljuje nova pogozdovanja na površinah, ki so od tujega kmetijskega zemljišča oddaljene manj kot 15 m, le na osnovi uradnih dovoljenj.

21. Ali tako uravnavate pašništvo in stalež divjadi z ustreznimi predpisi, da ne prihaja do nesprejemljive škode v gozdu in na kmetijskih zemljiščih?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kako? Navedite ustrezne predpise.

Dvojno rabo gozdnih tal, kot lokacija za proizvodnjo lesa in paše za živino, navedeni zakoni načelno urejajo tako, da ne prihaja do nesprejemljive škode v gozdu. Poleg tega pa si v zadnjih letih z gozdnim in pašniškim redom vse bolj prizadevajo za ločevanje rabe (opredelitev čistih pašnih površin), da bi trajnostno izboljšali funkcije gozda.

V zadnjih letih pospešeno ločujejo gozd in pašnike. Pravno gre za zelo kompleksno področje, zato projekti niso vedno uspešni in bi se moral odgovor pravzaprav glasiti »delno«. Poleg tega obstajajo možnosti svetovanja in subvencijski programi.

Država: 16. člen Zveznega zakona o gozdovih prepoveduje opustošenje gozdov

Zvezne dežele:

Lovski zakoni in načrti odstrela

Spodnja Avstrija: Načrt odstrela po 81. čl. Spodnjeavstrijskega zakona o lovu 1974, ukrepi pri površinski ogroženosti v skladu s 100. čl. istega zakona »Zmanjšanje populacije divjadi«, predpisi o odškodnini zaradi divjad v 101. čl. in naslednjih istega zakona.

Tirolska: Načrt odstrela po 37a čl. in naslednjih Tirolskega zakona o lovu 2004, Zakon o služnostni pravici za gozd in pašnik; Tirolski deželni zakon o urejanju zemljišč; Zakon o gozdovih in Tirolski gozdni red;

Predarlško (Vorarlberg): Stalež divjadi se ureja v okviru ekološkega prostorskega načrtovanja divjadi v skladu z Zakonom o lovu, Dež. ur. l. št. 32/1988, zadnjič spremenjen z Dež. ur. l. št. 37/2018 v povezavi z Uredbo o lovu, Dež. ur. l. št. 24/1995, zadnjič spremenjena z Dež. ur. l. št. 75/2017. V okviru pogajanj o načrtu odstrela med drugim poročajo o projektih, ki bi lahko negativno vplivali na lov ali na življenjski prostor divjadi; zato je potrebno vključiti tudi gozdne nadzornike.

Za preprečevanje škod zaradi divjadi, ki ogrožajo gozd, imajo uradni organi poleg tega na voljo različne instrumente:

- odredba o zaščiti območja pred divjadjo (4. odst. 41. člena Zakona o lovu),
- ukinitve lovopusta (2. odst. 36. člena Zakona o lovu)
- opredeljena območja miru za divjad (2. odst. 33. člena Zakona o lovu)

Za oceno škode zaradi divjadi, ki ogroža gozd, obstaja sistem primerljivih površin (49. člen Zakona o lovu).

Za redno izmenjavo mnenj o načelnih vprašanjih lova organizirajo vsako leto dialog (67a čl. Zakona o lovu), ki se ga morajo udeležiti predstavniki interesnih skupnosti in uradnih organov s področja lova, gozdarstva in varstva narave.

Zgornja Avstrija: Ločevanje gozda in pašnikov po Zgornjeavstrijskem deželnem zakonu o pravici pogozdovanja ter Zakona o varstvu planinskih pašnikov in kulturnih površin. Drugi

ukrepi so ograjevanje pašnikov in ukrepi za negovanje pašnikov (odstranjevanja mladja na planinskih pašnikih in pašniških površinah,).

Štajerska: Načrtovanje odstrela divjadi po 56. čl. Štajerskega zakona o lovu, drugi ukrepi v skladu z 61. členom »Zmanjšanje staleža divjadi«, predpisi o nadomestilu za škodo zaradi divjadi v 64. čl. in naslednjih.

Salzburg: Stalež divjadi se načelno ureja v okviru načrtovanja odstrela, za izredne poškodbe zaradi divjadi so v Salzburškem zakonu o lovu 1993 v veljavnem besedilu predvideni temeljni predpisi (90. člen SJG 1993), subvencionira se postavitvev ograd za ločevanje gozda in pašnikov.

Prostorsko planiranje za področje ekološkega upravljanja z divjadjo v *Vorarlbergu* in *Salzburgu*

Koroška: Gozdni in pašniški red s stimulacijami (možnostmi subvencioniranja), vračanje zaraščenih planinskih pašnikov v pašne površine, vzpostavitev površin za pašo divjadi na opuščenih površinah.

14. člen Protokola Hribovsko kmetijstvo – Dodatni viri dohodka

22. Ali spodbujate ustvarjanje in razvoj dodatnih virov zaslužka na hribovskih območjih, predvsem na pobudo in v dobro tamkajšnjega prebivalstva, posebej na področjih, povezanih s kmetijstvom, kot so gozdarstvo, turizem in obrt, da bi ohranili kmetije kot nosilce osnovne, dopolnilne ali postranske gospodarske dejavnosti v skladu z varovanjem naravne in kulturne krajine?

Da

x

Ne

Navedite podrobnosti in morebitne primere spodbujanja.

Ustvarjanje zaposlitvenih možnosti v okviru avstrijskega Programa za razvoj podeželja 2014-2020 je omejeno na podeželje in se izvaja s pomočjo vlaganj za podporo aktivnosti na področju, ki ni na seznamu priloge I. To se lahko v enaki meri nanaša na kmetijska gospodarstva kot na MSPje. Specifični poudarek Avstrije je pri tem razvoj turizma. Pri nadaljnjem razvoju in pospeševanju lokalnih razvojnih pristopov obstaja izziv glede povečanja regionalne samostojnosti pri sočasnem programsko ustreznem razdeljevanju javnih sredstev, ki so že bila odobrena regijam.

Za podeželje je turizem pomemben gospodarski dejavnik in bistveno prispeva k ustvarjanju delovnih mest v storitvenem sektorju. Pri tem je nujno, da se razvoj turizma na podeželju in posebej v alpskem prostoru podpre tako z majhnimi investicijami glede ponudbe, kot tudi z

mehkimi ukrepi. Na ta način bo možno izboljšati perspektive turističnega razvoja in povečati stopnjo zaposlovanja ter dodano vrednost na področju turizma na podeželju.

Sodelovanje pri ukrepu 7.5 – Podpora investicij javnih sredstev v prostočasno infrastrukturo, turistične informacije in majhno turistično infrastrukturo v okviru Programa za razvoj podeželja naj bi podprla medregionalno pomembne majhne infrastrukturne projekte, ki jih odlikuje inovativnost ter projekte s področja alpske infrastrukture, ki so pomembni za turizem.

Ponudbe za brezplačne seminarje in ekskurzije s ciljem, da bi prebivalce animirali k sodelovanju in jim ponudili pomoč pri izdelavi časa primerne znamke, kvalificiranju proizvodov in skupni prodaji.

Skupni regionalni programi, skupnosti za gospodarjenje z gozdovi, kmečki turizem, strojni park;

Tirolska ima že dolgo tradicijo na področju ponudb »Dopust na kmetiji« in je na tem področju vodilna v Avstriji. Tudi tukaj omogočajo z javnimi subvencijami ustrezen nadaljnji razvoj (npr. obdelava povpraševanj iz novih članic Evropske unije).

Štajerska: Spet s projekti programa »Razvoj podeželja«, prodaja na kmetijah, 'Dopust na kmetiji', program ohranitve kulturne krajine

Spodnja Avstrija: Pomoč pri ureditvi sob za goste na kmetijah, pomoč pri drugih ukrepih za povečanje raznovrstnosti

Salzburg: Tržna združenja, 'Dopust na kmetiji', skupne akcije (kmetijstvo, turizem, regionalno gospodarstvo)

Koroška: Pobude za prodajo proizvodov, 'Dopust na kmetiji', počitnice na planini, šola na kmetiji

15. člen Protokola Hribovsko kmetijstvo – Izboljšanje življenjskih in delovnih razmer

23. Katere izmed naslednjih ukrepov ste sprejeli, da bi izboljšali razmere zaposlenih v kmetijstvu in gozdarstvu na hribovitih območjih in povezali njihove življenjske in delovne razmere z gospodarskim in družbenim razvojem na drugih območjih in predelih alpskega prostora?

Izboljšanje prometnih povezav.	X
Gradnja in obnova stanovanjskih in gospodarskih poslopij.	X
Nabava in vzdrževanje tehničnih naprav in strojev	X
Druge oblike	X
Navedite podrobnosti sprejetih ukrepov.	

Subvencioniranje obnove gospodarskih objektov ter nabave tehničnih naprav in strojev poteka v okviru posebne smernice za izvajanje »ostalih ukrepov« Avstrijskega programa za razvoj podeželja 2014-2020.

Na *Tirolskem* že desetletja s posebnimi subvencijskimi programi dežele pospešujejo izboljšanje prometne povezanosti posameznih kmetij – VES podeželje (program, ki je nasledil posebni program za povezovanje posameznih kmetij V).

V splošnih predpisih za pospeševanje stanovanjske gradnje obstaja nekaj posebnih določil za kmetije, ki posebej upoštevajo družinsko strukturo na kmetijah (več stanovanjske površine za več generacij na kmetiji).

V *Zgornji Avstriji* so sprejeli ukrepe za subvencioniranje investicij na posameznih kmetijah in subvencioniranje projektov za razvoj podeželja. Že opuščene planine se revitalizirajo v posameznih primerih, če so prisotne sodobne in kraju primerne danosti. Poleg tega obstajajo ukrepi za novogradnjo, generalizacijo in zavarovanje stavbnega fonda planinskih objektov. Navesti je potrebno tudi projekt prometne povezanosti planinskih pašnikov. Do leta 2030 bodo predvidoma vsi planinski pašniki v *Zgornji Avstriji* prometno povezani, kolikor je to tehnično in pravno možno, pa tudi vzdržno z ekonomskega in ekološkega vidika.

Štajerska: S svetovanji in subvencijami

Salzburg: Vzpostavitev in vzdrževanje transportnih poti, planinskih in gospodarskih poti, subvencije za investicije in investicijski krediti za kmete

Predarlško (Vorarlberg): Zakon o tovornih in žičniških poteh, Dež. ur. l. št. 25/1963, v veljavnem besedilu, Dež. ur. l. št. 78/2014

Koroška: Subvencioniranje investicij na posameznih kmetijah za novogradnjo, kot tudi rekonstrukcijo in razširitev kmetijskih objektov, akcija sanacij starih hiš, subvencioniranje gradnje cest do kmetij, subvencioniranje omrežja poti na podeželju.

16. člen Protokola Hribovsko kmetijstvo – Dopolnilni ukrepi

24. Ali ste sprejeli strožje ukrepe, kot so ukrepi, predvideni v protokolu?			
Da		Ne	x
Če je odgovor da, katere?			
<i>Predarlško (Vorarlberg)</i> : Za področje »zdravja živali« so ustvarili zakonske možnosti za pripravo in izvajanje programov za zdravje živali (Zakon o skladu za zdravje živali, Dež. ur. l. št. 26/2001 v veljavnem besedilu Dež. ur. l. št. 39/2018			

Težave pri izvajanju Protokola Hribovsko kmetijstvo

25. Ali ste imeli oz. imate težave pri izvajanju protokola?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, katere?			
<p>Vrednost (izkupiček od prodaje) kmetijskih proizvodov se je zaradi več strukturnih sprememb v kmetijski politiki Evropske unije zmanjšala. To je seveda prizadelo tudi proizvode iz hribovskega območja, saj so sočasno obremenjeni z znatno višjimi proizvodnimi stroški. S tem se delež prihodka iz neposredne proizvodnje stalno zmanjšuje. To vodi do vedno večje odvisnosti kmetovanja v hribovskem območju od javnih (političnih) odločitev o obsegu in pogojih (direktive, pogoji, krilatica »agrarna birokracija«) za zagotavljanje subvencijskih sredstev. Poleg vprašljivosti preračunljivosti in zanesljivosti takšnih odločitev, pa obstaja tudi vprašanje motivacije mladih kmetov, ki skoraj ne vidijo možnosti, da bi se lahko s svojim delom rešili te odvisnosti.</p> <p>Obveznost obsežnega poročanja in evalvacije je v nasprotju z varčno upravo.</p>			

Ocena učinkovitosti sprejetih ukrepov

26. Ocenite učinkovitost sprejetih ukrepov!	
<p>Ukrepi znatno prispevajo k dosegu ciljev domače kmetijske politike in imajo delno že dolgo tradicijo.</p> <p>Upad kmetijske dejavnosti se je na <i>Tirolskem</i> v zadnjih 10 letih (od pristopa k Evropski uniji) prej upočasnil. S tega vidika je treba priznati, da imajo ukrepi dober učinek. Pozitivno pri tem je bilo, da je bilo možno srednjeročno načrtovati subvencije in da so subvencije predpisovale dolgoročneje obveznosti. Da bi lahko podali temeljitejšo oceno, je potrebno več časa, saj je naloga kmetovanja tudi tema menjave generacij in so zato potrebna daljša obdobja za primerjavo.</p> <p>V <i>Zgornji Avstriji</i> je število obdelanih planin od leta 2000 približno nespremenjeno. Enako velja za število GVŽ na planinah. Žal se je v istem obdobju število kmetijskih gospodarstev, ki imajo pašno živino na planinah, zmanjšalo za več kot 30 %. Iz tega razloga ne moremo izhajati iz prepričanja, da se bo neposredno obdelovanje majhnih, obrobni in strmih pobočij kmetijskih gospodarstev na gorskih območjih lahko ohranilo trajno.</p> <p><i>Štajerska</i>: Preprečevanje oziroma zmanjševanje odseljavanja, predvsem s hribovskih območij.</p>	

Salzburg: Ohranili so lahko negovanje kulturne krajine.

Na splošno velja opisan dober učinek tudi za položaj hribovskega kmetijstva v avstrijskem alpskem območju. Razširitev subvencij od pristopa k Evropski uniji je vodila do višje kompenzacije za otežene pogoje kmetovanja v hribovskem območju; v tem času se je nadaljevalo povečevanje raznovrstnosti kmetij alpskega prostora oziroma se je še okrepilo. Kljub temu pa bo, kot smo že omenili, možno dolgoročne učinke in večje spremembe v vedenjskih vzorcih oceniti šele po daljšem času in na podlagi odločitev, ki so povezane z menjavo generacij.

Predarlsko (Vorarlberg): Tukaj navedene zakonske podlage in subvencijski instrumenti so učinkoviti, kar dokazuje aktivna udeležba vorarlberških kmetov v ponujenih programih. Skoraj 100 % vorarlberških kmetov sodeluje na primer v programu ÖPUL. Rezultat tega je tudi obdelovanje kmetijskih površin na celotnem območju in ohranitev obstoječih tradicionalnih struktur v Vorarlbergu.

Koroška: Plačila v okviru Programa za razvoj podeželja so pomemben sestavni del dohodka na kmetijah. Pomen kmetijstva se je v zadnjih letih znatno spremenil. Če je bila prej v ospredju proizvodna funkcija, je danes glavna naloga hribovskega kmetijstva ohranitev in oblikovanje kulturne krajine kot kapital za turizem.

Morebitne dodatne opombe:

E. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju gorskega gozda (Protokol z dne 27. 2. 1996)

1. člen Protokola Gorski gozd – Cilji

1. Ali skrbite z naslednjimi ukrepi za izvajanje cilja, da se gorski gozd kot sonaravni življenjski prostor ohrani, po potrebi razvije ali poveča in da se izboljša njegova stabilnost?	Da	Ne
Gozdove pomlajujete naravno.	x	
Prizadevate si za dobro strukturirano, stopničasto zgradbo sestojev z rastišču primernimi drevesnimi vrstami.	x	
Uporabljate semena in sadike domorodnih gozdnih vrst.	x	
Preprečujete erozijo in zbitje tal z neškodljivimi načini sečnje in spravila lesa.	Delno	
Morebitne dodatne opombe:		

2. člen Protokola Gorski gozd – Upoštevanje ciljev v politiki na drugih področjih

2. Ali upoštevate naslednje cilje/obveznosti Protokola Gorski gozd v svojih politikah na drugih področjih?	Da	Ne
Obremenitve zraka s škodljivimi snovmi je potrebno postopno zmanjšati na mero, ki ni škodljiva za gozdne ekosisteme. To velja tudi za obremenitve zraka s škodljivimi snovmi, ki prihajajo čez meje.		x ³¹
Stalež parkljaste divjadi je potrebno omejiti na mero, ki brez posebnih varovalnih ukrepov omogoča naravno pomlajevanje rastišču primernih gorskih gozdov.		x ³²
Za mejna območja pogodbenice medsebojno usklajujejo ukrepe za uravnavanje staleža divjadi.		x
Da bi bila ponovno vzpostavljena naravna selekcija pri staležu parkljaste divjadi ter v interesu varstva okolja se spodbuja ponovna naselitev plenilcev v skladu s celotnimi potrebami območja.		x

³¹ Sprejeti niso bili nobeni ukrepi, ki bi bili neposredno vezani na gorski gozd. Še vedno ni sprejeta tretja novela Zakona o gozdovih. Ukrepi glede obremenitev vegetacije z ozonom še vedno ne obstajajo. Prav tako k Zakonu o gozdovih še ni sprejeta tretja Uredba proti onesnaženju zraka, ki škodi gozdu.

³² Tukaj sprejemajo samo regionalne ali lokalne ukrepe. Večinoma gre še vedno za škode zaradi objedanja, ki ogrožajo oziroma preprečujejo pomlajevanje.

Ohranitev gorskega gozda, ki je sposoben opravljati svojo vlogo, ima prednost pred gozdno pašo. Gozdno pašo je potrebno zato tako omejiti ali po potrebi v celoti odpraviti, da se omogoči pomlajevanje gozdov, ki ustrezajo rastišču, preprečujejo poškodbe tal in predvsem ohrani varovalna vloga gozda.	Delno	
Raba gorskega gozda za sprostitev in oddih se usmerja in po potrebi tako omeji, da ne ogroža ohranjanja in pomlajevanja gorskih gozdov. Pri tem je potrebno upoštevati potrebe gozdnih ekosistemov.	x	
Zaradi pomena trajne rabe lesa za narodno gospodarstvo in nego gozdov pogodbenice spodbujajo večjo uporabo lesa iz gozdov, s katerimi se trajnostno gospodari.	Delno	
Skrbeti je potrebno za zmanjševanje nevarnosti gozdnih požarov s primernimi preventivnimi ukrepi in učinkovitim bojem proti požarom.	x	
Ker sonaravno in v izpolnjevanje vseh gozdnih funkcij usmerjeno gojenje gozdov ni možno brez strokovno usposobljenega osebja, je potrebno poskrbeti za zadostno število strokovnega osebja.	Delno	
<p>Morebitne dodatne opombe:</p> <p>Večkrat ni možno odgovoriti samo z da ali ne, saj po eni strani obstajajo različna mnenja zveznih dežel k posameznim točkam, po drugi strani pa se v zvezi z nekaterimi točkami v praksi sprejemajo ukrepi za doseg ciljev, vendar uspehi povsod še niso vidni.</p> <p><i>Štajerska:</i> Cilj zmanjšanja obremenitve zraka z onesnažili se s tem ne zasleduje, saj osnutek 3. uredbe o onesnaženju zraka, ki škoduje gozdovom, že leta čaka na realizacijo. Stalež parkljaste divjadi je pogosto prevelik, tako da pomlajevanje rastišču primernih gorskih gozdov brez posebnih ukrepov ni možno.</p> <p>Vedno znova sprejemajo na lokalni in regionalni ravni različne ukrepe. Vendar smo od rešitve, ki bi veljala za celotno območje Alp, še precej oddaljeni. V tem smislu gre razumeti problematiko pomlajevanja in parkljaste divjadi.</p>		

4. člen Protokola Gorski gozd – Mednarodno sodelovanje

3. Katere izmed naslednjih dejavnosti zasledujete pri mednarodnem sodelovanju? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)	
Skupno vrednotenje razvoja gozdarske politike.	x
Medsebojni posveti pred pomembnimi odločitvami za izvajanje tega protokola.	

Čezmejno sodelovanje vseh pristojnih oblasti, posebej regionalnih uprav in lokalnih skupnosti, za zagotavljanje uresničevanja ciljev tega protokola.	
Spodbujanje mednarodnega sodelovanja med raziskovalnimi in izobraževalnimi institucijami.	x
Spodbujanje mednarodnega sodelovanja med kmetijskimi in okoljskimi organizacijami.	x
Spodbujanje skupnih pobud.	x
Spodbujanje mednarodnega sodelovanja med občili.	
Spodbujanje izmenjave znanja in izkušenj.	x

4. Naredite križec pri obliki (oblikah), ki najbolj opisuje (opisujejo) sodelovanje.	
Bilateralni sporazumi	
Multilateralni sporazumi	
Finančna pomoč	
Dodatno izobraževanje/usposabljanje	x
Skupni projekti	x
Druge oblike	x
Če ste naredili križec pri »druge oblike«, navedite podrobnosti sodelovanja.	
<p><i>Koroška:</i> Projekt programa Interreg IIIa z Italijo »Usklajevanje sistemov na področju gozdarstva« (deželne gozdarske službe Furlanije-Juljske krajine in Koroške, gozdarske izobraževalne ustanove Osoje (Ossiach) in Paluzza, Koroško gozdarsko društvo).</p> <p>Informativne prireditve</p> <p>Skupni projekti, na primer na <i>Tirolskem</i>: NAB – Interreg III b, glej www.tirol.gv.at/nab</p> <p>BMNT ob tem na letni ravni organizira tudi sodelovanje s kuratorijem za gozd v obliki delavnice, na kateri se posvečajo določenemu vidiku Protokola Gorski gozd. Od 2017 so tako potekale delavnice na temo »Gost zrak v gozdu« in »Gorski gozdovi v Avstriji – Alpska konvencija, gozdarsko pravo, varstvo narave«. Leta 2019 bo delavnica namenjena temi gozd in lov.</p>	

Pojasnite, katera oblika (katere oblike) sodelovanja najbolj deluje (delujejo) in zakaj.	
Skupni projekti, na primer na <i>Tirolskem</i> : NAB – Interreg III b; glej: www.tirol.gv.at/nab	

5. člen Protokola Gorski gozd – Podlage za načrtovanje

5. Ali ste izdelali podlage za načrtovanje, ki so potrebne za uresničevanje ciljev, navedenih v tem protokolu?			
Da	Delno	Ne	
Če je odgovor da, ali te zajemajo tudi raziskavo gozdnih funkcij s posebnim upoštevanjem varovalne funkcije ter zadostno poznavanje gozdnih rastišč?			
Da	Delno	Ne	
Katere službe so/so bile za to pristojne?			
<p>Pristojne so gozdarske službe. Zakon o gozdovih 1975 ureja načrtovanje razvoja gozdov za celotno Avstrijo.</p> <p>Na <i>Tirolskem</i> so pripravili načrt razvoja gozdov, kartiranje gozdnih funkcij, kartiranje lokacij v okviru tipizacije gozda in priročnika za gozdarstvo z opisom najpomembnejših gozdnih tipov – oba zadnja priročnika sta dostopna v sistemu tiris kot zemljevida oz. kot informacija v formatu PDF. Pristojni organ je Urad tirolske deželne vlade (Deželna direkcija za gozdarstvo).</p> <p>Na <i>Štajerskem</i> obstaja načrt razvoja gozdov (pripravil ga je deželni glavar), načrt nevarnih območij (BMNT) in deželni koncept varstva gozdov (deželni glavar). Manjkajo pa analize lokacij.</p> <p>BMNT, vključno s svojimi gozdarsko-tehničnimi službami Urada za regulacijo hudournikov in snežnih plazov je pristojno za načrte nevarnih območij.</p>			

6. člen Protokola Gorski gozd – Gospodarska funkcija gorskega gozda

6. Ali priznavate varovalnemu učinku gorskih gozdov, ki v veliki meri varujejo svoje lastno rastišče in predvsem naselja, prometno infrastrukturo, kmetijske površine ipd., prednostni položaj?			
Da	x ³³	Ne	
Če je odgovor da, ali je ravnanje s temi gozdovi usmerjeno k varovalnemu cilju?			
Da	x	Ne	

7. Ali ohranjate gorske gozdove, ki v veliki meri varujejo lastno rastišče ali predvsem naselja, prometne infrastrukture, kmetijske obdelovalne površine in podobno, tam, kjer so?			
Da	x ³⁴	Ne	

³³ Na temelju posebnih obveznosti lastnikov gozdov za gospodarjenje z gozdovi, določil Zakona o gozdovih, kot načelne prepovedi krčenja in dejstvu, da je možno podeliti dovoljenje za krčenje samo v primeru ustreznega velikega (posebnega) javnega interesa, poleg tega samo v povezavi s izravnalnimi ukrepi za nadomestitev varovalnega učinka; posebna določila za varovalne gozdove.

³⁴ V skladu z določbami Avstrijskega zakona o gozdovih; npr. prepoved krčenja; posebne določbe za varstvo gozdov.

8. Ali v gorskih gozdovih v alpskem prostoru vaše države izvajate projekte za nego in izboljšanje varovalnih gozdov?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, katere?			
<p><i>Tirolska:</i> Projekti za gospodarjenje z gozdovi v območju hudournikov in snežnih plazov v prvi vrsti za izboljšanje neposrednega varovalnega učinka gorskega gozda; projekti za saniranje gozdov v višjih legah in varovalnih gozdov, VOLE (Uredba o razvoju podeželja) – projekti za subvencioniranje gospodarjenja z varovalnimi gozdovi</p> <p><i>Spodnja Avstrija/Koroška:</i> Projekti za izboljšanje varovalnih gozdov</p> <p><i>Spodnja Avstrija:</i> Projekti za obdelavo površin</p> <p><i>Zgornja Avstrija:</i> Projekti za gospodarjenje z gozdovi v območju hudournikov in snežnih plazov; projekti za sanacijo varovalnih gozdov v okviru sofinanciranega programa »Razvoj podeželja«; projekti za varovalni gozd v okviru nacionalnega programa (projekti HSS za pogozdovanje v višjih legah in varstvo varovalnih gozdov)</p> <p><i>Štajerska:</i> Projekti za gospodarjenje z gozdovi v območju hudournikov in snežnih plazov, ki jih financirajo iz sklada za varstvo pred elementarnimi nesrečami, projekti za pogozdovanje v visokih legah in za varovalne gozdove, ki jih financirajo iz državnih in deželnih sredstev, projekti za obnovo oziroma izboljšanje varovalne funkcije gozdov, sofinancirani z EU sredstvi</p> <p><i>Spodnja Avstrija:</i> projekti za izboljšanje varovalnih gozdov v okviru gozdarskih subvencij, projekti za gospodarjenje z gozdovi v območju hudournikov in snežnih plazov pod vodstvom gozdarsko-tehnične službe Urada za regulacijo hudournikov in snežnih plazov</p> <p><i>Salzburg:</i> 80 projektov je že zaključenih, 190 projektov je v teku ali v načrtovanju.</p> <p><i>Predarlško (Vorarlberg):</i> Pogozdovanje v višjih legah, sanacija varovalnih gozdov, projekti za gospodarjenje z gozdovi v območju hudournikov in snežnih plazov</p>			

9. Ali v okviru projektov za nego oziroma izboljšanje varovalnih gozdov strokovno načrtujete in izvajate ukrepe, ki so potrebni za ohranitev gorskih gozdov, ki v veliki meri varujejo svoje lastno rastišče in predvsem naselja, prometno infrastrukturo, kmetijske površine ipd.?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, ali pri projektih za nego in izboljšanje varovalnih gozdov upoštevate cilje varstva narave in urejanja krajine?			
Da	x	Ne	

7. člen Protokola Gorski gozd – Gospodarska funkcija gorskega gozda

10. Ali si v gorskih gozdovih, v katerih prevladuje gospodarska funkcija in kjer to zahtevajo regionalne gospodarske razmere, prizadevate, da bi se gospodarjenje z gorskim gozdom lahko razvilo kot vir zaposlitve in dohodka za lokalno prebivalstvo?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kako?

Tirolska: VOLE (Uredba o razvoju podeželja) – projekti za subvencioniranje gospodarjenja z gozdovi, izboljšavo ekonomske situacije lastnikov gozdov in ohranitev konkurenčne sposobnosti gozdarstva ter projekti za gospodarjenje z gozdovi v območju hudournikov in snežnih plazov za izboljšanje neposredne varovalne funkcije gozda.

Koroška: Subvencije na področju gozdarstva, skupnosti za gospodarjenje z gozdovi

Zgornja Avstrija: Ureditev zadostne prometne povezanosti v gozdovih (gradnja gozdnih cest), svetovanja na področju gozdarstva

Štajerska: Subvencijski ukrepi, svetovanje in dodatno usposabljanje

Spodnja Avstrija: Svetovanje, subvencioniranje (npr. infrastrukturna povezanost)

Salzburg: Različne subvencije

Predarlško (Vorarlberg): Subvencijski ukrepi, marketinški ukrepi, vzpostavitev omrežij in skupnega trženja

11. Ali pomlajujete gorske gozdove z rastišču primernimi drevesnimi vrstami?

Da	Delno (glej utemeljitev spodaj)	Ne	
----	---------------------------------	----	--

Če je odgovor da, navedite podrobnosti.

Pomlajevanje gozdov sledi načelu dobre gozdarske prakse. Zahteve glede razmnoževalnega materiala izhajajo iz Zakona o razmnoževalnem materialu za gozdarstvo. V skladu z Zakonom o gozdovih 1975 obstaja obveznost ponovnega pogozdovanja z rastišču primernim razmnoževalnim materialom. Zakon pa ne govori o rastišču primernem razmnoževalnem materialu. Obstajajo sicer stimulacije za rastišču primerno pomlajevanje. Vendar tega ni treba izvajati na celotni površini, česar na velikih površinah tudi ne izvajajo.

Problem, da obstajajo zakonske obveznosti samo za primernost rastišču, se pravzaprav zmanjšuje s tem, da daje Zakon o gozdovih prednost naravnemu pomlajevanju. Avstrijski posnetek stanja gozdov 2000-2002 ter analiza pomlajevanja, ki jo je izvedla Deželna direkcija za gozdarstvo, kaže, da se pri pomlajevanju uporablja vedno več ekološko dragocenih listavcev.

Zgornja Avstrija: Subvencioniranje naravnega pomlajevanja; subvencioniranje pogozdovanja z mešanimi gozdovi z nadzorom primerne porekla gozdnih rastlin (pravilno poreklo mora biti potrjeno na računu ali dobavnici).

Štajerska: Različna gozdarska zakonska določila (predvsem gospodarjenje z varovalnimi gozdovi) so pri subvencijah obvezna.

Spodnja Avstrija: Svetovanje glede naravnega pomlajevanja, subvencije za pogozdovanje le v skladu s priročnikom »Priporočila za gojitev gozdov za gospodarjenje z gozdovi v Spodnji Avstriji« ter cilji glede gozdnosti, ki jih ta priporočila zajemajo.

Salzburg: Naravno pomlajevanje in vzgoja primernih sadik v deželni gozdni drevesnici.

Tirolska: Spodbuja se pomlajevanje z rastišču primernimi drevesnimi vrstami. Vzgoja primernih sadik v deželni gozdni drevesnici. S prizadevanjem za podnebno odporni gorski gozd se sadijo rastišču primerne drevesne vrste.

Predarlško (Vorarlberg): Naravno pomlajevanje in vzgoja domorodnih rastišču primernih sort.

12. Ali pri gospodarskem izkoriščanju gorskih gozdov izvajate to z negovalnim gospodarjenjem, ki varuje tla in gozdne sestoje?

Da	Delno (glej spodaj)	Ne	
----	---------------------	----	--

Če je odgovor da, navedite podrobnosti.

Izkoriščanje gozdov ureja Zakon o gozdovih 1975. Slednji vsebuje posebna določila za obdelavo in izkoriščanje varovalnega gozda ter na splošno za spravljanje in rabo. Poudariti je treba prepoved opustošenja gozdov in prepoved velikega goloseka. Če bi pri rabi gozda povsod postopali bolj obzirno, ne bi bilo toliko poškodb zaradi spravljanja.

Na *Tirolskem* preko tipizacije gozda opredeljujejo prevoznost ali neprevoznost gozdnih površin, s pretežno uporabo žičnih žerjavov na strmih pobočjih pa se zagotavlja negovalno koriščenje gozdov. Vsako rabo opredeli pristojni gozdarski organ, v ta namen so za pomoč na voljo prej navedene podlage že v fazi načrtovanja.

V *Zgornji Avstriji* se to zagotavlja z najboljšim možnim povezovanjem gozdnih površin.

Predarlško (Vorarlberg): Raba na majhnih površinah, prebiralni gozd, subvencioniranje spravljanja z žičnimi žerjavi, spravljanje s konji.

8. člen Protokola Gorski gozd – Družbene in ekološke funkcije gorskega gozda

13. Ali ste sprejeli ukrepe za zagotavljanje pomembnih socialnih in okoljskih funkcij gorskega gozda, kot so zagotavljanje njegovega vplivanja na vodne vire, na podnebno ravnovesje, na varstvo zraka in na varstvo pred hrupom?

Da	x	Ne	
Če je odgovor da, katere?			
<p>V okviru prostorskega načrtovanja na področju gozdarstva in izvedbe Zakona o gozdovih 1975 se upoštevajo socialne funkcije gozda. V skladu z zakonskimi določili je treba v načrtu razvoja gozdov opredeliti tudi vodilne funkcije. To se zagotavlja tudi z uporabo dobre gozdarske prakse.</p> <p><i>Štajerska:</i> Opredeljujejo se s prostorskim načrtovanjem na področju gozdarstva, pravne možnosti za implementacijo pa so še pomanjkljive, ureditev zavarovanih območij v skladu z Zakonom o vodnem pravu.</p> <p><i>Tirolska:</i> Raba gorskega gozda na majhnih površinah se spodbuja v projektih. V vodovarstvenih območjih se upravljajo le majhne površine. V vodozaščitnih območjih je gospodarjenje z gozdovi urejeno z odločbami.</p> <p><i>Predarlško (Vorarlberg):</i> Posebno gospodarjenje z vodovarstvenimi območji</p>			

14. Ali sprejemate ukrepe za zagotavljanje biotske raznovrstnosti gorskega gozda?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, katere?			
<p>Prepoved krčenja v skladu z Zakonom o gozdovih 1975 v veljavnem besedilu.</p> <p>Subvencioniranje in svetovanje za sonaravno gospodarjenje z gozdovi, predvsem v projektih izboljšave varovalnega gozda.</p> <p>Subvencionirajo se predvsem sonaravni mešani sestoji. Ukrep pa bi bilo možno še izboljšati in intenzivirati.</p> <p>Naravni gozdni rezervati, program za ohranjanje genskih osnov, Natura 2000, narodni parki in druga zavarovana območja v skladu z Zakonom o varstvu narave</p> <p>Še vedno pa manjkajo dosledni in učinkoviti ukrepi za zmanjšanje staleža parkljaste divjadi na številnih območjih, zaradi česar se poškodbe zaradi objedanja in s tem segregacija sestoja številnih gorskih gozdov (=izguba biotske raznovrstnosti) ne preprečujejo v zadostni meri.</p> <p><i>Tirolska:</i> Te funkcije so posebej upoštevane pri krčenjih v skladu z Zakonom o gozdovih 1975. Poudariti je treba tudi tukaj subvencijski projekt »Biseri gozda«. Biotska raznovrstnost v gozdu se spodbuja tudi s prizadevanji za podnebno odporen gorski gozd.</p> <p><i>Koroška:</i> Načrt razvoja gozdov v zvezi z izvajanjem Zakona o gozdovih, prostorsko načrtovanje na področju gozdarstva, subvencije za pogozdovanje in izboljšave stanja gozdov, 50.000 ha gozdov se nahaja v zavarovanih območjih, subvencije za vzpostavljanje mešanih</p>			

gozdov in naravno pomlajevanje, projekti za ohranitev sestojev, bogatih s tisami (*Taxus baccata*).

Zgornja Avstrija: Subvencioniranje gozdno-ekoloških ukrepov (sajenje redkih drevesnih vrst, drevesa za žolne in odmrla drevesa, ptičje gnezdnice, zaščita mravelj)

Štajerska: Certificiranje, subvencije, opazovanje (biotska raznovrstnost), evalvacija

Salzburg: Sonaravno gozdarstvo

Predarlško (Vorarlberg): Kartiranje gozdne vegetacije, kartiranje biotopov

15. Ali sprejemate ukrepe za zagotavljanje rabe gozda za sprostitev in doživljanje narave?

Da

x

Ne

Če je odgovor da, katere?

V skladu s 33. členom Zakona o gozdovih 1975 lahko vsakdo stopi v gozd in se tam zadržuje zaradi sprostitve in oddiha.

Tirolska: V okviru deželnega programa »Skupaj doživeti gorski svet Tirolske / Bergwelt Tirol Miteinander Erleben« se pripravljajo skupne rešitve zainteresiranih skupin pri konfliktnih v prostočasnem prostoru, izvaja se osveščanje in izboljšuje ponudba tam, kjer je nujno za usmerjanje tistih, ki v gozdu iščejo sprostitev. Gozdne in planinske poti so v okviru »tirolskega modela za gorsko kolesarjenje« na voljo rekreativcem. Omrežje sprehajalnih oz. pohodniških poti se stalno izboljšuje z javno podporo (na primer načrti za urejanje prostora). Poleg tega subvencioniranje in svetovanje za sonaravno gospodarjenje z gozdovi, predvsem v projektih za izboljšavo varovalnih gozdov. Subvencijski projekt dežele Tirolske »Biseri gozdov«.

Štajerska: Možnost proste hoja po gozdovih (z nekaj izjemami) na osnovi zakonskih določil, ureditev narodnega in naravnega parka, opredelitev rekreacijskih gozdov, subvencijski ukrepi za izboljšavo rekreacijske funkcije gozdov.

Predarlško (Vorarlberg): Gozdne učne poti, gozdne doživljajske poti, koncept sprehajalnih poti; leta 2008 so pripravili celostni sveženj za izvajanje enotnega omrežja rut za voznike gorskih koles v vsej deželi; njegova umestitev sodi med cilje vorarlberške turistične usmeritve 2010+.

9. člen Protokola Gorski gozd – Odpiranje gozda

16. Ali sprejemate za preprečevanje škod, za sonaravno gospodarjenje in nego ukrepe za odpiranje gozda, ki jih skrbno načrtujete in izvajate, in ki upoštevajo zahteve varstva narave in krajine?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

10. člen Protokola Gorski gozd – Naravni gozdni rezervati

17. Ali ste določili naravne gozdne rezervate v zadostnem obsegu in številu ter z njimi ravnali tako, da lahko zagotovijo naravno dinamiko in raziskovanje, in ste v njih načelno ustavili vsako rabo ali jo prilagodili cilju rezervata?			
Da	x ³⁵	Ne	
Če je odgovor da, koliko naravnih gozdnih rezervatov ste določili v alpskem prostoru vaše države in kako velik je njihov delež v celotni gozdni površini?			194 rezervatov v skupni površini 8.546 ha. Delež v celotni gozdni površini znaša manj kot 0,5 %. ³⁶

18. Če ste določili naravne gozdne rezervate, ali so v njih zastopani po možnosti vsi ekosistemi gorskega gozda?			
Da		Ne	x ³⁷

19. Ali zagotavljate potrebno varovalno funkcijo gozdnega sestoja naravnih gozdnih rezervatov?			
Da		Ne	Delno

20. Ali določate naravne gozdne rezervate v zasebnem gozdu načelno v skladu z dolgoročno učinkovitim dogovorjenim varstvom narave?			
Da	x	Ne	

Večinoma s pogodbenim varstvom narave s strani države (20 let z možnostjo podaljšanja, delno tudi s (sočasnim) izkazovanjem v okviru deželnih zakonov o varstvu narave, npr. *Salzburg*).

³⁵ Prometna povezanost z gozdnimi cestami na splošno ne upošteva zahtev varstva narave in krajine. Zato vedno znova prihaja do konfliktov med varstvom narave in gozdarstvom.

³⁶ V zvezni deželi Tirolski obstaja 47 naravnih gozdnih rezervatov (površina 3,243 ha). Dežela Tirolska upravlja 10 naravnih gozdnih rezervatov (enega skupno z upravo narodnega parka Visoke Ture), uprava narodnega parka upravlja 1 naravni gozdni rezervat (površina 11 naravnih gozdnih rezervatov: 402 ha). Letna odškodnina znaša 32.000 evrov. Zvezna država upravlja v zvezni deželi Tirolski 24 naravnih gozdnih rezervatov (3000 ha površin). Gozdarsko društvo pa upravlja v zvezni deželi Tirolski 13 naravnih gozdnih rezervatov (138 ha).

³⁷ Za to si prizadevajo, vendar še ni doseženo. Dosego tega cilja ogrožajo aktualni proračunski problemi.

21. Ali sodelujete in ali ste pri načrtovanju in določanju čezmejnih naravnih gozdnih rezervatov sodelovali z drugimi pogodbenicami, kolikor je bilo to potrebno?

Da		Ne	x
----	--	----	---

11. člen Protokola Gorski gozd – Spodbude in nadomestila

22. Ali zadostno spodbujate gospodarjenje z gozdovi – še posebej ukrepe, navedene v 6. do 10. členu Protokola Gorski gozd – ob upoštevanju oteženih gospodarskih razmer v alpskem prostoru in glede na storitve, ki se opravljajo pri gospodarjenju z gorskimi gozdovi?

Da	Delno	Ne	
----	-------	----	--

Če je odgovor da, navedite podrobnosti (pogoji za subvencije, vrsta subvencij, uporabljena finančna sredstva itd.)

Glej Program razvoja podeželja

Subvencijski znesek leta 2003 je znašal 7,8 mio. evrov, leta 2004 pa 7,2 mio. evrov.

Tirolska: Subvencije se odobravajo samo pri uvajanju ukrepov za pomlajevanje na majhnih površinah – spravljanje z žičnimi žerjavi, poleg tega za ukrepe negovanja gozdov in gradnjo poti v gozdu z varovalno funkcijo.

Zgornja Avstrija: Subvencioniranje v okviru »Razvoja podeželja« v obliki dotacij; v 4 mejnih okrajih Steyr, Kirchdorf, Gmunden in Vöcklabruck letno izplačajo okoli 1,4 mio. evrov subvencijskih sredstev za obe zgoraj navedeni področji.

Spodnja Avstrija: Subvencije v okviru Programa razvoj podeželja 2014-2020. Subvencije in stopnje subvencij bi se lahko še bolje prilagodile pogojem gospodarjenja v varovalnem gozdu.

Predarlško (Vorarlberg): Sklad za reševanje gozdov

23. Ali imajo lastniki gozda pravico do primerne in storitvi ustreznega nadomestila, če se v okviru gospodarjenja z gorskimi gozdovi zahtevajo storitve, ki presegajo obstoječe s pravnimi predpisi predvidene obveznosti, in katerih nujnost je utemeljena v projektih?

Da	Delno	Ne	
----	-------	----	--

Če je odgovor da, navedite podrobnosti.

Če je nujnost storitve, ki presega zakonski okvir, v projektu utemeljena, se praviloma tudi izplača primerno nadomestilo.

Tirolska: Vse subvencije so vezane na ukrepe in predstavljajo s tem posredno nadomestilo za ohranitev gozdnih funkcij, ki so v javnem interesu.

Zgornja Avstrija: V okviru projektov za varovalni gozd v Programu razvoj podeželja se ukrepi za izboljšavo varovalne funkcije gozda subvencionirajo z do 80 % neto stroškov. Subvencionirani ukrepi v teh primerih presegajo zakonske obveznosti za ohranitev varovalnega gozda, saj jih ni možno pokriti iz prihodka gospodarjenja z gozdovi.

Predarlško (Vorarlberg): Sklad za reševanje gozdov

24. Ali ste ustvarili potreben instrumentarij za financiranje ukrepov za spodbude in nadomestila?

Da		Ne	Delno
----	--	----	-------

Če je odgovor da, ali upoštevate pri financiranju poleg narodnogospodarskih prednosti za celotno prebivalstvo tudi interese posameznika?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, navedite vzpostavljen instrumentarij za financiranje ukrepov za spodbude in nadomestila.

Tirolska: Direktiva o žičnih žerjavih v okviru subvencij na področju gozdarstva.

Program razvoj podeželja; projekti upravljanja površin

12. člen Protokola Gorski gozd – Dopolnilni ukrepi

25. Ali ste sprejeli strožje ukrepe, kot so ukrepi, predvideni v protokolu?

Da		Ne	x
----	--	----	---

Če je odgovor da, katere?

Težave pri izvajanju Protokola Gorski gozd

26. Ali ste imeli oz. imate težave pri izvajanju protokola?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, katere?

Na *Tirolskem* sta objedenost od divjadi in gozdna paša lokalno (predvsem v severnih Apneniških Alpah) znatna ovira za projekte izboljšave varovalnega gozda.

S ciljem izboljšanja je bila v novelo Zakona o lovu vključena dinamika pomlajevanja, instrument, ki prostorsko prikazuje informacije o razvoju mladega gozda in vplivih zaradi guljenja in objedanja prežvekovalcev. Poleg drugih tem je treba v okviru letnih razgovorov, ki se opravijo pred lovno sezono – in so bili prav tako uvedeni kot novost – spregovoriti o rezultatih dinamike pomlajevanja ter po potrebi tudi o nujnih ukrepih v okviru načrtovanja odstrela.

Izvajanje za izboljšavo varovalnih gozdov otežujejo neugodne razmere glede lastništva gozdov, kot npr. služnostna pravica za gozd, pa tudi majhen zasebni gozd.

Vrednosti škodljivih snovi v zraku so pri ozonu makroprostorsko, pri dušikovih oksidih pa na območju dolin nad mejnimi vrednostmi, predpisanimi za dolgoročno zaščito gozdnih ekosistemov. Vnosi dušika prek padavin so predvsem v predalpskem območju nad kritično mejo.

Na *Koroškem* niso sprejeli nobenih konkretnih ukrepov za izvajanje protokola. Nimajo izvedbene strategije, ki bi se nanašala konkretno na ta protokol.

Zgornja Avstrija: Stalež parkljaste divjadi je treba prilagoditi zmogljivosti biotopa, saj na okoli 43 % površine varovalnih gozdov v Zgornji Avstriji, ki bi jih bilo treba pomladiti (varovalni gozd – donosen ali ne), objedanja od parkljaste divjadi preprečujejo zadostno pomlajevanje.

Štajerska: Zaradi pomanjkanja virov (finančnih in kadrovskih) posameznih določil Protokola Gorski gozd niso uresničili. Primanjkujejo planske osnove, kot npr. kartiranje lokacij za gorske gozdove in finančni viri za subvencioniranje in izplačila nadomestil za opravljene storitve.

Predarlško: Škode zaradi divjadi;

- Za izboljšavo so v novelo Zakona o lovu vključili poleg redne izmenjave mnenj o načelnih vprašanjih lova tudi vsakoletni dialog, ki se ga morajo udeležiti predstavniki interesnih skupnosti in uradnih organov s področja lova, gozdarstva in varstva narave.
- V okviru dogovarjanja o odstrelu poročajo med drugim o projektih, ki bi lahko pomembno negativno vplivali na lov ali na življenjski prostor divjadi.
- Za preprečitev škode zaradi divjadi, ki bi lahko ogrozila gozd, ali za izboljšavo življenjskega prostora divjadi lahko uradni organ predpiše ogled na kraju samem.

Sistem za nadzor nad škodo zaradi divjadi (WSKS) v Vorarlbergu služi objektivnemu ugotavljanju in oceni škode, ki jo je povzročila divjad. Obstoječi sistem WSKS je bil v okviru evalvacije leta 2017 dopolnjen z boljšim sistemom monitoringa glede stanja gozda in vplivih

zaradi divjadi. Trenutno se izvaja ta nov sistem monitoringa, ki naj bi bil v prihodnje bistvena podlaga pri načrtovanju odstrela.

Ocena učinkovitosti sprejetih ukrepov

27. Ocenite učinkovitost sprejetih ukrepov!

Na *Tirolskem* se je delež starih gozdov spričo intenzivnih prizadevanj pri izboljšanju varovalnih gozdov zmanjšal. Vedno bolj se koristi tudi les iz varovalnih gozdov. Varovalna funkcija gozdov se stalno izboljšuje. Gozd prispeva bolj kot v preteklosti k zagotavljanju zaslužka kmetov – lastnikov gozdov.

Morebitne dodatne opombe:

F. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju turizma (Protokol z dne 16. 10. 1998)

2. člen Protokola Turizem – Mednarodno sodelovanje

1. Ali si prizadevate za okrepljeno mednarodno sodelovanje med posameznimi pristojnimi institucijami, katerega cilj je povečanje veljave mejnih območij z usklajevanjem turističnih in prostočasnih dejavnosti, ki so sprejemljive za okolje?			
Da	x	Ne	
Naredite križec pri obliki (oblikah), ki najbolj opisuje (opisujejo) sodelovanje.			
Bilateralni sporazumi			x
Multilateralni sporazumi			x
Finančna pomoč			x
Dodatno izobraževanje/usposabljanje			x
Skupni projekti			x
Druge oblike			x
Če ste naredili križec pri »druge oblike«, navedite podrobnosti sodelovanja.			
<p><i>BMNT</i> podpira pobudo Youth Alpine Interrail, v okviru katere imajo mladi možnost za nakup ugodnejše vozovnice za javna prevozna sredstva (50-80 evrov) in z njo potujejo mesec dni po Alpah.</p> <p>Skupaj z nemškim Zveznim ministrstvom za okolje (BMU) smo leta 2018 prvič izvedli natečaj »ClimaHost«, v okviru katerega se nagradijo hoteli in gostinske obrate, ki si posebej prizadevajo za ukrepe na področju varstva podnebja in energetske učinkovitosti.</p> <p>Skupne konference za senzibilizacijo in izmenjavo dobre prakse: npr. alpski dan turistične mobilnosti 2017 ali prireditve na svetovni dan turizma ter v povezavi s cilji trajnostnega razvoja (Sustainable Development Goals).</p> <p>Glej tudi točko B (Splošne obveznosti iz Alpske konvencije) v II. poglavju (Splošne obveznosti na področju urejanja prostora in trajnostnega razvoja), 4. vprašanje</p>			
Pojasnite, katera oblika (katere oblike) sodelovanja najbolj deluje (delujejo) in zakaj.			
<p>Program Evropske unije Interreg – projekti za področje turizma s trajnostno in celostno filozofijo turizma</p> <p>Bilateralni sporazumi, kot kooperacijski sporazum za čezmejno sodelovanje in razvoj projekta na področju turizma med gornjeavstrijskim turizmom in južnočeško centralo za turizem ali dogovor o</p>			

čezmejnem sodelovanju in sodelovanju pri razvoju projektov na področju turizma med Štajersko in Slovenijo s poudarkom na »Gibanju v naravi«.

Dodatno usposabljanje/trening, kot v okviru projekta Sprehodi - norveška hoja - wellness« – Mühlviertel – južna Češka (glej spodaj)

Skupni, čezmejni razvoj proizvodov na temo piva med vzhodno Bavarsko, Zgornjo Avstrijo in južno Češko

»Projekti Evropske unije »Alps Mobility II – Alpine Pearls« (vodilni partner: BMNT), »Alpine Awareness«, Transdanube.Pearls in Last Mile

5. člen Protokola Turizem – Obvladovanje ponudbe

2. Ali ste razvili smernice, razvojne programe, sektorske načrte za trajnosten turistični razvoj v skladu s cilji protokola?				
Da	x	Ne		
Če je odgovor da, ali ste jih že implementirali?				
Da	x	Ne		
Ali sta razvoj in implementacija potekala na za to najprimernejši ravni?				
Da	x	Ne		
Če je odgovor da, ali smernice, razvojni programi in sektorski načrti omogočajo presojo in primerjavo prednosti in slabosti načrtovanega razvoja z naslednjih vidikov?			Da	Ne
Z vidika družbenogospodarskih posledic za tamkajšnje prebivalstvo.			Delno	
Z vidika posledic za tla, vodo, zrak, naravno ravnovesje in krajino ob upoštevanju posebnih ekoloških danosti, naravnih virov in meja sprejemljivosti ekosistemov.			Delno	
Z vidika posledic za javne finance.			Delno	

3. Ali ste za celotno območje pripravili načrte, ki zagotavljajo trajnostni regionalni razvoj ob upoštevanju vseh zahtev glede rabe (turizem, promet, kmetijstvo in gozdarstvo, poselitveni prostor)?			
Da	x	Ne	

4. Ali izvajate pri načrtovanju in urejanju površin za turistično rabo presoje vplivov na okolje?			
Da	x	Ne	
Ali obstajajo za to pravni predpisi?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, katere?			
Presoja vplivov na prostor in okolje na <i>Štajerskem</i>			
Presoja vplivov na prostor in okolje na <i>Koroškem</i>			
<i>Zgornjeavstrijski zakon o urejanju prostora, če je za to potrebna opredelitev namenske rabe površine, Zgornjeavstrijski zakon o varstvu narave;</i>			

5. Če ste razvili smernice za trajnosten razvoj turističnih destinacij, pojasnite katere.			
<i>BMNT: Vzorčni načrt za turizem: opredeljuje poti, ideje in podlage, ki bi lahko bile pomembne za turizem. Postavlja smernice za trajnostni nadaljnji razvoj turistične destinacije Avstrije v naslednjih letih. Pomembno je, da je trajnost opredeljena v vseh treh dimenzijah prihodnje turistične politike.</i>			
<i>Zvezne dežele</i>			
<ul style="list-style-type: none"> - <i>Štajerska</i> je leta 2015 objavila turistični vzorčni načrt. - Priročnik za turizem in prosti čas za <i>Zgornjo Avstrijo</i> 2011-2016 - Deželni koncept turizma za <i>Zgornjo Avstrijo</i> 2004-2007 - Na <i>Tirolskem</i> so leta 2015 predstavili turistični koncept »<i>Tirolska pot 2021</i>«. - <i>Koroški narodni park</i> – načrti upravljanja, EU Life Projekt Zgornja Drava ali Naravni prostor Belo jezero (Weißensee). 			

6. Ali ste lokalno prebivalstvo vključili v razvoj smernic?			
Da	x ³⁸	Ne	

7. Če ste razvili smernice, razvojne programe in sektorske plane, ali vsebujejo naslednje? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)			
--	--	--	--

³⁸ Prek Oddelka za obrt v Zgornji Avstriji.

Razvoj konceptov in ponudb za sonaraven turizem.	X
Izdaja certifikatov in okoljskih znakov za turistične ponudbe.	X
Spodbujanje in uvajanje sistemov za okoljski menedžment.	X
Drugo	
Če ste naredili križec pri eni ali več navedenih možnosti, navedite podrobnosti.	
<p><i>BMNT:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Vzpostavitev avstrijskega okoljskega znaka kakovosti v turizmu z ustreznim pristopom za podjetja in destinacije - Okrepljen razvoj turističnih destinacij za doseg vzročnih regij na področju podnebja in energije - Skupnosti za obnovljive vire energije kot priložnost za turistična podjetja in destinacije, možnost subvencioniranja, npr. v okviru programa za 100.000 fotonapetostnih panelov in malih zalogovnikov. <p>Koncepti z vidika zdravega preživljanja prostega časa v ekološko nedotaknjenem okolju.</p> <p><i>Zgornja Avstrija:</i> Projekt »dežela užitka«; sodelovanje z avstrijskimi zveznimi železnicami v zvezi z okolju prijaznim prihodom</p> <p>Podeljevanje okoljskega znaka turističnim obratom na <i>Štajerskem</i>.</p>	

6. člen Protokola Turizem – Usmeritve turizma

8. Ali pri razvoju turizma upoštevate načela varstva okolja in ohranjanja krajine?			
Da	X	Ne	

9. Ali spodbujate turistične projekte, ki varujejo krajino in so sprejemljivi za okolje?			
Da		Ne	X

10. Ali s politiko krepite konkurenčnost <u>sonaravnega</u> turizma v alpskem prostoru?			
Da	X	Ne	
Če je odgovor da, kako?			
Povečevanje atraktivnosti ponudb, med drugim z okoljskimi kakovostnimi standardi			
Spodbujanje alpske infrastrukture (ukrepi ohranjanja pri planinskih kočah)			

11. Ali dajete prednost ukrepom, ki spodbujajo inovacije in uvajanje novih oblik ponudbe?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, katere? Navedite tudi primere.			
<ul style="list-style-type: none"> - Štajerska – dežela kolesarjev - Projekt »Eno samo zdravje« v parkih narave na Štajerskem - Zdravstveno-turistični projekti, zlasti v regiji Ausseerland Salzkammergut - Spiritualne in romarske poti na Štajerskem - Koroška – dežela kolesarjev - Deželna razstava o doživetjih v in na vodah na Koroškem »Koroška, bogata z vodami« („kärnten.wasserreich“) - Življenjski prostor ob Dravi - Sonaravne turistične kmetije na območju Nockregion - Kulturna krajina Lesachtal - Spiritualne in romarske poti - Koroška jezer s kakovostjo pitne vode 			

12. Ali si na območjih z močnim turističnim prometom prizadevate za uravnoveženost med intenzivnimi in ekstenzivnimi oblikami turizma?			
Da	x	Ne	

13. Ali upoštevate pri ukrepih, ki jih je potrebno spodbujati in ki jih spodbujate, naslednje vidike?	Da	Ne
Pri intenzivnem turizmu: prilagoditev obstoječih turističnih objektov in njihove opreme ekološkim zahtevam.	x	
Pri intenzivnem turizmu: razvoj novih objektov v skladu s cilji protokola.	x	
Pri ekstenzivnem turizmu: ohranjanje ali razvoj sonaravne in za okolje sprejemljive turistične ponudbe.	x	
Pri ekstenzivnem turizmu: dviganje vrednosti naravne in kulturne dediščine turističnih območij.	x	

7. člen Protokola Turizem – Pospeševanje kakovosti

14. Ali je politika vaše države stalno in dosledno usmerjena v kakovostno turistično ponudbo v celotnem alpskem prostoru in ali upošteva zlasti ekološke zahteve?			
Da	x	Ne	

15. Ali spodbujate izmenjavo izkušenj z drugimi pogodbenicami in izvajanje skupnih programov za izboljšanje kakovosti predvsem na naslednjih področjih?	Da	Ne
Vključitev turističnih objektov in naprav v krajino in naravno okolje.		x
Urbanizem, arhitektura (novogradnje in <u>prenova vasi</u>).		
Nastanitveni objekti in ponudbe turističnih storitev.	x	
Uvajanje novih oblik turistične ponudbe v alpskem prostoru z večjim poudarkom na kulturnih prireditvah na posameznih območjih.	x	
Navedite primere za področja, pri katerih ste odgovorili pritrdilno.		
<ul style="list-style-type: none"> - »Ugodje na podeželju« (življenje na vzhodnoštajerskih kmetijah) - Arhitektura v štajerski deželi vina - Izboljšava kakovosti v štajerskih smučarskih območjih - Sodelovanje med zgodovinskimi mesti v alpskem prostoru, za Tirolsko npr. Hall na Tirolskem, Schwaz, Rattenberg, itd. Predvsem sodelujejo s partnerji z območja Južne Tirolske/Trentina/Belluna. - Skupne ponudbe (Gruppo Italia in druge) - Zgodovinska pohodniška pot Via Claudia Augusta - Izboljšanje kakovosti v smučarskih območjih brez gradnje nove infrastrukture - Kulturni spomeniki in zgodovinski viri v osrednjem delu Koroške - Pobude koroških Slovencev za ohranitev kulturne identitete - Ekoturistične ponudbe omrežja »Alpine Pearls - Alpski biseri« v šestih alpskih državah (Slovenija, Avstrija, Nemčija, Francija, Švica, Italija) 		

8. člen Protokola Turizem – Usmerjanje turističnih tokov

16. Ali sprejemate ukrepe za usmerjanje turističnih tokov v zavarovanih območjih?			
Da	x	Ne	

17. Ali sprejemate ukrepe za usmerjanje turističnih tokov zunaj zavarovanih območij?			
Da	x	Ne	

9. člen Protokola Turizem – Omejitve razvoja zaradi naravnega okolja

18. Ali usklajujete razvoj turizma s posebnostmi okolja in razpoložljivimi viri kraja in regije?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kako?			
Turistične organizacije upoštevajo trajnostne in okolju prijazne razvojne scenarije Omrežja sprehajalnih poti, nezazidani prostori, sistemi usmerjanja prometa, uporaba avtohtonega gradbenega materiala			

19. Ali projekte, ki bi lahko znatno vplivali na okolje, predhodno ovrednotite?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, ali upoštevate rezultate tega ovrednotenja pri odločanju?			
Da	x	Ne	

10. člen Protokola Turizem – Območja miru

20. Ali ste določili območja miru, na katerih se odpovedujejo urejanju prostora v turistične namene?			
Da	x	Ne	

11. člen Protokola Turizem – Politika razvoja nastanitvenih zmogljivosti

21. Ali pri politiki razvoja nastanitvenih zmogljivosti z naslednjimi ukrepi upoštevate omejenost razpoložljivega prostora?	Da	Ne
Dajanje prednosti komercialnim nastanitvenim enotam.	x	
Obnova in uporaba obstoječih objektov.	x	
Posodabljanje in izboljšanje kakovosti obstoječih nastanitvenih zmogljivosti.	x	

12. člen Protokola Turizem - Žičnice

22. Ali zagotavljate, da se pri izdajanju novih dovoljenj za žičnice upoštevajo tudi ekološke in krajinske zahteve?			
Da	☒	Ne	☐
Če je odgovor da, s katerimi instrumenti oziroma pravnimi predpisi?			
<p><i>Koroški koncept za zimsko infrastrukturo</i></p> <p><i>Tirolski program za žičnice in smučišča 2018</i></p> <p><i>Na Štajerskem so naročili različne študije na temo podnebje, smučišča ...</i></p>			

23. Ali predvidevajo nova obratovalna dovoljenja in koncesije za žičnice umik (razstavitev in odstranitev) starih naprav?			
Da	☒	Ne	☐

24. Ali predvidevajo nova obratovalna dovoljenja in koncesije za žičnice zasaditev sproščenih površin predvsem z domorodnimi rastlinskimi vrstami?			
Da	☒	Ne	☐

Trinajsti člen Protokola Turizem – Promet in prevoz turistov

25. Ali ste v obdobju poročanja spodbujali ukrepe, katerih cilj je omejevanje prometa z motornimi vozili v turističnih krajih?			
Da	☒	Ne	☐
Če je odgovor da, katere?			
<p>Na <i>Štajerskem</i> dajejo prednost vzpostavitvi sistemov mikro javnega prometa.</p> <p><i>Zgornja Avstrija</i>: v sodelovanju z avstrijskimi zveznimi železnicami so pripravili ustrezne ponudbe, kot npr. Snow&Fun-Ticket ali enosmerno vozovnico za skupine kolesarjev</p> <p><i>Tirolska</i>: Združenje nosilcev prometa Tirolske (VVT) želi s konceptom regijske avtobusne linije ustvariti privlačno alternativno ponudbo individualnemu prometu, z usklajenimi voznimi redi in ugodnimi prestopnimi povezavami. V turistično intenzivnih regijah ti koncepti za avtobusne povezave znatno prispevajo k razbremenitvi cestnega omrežja v turističnih centrih.</p> <p><i>Cilji teh prometnih konceptov so na splošno:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zagotovitev in razširitev regionalne avtobusne ponudbe 			

- Izboljšana dostopnost do sedaj prometno nepovezanih območij in njihovo vključevanje v prometno omrežje Prometnega združenja Tirolske (VVT).
- Dolgoročna zagotovitev financiranja
- Uporaba sodobnih vozil
- Oblikovanje voznega reda, prilagojenega ciljnim skupinam (vožnja na delo in z dela, šolarji, turisti)
- Izdelava blagovne znamke z močno regionalno povezavo; implementacija enotnega dizajna in dolgoročne strategije upravljanja

26. Ali ste omejili individualni promet z motornimi vozili?

Da		Ne	x
----	--	----	---

27. Ali podpirate zasebne ali javne pobude za boljšo dostopnost turističnih krajev in središč z javnimi prevoznimi sredstvi in spodbujate turiste k uporabi takega prevoza?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kako?

BMNT:

Že dolga leta si ministrstva, pristojna za turizem, promet in okolje, s stalnimi ukrepi prizadevajo za boljšo povezanost turizma in prometa ter za močnejše osveščanje glede nujnosti, da je treba v turizmu poiskati druge rešitve mobilnosti. Leta 2013 je bila ustanovljena delovna skupina na temo »trajnostne mobilnosti v turizmu« s predstavniki iz ministrstev, pristojnih za področja turizma, prometa in okolja, da bi na eni strani intenzivirali interno izmenjavo mnenj ter na drugi strani učinkoviteje dosegli prizadete deležnike. Od takrat se organizirajo skupne informativne prireditve in delavnice (npr. dnevi mobilnosti v turizmu, platforma »Trajnostna mobilnost v turizmu«, Rail Tour), izdajajo se brošure (npr. navodilo »Kako lahko moja turistična destinacija postane trajnostno mobilna«, priročnik »Trajnostna mobilnost v turizmu«), prirejajo se strokovna predavanja in objavljajo članski v strokovni literaturi.

Te skupne pobude so v tej panogi zdaj že deležne velikega zanimanja, zelo se ceni povezovanje med prometom in turizmom, možnosti neposredne izmenjave pa so izpostavljene kot primeri dobre prakse.

Sodelovanje z avstrijskimi železnicami ÖBB za »kolesarsko pot ob Dravi«, prometni model ob Belem jezeru (Weißensee), parkirna hiša Heiligenblut, glej tudi 1. vprašanje

Štajerski projekti, glej tudi 25. vprašanje

Sonaravna turistična ponudba omrežja »Alpine Pearls« v 22 občinah v 6 alpskih državah;

Vzorčni projekt »Sonaravna mobilnost – turizem brez avtomobilov« v Werfenwengu.

14. člen Protokola Turizem – Posebne tehnike urejanja površin

28. Ali potekajo gradnja, vzdrževanje in obratovanje smučišč tako, da se čim bolj varuje krajina?			
Da	x	Ne	
Ali pri tem upoštevate naravno ravnovesje in občutljivost biotopov?			
Da	x	Ne	

29. Ali je dovoljena uporaba naprav za zasneževanje?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, pod kakšnimi pogoji izdajate dovoljenja za uporabo naprav za zasneževanje in kateri pravni predpisi urejajo njihovo uporabo? Pojasnite predvsem, kako ugotavljate primernost vodnih in ekoloških razmer za uporabo naprav za zasneževanje.			
Za zasneževalne naprave je obvezno vodnopravno dovoljenje (Zakon o vodnem pravu 1959). Pri vzorcih vode iz površinskih voda je treba paziti na zadosten pretok rezidualne vode in zadostno kakovost vode (najmanj kakovost kopalne vode), pri uporabi izvirov pa na zagotavljanje lokalne potrebe po pitni vodi.			

30. Ali omejujete spreminjanje terena?			
Da	x	Ne	

31. Ali se preurejene površine zazelenijo predvsem z domorodnimi rastlinskimi vrstami?			
Da	x	Ne	

15. člen Protokola Turizem – Športne dejavnosti

32. Ali ste sprejeli ukrepe za usmerjanje športnih dejavnosti na prostem?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kako?			

Tirolska:

Projekt »Označevanja sprostitutvenega prostora Tirolske« zajema enoten sistem označevanja za celotno območje Tirolske za pohodniške poti, kolesarske poti, kolesarske tekmovalne poti, rute za gorske kolesarje, ture za smučarje in borderje ter smučarske rute prostega sloga, proge za smučarske ture, tekaške smučarske proge, itd.); projekt pa zajema poleg zahtev, da se postavlja čim manj naprav in opreme, ki bi škodila naravi, tudi dodatne napise, ki opozarjajo na posebej občutljiva območja v naravi (npr. »zavarovana dobrina ruševce-divji petelin«, »zavarovana dobrina rjavi jelen« itd.) ter s tem ustrezno usmerjajo obiskovalce.

Enotni sistem usmerjanja obiskovalcev v naravnih parkih Tirolske.

Opredeletev stez za gorsko kolesarjenje; *Zgornjeavstrijski* koncept kolesarskih povezav, *Zgornjeavstrijski* koncept gorskih in pohodniških poti

33. Ali obstajajo omejitve za motorizirane športe?

Da	☒	Ne	☐
----	-------------------------------------	----	--------------------------

Če je odgovor da, katere?

V skladu z uredbo *tirolskega* deželnega glavarja k Zakonu o plovbi, Dež. ur. l. št. 56/1998 je plovba po tirolskih jezerih z vozili in plovili z motorji z notranjim zgorevanjem ter z elektromotorji nad 500 vatov prepovedana.

V skladu s črko a 1. odst. 5. člena Tirolskega zakona o varstvu narave 2005 je v zvezni deželi Tirolski organizacija športnih tekmovanj z motornimi vozili, ki jih poganja motor z notranjim zgorevanjem, načelno prepovedana.

V skladu s črko c 1. odst. 5. člena TNSchG 2005 je na tekočih naravnih vodotokih prepovedana uporaba plovil, ki jih poganja motor z notranjim zgorevanjem (obstajajo pa izjeme!).

Za pristajanje in vzletanje z motornimi zračnimi plovili nad 1.700 m v povezavi s športnimi prireditvami je treba pridobiti dovoljenje.

V *Zgornji Avstriji* obstaja v poletnih mesecih prepoved vožnje z motornimi čolni z motorji z notranjim zgorevanjem na jezerih na območju Salzkammergut.

Na *Štajerskem* je zasebna vožnja z vozili z motorji z notranjim izgorevanjem na vseh stoječih vodah načelno prepovedana. Ta prepoved pa ne velja za električne čolne.

16. člen Protokola Turizem – Dovoz z zračnimi plovili

34. Ali je dovoljeno izkrcanje iz zračnih plovil v športne namene zunaj letališč?

Da	☒	Ne	☐
----	-------------------------------------	----	--------------------------

Če je odgovor da, pod kakšnimi pogoji? Navedite predvsem kraje in krajevne danosti, kjer je to dovoljeno ter obseg, v katerem je to dovoljeno. Navedite tudi predpise, ki urejajo izkrcanje iz zrakoplovov v športne namene zunaj letališč.

V skladu z 2. odst. 9. člena Zakona o zračnem prometu je vzletanje in pristajanje zunaj letališč, če gre za civilne lete, možno le z dovoljenjem deželnega glavarja. Dovoljenje pa se lahko dodeli, če temu ne nasprotujejo javni interesi ali če javni interes za vzletanje in pristajanje zunaj letališč prevladuje nad javnim interesom, ki temu nasprotuje. Dovoljenje je časovno omejeno, če je to potrebno za zavarovanje javnih interesov, pa se predpišejo tudi dodatni pogoji in predpisi. Dovoljenje je potrebno nemudoma preklicati, če niso ali niso več izpolnjeni pogoji, na temelju katerih je bilo dovoljenje izdano, ali če se dodatni pogoji in predpisi kršijo. Dovoljenje velja za različne kraje. Če prostor pristojni službi ni znan, si mora izvedenec za zračni promet ogledati, ali je prostor primeren. Kot športna tekmovanja pridejo v poštev predvsem tekmovanja zmajarjev ali paraglajting, tekmovanja balonarjev ali padalcev.

17. člen Protokola Turizem – Razvoj gospodarsko manj razvitih območij

35. Ali ste proučili in razvili rešitve, ki omogočajo uravnovešen razvoj gospodarsko manj razvitih območij?

Da	☒	Ne	
----	-------------------------------------	----	--

Če je odgovor da, katere?

Vključevanje gospodarsko manj razvitih območij v turistično močne regionalne strukture;

18. člen Protokola Turizem – Razporejanje počitnic

36. Ali ste sprejeli ukrepe za izboljšanje prostorske in časovne razporeditve turističnega povpraševanja na turističnih območjih?

Da	☒	Ne	
----	-------------------------------------	----	--

Če je odgovor da, ali ste to dosegli v okviru meddržavnega sodelovanja?

Da		Ne	☒
----	--	----	-------------------------------------

37. Če ste sprejeli ukrepe za izboljšanje prostorske in časovne razporeditve turističnega povpraševanja, za kakšne ukrepe je šlo pri tem?

BMNT:

Na avstrijsko pobudo se je leta 2011 na temo popačenih počitniških tokov začela nacionalna razprava, kar je vzpodbudilo tudi bilateralne pogovore z Nemčijo, rezultat pa je bil dokument s stališči glede popačene slike počitniških tokov, ki je bil predstavljen tudi na evropski ravni. Na podlagi strokovne pristojnosti ministrstev za šolstvo in izobraževanje za določitev počitnic ter pomanjkanja evropske zavesti glede te problematike, na tej ravni ni bilo mogoče doseči nobenega napredka. Vendar pa avstrijske zvezne dežele počitnice med seboj usklajujejo, deloma tudi s turistično najpomembnejšimi nemškimi zveznimi deželami.

19. člen Protokola Turizem – Spodbujanje inovacij

38. Ste razvili primerne spodbude za uresničevanje usmeritev tega protokola?			
Da		Ne	x
Če je odgovor da, katere? Navedite tudi primere.			
<p><i>BMNT:</i></p> <p>Avstrijsko nagrado za inovacije v turizmu (ÖIT) podeljuje od leta 2012 naprej bienalno minister/ministrica za turizem skupaj z zveznimi deželami, da bi tako podprli pomen turizma in nagradili najpomembnejše inovativne impulze v tem gospodarskem sektorju. Nagrajeni projekti so lahko vzgled drugim regijam, kako se lahko izvajajo in uresničujejo določene teme. Leta 2018 so bili v ospredju inovativni turistični projekti in svežnji ponudb, ki so vključevali vidike trajnostne mobilnosti. Pri tem je lahko šlo za mobilnost do/iz počitniškega kraja ali za mobilnost na kraju samem.</p> <p>Omenimo naj tudi program za svetovanje in subvencioniranje »klimaaktiv mobil« z naslovom »Upravljanje mobilnosti za turizem in prosti čas«.</p>			

39. Kakšne inovacije je spodbudilo izvajanje Protokola Turizem?	
Spodbudilo je predvsem projekte, ki poleg povečanja atraktivnosti ponudb vse bolj upoštevajo tudi vidik zdravju koristnega udejstvovanja v okoljsko dragocenem, pa tudi ranljivem alpskem prostoru.	

20. člen Protokola Turizem – Sodelovanje med turizmom, kmetijstvom, gozdarstvom in obrtjo

40. Ali spodbujate sodelovanje med turizmom, kmetijstvom, gozdarstvom in obrtjo?			
Da	x	Ne	

Ali spodbujate pri tem predvsem povezave dejavnosti, ki ustvarjajo delovna mesta v smislu trajnostnega razvoja?			
Da	x	Ne	
Če vaša država spodbuja sodelovanje med turizmom, kmetijstvom, gozdarstvom in obrtjo, pojasnite, kako.			
Izkoriščanje sinergij interdisciplinarnega upravljanja lokacij in medsebojna izmenjava storitev Regionalni subvencijski programi Evropske unije za krepitev podeželja, predvsem pobude Interreg in Leader.			

21. člen Protokola Turizem – Dopolnilni ukrepi

41. Ali ste sprejeli strožje ukrepe, kot so ukrepi, predvideni v protokolu?			
Da		Ne	x
Če je odgovor da, katere?			

Težave pri izvajanju Protokola Turizem

42. Ali ste imeli oz. imate težave pri izvajanju protokola?			
Da	x	Ne	x
Če je odgovor da, katere?			
Deloma zelo nizka stopnja poznavanja.			

Ocena učinkovitosti sprejetih ukrepov

43. Ocenite učinkovitost sprejetih ukrepov!	
Marsikaj je treba še nadoknaditi, pritisk gospodarstva pa zmanjšuje okoljski angažma.	
<i>Tirolska</i> je z vidika Alpske konvencije zagotovo med najuspešnejšimi pogodbenicami.	

Morebitne dodatne opombe:

G. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju prometa (Protokol z dne 31. 10. 2000)

7. člen Protokola Promet – Splošna prometnopolitična strategija

1. Ali izvajate racionalno in varno odvijanje prometa v prometnem omrežju, ki je čezmejno med seboj usklajeno?			
Da	x	Ne	

2. Ali v čezmejno med seboj usklajenem prometnem omrežju izvajate naslednje ukrepe?	Da	Ne
Med seboj usklajujete nosilce prometa, prometna sredstva in zvrsti prometa ter dajete prednost intermodalnosti.	x	
Obstoječe prometne sisteme in infrastrukture v alpskem prostoru čim boljše izkoriščate, med drugim tudi z uporabo telematike.	x	
Povzročitelju zaračunavate eksterne stroške in stroške infrastrukture, diferencirane po obremenitvah.	x	
Z ukrepi urejanja prostora in s strukturnimi ukrepi vplivate na promet v korist preusmeritve prevoznih storitev v potniškem in tovornem prometu na okolju prijaznejša prometna sredstva in dajete prednost intermodalnim prevoznim sistemom. Vendar se to izvaja izjemoma, v redkih primerih. Trenutno pripravlja Delovna skupina za promet Alpske konvencije poročilo, kjer bodo predstavljeni takšni primeri dobre prakse.		x
Evidentirate in izkoriščate potencialne za zmanjšanje prometa.	Delno	

3. Ali sprejemate, če je to potrebno, po najboljših močeh naslednje ukrepe?	Da	Ne
Zavarovanje prometnih poti pred naravnimi nevarnostmi	x	
Ukrepi za zaščito ljudi in okolja v območjih s posebnimi obremenitvami iz prometa	x	

Postopno zmanjševanje emisije škodljivih snovi in hrupa vseh nosilcev prometa tudi na osnovi najboljše razpoložljive tehnologije	x ³⁹	
Povečanje prometne varnosti	x	

8. člen Protokola Promet – Postopek za evalvacijo projektov in za meddržavno konzultacijo

4. Ali pri velikih novogradnjah in pomembnih spremembah ali rekonstrukcijah obstoječih prometnih infrastruktur opravljate naslednje presoje/analize?	Da	Ne
Presoje smotrnosti	x	
Presoje vplivov na okolje	x	
Analize tveganj	Deln o	
Druge presoje	x	
Če ste naredili križec pri odgovoru »druge presoje«, navedite vrsto teh presoj.		
Poleg presoje vplivov na okolje se presoja tudi materialna pravdna možnost odobritve nekega projekta v okviru pravnih predpisov varstva narave, vodnopravnih in gozdarskih predpisov. Presoja potrebe, presoja vplivov na naravo, analiza koristi-stroškov, celostna presoja prometa;		
Če je bil zgoraj odgovor da: Ali upoštevate rezultate opravljenih presoj/analiz glede ciljev tega protokola?		
Da	x	Ne

5. Ali usklajujete in koncertirate projekte za prometne infrastrukture v alpskem prostoru z drugimi pogodbenicami?		
Da	x	Ne

³⁹ Postavlja se vprašanje, kaj je mišljeno s »po najboljših močeh«. Z najboljšo razpoložljivo tehnologijo bi pomenilo pri dizelskih vozilih filter za dizelske delce, pri hrupu bi to bila lahko tiha pnevmatika, oboje ni predpisano. Z vidika evropskega prava verjetno tega tudi ni mogoče predpisati. Upoštevati je treba dejstvo, da potekajo trenutno posvetovanja o Direktivi o označevanju pnevmatik, katere cilj je označevanje energetske učinkovitih in tihih pnevmatik. Že zdaj naj opozorimo na to, da bosta Uredba o težkih gospodarskih vozilih (od 1. 1. 2013) in Uredba o emisijah CO₂novih osebnih vozil (od 2015) pomembno prispevali k zmanjšanju hrupa in škodljivih snovi.

6. Ali opravljate pri projektih, ki imajo pomemben čezmejni vpliv, pred izvajanjem projekta in najpozneje po predložitvi zgoraj navedenih presoj konzultacije s pogodbenicami, ki jih to zadeva?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, navedite primere.

Slednje se izvaja v skladu s Konvencijo Espoo. Primer za to je denimo »**Platforma za brennerski koridor**«: Z ciljem poglobljenega sodelovanja je evropski koordinator za prednostno omrežje TEN, to je železniško povezavo Berlin-Palermo, prof. Karel Van Miert, vzpostavil Platformo za brennerski predor BCP), v kateri obravnavajo in prikazujejo dejavnosti in ukrepe na področjih infrastrukture in prometne politike. V tej platformi so zastopane države članice Nemčija, Avstrija in Italija, regije Bavarska, Tirolska, Južna Tirolska, Trento in Verona, udeleženi upravljavci železniškega prometa, RailNetEurope Brenner, delniška družba »BrennerAktionsGemeinschaft«, avtoceste A22-A31 in Evropska komisija.

Štajerska: Usklajevanje s sosednjimi deželami, predstavitev projektov v Mešani komisiji Avstrija-Slovenija in drugimi neformalnimi bilateralnimi in multilateralnimi institucijami (EUSALP; forum za baltsko-Jadranski osrednji koridor Evropske komisije).

7. Ali so pri projektih, ki imajo pomemben čezmejni vpliv in ki jih je načrtovala ali izvedla druga pogodbenica, konzultirali vašo državo pred izvajanjem projekta?

Da	x	Ne vedno		Ne	
----	---	----------	--	----	--

Če ste naredili križec pri »ne« ali »ne vedno«, navedite primer ali primere, v katerih vaše države niso spraševali za strokovno mnenje, z navedbo pogodbenice, in približni datum izvedbe projekta, za katerega ni bilo konzultacije.

8. Ali spodbujate močnejše vključevanje prevozne komponente v okoljski menedžment podjetij v svoji državi?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kako?

- S spodbujanjem upravljanja mobilnosti v podjetjih, s programom svetovanja in subvencioniranja »klimaaktiv mobil« in okoljskimi subvencijami, pa tudi s spodbujanjem električne mobilnosti BMVIT BMNT in avtomobilske panoge. Tudi v programu za tehnološke subvencije »Mobilnost prihodnosti« pri BMVIT so okolju prijazne rešitve za

tovorni promet izrednega pomena. Ne nazadnje pa k trajnostnim pogodbenim rešitvam na področju tovarnega prometa prispeva tudi subvencioniranje železniških priključkov, programi za kombiniran tovorni promet in promet s posameznimi vagoni.

- Uvedba cestnine za tovorna vozila na celotnem cestnem omrežju višjega reda je pripeljala do povišanja in diferenciacije stroškov cestnega tovarnega prometa.
- *Salzburg*: Upravljanje mobilnosti v podjetjih in svetovanje s strani Gospodarske zbornice.

9. člen Protokola Promet – Javni promet

9. Ali spodbujate vzpostavitev in razširitev uporabnikom prijaznih in okolju primernih sistemov javnega prometa?

Da	☒	Ne	☐
----	-------------------------------------	----	--------------------------

Če je odgovor da, kako?

Država porabi v Avstriji v skladu z Zakonom o financiranju javnega potniškega primestnega in regionalnega prometa okoli 1,274 milijard evrov letno:

Financiranje zvezne države za obratovanje javnega primestnega in regionalnega prometa (na podlagi 2017):

1. Skupne gospodarske storitve železnic (ÖBB in zasebne železnice) vklj. tranzitni promet – 741,6 mio. evrov
2. Združenja nosilcev prometa (vklj. polletne vozovnice in naročila) – 90,6 mio. evrov
3. Brezplačne vozovnice za dijake in vajence (družinski resor) – okoli 400 mio. evrov
4. Finančna nadomestila občinam (finančni resor) – okoli 42 mio. evrov

Dodatno prispevajo dežele k financiranju združenj nosilcev prometa in z naročanjem storitev javnega potniškega prometa pri železnicah in avtobusnih prevoznikih.

Javni izdatki za izgradnjo železniškega omrežja in za podporo ugodnih cenovnih ponudb za potnike se izplačajo: V Avstriji se železniški in avtobusni prevozi v evropski primerjavi (države EU, Švica in Norveška) s povprečno koriščenimi 3.405 km letno uporabljajo največ (<https://www.vcoe.at/news/details/vcoe-oesterreich-europas-spitzenreiter-bei-bahnbus-und-staedtischen-oeffis>).

BMNT: klimaaktiv mobil

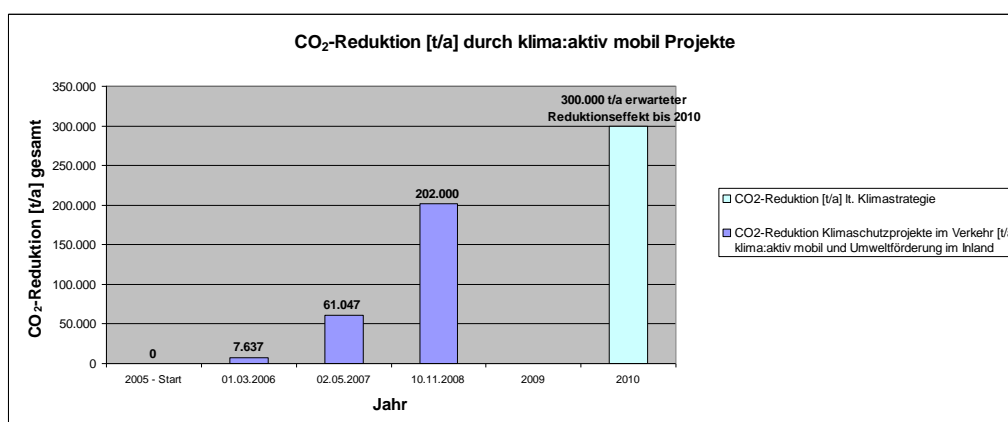
Varstvo podnebja ima za BMNT ravno na področju prometa najvišjo prioriteto. K izvajanju avstrijske podnebne strategije pomembno prispeva program »klima:aktiv mobil« – pobuda za varstvo podnebja BMNT na prometnem področju. Cilj programa je motiviranje pomembnih deležnikov in ciljnih skupin na področju prometa, da na svojem področju

dejavnosti aktivno prispevajo k varstvu podnebja v prometu. Strateški celostni koncept programa »klima:aktiv mobil« temelji na štirih med seboj povezanih stebrih – svetovanje, spodbujanje, osveščanje in odlikovanje partnerjev in to je tudi ključ za uspeh programa »klima:aktiv mobil«.

→ Kaj ponuja MBNT deležnikom s programom »klima:aktiv mobil«:

1. Brezplačno svetovanje pri pripravi ukrepov za varstvo podnebja v prometu
2. Finančno podporo v okviru subvencijskega programa za podjetja (do 30 % stroškov, ki se jih lahko subvencionira) in prvič tudi za dežele, mesta in občine ter zveze (do 50 % stroškov, ki se jih lahko subvencionira)
3. Informacijo in motivacijo z osveščanjem
4. Šolanje in izdaja certifikatov ter odlikovanj za projektne partnerje programa »klima:aktiv mobil«

→ »klima:aktiv mobil« zmanjšuje emisije CO₂! Po le treh letih so zahvaljujoč subvencioniranim projektom 400 partnerjev prebili zvočni zid 200.000 ton zmanjšanja emisij CO₂.

→ »klima:aktiv mobil« spodbuja energetske učinkovitost, obnovljive vire energije, okolju prijazna vozila in upravljanje mobilnosti!

→ »klima:aktiv mobil« je učinkovit, poživlja konjunkturo in gospodarstvo Avstrije in pomembno prispeva k varčevanju pri stroških! Subvencijski proračun programa »klima:aktiv mobil« spodbuja s povprečno učinkovitostjo subvencioniranja v višini okoli 11 €/t CO₂, računano na trajanje tehnične rabe (z upoštevanjem domačega ustvarjanja dodane vrednosti 7 €/t CO₂) približno šest- do desetkratnik vlaganj v infrastrukturo in

okoljske tehnologije, koristi avstrijskim podjetjem in občinam ter razvija pozitivne okoljske učinke v celoti v Avstriji.

- S subvencioniranjem storitev javnih podjetij v javnem potniškem primestnem prometu in izgradnjo železniškega omrežja ter železniških postaj za povečanje zmogljivosti za železniški potniški primestni promet, kot tudi vzpostavitev dostopa do javnega prometa brez ovir, aktualni program v konjunktornem svežnju dodatno 50 milijonov evrov.
- Podpora pobud okoljskega osveščanja glede trajnostnega načina potovanja: *BMNT* podpira projekt alpske vozovnice za mlade 'Youth Alpine Interrail'.
- Optimiranje infrastrukture in ponudbe javnega prometa
- *Štajerska*: Vzpostavitev in tekoče izboljšanje ponudbe tramvajev na Štajerskem in regijskega železniške prometa, razpis povezanih avtobusnih linij, spodbujanje regionalnih sistemov mikro javnega prevoza, obstoječe združenje nosilcev prometa (»Verbundlinie«).
- *Spodnja Avstrija*: Prek združenja nosilcev prometa in prostorsko ter časovno prilagojenih sistemov, npr. zbirni taksi na poziv, park&ride;
- *Salzburg*: Koncept javnega potniškega primestnega prometa – regionalizacija (taktni promet), obstoječe združenje nosilcev prometa (*SVV*)

10. Ali sta vzpostavitev in razširitev uporabnikom prijaznih in okolju primernih sistemov javnega prometa prispevala k trajnostni ohranitvi in izboljšanju poselitvene in gospodarske strukture kot tudi rekreacijskih in prostočasnih aktivnosti v alpskem prostoru?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kako?

- Tako je pri pilotnih akcijah (npr. krožni avtobusni promet), na splošno pa ne.
- Z zmanjšanjem prometa osebnih vozil in z zmanjšanjem potreb po površinah za parkirišča, zlasti pri prostočasnih ustanovah in velikih prireditvah. Javni prevoz se pogosto uporablja kot razlog, saj ni na voljo dovolj prostora za parkirišča.
- Izboljšava prometne povezanosti
- *Štajerska*: Močno izboljšana ponudba na tramvajemskem omrežju je pripeljala do občutnega povečanja povpraševanja (za okoli 50 % več potnikov od leta 2008 naprej, na posameznih linijah deloma do 100 % več potnikov), s čimer se skrbi za krepitev in trajno zagotavljanje naselij in gospodarsko-poslovnih lokacij v zaledju postajališč.
- *Salzburg*: Regionalni taktni promet, krožni avtobusni promet (Lungau, Weißbach), avtobusi za pohodnike (sezonsko), vključevanje smučarskih avtobusov v taktni promet, vzdrževanje železnice Pinzgau Bahn.

- *Zvezno ministrstvo za trajnost in turizem BMNT, Zvezno ministrstvo za promet, inovacije in tehnologijo BMVIT, Zvezno ministrstvo za digitalizacijo in gospodarstvo BMDW, dežela Salzburg, Werfenweng: Rezultat interdisciplinarnih ukrepov (promet, turizem, okolje) v okviru vzorčnega projekta »okolju prijazna mobilnost – turizem brez avtomobilov« je v občini Werfenweng že več let nadpovprečna porast nočitev, in sicer predvsem pri ponudbah, ki ponujajo »dopust brez avtomobila«.*

10. člen Protokola Promet – Železniški in ladijski promet

11. Ali ste spodbujali/spodbujate naslednje ukrepe, da bi se bolje izkoristila posebna primernost železnice za obvladovanje prometa na velike razdalje kot tudi njeno omrežje za prometno povezanost gospodarstva in turizma alpske regije?	Da	Ne															
<p>Izboljševanje železniških infrastruktur z gradnjo in razvojem velikih čezalpskih osi, vključno z dovoznimi odseki in prilagojenimi terminali.</p> <p>V Avstriji bo na zvezni ravni v obdobju od 2018 do 2023 za izgradnjo železnic namenjenih okoli 13,9 milijard evrov (okvirni načrt ÖBB 2018 – 2023; sem sodijo tudi investicijski programi za zasebne železnice in prispevki za izgradnjo podzemnega železniškega omrežja na Dunaju).</p>	x																
Nadaljnja optimizacija obratovanja, kot tudi posodabljanje železnice, predvsem v čezmejnem prometu.	x																
Ukrepi s ciljem, da se preusmeri predvsem tovorni promet na večje razdalje na železnico in močnejše harmonizira določanje tarif za prometne infrastrukture.	x																
<p>Vzpostavitev intermodalnih prevoznih sistemov, kombinirani promet.</p> <p><i>BMVIT</i> je dal program za spodbujanje kombiniranega prometa evalvirati tudi glede zmanjšanj CO₂.</p> <p>(https://www.bmvit.gv.at/innovation/publikationen/evaluierungen/downloads/ikv_evaluierung_2014_kurzfassung.pdf):</p> <p>Prihranki emisij na leto s premeščanjem prometa s ceste na železnico.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Emissionseinsparung [t]</th> <th>davon Inland</th> <th>davon Ausland</th> <th>Inlandsanteil [%]</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>CO₂</td> <td>653.300</td> <td>160.400</td> <td>492.900</td> <td>24,6 %</td> </tr> <tr> <td>NO_x</td> <td>5.010</td> <td>1.240</td> <td>3.770</td> <td>24,8 %</td> </tr> </tbody> </table>		Emissionseinsparung [t]	davon Inland	davon Ausland	Inlandsanteil [%]	CO ₂	653.300	160.400	492.900	24,6 %	NO _x	5.010	1.240	3.770	24,8 %	x ⁴⁰	
	Emissionseinsparung [t]	davon Inland	davon Ausland	Inlandsanteil [%]													
CO ₂	653.300	160.400	492.900	24,6 %													
NO _x	5.010	1.240	3.770	24,8 %													

⁴⁰ Primer Green Logistics. AlpFrail, Immonode itd.

Nadaljnji tehnični razvoj železnice za povečanje zmogljivosti ob istočasnem zmanjšanju emisije hrupa, bonus za uporabno infrastrukturo za tihe vagone, glej http://www.laerminfo.at/laermschutz/vermeidung/Laermabhaengiges-Trassenentgelt.html	x ⁴¹	
Povečana uporaba železnice in vzpostavitev uporabnikom prijaznih sinergij med potniškim daljinskim in regionalnim ter lokalnim prometom.	x	

12. Ali spodbujate prizadevanja, da se za zmanjšanje deleža tranzitnega tovornega prometa po kopnem bolj uporabljajo zmogljivosti plovbe?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kako?			
<ul style="list-style-type: none"> - Izgradnja Donave v zmogljivo vodno pot, ki bo na voljo vse leto (Donava sicer ne leži na območju Alpske konvencije). - Uporaba telematike za boljšo razpoložljivost informacij. - Koncept »plavajoče avtoceste« 			

11. člen Protokola Promet – Cestni promet

13. Ali ste v obdobju poročanja gradili nove ceste višjega reda za čezalpski promet?			
Da		Ne	x
Če je odgovor da, katere?			

14. Kako ste v vaši državi izpolnjevali pogoje, navedene v 2. odst. 11. člena?			
<ul style="list-style-type: none"> - Z zakonom o PVO 2000 - Z zveznim zakonom o cestah - Izvedli smo potrebne presoje in rezultate, predvsem v zvezi z lokalnimi varstvenimi in kompenzacijskimi ukrepi. - <i>Štajerska</i>: zaenkrat ni predvidena gradnja novih cest višjega reda. 			

⁴¹ V oprtnem sistemu železniškega tovornega prometa se uporabljajo disk zavore kot pri potniških vlakih, zato so ti vlaki tišji. V projektu Low-Noise-Train (A, IT, CH) so razvili tudi tihi tovorni vagon, ki ga v Švici kot prototip že uporabljajo. Treba je upoštevati, da v okviru pobude Evropske komisije v zvezi z »Greening Transport Package« ocenjujejo predlog posebne direktive za zmanjšanje hrupa zaradi tračnic.

12. člen Protokola Promet – Zračni promet

15. Ali ste sprejeli ukrepe za zmanjševanje obremenitve okolja zaradi letalskega prometa, vključno z letalskim hrupom?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, katere?			
<ul style="list-style-type: none">- Programi letalskih podjetij (kontrola letalskega prometa, upravljavci in letališča) za varstvo pred hrupom, vozila, ki povzročajo malo hrupa- Deželne pristojbine, ki so odvisne od hrupa, so uvedli na letališču v Innsbrucku in od 1. julija 2009 tudi na Dunaju.- Izvajanje relevantnih direktiv EU o hrupu zrakoplovov; implementacija na nacionalni ravni Direktive (EU) 2015/996 o določitvi skupnih metod ocenjevanja hrupa v skladu z Direktivo 2002/49/ES. Ustrezne metode ocenjevanja hrupa za zračni promet so bile v Avstriji sprejete s pripravo tehničnega pravilnika z naslovom »Okoljski hrup zaradi civilnih letal: Metode ocenjevanja hrupa za področje hrupa zrakoplovov v skladu s poglavji 2.6 do 2.8 Direktive 2015/996/EU«. Ta dokument je bil 1. februarja 2019 objavljen na spletni strani ministrstva BMVIT: https://www.bmvit.gv.at/verkehr/luftfahrt/fluglaerm/index.html- Letališče Salzburg: Priprava in izvajanje ukrepov za razbremenitev okoliških občin na avstrijski in nemški strani.- Dovoljenja le za letala, ki ustrezajo predpisom kategorije z najmanj hrupa (v skladu z ICAO, aneks 16, I. Knjiga, 3. poglavje)- Optimiranje smeri letenja pri letališču Dunaj			

16. Ali je dovoljeno izkrcanje iz letal zunaj letališč?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, pod kakšnimi pogoji?			
Pod pogoji, navedenimi v 133. členu Zakona o zračnem prometu			
Za vzletanje in pristajanje letal zunaj letališč je potrebno uradno dovoljenje, ki ga izda deželni glavar. Pred izdajo takšnega dovoljenja se preveri javni interes. Imetnik pravice razpolaganja z zemljiščem se mora strinjati z uporabo. Obveznost pridobitve dovoljenja velja za motorizirane zmajarje in paraglajterje.			

17. Ali ste sprejeli primerne ukrepe za časovno in lokalno omejitev nemotoriziranega prostočasnega letalskega prometa, da bi varovali divjad?			
Da		Ne	x
Če je odgovor da, katere?			
Trenutno so dopuščeni vzleti zunaj letališč in zmajarji ter paraglajterji (razen v gosto zazidanem območju ter spusti z gradbenih objektov, npr. mostov).			

18. Ali ste izboljšali sistem javnega prometa od letališč v bližini Alp v različne alpske regije, ne da bi s tem povečali obremenitev okolja?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kako? Navedite primere.			
<ul style="list-style-type: none"> - Razširitev hitre ceste do letališča Dunaj ter uvedba primestnega vlaka »CityAirportTrains« do letališča Dunaj-Schwechat; - Načrtovanje hitre železniške povezave Dunaj-Bratislava ob vključitvi letališča Dunaj s ciljem krepitve intermodalnosti in trajnosti; - Ureditev železniške postaje pri letališču Gradec-Thalerhof; - Na splošno se poizkuša izboljšati povezave do letališč z javnimi prevoznimi sredstvi; - Javni promet – razširjena povezava do letališča Salzburg; 			

19. Ali ste po pričetku veljave protokola v alpskem prostoru gradili nova ali pomembno rekonstruirali obstoječa letališča?			
Da		Ne	x

13. člen Protokola Promet – Turistični objekti

20. Ali ste preverili/ali preverjate vpliv nadaljnje gradnje turističnih objektov na promet ob upoštevanju ciljev tega protokola?			
Da	x	Ne	
Ali je takšno preverjanje predvideno na osnovi pravnih predpisov?			
Da	x	Ne	

Če je odgovor da, navedite pravne predpise.

- Postopki PVO
- Presoja je odvisna od mejnih vrednosti v skladu s prilogo

21. Ali je gradnja turističnih objektov, če so potrebni, povezana s preventivnimi in kompenzacijskimi ukrepi za doseg ciljev tega ali drugih protokolov?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

22. Ali dajete pri gradnji turističnih objektov prednost javnemu prometu?

Da		Ne	x ne generalno, vendar obstaja nekaj primerov dobre prakse
----	--	----	--

23. Ali spodbujate ureditev in ohranitev območij z omejenim prometom in brez prometa, ureditev turističnih krajev, kjer je prepovedana vožnja z avtomobilom, kot tudi druge ukrepe za spodbujanje prihoda in bivanja počitniških gostov brez avtomobilov?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kako? Navedite tudi primere.

- Projekti, realizirani v okviru programa »klima:aktiv mobil« upravljanja mobilnosti za prosti čas in turizem⁴²
- Spodbujanje uporabe avtobusov/vlakov v turističnih regijah (npr. smučarski avtobusni promet)
- *Štajerska*: z vzpostavitvijo regionalnih sistemov mikro javnega prometa, spodbujanje prihodov z javnimi prometnimi sredstvi z ureditvijo transferjev
- *Salzburg*: Pilotni projekt »Okolju prijazna mobilnost – turizem brez avtomobilov« v Werfenwengu in Neunkirchnu na Großvenedigerju, krožni avtobusni promet v Lungau, Hirschbichlu – avtobus za pohodnike (Weißbach pri Loferju), vzdrževanje železnice Pinzgaubahn (Krimmler Bahn)
- *BMNT, BMVIT, BMDW* so skupaj z deželo Salzburg in modelnimi občinami izvedli vzorčni projekt »Okolju prijazna mobilnost – turizem brez avtomobilov«. Pri tem so

⁴² <http://www.klimaaktiv.at/filemanager/download/39927/>

uresničili okolju prijazne rešitve mobilnosti v kraju za prebivalce in goste ter za prihod in odhod.

- *BMNT, BMVIT, BMDW sodelujejo* skupaj z deželo Salzburg, občino Werfenweng in partnerji iz Italije, Francije, Nemčije in Švice pri projektu »Alps Mobility II – Alpine Pearls« v programu Območje Alp, Interreg IIIB, sklada Evropske unije za regionalni razvoj. Pri tem ustvarjajo inovativne ekoturistične ponudbe »Alpski biseri«, turistične atraktivnosti povezujejo s prednostmi okolju prijaznih prometnih sredstev. Med »Alpske bisere« sodi zdaj že 22 počitniških občin v Alpah, ki so se zavezale upoštevanju strogih okoljskih kriterijev na področju mobilnosti, razvoja občine, gastronomije in nočitvenih zmogljivosti in negujejo kulturne tradicije Alp. Več informacij je na voljo na povezavah: www.alpine-pearls.com in www.alpsmobility.org
- *BMNT, BMDW in BMVIT so prav tako skupaj z občino Werfenweng in tujimi partnerji* izvedli »Alpine Awareness«, ki obravnava vprašanja osveščanja ljudi za spodbujanje trajnostnega življenjskega sloga v Alpah, predvsem glede mobilnosti. (glej tudi <http://www.oekoinstitut.it/mobilitade> in <http://www.ubz-stmk.at/projekte>)
- *BMNT, BMVIT, dežela Salzburg, občina Werfenweng, dežela Štajerska in zgornještajerska regija Narodni park Gesäuse/Eisenerz* so sodelovali s partnerji iz Francije in Italije pri projektu MOBILALP, v okviru katerega so razvili ključne instrumente za trajnostno regionalno mobilnost, kar lahko na kratko opišemo s pojmom »regionalno upravljanje mobilnosti«. V Avstriji je treba poudariti regionalni prometni koncept v regiji Eisenerz-Gesäuse z nekaj linijami zbirnih taksijev na poziv (»Gesäuse Sammeltaxi«), »v omrežje povezano« centralo mobilnosti, kjer lahko turistične agencije na podlagi on-line povezanosti s krovno centralo mobilnosti v Gradcu zagotavljajo obsežne informacije o sredstvih javnega prometa in pri tem uporabljajo tudi geografski informacijski sistem (GIS), prilagojen zahtevam potnikov. (glej <https://www.gesaeuse.at/mobil> und <http://www.mobilalp.eu/de>).

14. člen Protokola Promet – Realni stroški

24. Ali uporabljate načelo povzročitelja za boljše zaračunavanje stroškov različnih nosilcev prometa, vključno s stroški poti in zunanjimi stroški (npr. zaradi nesreč in obremenitev okolja)?

Da	Delno	Ne	Delno
----	-------	----	-------

25. Ali ste razvili obračunski sistem za ugotavljanje stroškov poti in eksternih stroškov?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

26. Ali ste uvedli še druge sisteme pristojbin, specifičnih za posamezne zvrsti prometa, ki bi dovoljevali, da se pravično krijejo realni stroški?

Ne	
Ne, v pripravi (na začetku).	
Ne, v pripravi (že precej daleč).	
Da	x
Da. Jih že uporabljamo.	
Če je odgovor da, kako izgledajo ti sistemi pristojbin? Navedite podrobnosti. Navedite podrobnosti.	
<ul style="list-style-type: none"> - Uvedba cestnine za tovorna vozila in avtobuse na celotnem območju cestnega omrežja v Avstriji, ki je odvisna od prevoženih kilometrov. - Vinjeta za osebna vozila za uporabo omrežja cest višjega reda - Uvedba ekologizacije cestnine s 1. 1. 2010 z razlikovanjem cestnin glede na Euro emisijske razrede, od 1. 1. 2017 se dosedanji zunanji stroški v cestnini upoštevajo glede na obremenitev s hrupom in onesnaženjem zraka, prav tako glede na Euro emisijske razrede. - Povišanje trošarine za dizelsko gorivo - Zakon o ekologizaciji za normirano trošarino - Prometno tehnične naprave (VBA) v omrežju cest višjega reda za zmanjšanje emisij hrupa in onesnaževal, glej http://www.asfinag.at/index.php?idtopic=1327 	

15. člen Protokola Promet – Ponudba in uporaba prometnih infrastruktur

27. Ali v referenčnem dokumentu po enotnem vzorcu evidentirate in periodično ažurirate stanje in razvoj, kot tudi uporabo oziroma izboljšanje prometnih infrastruktur in prometnih sistemov višjega reda ter zmanjšanje obremenitev okolja?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kje je mogoče dobiti vpogled v ta referenčni dokument?			
V okoljskem kontrolnem poročilu (Zvezni urad za okolje) se vsaka 3 leta poroča o položaju na področju okolja v Avstriji. Eno poglavje je posvečeno prometu in obremenitvam okolja zaradi prometa. Poročanje pa se ne nanaša samo na območje Alpske konvencije. Za čezalpski tovorni promet so podatki na voljo v okviru AlpInfo.			

28. Če pripravljate referenčni dokument, ali se na osnovi tega referenčnega dokumenta preverja, koliko prispevajo izvedbeni ukrepi k doseganju in nadaljnjemu razvoju ciljev Alpske konvencije in še posebej tega protokola?			
Da		Ne	x

Če je odgovor da, kakšen je rezultat tega preverjanja?

V pripravi okoljskega kontrolnega poročila tega do sedaj niso preverjali.

- Izboljšave z uvedbo ekologizacije cestnine s 1. 1. 2010 z Uredbo o cestninah 2009 in nadaljnjim korak od leta 2017 naprej (gl. zgoraj 26. točko).

16. člen Protokola Promet – Cilji kakovosti okolja, standardi in kazalci

29. Ali ste opredelili in izvajali cilje kakovosti okolja za doseg trajnostnega prometa?

Da	☒	Ne	
----	-------------------------------------	----	--

Če je odgovor da, pod kakšnimi pogoji in kje so ti urejeni s pravnimi predpisi?

V avstrijski strategiji za področje podnebja

V nekaterih prometnih konceptih zveznih dežel

Mejne vrednosti za imisije onesnaževal v okviru Zakona za varstvo pred imisijami v zrak

Mejne vrednosti za hrup v »Navodilih v zvezi z varstvom pred hrupom na državnih cestah«, analogna določila obstajajo tudi za nove železniške proge.

17. člen Protokola Promet – Usklajevanje in obveščanje

30. Ali pred pomembnimi prometno-političnimi odločitvami o njih obveščate druge pogodbenice, da bi le-te vključile predvsem v med seboj usklajeno čezmejno politiko urejanja prostora?

Da	☒	Ne	
----	-------------------------------------	----	--

Ali je že prišlo do takšnih usklajevanj?

Da	☒	Ne	
----	-------------------------------------	----	--

Če je odgovor da, navedite primere.

- Brennerski bazični predor:
 - o Meddržavna komisija Avstrija/Italija za usklajevanje dejavnosti v zvezi z brennerskim bazičnim predorom;
 - o Platforma za brennerski koridor: glej opombo pri 6. vprašanju 8. člena
- Delovna skupina Bodan-Rail
- Načrtovanje avtocest A5 in A6 – koridor Marchfeld

31. Ali ste organizirali srečanja z drugimi pogodbenicami, da bi spodbujali izmenjavo informacij za izvajanje tega protokola in/ali preverili vplive ukrepov, sprejetih v skladu s tem protokolom?

Da	x	Ne	
Če je odgovor da, navedite primere.			
<ul style="list-style-type: none"> - Delovna skupina za promet v okviru Alpske konvencije - Brennerski bazični predor <ul style="list-style-type: none"> o Platforma za brennerski predor o Delovna skupina za infrastrukturo - Akcijski načrt za Brenner 2008 - Delovna skupina za strategijo izgradnje brennerskega koridorja - EUSALP AS4 - Srečanje regionalnih predstavnikov iz Nemčije, Avstrije in Italije v zvezi s projektom »Transitecs«, povod ni bila Alpska konvencija, vendar je bilo koristno za Protokol Promet - Züriški proces; srečanje Avstrije, Nemčije, Francije, Švice, Italije, Slovenije in Evropske komisije na politični ravni, povod ni bila Alpska konvencija, vendar je bilo koristno za Protokol Promet 			

6. člen Protokola Promet – Strožji nacionalni predpisi

32. Ali ste sprejeli strožje ukrepe, kot so ukrepi, predvideni v protokolu?			
Da		Ne	x
Če je odgovor da, katere?			

Težave pri izvajanju Protokola Promet

33. Ali ste imeli oz. imate težave pri izvajanju protokola?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, katere?			
<p>Usmeritev razvojnih tendenc prometa v prihodnje gre deloma še vedno v napačno smer. Gospodarske cone se na primer še vedno priključujejo na cestno infrastrukturo višjega reda, sočasno pa se opušča priključke na železniške proge.</p> <p>Nadaljnji problemi so nastali v zadnjih letih zaradi stalnega naraščanja cestnega prometa. Večja uporaba dizelskih osebnih vozil zaostčuje problem prekoračevanja mejnih vrednosti za imisije pri NOx in delcih oziroma finem prahu.</p>			

Manjkajo konkretni cilji na področju prometa ter izvajanje in evalvacija učinkovitih ukrepov. Z nacionalnim energetskega in podnebnim načrtom, ki ga morajo obvezno pripraviti vse države članice EU, naj bi se situacija kratko- in srednjeročno izboljšala.

Ocena učinkovitosti sprejetih ukrepov

34. Ocenite učinkovitost sprejetih ukrepov!

Ukrepi za izboljšavo javnega prometa in železniškega tovornega prometa kažejo jasno pozitiven učinek. Ukrepi so prispevali k temu, da se je prometna zmogljivost železniškega tovornega prometa dolgoročno občutno povečala. V Avstriji znaša delež železniškega tovornega prometa 31 % v celotni strukturi tovornega prometa, v Evropski uniji pa skupno le 17 %. Glej k temu:

[https://www.wko.at/branchen/transport-](https://www.wko.at/branchen/transport-erkehr/schienenbahnen/Schienengueterverkehr.html)

[erkehr/schienenbahnen/Schienengueterverkehr.html](https://www.wko.at/branchen/transport-erkehr/schienenbahnen/Schienengueterverkehr.html), WKO % und VCÖ 2018:

[https://www.vcoe.at/presse/presseaussendungen/detail/bahngueterverkehr-eu-vergleich-](https://www.vcoe.at/presse/presseaussendungen/detail/bahngueterverkehr-eu-vergleich-2018)

[2018](https://www.vcoe.at/presse/presseaussendungen/detail/bahngueterverkehr-eu-vergleich-2018) Vendar pa se je v nekaterih predelih obseg prometa na cesti povečeval še močneje kot železniški tovorni promet.

Opozorili pa smo že na primerljivo visok delež rabe javnih železnic in avtobusnih prevozov v Avstriji, s povprečno več kot 3.400 km letno.

Zaradi ukrepov za varstvo pred hrupom se je lahko izboljšala kakovost življenja vzdolž prometnih osi višjega reda.

Od leta 2009 se je obseg kombiniranega prometa skupno med drugim pozitivno razvijal tudi s pomočjo velikega števila subvencijskih ukrepov. Podrobneje je to povezano zlasti z rastjo kombiniranega prometa brez spremstva. Obseg oprtnega sistema prevozov beleži od leta 2010 rahel upad, vendar lahko v naslednjih letih računamo s povečanjem zmogljivosti kot pripravo na dokončanje brennerskega bazičnega predora.

Poleg tega so lahko z izvajanjem ukrepov za varstvo pred hrupom izboljšali kakovost življenja vzdolž prometnih osi višjega reda.

Štajerska: Zagotovo je možno učinkovitost ukrepov še povečati.

Povsod ukrepov še ni mogoče oceniti, saj so bili ukrepi šele sprejeti in še niso evalvirani.

Morebitne dodatne opombe:

K 29. vprašanju: Program ukrepov v zvezi s Salzburškim deželnim konceptom mobilnosti 2002 predvideva opazovanje s konkretnimi parametri.

H. Protokol o izvajanju Alpske konvencije iz leta 1991 na področju energije (Protokol z dne 16. 10. 1998)

2. člen Protokola Energija – Temeljne obveznosti mednarodnega sodelovanja

1. Ali spodbujate v okviru razvojnih programov skupno z drugimi pogodbenicami uporabo obnovljivih virov energije v alpskem prostoru?			
Da	x	Ne	

2. Ali ohranjate zavarovana območja z njihovimi tamponskimi območji, varovana območja in območja miru ter neokrnjena območja narave in krajine ter optimirate energetske infrastrukture glede na različne stopnje ranljivosti, obremenljivosti in obstoječe poškodovanosti alpskih ekosistemov?			
Da	x	Ne	

3. Ali sodelujete na področju energetike z drugimi pogodbenicami pri razvijanju metod, ki najbolj upoštevajo dejanske stroške?			
Da	x	Ne	

4. Ali spodbujate okrepljeno mednarodno sodelovanje med institucijami, pristojnimi za energetska in okoljska vprašanja, da bi sporazumno reševali skupne probleme?			
Da	x	Ne	

5. Naredite križec pri obliki (oblikah), ki najbolj opisuje (opisujejo) sodelovanje.	
Bilateralni sporazumi	x
Multilateralni sporazumi	x
Finančna pomoč	x
Dodatno izobraževanje/usposabljanje	x
Skupni projekti	x
Druge oblike	x
Če ste naredili križec pri »druge oblike«, navedite podrobnosti sodelovanja.	
- Mednarodna zasedanja in informativne prireditve	
▪ vsakoletni »Mednarodni dnevi pasivne hiše«	

<ul style="list-style-type: none"> ▪ vsakoletni »World Sustainable Energy Days« ▪ »Gleisdorf Solar« ▪ Mednarodni simpozij s strokovno razstavo »Ökosan« ▪ Avstrijski simpozij o vetrni energiji ▪ Energy Globe Austria ▪ Aktivnosti k Direktivi o energetske učinkovitosti in Direktivi o energetske učinkovitosti stavb ▪ Task Force za doseganje ciljev Direktive o energetske učinkovitosti
Pojasnite, katera oblika (katere oblike) sodelovanja najboljše deluje (delujejo) in zakaj.
Skupni projekti, ki povečujejo intenzivnost sodelovanja.

3. člen Protokola Energija – Skladnost z mednarodnim pravom in s politiko na drugih področjih

6. Ali izvajate Protokol Energija v skladu z veljavnimi mednarodnimi pravnimi normami, zlasti z določbami Alpske konvencije in njenih izvedbenih protokolov, kot tudi veljavnih mednarodnih sporazumov?			
Da	x	Ne	

5. člen Protokola Energija – Prihranek energije in racionalna raba energije

7. Ali ste razvili koncepte za okolju prijaznejšo rabo energije, ki prednostno spodbujajo varčevanje z energijo in njeno racionalno rabo, predvsem pri proizvodnih procesih, javnih storitvah, velikih hotelskih obratih, kot tudi v prometu ter pri objektih za šport in prosti čas?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, katere?			
<ul style="list-style-type: none"> - Skupaj z nemškim Zveznim ministrstvom za okolje (BMU) je ministrstvo <i>BMNT</i> leta 2018 prvič izvedlo natečaj »ClimaHost«, v okviru katerega se nagradijo hoteli in gostinske obrate, ki si posebej prizadevajo za ukrepe na področju varstva podnebja in energetske učinkovitosti. - Ukrepi v okviru programa »klimaaktiv« – pobude za varstvo podnebja <i>BMNT</i> (od leta 2004). Z razvojem in razpolaganjem standardov kakovosti, izobraževanjem in usposabljanjem profesionalnih skrbnikov, s svetovanjem, informiranjem in veliko partnersko mrežo dopolnjuje »klimaaktiv« spodbude in predpise za varstvo podnebja. V 			

ospredju so štirje tematski sklopi: Gradnja in sanacije – Varčevanje z energijo – Obnovljivi viri energije – Mobilnost, ki predstavljajo izhodišča za energetske preobrate. Program »klimatektiv« podpira občine, gospodinjstva in podjetja pri njihovih aktivnostih za varstvo podnebja. www.klimatektiv.at; www.klimatektiv.at

- Z 2. konjunkturalnim svežnjem so dali pomembne impulze za toplotno sanacijo stavb. 100 milijard evrov za toplotno sanacijo, dogovorjenih v tem konjunkturalnem svežnju, koristi v enaki meri avstrijskim gospodinjstvom in podjetjem.
- Cilj okoljskega subvencioniranja podjetij v Avstriji je varstvo okolja z zmanjšanjem ali znižanjem obremenitev v obliki onesnaženja zraka, plinov, hrupa in odpadkov, ki vplivajo na podnebje. Okoljsko subvencioniranje podjetij v Avstriji ponuja subvencije za ukrepe med drugim na naslednjih področjih:
 - priključek na sisteme daljinskega ogrevanja
 - toplotna sanacija stavb
 - toplotne črpalke, rekuperacija toplote in industrijska raba odpadne toplote
 - toplotne-elektrarne na fosilna goriva

BMNT spodbuja prek skladov za podnebne spremembe in obnovljive vire energije ukrepe za širšo zastopanost podnebnju prijaznih energetskih tehnologij na trgu. Podjetja in zasebna gospodinjstva bi morali v tem smislu pripraviti do tega, da preidejo od podnebno-energetskih skladov (KLIEN) v podnebnju prijazno investiranje in jih za to ustrezno nagraditi. Največji uspehi v letu 2008 na področju večje zastopanosti na trgu so bile subvencijske akcije za fotovoltaike in ogrevanje na drva ter subvencijski program »klimatektiv-mobil«, ki ga podpira sklad KLIEN. »Preverjanje energetske učinkovitosti« sklada za podnebne spremembe in obnovljive vire energije podpira kvalificirano in neodvisno prvo svetovanje in svetovanje v fazi izvajanja (za MSP).

Zvezno ministrstvo za gospodarstvo, družino in mladino, strokovne zveze za gastronomijo in hotelirstvo Avstrijske gospodarske zbornice in Avstrijsko združenje hotelirjev so naročili Avstrijski agenciji za energijo pripravo navodila za ukrepe za energetske učinkovitost na področju hotelirstva in gastronomije, ki bi bilo primerno za uporabo v praksi. Projekt vodi program »klimatektiv« ministrstva BMNT.⁴³

Hitro preverjanje »Quick Check« je on-line orodje, ki sta ga razvila E-Control ter Avstrijska agencija za energijo in omogoča gospodinjstvom enostaven izračun (ob navedbi starosti gospodinjskega aparata) možnega potenciala varčevanja pri zamenjavi z novejšim aparatom.

8. Ali ste sprejeli ukrepe in predpise predvsem na naslednjih področjih?	Da	Ne
--	----	----

⁴³ <https://www.klimatektiv.at/energiesparen/tourismus.html>

Izboljšanje toplotne izolacije pri stavbah in učinkovitosti sistemov za distribucijo toplote.	x	
Optimiranje učinkovitosti naprav za ogrevanje, prezračevanje in klimatizacijo.	x	
Reden nadzor in morebitno zmanjšanje okolju škodljivih emisij pri termoenergetskih napravah.	x	
Prihranek energije s tehnološko naprednimi procesi za rabo in pretvorbo energije.	x	
Obračun stroškov za toploto in toplo vodo po porabi.	x	
Projektiranje in spodbujanje novogradenj z uporabo tehnologij z nizko porabo energije.	x	
Spodbujanje in izvajanje občinskih/lokalnih energetskih konceptov in konceptov za varovanje podnebja ob upoštevanju ukrepov iz črke c 1. odstavka 2. člena Protokola Energija.	x	
Energetska sanacija stavb pri rekonstrukcijah in spodbujanje okolju prijaznih sistemov ogrevanja.	x	

6. člen Protokola Energija – Obnovljivi viri energije

9. Ali spodbujate in prednostno uporabljate obnovljive vire energije po pogojih, sprejemljivih za okolje in krajino?			
Da	x	Ne	

10. Katere splošne politične instrumente in ukrepe (npr. nadomestila za dovajanje energije v omrežje, subvencijski programi, subvencioniranje raziskav, itd.) uporabljate za spodbujanje večje rabe obnovljivih virov energije?
<p>Primeri za zakonske ukrepe in subvencije</p> <ul style="list-style-type: none"> - Z Zakonom o ekološki električni energiji, Zv. ur. l. I št. 149/2002, je bilo subvencioniranje proizvodnje električne energije v vsej Avstriji poenoteno. Ta zakon vsebuje tako pooblastilo za sprejetje uredbe o nadomestilih za napajanje v omrežje, kot tudi opredelitev subvencijskih sredstev za novo tehnologijo za proizvodnjo ekološke električne energije, ki jih izplačujejo zvezne dežele (4. odst. 22. člena) - Ustrezna uredba Zveznega ministra za digitalizacijo in gospodarstvo, s katero so opredeljene cene za odvzem električne energije iz naprav za ekološko električno energijo

na osnovi pogodb. K sklenitvi teh pogodb je v koledarskem letu 2009 zavezana služba za ekološko električno energijo (Uredba o ekološki električni energiji 2009).

- Toplota: toplarne na biomaso, solarne naprave, daljinska toplota (posebna akcija), subvencioniranje stanovanjske gradnje zveznih dežel za obnovljive vire energije in energetska učinkovitost, soproizvodnja toplote in električne energije.
- Okoljske subvencije v Avstriji: Od leta 1993 podeljujejo po naročilu *BMNT* okoljske subvencije v Avstriji v skladu z Zakonom o okoljskih subvencijah za subvencioniranje projektov s področja energetske učinkovitosti in obnovljivih virov energije. Leta 2007 je bilo na voljo 90,2 mio EUR za podporo za okolje pomembnim projektom na področju obrti, industrije in storitvenih dejavnosti. Gre za neposredne dotacije po izvedbi projektov in končnem obračunu.
- Podnebni in energetski sklad: Za povečanje deleža obnovljivih virov energije in energetske učinkovitosti so leta 2007 vzpostavili Sklad za podnebne spremembe in obnovljive vire energije. Sredstva tega sklada znašajo pol milijarde evrov.

11. Ali zaobsegajo koncepti predvsem naslednje?	Da	Ne
Spodbujanje uporabe decentraliziranih objektov in naprav za rabo energije, kot so voda, sonce in biomaso.	x	
Spodbujanje rabe energije iz obnovljivih virov tudi v kombinaciji z obstoječo konvencionalno oskrbo z energijo.	x	
Spodbujanje racionalne rabe vodnih virov in lesa iz gorskih gozdov, s katerimi trajnostno gospodarijo.	x	

12. Če spodbujate uporabo decentraliziranih objektov za oskrbo z energijo, opišite kako.

- Objekti za proizvodnjo ekološke električne energije lahko dobijo povišana nadomestila za napajanje v omrežje; pri nekaterih tehnologijah oziroma manjši količini energije se subvencionira z investicijskimi dotacijami.
 - Zvezne dežele odobravajo subvencije za objekte na biomaso za proizvodnjo toplote, sončno toploto, toplotne črpalke, objekte za fotovoltaike, za majhne elektrarne in druge decentralne objekte za oskrbo z energijo. Pogoji za pridobitev subvencij so deloma zelo različni.
- Okoljsko subvencioniranje v Avstriji odobrava investicijske subvencije za objekte za fotovoltaike in majhne elektrarne (do instalirane moči 2 MW) v otoških legah (ni možnosti dostopa do omrežja) ter za vetrne elektrarne in bioplinske objekte, ki ne napajajo javnega

električnega omrežja. Na ta način bi morali spodbujati oskrbo z električno energijo fizičnih in pravnih oseb, ki nimajo dostopa do omrežja električne energije.

13. Ali so se po pričetku veljave Protokola Energija deleži energije iz navedenih obnovljivih virov v oskrbi z električno energijo in toploto ter zagotavljanju goriva po področjih povečali, ostali enaki ali so se zmanjšali? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)	Poveč ali	Ostal je enak	Zmanjšal se je
Sonce	x		
Biomasa	x		
Voda	x		
Veter	x		
Geotermalna energija		x	

7. člen Protokola Energija – Vodna energija

14. Ali zagotavljate pri novih in v okviru možnosti tudi pri že obstoječih hidroenergetskih objektih ekološko funkcionalnost vodotokov in celovitost krajin s primernimi ukrepi, kot so določanje minimalnih pretočnih količin, izvajanje predpisov za zmanjševanje umetnih nihanj vodne gladine in zagotavljanje prehodnosti za živali?			
Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kako?			
<p>Pri novih objektih z ustreznimi predpisi v odločbi o dovoljenju;</p> <p>Pri obstoječih objektih z naknadnimi predpisi v skladu s členom 21a Zakona o vodnem pravu 1959</p> <p>V postopkih za pridobitev dovoljenja se upoštevajo za okolje potrebni minimalni standardi, poleg tega obstajajo subvencije za gradnjo ribjih stez.</p> <p>Kljub temu pa obstajajo številne izjeme, ki so v nasprotju z zagotavljanjem prehodnosti. Vprašanje prehodnosti je poleg vprašanja rezidualne vode in problema poplav osrednja točka razprav z upravljavci hidroelektrarn, saj so s tem povezani znatni stroški.</p> <p>V skladu z novelo Zakona o vodnem pravu 2003 (implementacija Okvirne direktive EU o vodah) je treba z upoštevanjem strogih določb v zvezi z izjemami za vse vode (odseke vodotokov) vzpostaviti oziroma zagotoviti najmanj dobro ekološko stanje oziroma dober ekološki potencial, pri zelo dobrih odsekih voda pa je treba poleg tega ohraniti zelo dobro ekološko stanje. V skladu s 1. odst. 105. člena Zakona o vodnem pravu 1959 je treba poleg tega preveriti, ali obstaja utemeljena bojazen glede bistvenega negativnega vpliva na ekološko stanje voda. Da bi uskladili elektrarne s</p>			

predpisi Zakona o vodnem pravu je treba opredeliti najnižje pretočne količine, zagotoviti čim manjše umetno nihanje vodne gladine in prehodnost za živali, kar se tudi zagotavlja v pravnih postopkih za pridobitev vodnopravnega dovoljenja. Starejše hidroelektrarne se temu postopno prilagajajo.

15. Ali varujete vodne režime v vodozaščitnih območjih za pitno vodo, zavarovanih območjih z njihovimi tamponskimi območji, varovanih območjih in območjih miru, kot tudi v neokrnjenih območjih narave in krajine?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kakšne ukrepe ste sprejeli v ta namen?

- Bodisi absolutna prepoved gradnje in rabe ali pa omejene obveznosti za pridobitev dovoljenj v ustreznih uredbah.
- Namen vodovarstvenih območij za pitno vodo, varovanih območij in okvirnih odredb ni samo zagotavljanje kakovosti pitne vode, temveč tudi zagotavljanje njene količine (vodni režim).

16. Ali predvidevate stimulacije, ali pa obstajajo predpisi, s katerimi se daje prednost ponovnemu obratovanju opuščenih hidroelektrarn – ob hkratnem ohranjanju funkcionalnosti vodnih ekosistemov in drugih prizadetih sistemov – pred novogradnjami?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, katere?

Z zveznimi tarifami za napajanje v omrežje. V zgoraj navedeni Uredbi o nadomestilu za napajanje v omrežje v skladu z Zakonom o ekološki električni energiji so predvidene posebne diferencirane tarife glede na povišanje normalne zmogljivosti pri revitalizaciji obstoječih majhnih hidroelektrarn.

V Zgornji Avstriji se program svetovanja zagotavlja na kraju samem.

Štajerska: Svetovalne akcije

17. Ali ste preverili možnosti, kako bi se lahko od končnih porabnikov alpskih virov zahtevalo plačilo po tržnih cenah in na kakšen način ter v kakšnem obsegu je možno tamkajšnjemu prebivalstvu dati pravično nadomestilo za storitve, ki jih opravlja v interesu javnosti?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kakšen je bil rezultat?

Na primer s tarifami za ekološko električno energijo, ki so odvisne od stroškov proizvodnje.

8. člen Protokola Energija – Energija iz fosilnih goriv

18. Ali zagotavljate, da se pri novih termoenergetskih objektih in napravah za proizvodnjo električne in/ali toplotne energije na fosilna goriva uporabljajo najboljše razpoložljive tehnologije?

Da	x	Ne	
Če je odgovor da, ali je to urejeno s pravnimi predpisi?			
Da	x	Ne	

19. Ali ste pri obstoječih objektih in napravah v alpskem prostoru omejili emisije z uporabo primernih tehnologij in/ali goriv?

Da		Ne	x	
Kako je to vplivalo na obseg emisij? (Naredite križec pri ustreznem odgovoru.)		Povečali	Ostal je enak	Zmanjšal se je
		x		

20. Ali ste preverili tehnično in ekonomsko izvedljivost ter okoljsko primernost zamenjave termoenergetskih naprav na fosilna goriva z napravami, ki uporabljajo obnovljive vire energije, in z decentraliziranimi napravami?

Da	x	Ne	
Če je odgovor da, kakšen je bil rezultat?			
Prednost se daje uporabi obnovljivih virov energije, če je to tehnično možno in gospodarno. Več naprav se je preusmerilo od fosilnih goriv na biomaso.			
Presoja ekonomičnosti pogosto kaže, da so naprave, ki uporabljajo obnovljive vire energije, večkrat predrage.			
Stalno povečevanje uporabe biomase (tudi za proizvodnjo električne energije);			

21. Ali ste sprejeli primerne ukrepe za spodbujanje sočasne proizvodnje električne in toplotne energije?

Da	x	Ne	
Če je odgovor da, katere?			

- Subvencije v okviru Zakona o ekološki električni energiji
- Subvencije pri gradnji naprav, ki uporabljajo obnovljive vire energije, povišane tarife za napajanje v omrežje v skladu z Uredbo o ekološki električni energiji.
- Direktiva o SPTE

22. Ali ste na obmejnih območjih uskladili in povezali sisteme za nadzor emisij in imisij s sistemi drugih pogodbenic?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, navedite podrobnosti.

V zvezi s specifičnimi emisijami oziroma imisijami bi bilo treba vprašanje bolj natančno opredeliti. Glede radioaktivnih emisij vse sosednje države (razen Italije) že več let intenzivno sodelujejo z Avstrijo.

9. člen Protokola Energija – Jedrska energija

23. Ali izmenjujete v okviru mednarodnih sporazumov vse informacije o jedrskih elektrarnah in drugih jedrskih objektih in napravah, ki vplivajo ali bi lahko vplivali na alpski prostor, da bi zagotovili trajno varovanje zdravja ljudi, živalstva in rastlinstva, njihovih združb in habitatov, vključno z njihovimi medsebojnimi vplivi?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, navedite podrobnosti.

Obstajajo bilateralni sporazumi z naslednjimi državami, ki imajo jedrske elektrarne, glede morebitnega vpliva na alpski prostor:

- madžarska (H) Zv. ur. l. št. 454/1987
- Nemčija (D) Zv. ur. l. št. 128/1989 (NDR), Zv. ur. l. št. 892/1994
- Slovaška republika (SK), Zv. ur. l. št. 565/1990 (ČSFR), Zv. ur. l. št. 1046/1994
- Češka republika (CZ) Zv. ur. l. št. 565/1990 (ČSFR), Zv. ur. l. II, št. 123/1997 v veljavnem besedilu Zv. ur. l. III št. 71/2008
- Poljska (PL) Zv. ur. l. št. 643/1990
- Slovenija (SLO) Zv. ur. l. III, št. 176/1998
- Ukrajina (UKR) Zv. ur. l. III, št. 152/1998
- Švica (CH) Zv. ur. l. III, št. 201/2000

V sporazumih se urejajo zadeve v zvezi s splošnimi informacijami o programih jedrske energije in pravnih predpisih, informacije o jedrskih napravah, vključno z nadzorom okolja, zgodnje obveščanje v primeru nesreč in drugih zaskrbljujočih dogodkih ter organizacijski dogovori.

V okviru bilateralnih sporazumov o informacijah o jedrski energiji, ki jih je Avstrija sklenila s skoraj vsemi sosednjimi državami, organizirajo vsako leto srečanja strokovnjakov.

24. Ali ste uskladili in povezali sisteme za nadzor radioaktivnosti v okolju s sistemi drugih pogodbenic?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, navedite podrobnosti.

S Češko, Slovaško, Madžarsko in Slovenijo se podatki izmenjujejo on-line. V pripravi je povezava avstrijskega sistema zgodnjega obveščanja v primeru sevanja s sistemom Nemčije in Švice.

Štajerska: s Slovenijo.

10. člen Protokola Energija – Prenos in distribucija energije

25. Ali sprejemate pri gradnji električnih vodov in ustreznih omrežnih postaj, plinovodov in naftovodov, vključno s črpalnimi in kompresijskimi postajami, ter drugih naprav, ki pomembno vplivajo na okolje, vse potrebne ukrepe, da se zmanjša obremenitev prebivalstva in okolja?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, katere?

- Načelno presoja vplivov na okolje
- Za cevovode za transport naftnih proizvodov ali plina v dolžini več kot 25 km in za zračne električne vode za jaki tok daljše kot 15 oziroma 20 km je obvezna PVO.
- Za krajše vode je v skladu s posameznimi materialnimi zakoni in v zavarovanih območjih oziroma nad 1.700 m nadmorske višine v skladu s *Tirolskim* zakonom o varstvu narave potrebno dovoljenje.
V tem postopku je treba upoštevati zaščito prebivalstva in okolja.
- Pri projektih transportnih vodov, za katere je obvezna PVO, se izvajajo ustrezne presoje in po potrebi predpisujejo dodatni pogoji.
- V postopkih za pridobitev dovoljenj se ustrezno upoštevajo okoljske zadeve.
- *Štajerska:* Postopek PVO; aktualno: napetostni vod 380 kV

- *Zgornja Avstrija*: To zagotavlja Vzorčni načrt za električno energijo Zgornje Avstrije 2026 s pripadajočim »Navodilom za procese načrtovanja glede opredelitve tras pri novih visokonapetostnih vodih«.

26. Ali zagotavljate, da se čim bolj uporabljajo obstoječi objekti in trase?

Da

x

Ne

Če je odgovor da, kako?

- Postopki, navedeni v 25. točki
- Pri liberalizaciji energetskega področja so zadržali monopol upravljavcev omrežij vodov, da bi preprečili nastajanje vzporednih omrežij.
- Pri postopkih za pridobitev dovoljenja se prednostno obravnavajo obstoječe trase.
- *Štajerska*: Dodatni pogoji pri postopkih PVO.
- *Salzburg*: Koordinacija vodenja

27. Ali upoštevate v zvezi z energetskimi vodi pomen zavarovanih območij, njihovih tamponskih območij, varovanih območij in območij miru ter neokrnjenih območij narave in krajine, kot tudi ptic?

Da

x

Ne

Če je odgovor da, kako?

- Pri ustreznih postopkih PVO in naravovarstvenih postopkih materialnega prava
- *Štajerska*: Veljavna zakonodaja (PVO, varstvo narave, ...), postopki PVO, aktualno: napetostni vod 380 kV
- Glej tudi 25. točko

11. člen Protokola Energija – Renaturacija in sonaravne gradbene metode

28. Kakšni so pogoji, pod katerimi morata pri idejnih projektih potekati renaturacija lokacij in ponovna vzpostavitev vodnega režima po dokončanju gradnje javnih in zasebnih energetskegospodarskih objektov, ki vplivajo na okolje in ekosisteme v alpskem prostoru? (Navedite podrobnosti in pravne predpise.)

Pri hidroelektrarnah je za primer ugasnitve pravice do uporabe vode v 29. členu Zakona o vodnem pravu 1959 predvideno, da lahko pristojni organ iz javne obzirnosti predpiše ponovno vzpostavitev prejšnjega toka vode ali druge potrebne ukrepe.

12. člen Protokola Energija – Presoja vplivov na okolje

29. Ali pri projektiranju energetskegospodarskih naprav, navedenih v 7., 8., 9. in 10. členu Protokola Energija, kot tudi pri pomembnejših spremembah teh objektov in naprav izdelate presoje vplivov na okolje?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kje je to urejeno in s kakšno vsebino?

Načelno da, vendar je to treba presoditi za vsak primer konkretno v skladu z obstoječimi pravnimi določili. Glej Zakon o PVO 2000, Priloga I:

- 4. tč. Termoelektrarne v območjih, ki jih je vredno zavarovati, z več kot 100 MW, drugače več kot 200 MW.
- 5. tč. Jedrske elektrarne
- 6. tč. Raba vetrne energije:
 - a) Elektrarne za koriščenje vetrne energije z električno skupno zmogljivostjo najmanj 30 MW ali z najmanj 20 konverterji z nazivno močjo najmanj 0,5 MW;
 - b) Elektrarne za koriščenje vetrne energije na nadmorski višini 1.000 m z električno skupno zmogljivostjo najmanj 15 MW ali z najmanj 10 konverterji z nazivno močjo najmanj 0,5 MW;
 - c) Elektrarne za koriščenje vetrne energije v območjih kategorije A, ki jih je vredno zavarovati, z električno skupno zmogljivostjo najmanj 15 MW ali z najmanj 10 konverterji z nazivno močjo najmanj 0,5 MW.
- 13. tč. Cevovodi s premerom več kot 500 mm in dolžino 25 km v območjih, ki jih je vredno zavarovati, drugače premer 800 mm in dolžina 40 km
- 16. tč. Zračni električni vodi za jaki tok z več kot 110 kV in dolžino 20 km v območjih, ki jih je vredno zavarovati, drugače več kot 220 kV in dolžino 15 km

Primer: Postopek PVO za ureditev vetrnega parka v Kobernausserwaldu

30. Ali vsebujejo veljavni državni predpisi določila, po katerih je potrebno uporabljati najboljše razpoložljive tehnologije za odpravljanje ali zmanjševanje obremenitev okolja?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

31. Ali je predvidena kot možna alternativa za preprečevanje obremenitev okolja tudi odstranitev objektov in naprav, ki se ne uporabljajo in niso sprejemljivi za okolje?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, pod kakšnimi pogoji in kje je to urejeno?

Pri hidroelektrarnah je za primer ugasnitve pravice do uporabe vode v 29. členu Zakona o vodnem pravu 1959 predvideno, da lahko pristojni organ iz javne obzirnosti predpiše ponovno vzpostavitev prejšnjega toka vode ali druge potrebne ukrepe.

Varstvo pred emisijami za kotlovne naprave, prehodna določila

32. Ali opravite pri gradnji velikih novih energetskih infrastruktur ter obsežnejših širitvah obstoječih presojo vplivov na okolje v alpskem prostoru in analizo njihovih prostorskih in družbenogospodarskih vplivov, ki predvideva tudi razpravo na mednarodni ravni, kadar lahko pride do čezmejnih vplivov?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

13. člen Protokola Energija - Usklajevanje

33. Ali se pri projektih z morebitnimi čezmejnimi vplivi predhodno posvetujete o njihovih vplivih?

Da	Ne vedno	Ne	
----	----------	----	--

34. Ali dajete pri projektih z morebitnimi čezmejnimi vplivi prizadetim pogodbenicam možnost, da pravočasno sporočijo svoja stališča?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, ali se stališče ustrezno upošteva pri postopku za dodeljevanje dovoljenj?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

35. Ali so posvetovanja in možnost sporočanja stališč ter upoštevanje stališč urejeni s pravnimi predpisi?

Da	x	Ne	
----	---	----	--

Če je odgovor da, kje? Navedite predpis (predpise).

- Zakon o PVO
- Tirolski zakon o električni energiji 2003: 4. odst. 11. člena, 2.-5. odst. 29. člena, 15. odst. 31. člena, 2. odst. 32. člena
- V različnih materialnih zakonih v zvezi z objekti in napravami po IPPC (npr. Obrtni zakon, Zakon o PVO, Zakon o ravnanju z odpadki, Zakon o varstvu pred emisijami za kotlovne naprave)

36. Ali so pri projektih na področju energetike, ki bi utegnili imeti pomemben čezmejni vpliv in ki jih je načrtovala ali izvedla druga pogodbenica, spraševali vašo državo za strokovno mnenje pred izvajanjem projekta?

Da		Ne vedno	x	Ne	
----	--	----------	---	----	--

Če ste naredili križec pri »ne« ali »ne vedno«, navedite primer ali primere, v katerih vaše države niso spraševali za strokovno mnenje, z navedbo pogodbenice, in približni datum izvedbe projekta, za katerega ni bilo konzultacije.

Nemčija:

2001, postopek za pridobitev dovoljenja za vmesno skladiščenje izrabljenih gorilnih elementov na lokacijah: Isar, Gundremmingen, Grafenrheinfeld, Biblis, Neckarwestheim, Philippsburg

Švica:

2000, prošnja za neomejeno dovoljenje za obratovanje jedrske elektrarne Beznau I

2004, prošnja za neomejeno dovoljenje za obratovanje jedrske elektrarne Mühleberg; v vmesnem času je pristojni švicarski Zvezni svet prošnjo že odobril

14. člen Protokola Energija – Dopolnilni ukrepi

37. Ali ste sprejeli strožje ukrepe, kot so ukrepi, predvideni v protokolu?

Da	x	Ne	x
----	---	----	---

Če je odgovor da, katere?

Salzburški program »Energetsko učinkovita občina«

Regionalni energetski koncepti

Težave pri izvajanju Protokola Energija

38. Ali ste imeli oz. imate težave pri izvajanju protokola?			
Da		Ne	x
Če je odgovor da, katere?			

Ocena učinkovitosti sprejetih ukrepov

39. Ocenite učinkovitost sprejetih ukrepov!

<p>Morebitne dodatne opombe:</p> <p>Na 19. vprašanje, vključno s podvprašanjem, v predvideni obliki ni možno odgovoriti.</p> <p>Resen in verodostojen odgovor je med drugim odvisen od onesnaževalcev, od obdobja opazovanja in od konkretne vrste emisij in ga zato v tej splošni obliki ne moremo podati.</p>

^[1] Oziroma sprejetje ali odobritev.

^[2] Oziroma sprejeti ali odobreni.